

PERCEPCIE ODBORNÉHO VZDELÁVANIA NA STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH – PRIPRAVENOSŤ NA VÝZVY, PARTNERSTVÁ, SYSTÉMOVÉ PRVKY, SPOLUPRÁCA A OČAKÁVANIA

DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE A ANALYTICKÉ ZHODNOTENIE

REPUBLIKOVÁ ÚNIA ZAMESTNÁVATEĽOV JE ČLENOM:

OBSAH

ZOZNAM TABULIEK	5
ZOZNAM GRAFOV	6
ZOZNAM OBRÁZKOV	22
ZOZNAM PRÍLOH	23
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK	24
MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	27
ÚVOD	47
1. PRÍPRAVA ROZSAHU A OBSAHOVEJ ŠTRUKTÚRY DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA.....	49
1.1 HARMONOGRAM PRÁC	49
1.2 VÝCHODISKÁ PRI TVORBE DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA	49
1.3 CIEĽOVÁ SKUPINA	50
1.4 DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE	51
1.4.1 TVORBA DOTAZNÍKA	51
1.4.2 ŠTRUKTÚRA A FORMA DOTAZNÍKA	52
1.5 TELEFONICKÉ KVALITATÍVNE ZISŤOVANIE	55
1.6 TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE DISTRIBÚCIE DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA.....	56
2. ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA A TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA ..	58
2.1 DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE	58
2.1.1 NÁVRATNOSŤ DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA.....	58
2.1.2 ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV	59

2.2	TELEFONICKÉ KVALITATÍVNE ZISŤOVANIE	60
2.2.1	REALIZÁCIA TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA.....	60
2.2.2	ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA.....	60
3.	ANALYTICKÁ ČASŤ	63
3.1	NÁZOR SOŠ NA PÔSOBNIE A SPOLUPRÁCU SO SAPO V OVP	63
3.2	SIEŤ SOŠ A SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ	67
3.3	ORGANIZÁCIA A ZABEZPEČOVANIE OVP, TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ VYUČOVANIE, VÝZVY A PROBLÉMY	79
3.4	POTREBY TRHU PRÁCE, INOVÁCIE A PLÁNOVANIE POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ.....	88
3.5	ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY	103
3.6	UKONČOVANIE ŠTÚDIA.....	107
3.7	CENTRÁ EXCELENTNOSTI OVP, NADPODNIKOVÉ VZDELÁVACIE CENTRÁ A TRÉNINGOVÉ CENTRÁ	116
3.8	SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA A ODBORNÉ STÁŽE.....	121
3.9	PRÍPRAVA INŠTRUKTOROV, VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV .	139
3.10	FINANCOVANIE SOŠ	145
4.	POROVNANIE KVANTITATÍVNYCH A KVALITATÍVNYCH DÁT S ROKOM 2022.....	151
4.1	DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE, VZORKA A CIEĽOVÁ SKUPINA	151
4.2	TYPY A POČTY OTÁZOK V DOTAZNÍKOVOM ZISŤOVANÍ	151
4.3	POROVNANIE VYHODNOTENIA ZHODNÝCH OTÁZOK V DOTAZNÍKOVOM ZISŤOVANÍ V ROKU 2022 A 2025	152
4.3.1	NÁZOR SOŠ NA PÔSOBNIE A SPOLUPRÁCU SO SAPO V OVP (2022 VERZUS 2025)	154
4.3.2	SIEŤ SOŠ A SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (2022 VERZUS 2025).....	155

4.3.3	POTREBY TRHU PRÁCE, INOVÁCIE A PLÁNOVANIE POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (2022 VERZUS 2025).....	159
4.3.4	ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY (2022 VERZUS 2025)..	164
4.3.5	UKONČOVANIE ŠTÚDIA (2022 VERZUS 2025).....	165
4.3.6	CENTRÁ EXCELENTNOSTI OVP, NADPODNIKOVÉ VZDELÁVACIE CENTRÁ A TRÉNINGOVÉ CENTRÁ (2022 VERZUS 2025).....	169
4.3.7	SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA A ODBORNÉ STÁŽE (2022 VERZUS 2025)	170
4.3.8	PRÍPRAVA INŠTRUKTOROV, VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV (2022 VERZUS 2025).....	172
4.3.9	FINANCOVANIE SOŠ (2022 VERZUS 2025)	175
	ZÁVERY A ODPORÚČANIA.....	180
	PRÍLOHA Č. 1: DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE - PERCEPCIE ODBORNÉHO VZDELÁVANIA PRÍPRAVY NA STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH.....	198
	PRÍLOHA Č. 2: OSLOVOVACIE LISTY	218

ZOZNAM TABULIEK

TABUĽKA Č. 1	NÁVRHY LEGISLATÍVNYCH ZMIEN PODĽA OBLASTÍ SDV.....	42
TABUĽKA Č. 2	HARMONOGRAM PRÁC	49
TABUĽKA Č. 3	ROZDIELY V DOTAZNÍKOVOM ZISŤOVANÍ – ROK 2025 VERZUS 2022	152
TABUĽKA Č. 4	POČETNOSŤ OTÁZOK V JEDNOTLIVÝCH OBLASTIACH, KTORÉ BOLI POROVNÁVANÉ.....	153

ZOZNAM GRAFOV

GRAF Č. 1	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: POZNÁTE KOMPETENCIE SAPO V OBLASTI OVP DEFINOVANÉ V ZÁKONE O ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE?.....	27
GRAF Č. 2	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI SAPO V RÁMCI OVP SPOLUPRACUJETE?	28
GRAF Č. 3	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE V RÁMCI OVP S RÚZ?	28
GRAF Č. 4	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE SO ZMENAMI, KTORÉ U VÁS AKTUÁLNE PREBIEHAJÚ, RESP. BUDÚ PREBIEHAŤ V KRÁTKEJ DOBE V SÚVISLOSTI S OPTIMALIZÁCIOU SOŠ?	29
GRAF Č. 5	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA PRÍSLUŠNEJ SAPO DO TOHTO PROCESU?	30
GRAF Č. 6	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE)?	30
GRAF Č. 7	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ ORGANIZAČNO-TECHNICKÉ VÝZVY NAJČASTEJŠIE RIEŠITE PRI ORGANIZÁCII A ZABEZPEČOVANÍ ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY?	31
GRAF Č. 8	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO HODNOTÍTE PODMIENKY NA REALIZÁCIU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA?	32
GRAF Č. 9	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÝM SPÔSOBOM VAŠA ŠKOLA SPOLUPRACUJE S ODBORNÍKMI Z PRAXE (HLAVNÝMI INŠTRUKTORMI) PRI VÝUČBE ODBORNÝCH PREDMETOV?	32
GRAF Č. 10	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PREBIEHA AJ U VÁS V ŠKOLE POSILŇOVANIE PODPORNÝCH PROFESIÍ (PEDAGOGICKÍ ASISTENTI, PSYCHOLÓGOVIA, ŠPECIÁLNI PEDAGÓGOVIA, NEPEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI)?	33
GRAF Č. 11	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ OPATRENIA ŠKOLA V TAKÝCH PRÍPADOCH REALIZOVALA?	33

GRAF Č. 12	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: DO AKEJ MIERY SLEDUJE VAŠA ŠKOLA TECHNOLOGICKÉ INOVÁCIE A TRENDY NA TRHU PRÁCE?	34
GRAF Č. 13	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ PRÍNOSY Z DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKÔL VIDÍTE Z VAŠICH SKÚSENOSTÍ?.....	35
GRAF Č. 14	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S NOVÝM PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV DO PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV)?	36
GRAF Č. 15	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM VYMEDZENIA POVINNÉHO OBSAHU VZDELÁVANIA NA SOŠ CEZ ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY (CELKOVÉ NASTAVANIE PROCESU)?	36
GRAF Č. 16	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO ČASTO VAŠA ŠKOLA ZAPÁJA ODBORNÍKOV Z PRAXE, HLAVNÝCH INŠTRUKTOROV, DO TVORBY ALEBO AKTUALIZÁCIE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU?	37
GRAF Č. 17	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: VYHOVUJE VÁM JEDNOTNÉ ZADANIE ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK?	38
GRAF Č. 18	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TÝM, ABY BOLO UKONČOVANIE ŠTÚDIA REALIZOVANÉ PRIAMO V GESCII SAPO, TZN. ABY ŽIAKA SOŠ SKÚŠALA INÁ INŠTITÚCIA AKO TÁ, KTORÁ MU POSKYTOVALA VZDELÁVANIE?	38
GRAF Č. 19	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y VÁŠHO NESÚHLASU S UKONČOVANÍM ŠTÚDIA V GESCII SAPO.	39
GRAF Č. 20	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO SI MYSLÍTE O ZAVEDENÍ POVINNEJ MATUREITY Z MATEMATIKY PRE ŠTUDENTOV OD ŠKOLSKÉHO ROKA 2030/2031 A V ČOM VIDÍTE HLAVNÉ KOMPLIKÁCIE?.	39
GRAF Č. 21	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE PRIPRAVENÍ AKO ŠKOLA POSKYTOVAŤ KRÁTKE VZDELÁVACIE PROGRAMY, KTORÉ VEDÚ K ZÍSKANIU MIKROOSVEDČENÍ?	40
GRAF Č. 22	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ HLAVNÉ BARIÉRY VNÍMATE PRI SPOLUPRÁCI SO ZAMESTNÁVATEĽMI?	41
GRAF Č. 23	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKY: AKO VNÍMATE PÔSOBNIE INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ VAŠICH ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU	

PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA (V SDV)? A AKO VNÍMATE PÔSOBNIE INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ VAŠICH ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU ZAMESTNÁVATEĽA (V SYSTÉME ŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA)?	43
GRAF Č. 24 VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODMEŇOVANIE PEDAGOGICKÝCH A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV SOŠ JE PODHODNOTENÉ. AK BY STE MALI URČIŤ MERATEĽNÉ KRITÉRIA, KTORÉ BY MOHLI ZLEPŠIŤ ICH ODMEŇOVANIE, KTORÉ BY TO BOLI?	44
GRAF Č. 25 PERCENTUÁLNE ROZDELENIE TYPOV ODPOVEDÍ V DOTAZNÍKOVOM ZISŤOVANÍ	52
GRAF Č. 26 NÁVRATNOSŤ DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA	58
GRAF Č. 27 ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA PODĽA DRUHU ŠKOLY	59
GRAF Č. 28 ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA PODĽA KRAJA	60
GRAF Č. 29 NAJČASTEJŠIE AKTIVITY V SÚVISLOSTI S TELEFONICKÝM A MAILOVÝM KVALITATÍVNYM ZISŤOVANÍM	61
GRAF Č. 30 PERCENTUÁLNY POMER AKTIVÍT REALIZOVANÝCH V SÚVISLOSTI S DOTAZNÍKOVÝM ZISŤOVANÍM	61
GRAF Č. 31 VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: POZNÁTE KOMPETENCIE SAPO V OBLASTI OVP DEFINOVANÉ V ZÁKONE O ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE?	63
GRAF Č. 32 VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: POZNÁTE KOMPETENCIE SAPO V OBLASTI OVP DEFINOVANÉ V ZÁKONE O ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	64
GRAF Č. 33 VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI SAPO V RÁMCI OVP SPOLUPRACUJETE?	65
GRAF Č. 34 VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI SAPO V RÁMCI OVP SPOLUPRACUJETE A AKO TÚTO SPOLUPRÁCU HODNOTÍTE?	65
GRAF Č. 35 VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SPOLUPRACUJETE V RÁMCI OVP S RÚZ?	66

GRAF Č. 36	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝMI Z EXPERTOV RÚZ SPOLUPRACUJETE V RÁMCI OVP A AKO TÚTO SPOLUPRÁCU HODNOTÍTE?	66
GRAF Č. 37	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE SO ZMENAMI, KTORÉ U VÁS AKTUÁLNE PREBIEHAJÚ, RESP. BUDÚ PREBIEHAŤ V KRÁTKEJ DOBE V SÚVISLOSTI S OPTIMALIZÁCIOU SOŠ?	67
GRAF Č. 38	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ VÝHRADY MÁTE V SÚVISLOSTI S AKTUÁLNOU OPTIMALIZÁCIOU SOŠ ?	68
GRAF Č. 39	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA PRÍSLUŠNEJ SAPO DO TOHTO PROCESU?	69
GRAF Č. 40	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO BY STE V PROCESE ZARAĐOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA SAPO ZMENILI ?	70
GRAF Č. 41	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS AKTUÁLNA SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ NASTAVENÁ OPTIMÁLNE A ZODPOVEDÁ POTREBÁM TRHU PRÁCE?	71
GRAF Č. 42	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO BY STE V NASTAVENÍ SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ ZMENILI?	72
GRAF Č. 43	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S OPTIMALIZÁCIOU SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ, AK BY MALO PRÍŠŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU ODBOROV VZDELÁVANIA?	73
GRAF Č. 44	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE) ?	73
GRAF Č. 45	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO BY STE V PROCESE ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE) ZMENILI?	75
GRAF Č. 46	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÝ JE VÁŠ NÁZOR NA SPOJENIE TROJROČNÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA „H“ SO ŠTVORROČNÝMI ODBORMI VZDELÁVANIA „K“ (POSTUPNÁ PRÍPRAVA: NAJPRV ZÍSKANIE VÝUČNÉHO LISTU A PRÍPADNÝ POSTUP NA MATURITU) ?	76
GRAF Č. 47	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PREČO NESÚHLASÍTE SO SPOJENÍM „H“ + „K“ ODBOROV VZDELÁVANIA?	77

GRAF Č. 48	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE SO ZDIEĽANÍM JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY?	78
GRAF Č. 49	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU ZDIEĽANIA JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY?	78
GRAF Č. 50	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE PROSÍM DÔVOD/Y PREČO NESÚHLASÍTE SO ZDIEĽANÍM JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY.	79
GRAF Č. 51	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ ORGANIZAČNO-TECHNICKÉ VÝZVY NAJČASTEJŠIE RIEŠITE PRI ORGANIZÁCII A ZABEZPEČOVANÍ ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY?	80
GRAF Č. 52	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO HODNOTÍTE KVALITU TEORETICKÉHO VYUČOVANIA NA VAŠEJ ŠKOLE VO VZŤAHU K POŽIADAVKÁM PRAXE?.....	81
GRAF Č. 53	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO HODNOTÍTE KVALITU TEORETICKÉHO VYUČOVANIA NA VAŠEJ ŠKOLE VO VZŤAHU K POŽIADAVKÁM PRAXE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)..	82
GRAF Č. 54	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO HODNOTÍTE PODMIENKY NA REALIZÁCIU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA?	82
GRAF Č. 55	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÝM SPÔSOBOM VAŠA ŠKOLA SPOLUPRACUJE S ODBORNÍKMI Z PRAXE (HLAVNÝMI INŠTRUKTORMI) PRI VÝUČBE ODBORNÝCH PREDMETOV?	83
GRAF Č. 56	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PREBIEHA AJ U VÁS V ŠKOLE POSILŇOVANIE PODPORNÝCH PROFESÍ (PEDAGOGICKÍ ASISTENTI, PSYCHOLÓGOVIA, ŠPECIÁLNI PEDAGÓGOVIA, NEPEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI)?	84
GRAF Č. 57	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PREBIEHA AJ U VÁS V ŠKOLE POSILŇOVANIE PODPORNÝCH PROFESÍ (PEDAGOGICKÍ ASISTENTI, PSYCHOLÓGOVIA, ŠPECIÁLNI PEDAGÓGOVIA, NEPEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI)? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	85
GRAF Č. 58	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO ČASTO STE SA V POSLEDNÝCH 12 MESIACHOCH STRETLI S PRÍPADMI ŠIKANY NA VAŠEJ ŠKOLE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE).....	86
GRAF Č. 59	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ OPATRENIA ŠKOLA V TAKÝCH PRÍPADOCH REALIZOVALA?	87

GRAF Č. 60	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: DO AKEJ MIERY SLEDUJE VAŠA ŠKOLA TECHNOLOGICKÉ INOVÁCIE A TRENDY NA TRHU PRÁCE?	88
GRAF Č. 61	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: DO AKEJ MIERY SLEDUJE VAŠA ŠKOLA TECHNOLOGICKÉ INOVÁCIE A TRENDY NA TRHU PRÁCE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	89
GRAF Č. 62	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁTE VYTVORENÉ MECHANIZMY NA AKTUALIZÁCIU OBSAHU VZDELÁVANIA PODĽA POTRIEB TRHU PRÁCE?	90
GRAF Č. 63	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁTE VYTVORENÉ MECHANIZMY NA AKTUALIZÁCIU OBSAHU VZDELÁVANIA PODĽA POTRIEB TRHU PRÁCE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE).....	91
GRAF Č. 64	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ VAŠA ŠKOLA UŽ OBSADENÚ POZÍCIU ŠKOLSKÉHO DIGITÁLNEHO KOORDINÁTORA?	91
GRAF Č. 65	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ VAŠA ŠKOLA UŽ OBSADENÚ POZÍCIU ŠKOLSKÉHO DIGITÁLNEHO KOORDINÁTORA? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	92
GRAF Č. 66	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ TáTO POZÍCIA PRESNE DEFINOVANÉ ÚLOHY A NIE JE ZAMIEŇANÁ SO SPRÁVCOM SIETE (TECHNIKOM)?	93
GRAF Č. 67	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ TáTO POZÍCIA PRESNE DEFINOVANÉ ÚLOHY A NIE JE ZAMIEŇANÁ SO SPRÁVCOM SIETE (TECHNIKOM)? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	93
GRAF Č. 68	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ UŽ VAŠA ŠKOLA VYPRACOVANÝ PROGRAM DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKOLY?	94
GRAF Č. 69	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: MÁ UŽ VAŠA ŠKOLA VYPRACOVANÝ PROGRAM DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKOLY? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	94
GRAF Č. 70	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: DO AKEJ ÚROVNE DIGITÁLNEJ ŠKOLY BY STE SA ZARADILI (SAMOHODNOTENIE)?	95
GRAF Č. 71	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ PRÍNOSY Z DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKÔL VIDÍTE Z VAŠICH SKÚSENOSTÍ?.....	96
GRAF Č. 72	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE, ABY SA V PROCESE URČOVANIA NAJVVYŠŠIEHO POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU PRÁCE?	96

GRAF Č. 73	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE, ABY SA V PROCESSE URČOVANIA NAJVYŠŠIEHO POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU PRÁCE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE).....	97
GRAF Č. 74	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S NOVÝM PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV DO PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV)?	98
GRAF Č. 75	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S NOVÝM PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV DO PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV)? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	99
GRAF Č. 76	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE GYMNÁZIÁ?	101
GRAF Č. 77	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE GYMNÁZIÁ? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	101
GRAF Č. 78	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE OBCHODNÉ AKADEMIE, HOTELOVÉ AKADEMIE A STREDNÉ PRIEMYSELNÉ ŠKOLY?	102
GRAF Č. 79	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE V RÁMCI VÁŠHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE OBCHODNÉ AKADEMIE, HOTELOVÉ AKADEMIE A STREDNÉ PRIEMYSELNÉ ŠKOLY? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	103
GRAF Č. 80	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PROCESOM VYMEDZENIA POVINNÉHO OBSAHU VZDELÁVANIA NA SOŠ CEZ ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY (CELKOVÉ NASTAVANIE PROCESU)?	103
GRAF Č. 81	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S AKOU INŠTITÚCIOU/ZAMESTNÁVATEĽOM PREROKÚVATE/VYPRACOVÁVATE ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM?	104
GRAF Č. 82	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM TEJTO SPOLUPRÁCE PRI PREROKOVANÍ S PRÍSLUŠNOU SAPO?	105
GRAF Č. 83	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM TEJTO SPOLUPRÁCE PRI PREROKOVANÍ/VYPRACOVÁVANÍ ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU SO ZAMESTNÁVATEĽOM?	105

GRAF Č. 84	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y PREČO NIE JE STE SPOKOJNÝ S PREROKOVANÍM/VYPRACOVANÍM ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU SO ZAMESTNÁVATEĽOM?	106
GRAF Č. 85	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO ČASTO VAŠA ŠKOLA ZAPÁJA ODBORNÍKOV Z PRAXE, HLAVNÝCH INŠTRUKTOROV, DO TVORBY ALEBO AKTUALIZÁCIE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU?	106
GRAF Č. 86	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO HODNOTÍTE PRÍNOS ODBORNÍKOV Z PRAXE, HLAVNÝCH INŠTRUKTOROV, PRE TVORBU A APLIKÁCIU ŠKVP?	107
GRAF Č. 87	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM SPOLUPRÁCE S PRÍSLUŠNOU SAPO V RÁMCI UKONČOVANIA ŠTÚDIA NA VAŠEJ ŠKOLE?	107
GRAF Č. 88	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ZÚČASTŇUJE SA UKONČOVANIA ŠTÚDIA NA VAŠEJ SOŠ DELEGOVANÝ ZÁSTUPCA PRÍSLUŠNEJ SAPO (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)?	108
GRAF Č. 89	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM DELEGOVANÉHO ZÁSTUPCU PRÍSLUŠNEJ SAPO (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE).....	108
GRAF Č. 90	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE SPOKOJNÝ/Á S PRÍNOSOM DELEGOVANÉHO ZÁSTUPCU PRÍSLUŠNEJ SAPO (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK)?	109
GRAF Č. 91	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: VYHOVUJE VÁM JEDNOTNÉ ZADANIE ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK?	110
GRAF Č. 92	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: VYHOVUJE VÁM JEDNOTNÉ ZADANIE ZÁVEREČNÝCH SKÚŠOK? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	110
GRAF Č. 93	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU MATURITNÝCH SKÚŠOK, KTORÉ BY BOLO VYPRACOVANÉ PRÍSLUŠNOU SAPO?	111

GRAF Č. 94	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU MATURITNÝCH SKÚŠOK, KTORÉ BY BOLO VYPRACOVANÉ PRÍSLUŠNOU SAPO? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE).....	111
GRAF Č. 95	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TÝM, ABY BOLO UKONČOVANIE ŠTÚDIA REALIZOVANÉ PRIAMO V GESCII SAPO, TZN. ABY ŽIAKA SOŠ SKÚŠALA INÁ INŠTITÚCIA AKO TÁ, KTORÁ MU POSKYTOVALA VZDELÁVANIE?	112
GRAF Č. 96	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TÝM, ABY BOLO UKONČOVANIE ŠTÚDIA REALIZOVANÉ PRIAMO V GESCII SAPO, TZN. ABY ŽIAKA SOŠ SKÚŠALA INÁ INŠTITÚCIA AKO TÁ, KTORÁ MU POSKYTOVALA VZDELÁVANIE? (REGIONÁLNE VYHODNOTENIE)	113
GRAF Č. 97	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: V ČOM VIDÍTE PRIDANÚ HODNOTU UKONČOVANIA ŠTÚDIA REALIZOVANÉHO PRIAMO V SAPO?.....	114
GRAF Č. 98	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y VÁŠHO NESÚHLASU S UKONČOVANÍM ŠTÚDIA V GESCII SAPO.	115
GRAF Č. 99	NAJČASTEJŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO SI MYSLÍTE O ZAVEDENÍ POVINNEJ MATUREITY Z MATEMATIKY PRE ŠTUDENTOV OD ŠKOLSKÉHO ROKA 2030/2031 A V ČOM VIDÍTE HLAVNÉ KOMPLIKÁCIE?	116
GRAF Č. 100	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÝ MÁTE NÁZOR NA NOVOVZNIKAJÚCE CENTRÁ EXCELENTNOSTI ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY?	117
GRAF Č. 101	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE PRIPRAVENÍ AKO ŠKOLA POSKYTOVAŤ KRÁTKE VZDELÁVACIE PROGRAMY, KTORÉ VEDÚ K ZÍSKANIU MIKROOSVEDČENÍ?	117
GRAF Č. 102	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NA AKÚ CIEĽOVÚ SKUPINU BUDÚ ZAMERANÉ VAŠE VZDELÁVACIE PROGRAMY, KTORÉ BUDÚ VIESŤ K ZÍSKANIU MIKROOSVEDČENÍ?	118
GRAF Č. 103	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NA AKÚ CIEĽOVÚ SKUPINU SÚ ZAMERANÉ VAŠE VZDELÁVACIE PROGRAMY, KTORÉ VEDÚ K ZÍSKANIU MIKROOSVEDČENÍ?	118
GRAF Č. 104	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO VÁM CHÝBA K TOMU, ABY STE MOHLI POSKYTOVAŤ KRÁTKE VZDELÁVACIE PROGRAMY, KTORÉ VEDÚ K ZÍSKANIU MIKROOSVEDČENÍ?.....	119

GRAF Č. 105	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASÍTE S BUDOVANÍM NADPODNIKOVÝCH VZDELÁVACÍCH CENTIER AKO NOVÉHO TYPU INŠTITÚCIÍ, KTORÉ VZNIKAJÚ NAJMÄ PRE TECHNICKÉ A PRIEMYSELNÉ ODBORY?	119
GRAF Č. 106	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y VÁŠHO NESÚHLASU S BUDOVANÍM NADPODNIKOVÝCH VZDELÁVACÍCH CENTIER.	120
GRAF Č. 107	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: STE PRIPRAVENÍ SA AKO ŠKOLA STAŤ SA TRÉNINGOVÝM CENTROM?	120
GRAF Č. 108	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ČO VÁM CHÝBA K TOMU, ABY STE MOHLI POUŽÍVAŤ OZNAČENIE „TRÉNINGOVÉ CENTRUM“?	121
GRAF Č. 109	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE VAŠA SOŠ ZAPOJENÁ DO SYSTÉMU DUÁLNEHO VZDELÁVANIA?	121
GRAF Č. 110	PODIEL RESPONDENTOV ZAPOJENÝCH DO SDV V DANOM KRAJI NA CELKOVOM POČTE RESPONDENTOV ZAPOJENÝCH DO SDV.	122
GRAF Č. 111	PODIEL RESPONDENTOV, ZAPOJENÝCH DO SDV, NA CELKOVOM POČTE RESPONDENTOV PODĽA REGIONÁLNEJ PRÍSLUŠNOSTI.	122
GRAF Č. 112	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO VAŠA SOŠ VNÍMA VÝZNAM SDV PRE ODBORNÚ PRÍPRAVU ŽIAKOV?	123
GRAF Č. 113	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÝ PRÍNOS MÁ PODĽA VÁS SDV PRE ŽIAKOV VAŠEJ ŠKOLY?	123
GRAF Č. 114	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ NAJČASTEJŠIE PROBLÉMY RIEŠITE V RÁMCI SDV?	124
GRAF Č. 115	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: OHODNOTTE NASLEDOVNÉ SITUÁCIE POČAS REALIZÁCIE SDV VO VAŠEJ ŠKOLE.	125
GRAF Č. 116	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KOLKÝMI ZAMESTNÁVATEĽMI MÁTE AKTUÁLNE PODPÍSANÚ ZMLUVU O DUÁLNOM VZDELÁVANÍ A KTORÍ TO SÚ?	126
GRAF Č. 117	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PRI VÝBERE, S KÝM UZATVORÍTE ZMLUVU O DUÁLNOM VZDELÁVANÍ, KTORÚ KATEGÓRIU ZAMESTNÁVATEĽOV UPREDNOSTŇUJETE?	126

GRAF Č. 118	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: VYCHÁDZAJÚC Z VAŠICH SKÚSENOSTÍ, PRIVÍTALI BY STE VÄČŠIE ZAPOJENIE MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV DO OVP?	127
GRAF Č. 119	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: KOĽKO ŽIAKOV VAŠEJ SOŠ JE AKTUÁLNE V SDV?	127
GRAF Č. 120	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ HLAVNÉ BARIÉRY VNÍMATE PRI SPOLUPRÁCI SO ZAMESTNÁVATEĽMI?	128
GRAF Č. 121	VYHODNOTENIE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: DO AKEJ MIERY PODĽA VÁS SAPO POMÁHAJÚ PREKONÁVAŤ TIETO BARIÉRY?.....	128
GRAF Č. 122	VYHODNOTENIE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ ODPORÚČANIA BY STE NAVRHLI NA POSILNENIE DÔVERY A REÁLNEJ SPOLUPRÁCE MEDZI ŠKOLAMI, ZAMESTNÁVATEĽMI A SAPO?	129
GRAF Č. 123	VYHODNOTENIE RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE PROSÍM, ČO BY VÁM NAJVIAC POMOHLA V PROCESE ZAPOJENIA SA DO SDV?	130
GRAF Č. 124	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: VIETE SI PREDSTAVIŤ SPOLUPRÁCU S KONKRÉTNYM ZAMESTNÁVATEĽOM/MI?	130
GRAF Č. 125	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝM ZAMESTNÁVATEĽOM/MI BY STE SI VEDELI PREDSTAVIŤ SPOLUPRÁCU A KOĽKO ŽIAKOV BY MOHLO BYŤ ZAPOJENÝCH DO SDV?	131
GRAF Č. 126	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KTORÝM ZAMESTNÁVATEĽOM/MI BY STE SI VEDELI PREDSTAVIŤ SPOLUPRÁCU A KOĽKO ŽIAKOV BY MOHLO BYŤ ZAPOJENÝCH DO SDV?	131
GRAF Č. 127	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE JEDNÝM Z DÔVODOV, PREČO SI NEVIETE PREDSTAVIŤ SPOLUPRÁCU S NIEKTORÝM ZO ZAMESTNÁVATEĽOV FAKT, ŽE NEPOZNÁTE SIEŤ MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV, KTORÝCH BY STE MOHLI POTENCIÁLNE OSLOVIŤ NA SPOLUPRÁCU?	131
GRAF Č. 128	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: VIETE SI PREDSTAVIŤ, ŽE BY STE SA OPĽTOVNE ZAPOJILI DO SDV?	132
GRAF Č. 129	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „PRAKTICKÉ VYUČOVANIE, NAJMÄ SPÔSOB/MIESTO VÝKONU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA“?	132

GRAF Č. 130	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „SDV“?	133
GRAF Č. 131	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „SPÔSOBILOSŤ ZAMESTNÁVATEĽA“?	133
GRAF Č. 132	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „ZMLUVA O DUÁLKOM VZDELÁVANÍ“?	134
GRAF Č. 133	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „UČEBNÁ ZMLUVA“?	134
GRAF Č. 134	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „ZAMESTNÁVATEĽ V PROCESE PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA“?	134
GRAF Č. 135	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „PRÍSPEVOK NA ZABEZPEČENIE PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA V SDV“?	135
GRAF Č. 136	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „HLAVNÝ INŠTRUKTOR“?	135
GRAF Č. 137	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „INŠTRUKTOR“?	135
GRAF Č. 138	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „NADPODNIKOVÉ VZDELÁVACIE CENTRUM“?	136
GRAF Č. 139	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „ŽIAK V PROCESE PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA“?	136
GRAF Č. 140	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „HMOTNÉ A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE ŽIAKA“?	137
GRAF Č. 141	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: NAVRHLI BY STE NEJAKÉ ZMENY V LEGISLATÍVE V OBLASTI „KOORDINÁCIA ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY PRE TRH PRÁCE“?	137
GRAF Č. 142	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: UVEĎTE, PROSÍM, DÔVOD/Y, PREČO NIE JE VAŠA SOŠ ZAPOJENÁ DO SDV?	138

GRAF Č. 143	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: REALIZOVALI STE, ALEBO REALIZUJETE ODBORNÚ STÁŽ NA NIEKTorej VYSOKEJ ŠKOLE?	138
GRAF Č. 144	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: S KOLKÝMI VYSOKÝMI ŠKOLAMI REALIZUJETE/STE REALIZOVALI STÁŽ NA VYSOKEJ ŠKOLE A KTORÉ SÚ TO?.....	139
GRAF Č. 145	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE VAŠA ŠKOLA SCHOPNÁ ZABEZPEČIŤ KVALITNÚ ODBORNÚ PRÍPRAVU ŽIAKOV VLASTNÝMI PEDAGOGICKÝMI ZAMESTNANCAMI TAK, ABY BOLÍ PRIPRAVENÍ NA REÁLNE POŽIADAVKY TRHU PRÁCE?	139
GRAF Č. 146	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO VNÍMATE PÔSOBNIE INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ VAŠICH ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA (V SDV)?	140
GRAF Č. 147	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ MÁTE SKÚSENOSTI S PRÍPRAVOU INŠTRUKTOROV V SDV, KTORÚ REALIZUJÚ SAPO?.....	141
GRAF Č. 148	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKO VNÍMATE PÔSOBNIE INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ VAŠICH ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU ZAMESTNÁVATEĽA (V SYSTÉME ŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA)?.....	142
GRAF Č. 149	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ MÁTE SKÚSENOSTI S PRÍPRAVOU INŠTRUKTOROV V SYSTÉME ŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA?	143
GRAF Č. 150	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ZÚČASTNIL SA NIEKTORÝ Z PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV VAŠEJ ŠKOLY PRÍPRAVY HLAVNÝCH INŠTRUKTOROV REALIZOVANÝCH PROSTREDNÍCTVOM SAPO?	143
GRAF Č. 151	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE UMOŽNENÉ VAŠIM PEDAGOGICKÝM A ODBORNÝM ZAMESTNANCOM VZDELÁVAŤ SA V RÁMCI PROFESIJNÉHO ROZVOJA?	144
GRAF Č. 152	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: AKÉ OBLASTI V RÁMCI PROFESIJNÉHO ROZVOJA PREFERUJÚ?	144
GRAF Č. 153	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: JE PODĽA VÁS AKTUÁLNE VLÁDOU SR SCHVÁLENÝ SYSTÉM FINANCOVANIA SOŠ (NORMATÍVNE FINANCOVANIE NA ŽIAKA ZNÍŽENÉ O 20 % PRE NEŠTÁTNE ŠKOLY, AK NIE SÚ VEREJNÝMI POSKYTOVATEĽMI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA) NASTAVENÝ OPTIMÁLNE?	145

GRAF Č. 154	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: PROSÍM UVEĎTE VAŠE NÁVRHY NA ZMENU SYSTÉMU FINANCOVANIA SOŠ (NORMATÍVNE FINANCOVANIE NA ŽIAKA).	146
GRAF Č. 155	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S ÚPRAVOU, ABY BOLI SOŠ FINANCOVANÉ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE?	146
GRAF Č. 156	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K FINANCOVANIU SOŠ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE.	147
GRAF Č. 157	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODMEŇOVANIE PEDAGOGICKÝCH A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV SOŠ JE PODHODNOTENÉ. AK BY STE MALI URČIŤ MERATEĽNÉ KRITÉRIA, KTORÉ BY MOHLI ZLEPŠIŤ ICH ODMEŇOVANIE, KTORÉ BY TO BOLI?	147
GRAF Č. 158	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: SÚHLASILI BY STE S TAKÝM NASTAVENÍM ODMEŇOVANIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÉ BY SA ODVÍJALO OD ÚROVNE ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V PRÍSLUŠNOM POVOLANÍ A SEKTORE HOSPODÁRSTVA?	148
GRAF Č. 159	VYHODNOTENIE ODPOVEDÍ RESPONDENTOV NA OTÁZKU: ODÔVODNITE, PROSÍM, VAŠE STANOVISKO K NASTAVENIU ODMEŇOVANIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÉ BY SA ODVÍJALO OD ÚROVNE ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V PRÍSLUŠNOM POVOLANÍ A SEKTORE HOSPODÁRSTVA.	149
GRAF Č. 161	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ POZNALI KOMPETENCIE SAPO V OBLASTI OVP DEFINOVANÉ V ZÁKONE O ODBORNOM VZDELÁVANÍ A PRÍPRAVE V ROKOCH 2022 A 2025	154
GRAF Č. 162	VÁŽENÝ ARITMETICKÝ PRIEMER HODNOTENÍ SPOKOJNOSTI SO SPOLUPRÁCOU SAPO V RÁMCI OVP V ROKOCH 2022 A 2025	155
GRAF Č. 163	VÁŽENÝ ARITMETICKÝ PRIEMER HODNOTENÍ SPOKOJNOSTI S PROCESOM ZARAĎOVANIA ODBOROV VZDELÁVANIA DO SIETE SOŠ A ZAPOJENIA PRÍSLUŠNEJ SAPO DO TOHTO PROCESU V ROKOCH 2022 A 2025 ..	156
GRAF Č. 164	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASILI S TVRDENÍM, ŽE AKTUÁLNA SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ JE NASTAVENÁ OPTIMÁLNE A ZODPOVEDÁ POTREBÁM TRHU PRÁCE V ROKOCH 2022 A 2025	157
GRAF Č. 165	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ BY SÚHLASILI S OPTIMALIZÁCIOU SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ, AK BY MALO PRÍŠŤ AJ K ZÁSADNEJŠIEMU ZNÍŽENIU POČTU ODBOROV VZDELÁVANIA V ROKOCH 2022 A 2025	157

GRAF Č. 166	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ BOLI SPOKOJNÍ S PROCESOM ZARAĐOVANIA NOVÝCH ODBOROV VZDELÁVANIA DO SÚSTAVY ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE) NA NAJVYŠŠEJ ÚROVNI SPOKOJNOSTI V ROKOCH 2022 A 2025	158
GRAF Č. 167	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASILI SO ZDIEĽANÍM JEDNÉHO ŠPECIALIZOVANÉHO PEDAGÓGA VIACERÝMI ŠKOLAMI V RÁMCI ONLINE VÝUČBY V ROKOCH 2022 A 2025.....	158
GRAF Č. 168	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ UVIEDLI, ŽE ICH SOŠ MÁ UŽ VYPRACOVANÝ PROGRAM DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKOLY V ROKOCH 2022 A 2025	160
GRAF Č. 169	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASILI S TÝM, ABY SA V V PROCESU URČOVANIA NAJVYŠŠIEHO POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ VYCHÁDZALO Z REÁLNYCH POTRIEB TRHU V ROKOCH 2022 A 2025	160
GRAF Č. 170	ŠTRUKTÚRA ODPOVEDÍ RESPONDENTOV PODĽA SPOKOJNOSTI S NOVÝM PROCESOM URČOVANIA POČTU ŽIAKOV DO PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (PLÁNOVANIE VÝKONOV) V ROKOCH 2022 A 2025	162
GRAF Č. 171	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASILI S TVRDENÍM, ŽE JE V RÁMCI ICH SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE GYMNÁZIÁ V ROKOCH 2022 A 2025.....	163
GRAF Č. 172	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASILI S TVRDENÍM, ŽE JE V RÁMCI ICH SAMOSPRÁVNEHO KRAJA URČOVANÝ NEPRIMERANE VYSOKÝ POČET ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA PRE OBCHODNÉ AKADEMIE, HOTELOVÉ AKADEMIE A STREDNÉ PRIEMYSELNÉ ŠKOLY V ROKOCH 2022 A 2025	163
GRAF Č. 173	VÁŽENÝ ARITMETICKÝ PRIEMER HODNOTENÍ SPOKOJNOSTI S PRÍNOSOM SPOLUPRÁCE PRI NASTAVENÍ PROCESU S PRÍSLUŠNOU SAPO V ROKOCH 2022 A 2025	165
GRAF Č. 174	VÁŽENÝ ARITMETICKÝ PRIEMER HODNOTENÍ SPOKOJNOSTI S PRÍNOSOM SPOLUPRÁCE S PRÍSLUŠNOU SAPO V RÁMCI UKONČOVANIA ŠTÚDIA NA SOŠ V ROKOCH 2022 A 2025.....	166
GRAF Č. 175	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASILI S TVRDENÍM ŽE SA UKONČOVANIA ŠTÚDIA NA ICH SOŠ ZÚČASTŇUJE DELEGOVANÝ ZÁSTUPCA PRÍSLUŠNEJ SAPO	166
GRAF Č. 176	VÁŽENÝ ARITMETICKÝ PRIEMER HODNOTENÍ SPOKOJNOSTI S PRÍNOSOM DELEGOVANÉHO ZÁSTUPCU PRÍSLUŠNEJ SAPO (V RÁMCI SKÚŠOBNEJ KOMISIE PRE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY, PREDMETOVEJ MATURITNEJ KOMISIE PRE ODBORNÚ ZLOŽKU MATURITNÝCH SKÚŠOK A SKÚŠOBNEJ KOMISIE ABSOLVENTSKÝCH SKÚŠOK) V ROKOCH 2022 A 2025	167

GRAF Č. 177	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ BY SÚHLASILI S JEDNOTNÝM ZADANÍM OBSAHU MATURITNÝCH SKÚŠOK, KTORÉ BY BOLO VYPRACOVANÉ PRÍSLUŠNOU SAPO	168
GRAF Č. 178	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ BY SÚHLASILI S S TÝM, ABY BOLO UKONČOVANIE ŠTÚDIA REALIZOVANÉ PRIAMO V GESCII SAPO, TZN. ABY ŽIAKA SOŠ SKÚŠALA INÁ INŠTITÚCIA AKO TÁ, KTORÁ MU POSKYTOVALA VZDELÁVANIE.....	168
GRAF Č. 179	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASIA S S BUDOVANÍM NADPODNIKOVÝCH VZDELÁVACÍCH CENTIER AKO NOVÉHO TYPU INŠTITÚCIÍ, KTORÉ VZNIKAJÚ NAJMÄ PRE TECHNICKÉ A PRIEMYSELNÉ ODBORY.....	170
GRAF Č. 180	POČET ZAMESTNÁVATEĽOV, S KTORÝMI MÁ ŠKOLA AKTUÁLNE PODPÍSANÚ ZMLUVU O DUÁLNOH VZDELÁVANÍ V ROKOCH 2022 A 2025.....	171
GRAF Č. 181	POČET ŽIAKOV ZAPOJENÝCH DO SDV V ROKOCH 2022 A 2025.....	171
GRAF Č. 182	VNÍMANIE PÔSOBNIA INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA (V SDV) V ROKOCH 2022 A 2025.....	173
GRAF Č. 183	VNÍMANIE PÔSOBNIA INŠTRUKTOROV, KTORÍ VEDÚ VAŠICH ŽIAKOV NA PRAKTICKOM VYUČOVANÍ U ZAMESTNÁVATEĽA NA PRACOVISKU ZAMESTNÁVATEĽA (V SYSTÉME ŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA)V ROKOCH 2022 A 2025	175
GRAF Č. 184	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ SÚHLASIA S ÚPRAVOU TAKÝM SPÔSOBOM, ABY BOLI SOŠ FINANCOVANÉ AJ PODĽA UPLATNENIA ABSOLVENTOV NA TRHU PRÁCE	176
GRAF Č. 185	ŠTRUKTÚRA ODPOVEDÍ RESPONDENTOV PODĽA MERATEĽNÝCH KRITÉRIÍ, KTORÉ BY MOHLI ZLEPŠIŤ ODMEŇOVANIE PEGAGOGICKÝCH A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV	177
GRAF Č. 186	PODIEL RESPONDENTOV, KTORÍ BY SÚHLASILI S TAKÝM NASTAVENÍM ODMEŇOVANIA PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV, KTORÉ BY SA ODVÍJALO OD ÚROVNE ODMEŇOVANIA ZAMESTNANCOV V PRÍSLUŠNOM POVOLANÍ A SEKTORE HOSPODÁRSTVA.....	177

ZOZNAM OBRÁZKOV

OBRÁZOK Č.1	PRÍKLAD OTÁZKY S OTVORENOU ODPOVEĎOU.....	53
OBRÁZOK Č.2	PRÍKLAD OTÁZKY S ODPOVEĎOU VO FORME ŠKÁLY	53
OBRÁZOK Č.3	PRÍKLAD OTÁZKY S MOŽNOSŤOU VIACERÝCH ODPOVEDÍ NARAZ	54
OBRÁZOK Č.4	PRÍKLAD OTÁZKY S MOŽNOSŤOU JEDNEJ ODPOVEDE Z VÝBERU – FORMOU ROLOVACIEHO MENU	54
OBRÁZOK Č.5	PRÍKLAD OTÁZKY S MOŽNOSŤOU JEDNEJ ODPOVEDE Z VÝBERU – KLIKNUŤÍM NA VYBRANÚ	
ODPOVEĎ		55
OBRÁZOK Č.6	KOMBINOVANÉ OTÁZKY – MOŽNOSŤ VÝBERU A ZÁROVEŇ DOPÍSANIA POZNÁMKY	55

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA Č. 1: DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE - PERCEPCIE ODBORNÉHO VZDELÁVANIA PRÍPRAVY NA STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH.....	198
PRÍLOHA Č. 2: OSLOVOVACIE LISTY.....	218

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

%	percento
APZD	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy
AZZZ SR	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
CPP	centrá pedagogicko-psychologického poradenstva
EDUID	jedinečný identifikátor v rámci rezortného informačného systému Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
HA	hotelová akadémia
IKT	informačné a komunikačné technológie
IVVP	individuálny výchovno-vzdelávací program
MOV	majster odbornej prípravy
MSP	malý a stredný podnik
MŠVVaM SR	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
napr.	napríklad
OA	obchodná akadémia
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
p. b.	percentuálny bod
RÚZ	Republiková únia zamestnávateľov
SaPO	stavovské a profesijné organizácie
SBK	Slovenská banská komora
SDV	systém duálneho vzdelávania
SLsK	Slovenská lesnícka komora
SOPK	Slovenská obchodná a priemyselná komora
SOŠ	stredná odborná škola
SPPK	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
SPŠ	stredná priemyselná škola
SR	Slovenská republika
SŠŠ	stredná športová škola
STU	Slovenská technická univerzita

SŽK	Slovenská živnostenská komora
ŠaUO	študijný a učebný odbor
ŠDK	školský digitálny koordinátor
ŠkVP	školský vzdelávací program
ŠUP	škola umeleckého priemyslu
ŠVP	štátny vzdelávací program
ŠVVP	špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
t.j.	to je
TUKE	Technická univerzita v Košiciach
UNIZA	Žilinská univerzita
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	vyšší územný celok
Z.z.	zbierka zákonov
zákon o OVP	zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a zmene a doplnení niektorých zákonov
ZŠ	základná škola

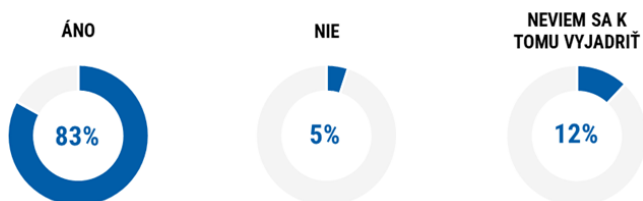
MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Väčšina stredných odborných škôl (ďalej len „SOŠ“) vníma stavovské a profesijné organizácie (ďalej len „SaPO“) ako dôležitú súčasť systému odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) a ich kompetencie pozná. Celkovo **83 % respondentov uviedlo, že vie, aké úlohy majú SaPO** podľa zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o OVP“). Len 5 % škôl priznalo, že kompetencie SaPO nepozná a približne 12 % sa nevedelo vyjadriť.

Regionálne sa však informovanosť líši. Úplnú znalosť kompetencií deklarovali školy v Prešovskom a Nitrianskom kraji (100 %), veľmi vysoká je aj v Žilinskom (94 %) a Košickom kraji (80 %). V Trnavskom a Trenčianskom kraji síce prevláda súhlas (80 %, resp. 77 %), no rastie podiel odpovedí „neviem“ (16 %, resp. 20 %). Najvyšší podiel neinformovaných je v Banskobystrickom kraji. Pre riadenie systému to znamená potrebu cielene posilniť komunikáciu a metodickú podporu v regiónoch s vyšším podielom škôl, ktoré si nie sú isté svojimi znalosťami kompetencií SaPO.

Graf č. 1 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave?**

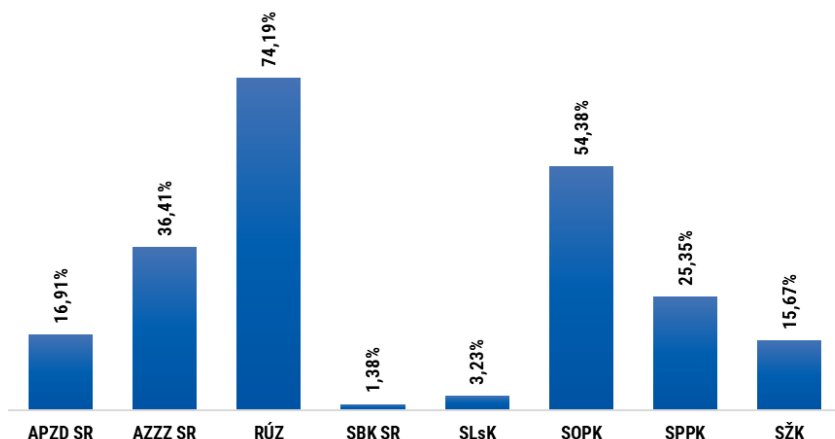

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Výsledky ukazujú, že spolupráca SOŠ so SaPO je sústredená na niekoľko kľúčových partnerov. Najsilnejším je **Republiková únia zamestnávateľov** (ďalej len „RÚZ“), s ktorou **spolupracuje približne 74 % škôl**. RÚZ tak predstavuje hlavný most medzi OVP a zamestnávateľmi. Významnú rolu zohráva aj Slovenská obchodná a priemyselná komora (ďalej len „SOPK“, 54 % škôl), Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (ďalej len „AZZZ SR“, 36 %) a Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (ďalej len „SPPK“, 25 %).

Naopak, Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (ďalej len „APZD“) a Slovenská živnostenská komora (ďalej len „SŽK“) sú zapojené podstatne menej (okolo 16–17 %) a sektorové komory – Slovenská banská komora (ďalej len „SBK“) a Slovenská lesnícka komora (ďalej len „SLsK“) už len okrajovo. Tento fakt vyplýva aj zo skutočnosti, že uvedené SaPO garantujú nižší počet skupín odborov vzdelania. Z manažérskeho hľadiska sa preto **oplatí stavať na silnej existujúcej spolupráci s RÚZ a SOPK a zároveň cielene posilňovať zapojenie ďalších SaPO v odboroch, kde je prepojenie škôl s trhom práce slabšie**.

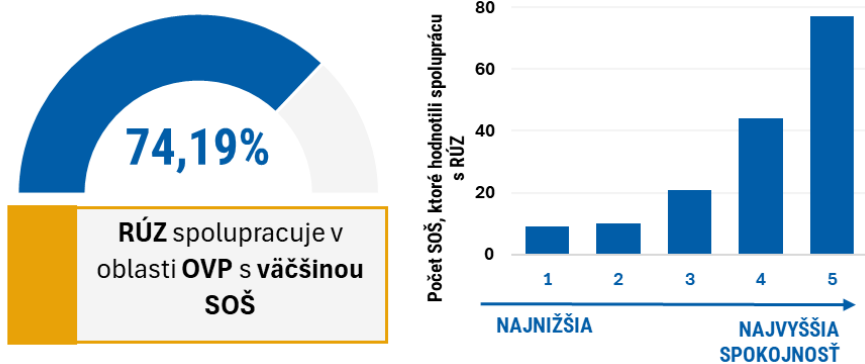
Graf č. 2 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Spolupráca SOŠ s RÚZ je, podľa výsledkov, nielen veľmi rozšírená, ale aj **vysoko pozitívne hodnotená**. Do spolupráce je zapojených viac ako 74 % škôl, pričom takmer $\frac{3}{4}$ z nich ju hodnotí známku 4 alebo 5. Vysokú spokojnosť uvádza približne 27 % a najvyššiu spokojnosť takmer 48 % respondentov. Nespokojná je len malá časť škôl (spolu zhruba 12 % pri hodnotení 1 a 2). Dáta tak ukazujú, že **RÚZ je vnímaná ako kľúčový a dôveryhodný partner pri OVP**, pričom **priestor na zlepšenie sa týka skôr doladovania spolupráce s nižším počtom kritickejších škôl než zásadnej zmeny nastavenia**.

Graf č. 3 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Spolupracujete v rámci OVP s RÚZ?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Je tak možné konštatovať, že slabšia alebo chýbajúca spolupráca so SaPO sa objavuje najmä v odboroch, ktoré nie sú zapojené do systému duálneho vzdelávania (ďalej len „SDV“ - napr. zdravotnícke, pedagogické alebo sociálne školy), pričom respondenti poukazujú na neexistenciu príslušnej profesijnej organizácie, ktorá by zastrešovala ich odbory, poskytovala metodické usmernenie a sprostredkovala kontakt so zamestnávateľmi.

Za najdôležitejšie, v rámci spolupráce, považujú respondenti nasledovné:

- **odborná a metodická podpora** pri tvorbe a aktualizácii školských vzdelávacích programov (ďalej len „ŠkVP“),

- **užšie prepojenie s praxou** a zapájanie odborníkov zo SaPO do vyučovania,
- **materiálno-technická pomoc** pri modernizácii odborných učební a dielní,
- **zlepšenie komunikácie a koordinácie** medzi školami, SaPO a zamestnávateľmi,
- **rozšírenie SDV** o odbory, ktoré doň zatiaľ nie sú zahrnuté.

SaPO sú vnímané ako dôležití partneri pri zvyšovaní OVP, avšak respondenti očakávajú systematickejšiu podporu, lepšiu komunikáciu a jednotné mechanizmy spolupráce.

Celkovo sa viac ako 1/2 zo všetkých respondentov vyjadrila k zmenám, ktoré na školách aktuálne prebiehajú, resp. budú prebiehať v krátkej dobe v súvislosti s optimalizáciou siete škôl a školských zariadení.

Graf č. 4 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte so zmenami, ktoré u Vás aktuálne prebiehajú, resp. budú prebiehať v krátkej dobe v súvislosti s optimalizáciou SOŠ?

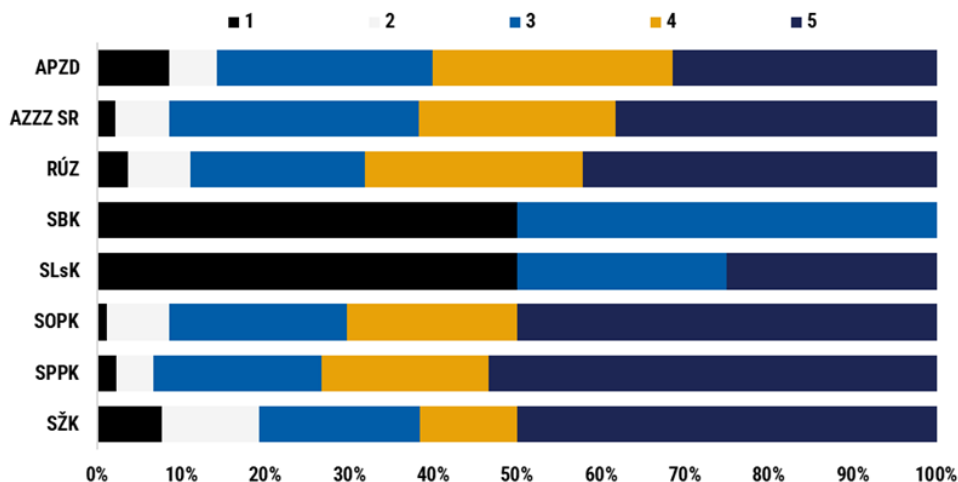

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Tí, ktorí mali k zmenám **výhrady** sa najčastejšie (29 %) vyjadrili, že v **processe optimalizácie vládne chaos a nepripravenosť**. 1/5 respondentov má tiež za to, že v predmetnom procese **SOŠ strácajú identitu a svoje poslanie**. Okrem toho majú respondenti dojem, že chýba komunikácia a podpora a niektorí tiež nesúhlasia so zrušením, resp. zmenou niektorých odborov vzdelávania, alebo majú pocit, že sa počas procesu optimalizácie nebrali do úvahy regionálne rozdiely ani dostupnosť vzdelávania.

V rámci zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO doň, bola so zapojením každej SaPO (okrem BSK a SLsK) vyjadrená spokojnosť na úrovni 4 a 5 (vysoká a najvyššia spokojnosť) u viac ako 60 % respondentov.

Graf č. 5 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?

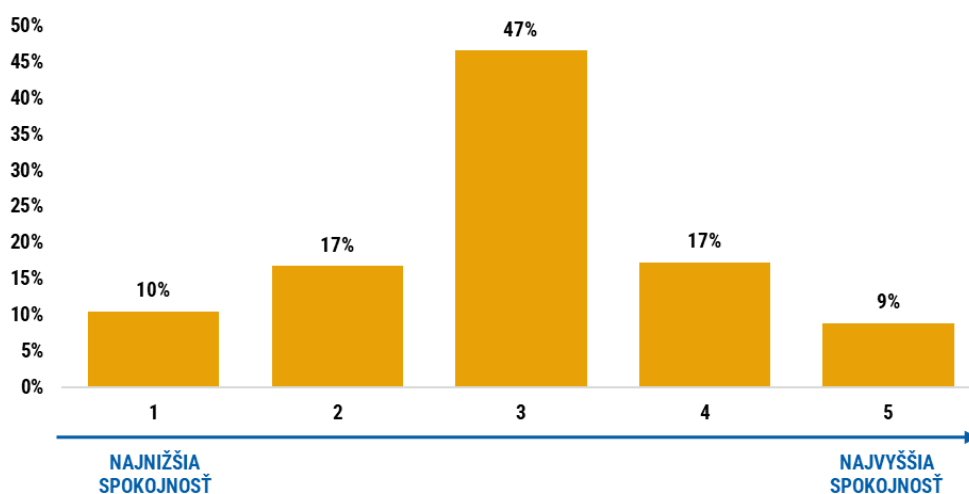

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Ak by respondenti mohli niečo zmeniť, najčastejšie by to bolo **skrátienie a zjednodušenie celého procesu**, vrátane **vzniku nových odborov vzdelávania, ktoré by boli založené na reálnych potrebách trhu práce** (zohľadňujúc i regionálne potreby). So spojením trojročných odborov vzdelávania „H“ so štvorročnými odbormi vzdelávania „K“ (postupná príprava: najprv získanie výučného listu a prípadný postup na maturitu) súhlasilo viac ako 40 % respondentov. Na druhej strane, nesúhlasila takmer ¼ respondentov, ktorým najviac prekážala rozdielna vedomostná úroveň a profil absolventov „H“ a „K“ odborov.

47 % respondentov ohodnotilo mieru spokojnosti s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) na úrovni 3.

Graf č. 6 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) ?

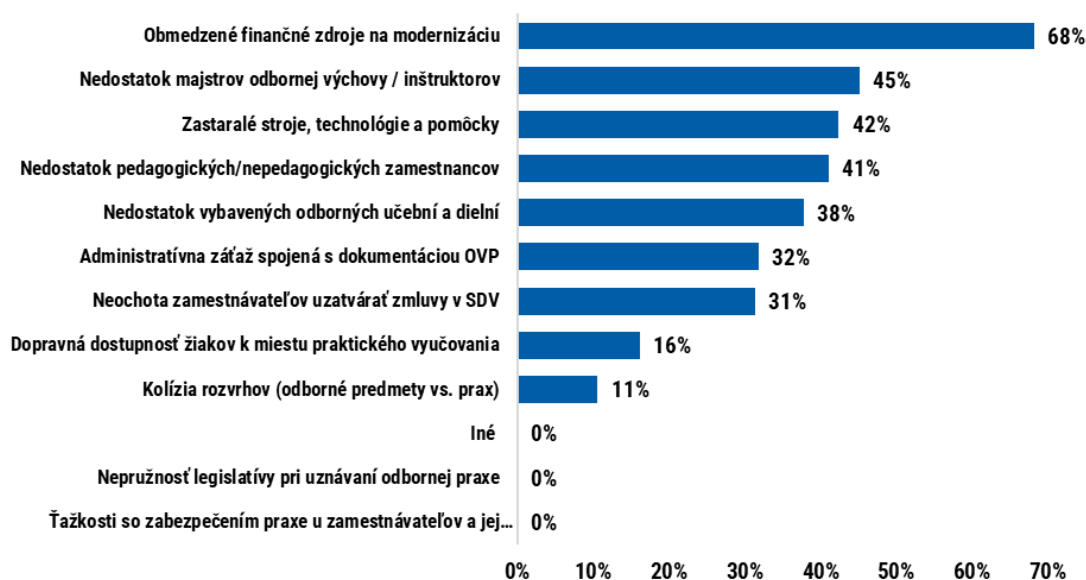
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pandémia ochorenia COVID-19 negatívne zasiahla viaceré spoločenské sektory, pričom jej nepriaznivé dôsledky sa prejavili aj v oblasti vzdelávania. **Nesúhlasný postoj ku zdieľaniu jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami počas online výučby vyslovilo takmer 40 % opýtaných.** Medzi hlavné dôvody patrila nevhodnosť a nízka kvalita online výučby pre stredoškolských žiakov, prípadne vlastné negatívne skúsenosti pedagógov s týmto spôsobom vyučovania.

SOŠ, pri zabezpečovaní OVP, narážajú predovšetkým na **zdrojové a kapacitné limity**. Kľúčovým problémom sú obmedzené finančné prostriedky na modernizáciu (68 % respondentov), ktoré brzdia obnovu technológií, dielní a odborných učební. S tým úzko súvisí nedostatok majstrov odbornej výchovy a inštruktorov (45 %), ako aj celkový nedostatok pedagogických a nepedagogických zamestnancov (41 %). Významná časť škôl zároveň pracuje so zastaralými strojmi a pomôckami (42 %) a nevyhovujúcim materiálno-technickým zázemím (38 %).

Ďalšie **bariéry** majú skôr **procesný charakter**. Vysokú administratívnu záťaž, spojenú s OVP, uvádza 1/4 škôl, približne 31 % vníma neochotu zamestnávateľov uzatvárať zmluvy v SDV a časť škôl rieši aj dopravnú dostupnosť praxe pre žiakov či kolíziu vyučovacích rozvrhov. Je teda možné konštatovať, že školy potrebujú najmä stabilné investície do infraštruktúry, systematickú podporu náboru a udržania pedagogických a odborných zamestnancov a jednoduchší, menej administratívne náročný rámec spolupráce so zamestnávateľmi.

Graf č. 7 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké organizačno-technické výzvy najčastejšie riešite pri organizácii a zabezpečovaní odborného vzdelávania a prípravy?

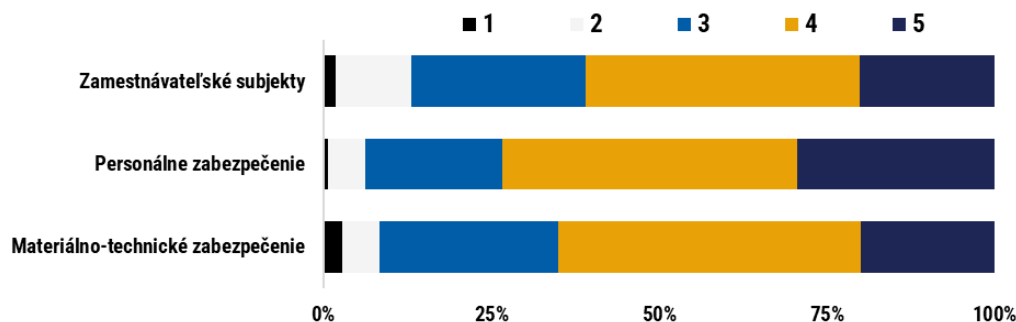

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Väčšina respondentov, **61 %**, **uviedla, že teoretické vyučovanie plne zodpovedá požiadavkám praxe**, čo poukazuje na kladné vnímanie prepojenia medzi obsahom výučby a potrebami trhu práce. Taktiež aj pre praktické vyučovanie má **väčšina SOŠ vytvorené relatívne dobré podmienky**. Materiálno-technické zabezpečenie hodnotilo ako dobré až

vynikajúce 61 % škôl, pričom len 8 % ho považuje za slabé. Ešte lepšie je vnímané personálne zabezpečenie – takmer 70 % respondentov ho označilo za svoju silnú stránku. **Rezervy sa objavujú pri zamestnávateľských subjektoch:** spoluprácu hodnotí pozitívne 54 % škôl, no približne 1/5 vníma výraznejší priestor na zlepšenie.

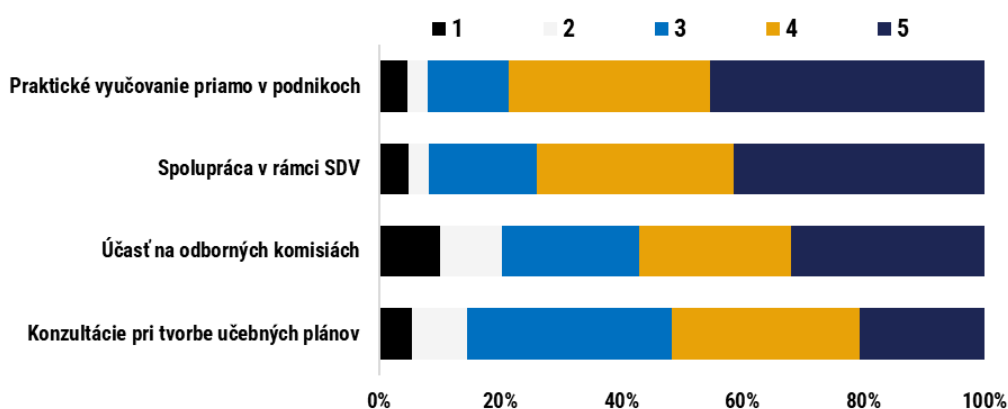
Graf č. 8 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako hodnotíte podmienky na realizáciu praktického vyučovania?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Spolupráca SOŠ s odborníkmi z praxe je najsilnejšia v oblastiach, ktoré sú priamo prepojené s realizáciou vyučovania. **Školy najlepšie hodnotia praktické vyučovanie priamo v podnikoch** – takmer dve tretiny respondentov ho označuje za veľmi dobré až vynikajúce. Podobne silná je aj spolupráca v rámci SDV, kde takmer 1/2 škôl hodnotí intenzitu spolupráce najvyššími stupňami spokojnosti. O niečo slabšie, hoci stále prevažne pozitívne, sú hodnotené „strategickejšie“ formy zapojenia odborníkov do OVP, ako napr. účasť v odborných komisiách a konzultácie pri tvorbe učebných plánov. Väčšina škôl ich vníma ako funkčné, no menej intenzívne využívané aktivity.

Graf č. 9 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Akým spôsobom Vaša škola spolupracuje s odborníkmi z praxe (hlavnými inštruktormi) pri výučbe odborných predmetoch?

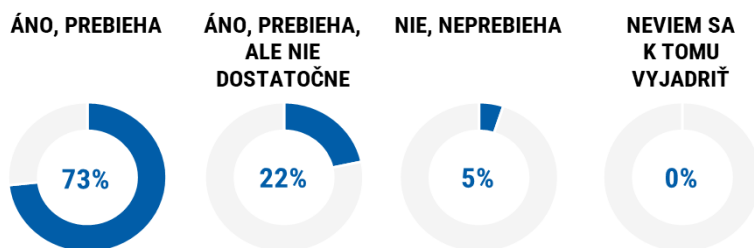

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Výsledky dokumentujú, že **posilňovanie podporných profesií** (asistenti, psychológovia, špeciálni pedagógovia, nepedagogickí zamestnanci) **už patrí k bežnej súčasť fungovania väčšiny SOŠ**. Až 73 % respondentov uvádza, že tento proces na škole prebieha, ďalších 22 % síce potvrdzuje jeho existenciu, no hodnotí ho ako nedostatočný – najmä pre limity

rozpočtu a nedostatok kvalifikovaných odborníkov. Iba 5 % škôl deklaruje, že k posilňovaniu podporných profesií nedochádza, pričom najčastejšie argumentujú tým, že na to nemajú finančné zdroje, nedokážu získať psychológa na trhu práce, alebo vzhľadom na veľkosť školy nepovažujú tento typ podpory za nevyhnutný.

Graf č. 10 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Prebieha aj u Vás v škole posilňovanie podporných profesií (pedagogickí asistenti, psychológovia, špeciálni pedagógovia, nepedagogickí zamestnanci)?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Výskyt šikany na SOŠ nie je masový, no je prítomný vo všetkých regiónoch. Väčšina škôl uvádza 1-2 prípady ročne, niektoré školy nemali počas roka žiadny prípad, pričom nikde nebol zaznamenaný výskyt nad päť prípadov. To naznačuje, že **preventívne a výchovné opatrenia fungujú**, zároveň však šikana zostáva opakovanou (hoci ojedinelou) témou, ktorú treba systematicky riešiť.

Používané opatrenia poukazujú na skutočnosť, že **školy volia najmä interný, podporný a preventívny prístup**. Dominuje individuálna práca so žiakom, komunikácia s rodičmi a zapojenie školských podporných tímov (psychológ, špeciálny pedagóg). Takmer 1/2 SOŠ realizuje cieľené preventívne programy, zatiaľ čo policajné či iné represívne zásahy využíva iba malá časť škôl.

Graf č. 11 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Aké opatrenia škola v takých prípadoch realizovala?**

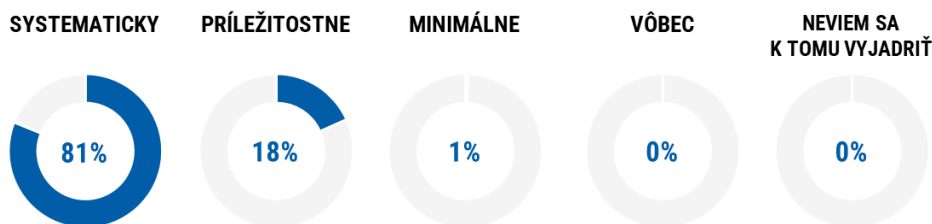

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Podľa respondentov by najviac prispelo k zlepšeniu OVP: **(1)** stabilnejšie a vyššie financovanie na modernizáciu dielní, laboratórií a IKT; **(2)** riešenie personálnej krízy – vyššie mzdy a lepšie podmienky pre učiteľov odborných predmetov a majstrov odborného výcviku; **(3)** aktualizácia učebných plánov v súlade s potrebami trhu práce (digitalizácia, zelená ekonomika, podnikateľské zručnosti), výraznejšie prepojenie teórie s praxou cez duálne vzdelávanie a reálne zákazky; **(4)** silnejšia motivácia zamestnávateľov spolupracovať a menej byrokracie v SDV; **(5)** vyššia atraktivita OVP pre žiakov cez propagáciu, štipendiá v nedostatkových odboroch a posilnenie kariérového poradenstva. **Kľúčovým predpokladom je stabilné legislatívne a finančné prostredie, ktoré umožní tieto opatrenia realizovať dlhodobo a koordinovane.**

SOŠ si vo veľkej miere uvedomujú **potrebu reagovať na meniace sa potreby trhu práce**. Až 81 % z nich systematicky sleduje technologické inovácie a trendy, ďalších 18 % aspoň príležitostne. To vytvára dobrý **predpoklad na modernizáciu obsahu OVP, lepšie prepojenie výučby s praxou a racionálnejšie plánovanie kapacít v jednotlivých študijných a učebných odboroch** (ďalej len „ŠaUO“).

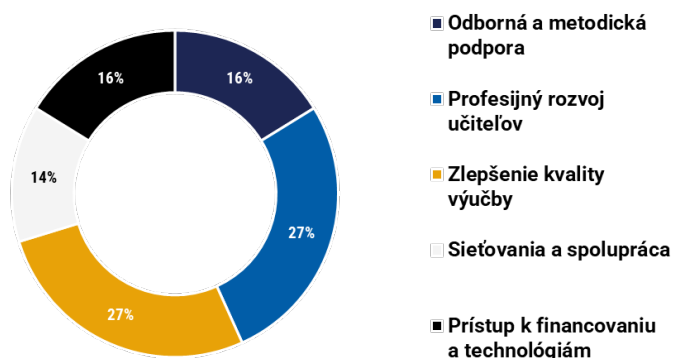
Graf č. 12 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Do akej miery sleduje Vaša škola technologické inovácie a trendy na trhu práce?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Digitálna transformácia prináša SOŠ predovšetkým priamy prínos v podobe profesijného rozvoja učiteľov a zvyšovania kvality výučby – tieto dve oblasti predstavujú spolu viac než 1/2 všetkých odpovedí respondentov (54 %). Ďalšie „+“ školy vidia v lepšom prístupe k technológiám, financovaniu a metodologickej podpore (spolu 32 %). Relatívne najslabšie je vnímané sieťovanie a spolupráca medzi školami (14 %), čo naznačuje **potrebu cielene posilniť zdieľanie skúseností a budovanie efektívnejších partnerstiev medzi inštitúciami.**

Graf č. 13 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké prínosy z digitálnej transformácie škôl vidíte z Vašich skúseností?

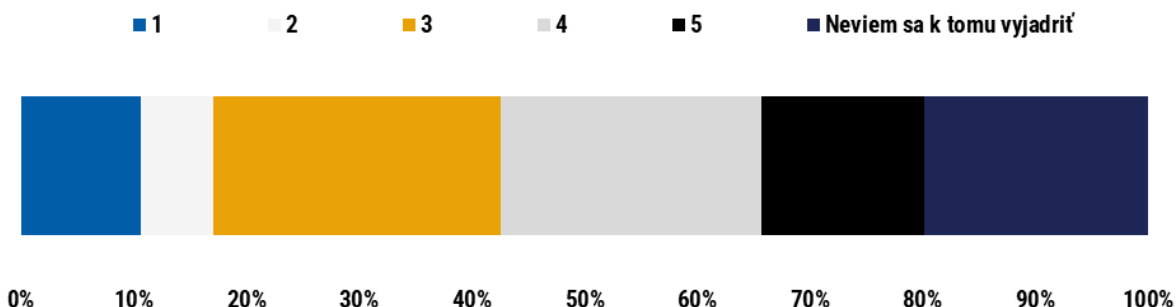
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pozícia školského digitálneho koordinátora (ďalej len „ŠDK“) **je na SOŠ už relatívne rozšírená, ale jej obsah nie je stabilizovaný.** Viac ako polovica škôl (56 %) uvádza, že túto funkciu už má obsadenú, zatiaľ čo 44 % ju nemá. V praxi to znamená výrazne odlišnú štartovaciu pozíciu škôl pri digitalizácii. Zároveň však **len 39 % respondentov potvrdzuje, že úlohy digitálneho koordinátora sú u nich jasne oddelené od práce správcu siete/technika;** 7 % priznáva ich priame miešanie a až 54 % sa k rozdeleniu rolí nevedelo vyjadriť. Dá sa teda konštatovať, že **aj tam, kde už koordinátor formálne existuje, je jeho rola často nedostatočne definovaná a čiastočne zamenená s technickou podporou, čo oslabuje jeho strategickú úlohu v riadení digitálnej transformácie školy.**

Školy vnímajú **zisťovanie potrieb trhu práce ako kľúčový nástroj pri plánovaní počtu žiakov,** a to najmä z hľadiska uplatniteľnosti absolventov a efektívneho využívania verejných zdrojov. S touto myšlienkou súhlasilo a považuje ju za nevyhnutnú 42 % respondentov.

Zároveň však upozorňujú na **potrebu regionálne citlivého, transparentného a kvalitne dátovo podloženého procesu,** ktorý nebude ignorovať záujmy žiakov ani širší spoločenský význam odborov. Poukazujú na rozdielne podmienky v krajoch, riziko skreslených štatistík či jednostranného rozhodovania vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“) a na dynamiku trhu práce, ktorá si **vyžaduje pravidelnú aktualizáciu analýz a kombináciu viacerých zdrojov dát.** So súčasným procesom plánovania výkonov sú skôr mierne spokojné – stredné hodnoty (3 a 4) uviedlo spolu 48,6 % škôl, 14,4 % je veľmi spokojných, 17,1 % nespokojných a takmer 1/5 SOŠ si na proces ešte nevedela vytvoriť jednoznačný názor.

Graf č. 14 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?

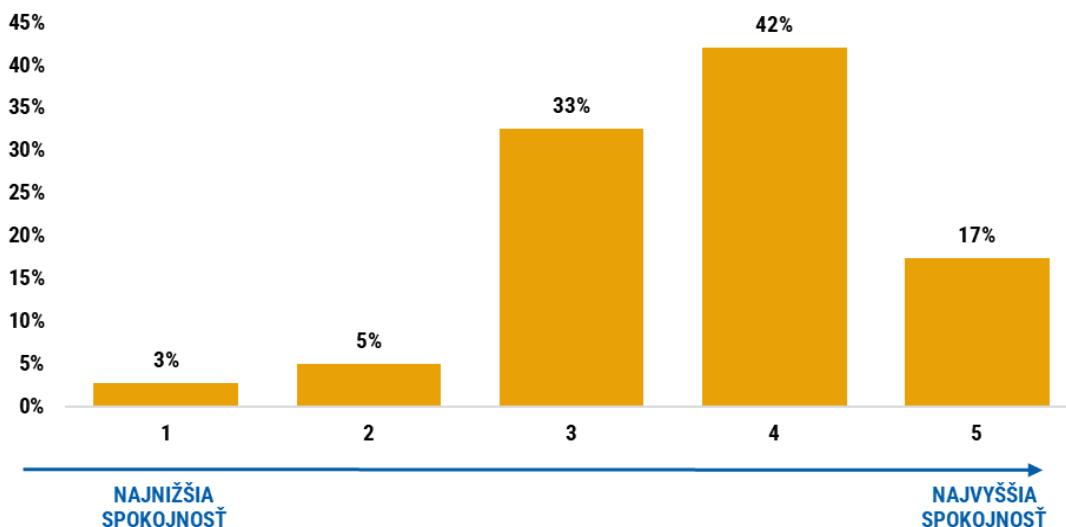

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Samotný proces plánovania vnímajú ako málo flexibilný a pomerne problematický. Rezonuje požiadavka posilniť úlohu samotných škôl, stransparentniť pravidlá, zmeniť model „financovanie na žiaka“ a upraviť kvantitatívne limity na menšie/národnostné školy. Až **43 % respondentov sa domnieva, že počet prijímaných žiakov na gymnáziá je skutočne nadmerný**, čo podľa nich negatívne ovplyvňuje záujem o odborné školstvo a vedie k nerovnováhe medzi všeobecným a odborným vzdelávaním. Naopak, iba 15 % respondentov sa domnieva, že je v rámci samosprávneho kraja určený neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémiu (ďalej len „OA“), hotelové akadémiu (ďalej len „HA“) a stredné priemyselné školy (ďalej len „SPŠ“).

S procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania v SOŠ cez ŠVP a ŠkVP bolo 17 % zo všetkých respondentov spokojných na najvyššej úrovni a viac ako 40% na úrovni 4/5.

Graf č. 15 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)?

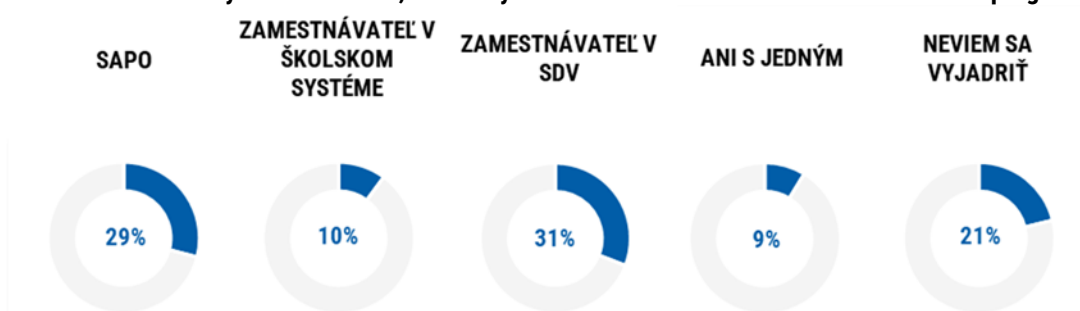

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z dotazníkového zisťovania je zrejmé, že respondenti **najčastejšie prerokúvajú/vypracúvajú ŠkVP so zamestnávateľmi v SDV (31 %) a so SaPO (29 %)**. Viac ako 80 % respondentov (spolupracujúcich so SaPO) pri každej z nich (s výnimkou SBK, kde sa respondenti nevyjadrili) hodnotilo jej prínos stupňom 4 alebo 5.

96 % respondentov, ktorí spolupracujú so zamestnávateľom (aj v školskom systéme, aj v SDV) bolo spokojných s prínosom tejto spolupráce. Zvyšné 4 % odôvodnili svoju nespokojnosť napríklad nízkou angažovanosťou zamestnávateľov, resp. tým, že nemali vhodného zamestnávateľa.

Graf č. 16 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Ako často Vaša škola zapája odborníkov z praxe, hlavných inštruktorov, do tvorby alebo aktualizácie školského vzdelávacieho programu?**

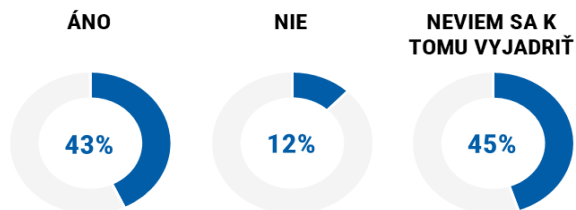
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pokiaľ ide o zapájanie odborníkov z praxe (hlavných inštruktorov) do tvorby či aktualizácie ŠkVP, viac ako 1/2 respondentov uviedla, že ich zapája príležitostne (približne iba raz ročne). Ďalších 16 % ich zapája pravidelne, teda viackrát ročne a približne 10 % len zriedkavo (raz za niekoľko rokov). Prínos týchto odborníkov hodnotí viac ako 40 % respondentov ako skôr významný, 12 % ako veľmi významný a 21 % ako neutrálny.

Proces ukončovania štúdia je kľúčovým miestom, kde sa overuje skutočná pripravenosť absolventov na trh práce. Práve tu vstupujú do hry SaPO. Údaje ukazujú, že do skúšobných komisií sa aktívne zapája zástupca SaPO vo väčšine SOŠ (71 %), čo zvyšuje prepojenie medzi odborným vzdelávaním a požiadavkami zamestnávateľov. Takmer 1/3 škôl (29 %) však túto spoluprácu nerealizuje, pričom regionálne rozdiely sú výrazné.

Jednotné zadania záverečných skúšok vyhovujú 43 % respondentom najmä kvôli porovnateľnosti a metodologickej podpore, zatiaľ čo nesúhlas (12 %) súvisel najmä so slabším zohľadnením špecifik odborov a profilácie škôl. Skutočnosť, že až 45 % respondentov sa k tejto otázke nevedelo vyjadriť, naznačuje potrebu lepšej komunikácie, zapojenia škôl do tvorby zadania a jasnejšieho vysvetlenia ich prínosov.

Graf č. 17 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Vyhovuje vám jednotné zadanie záverečných skúšok?

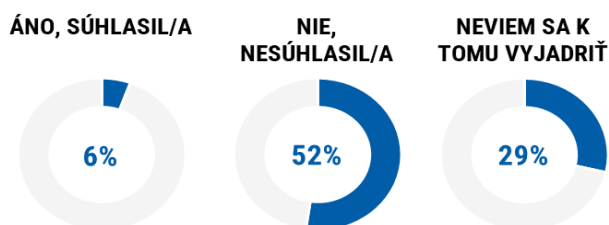

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Súhlasne k jednotnému zadaniu obsahu maturitných skúšok, ktoré by boli vypracované príslušnou SaPO, sa vyjadrilo 36 %, avšak 34 % respondentov malo opačný názor a 1/3 sa nevedela vyjadriť.

Školy tiež vo veľkej miere **odmietajú myšlienku, aby ukončovanie štúdia prešlo plne do gescie SaPO**. Nesúhlas vyjadrilo 52 % respondentov, súhlas len 6 %. Respondenti zdôrazňujú, že hodnotenie má zostať v rukách školy, ktorá žiaka pozná, sleduje jeho pokrok a vie komplexne posúdiť jeho výsledky. Takmer 1/3 škôl (29 %) si zatiaľ nevytvorila jednoznačný názor, čo odráža obavy z organizačnej náročnosti, kapacitných limitov SaPO a možnej straty pedagogickej kontinuity; **SaPO sú preto skôr vnímané ako poradný či kontrolný partner, nie ako hlavný skúšobný orgán.**

Graf č. 18 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúsala iná inštitúcia ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Hlavným dôvodom nesúhlasu bol fakt, že ukončovanie štúdia by malo zostať v gescii **školy, pretože ona ako jediná pozná žiaka komplexne, jeho pokrok a aj špecifiká odboru**. Silne rezonuje obava zo zvýšeného stresu žiakov pri skúšaní v cudzom prostredí nepedagogickými odborníkmi, špeciálne **s dopadom na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** (ďalej len „ŠVVP“) a s individuálnym výchovno-vzdelávacím programom (ďalej len „IVVP“). Tiež pretrvávajú pochybnosti o tom, či SaPO ako nevzdelávacia inštitúcia disponuje potrebnými didaktickými kompetenciami. Respondenti zároveň upozorňujú na organizačné a kapacitné limity SaPO (nedostatok kvalifikovaných odborníkov, pokrytie všetkých škôl), a preto tieto organizácie skôr preferujú v poradnej či doplnkovej funkcii, nie ako hlavný skúšobný orgán.

Na druhej strane, respondenti vidia prínos v tom, že externá inštitúcia by zabezpečila rovnaké kritériá a zadania, čo by podľa nich umožnilo efektívnejšiu porovnateľnosť výsledkov medzi školami a pôsobilo ako „externý audit kvality“ výchovno-vzdelávacieho procesu.

Graf č. 19 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uved'te, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v gescii SaPO.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Povinná maturita z matematiky je vnímaná rozporuplne a naráža predovšetkým na personálne a organizačné limity. Ide najmä o chronický nedostatok kvalifikovaných učiteľov matematiky a potrebu výrazne navýšiť hodinovú dotáciu na úkor odborných predmetov. Respondenti zároveň upozorňujú na nevhodnosť jednotnej povinnosti pre všetky typy škôl (najmä zdravotníckej, umeleckej a „netechnické“ odbory) a na slabú matematickú pripravenosť žiakov zo základných škôl (ďalej len „ZŠ“), ktorá by pri súčasnom stave viedla skôr k vyššej neúspešnosti než k reálnemu posilneniu kompetencií. Celkovo preto **prevažuje požiadavka na diferencovaný, odborovo citlivý prístup a systémové zmeny už na úrovni základného vzdelávania.**

Graf č. 20 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Čo si myslíte o zavedení povinnej maturity z matematiky pre študentov od školského roka 2030/2031 a v čom vidíte hlavné komplikácie?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

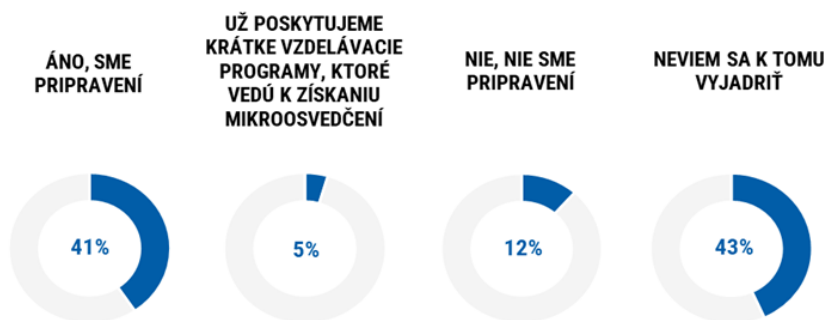
Viac ako 1/3 respondentov, zapojených do dotazníkového zisťovania, **zastáva pozitívny postoj k novovznikajúcim Centráom excelentnosti OVP**, považujú to za významný krok smerujúci k modernizácii vzdelávacieho procesu a k

posilneniu kvality OVP. Na druhej strane, viac než 10 % hodnotí Centrá excelentnosti OVP negatívne. Najviac respondentov (takmer 50%) si však zatiaľ v tejto oblasti nevytvorilo jednoznačný názor.

Viac ako **40 % respondentov je pripravených poskytovať krátke vzdelávacie programy vedúce k získaniu mikroosvedčení**. Z tejto skupiny viac ako ½ plánuje zamerať tieto programy na dospelých (zamestnaných aj nezamestnaných) a približne 1/3 na žiakov SOŠ.

Každý dvadsiaty respondent zároveň deklaroval, že takéto programy už v súčasnosti poskytuje, pričom najčastejšie sú orientované na žiakov. Medzi respondentmi, ktorí pripravení nie sú, označilo 12 % za hlavné prekážky nedostatočné finančné zdroje na materiálno-technické či personálne zabezpečenie, rovnako ako aj náročnosť administratívnych a legislatívnych požiadaviek spojených s realizáciou týchto programov.

Graf č. 21 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Ste pripravení ako škola poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Súhlas s podporou budovania nadpodnikových vzdelávacích centier vyjadrilo približne 36 % respondentov, pričom však 58 % sa nevedelo k problematike vyjadriť. Tí, ktorí s nimi nesúhlasili, deklarovali skutočnosť, že nie sú potrebné a že o ich budovanie nebudú mať záujem ani samotní zamestnávatelia. Navrhovali radšej alokovať finančné prostriedky do už existujúcich škôl a neplývať nimi na budovanie nových inštitúcií.

Viac než 1/3 opýtaných je pripravených stať sa tréningovým centrom. Približne 53 % sa k tejto možnosti nevyjadrilo a 13 % ju odmietlo. Ako najčastejší dôvod nepripravenosti uvádzali respondenti nedostatok finančných prostriedkov na materiálno-technické alebo priestorové vybavenie, prípadne personálne kapacity.

Do SDV, bolo v čase dotazníkového zisťovania, zapojených viac ako 60 % respondentov, pričom najvyšší podiel zúčastnených škôl sa nachádzal vo východoslovenských krajoch – v Prešovskom aj Košickom kraji zhodne po 22 %. Takmer 90 % respondentov, ktorých SOŠ sú aktuálne zapojené do SDV, hodnotí tento systém pozitívne: 38 % veľmi pozitívne a 49 % skôr pozitívne.

Až 53 % respondentov zastávalo názor, že **SDV má výrazný prínos pre odbornú prípravu žiakov**, a to najmä v rozvoji praktických zručností a v zvyšovaní ich uplatniteľnosti na trhu práce. Ďalších 43 % sa vyjadrilo, že SDV má čiastočný prínos, ktorý závisí od konkrétneho ŠaUO a spolupracujúceho partnera z práce. 36 % respondentov označilo časovú náročnosť za stredne závažný problém, rovnako tak zhoršujúci sa prospech žiakov a časté absencie na praktickom vyučovaní. Najvýraznejší problém pre 18 % z nich predstavuje byrokratická záťaž, rastúci počet integrovaných žiakov (17 %) a nízke povedomie o SDV – najmä na úrovni ZŠ (16 %). Veľmi pozitívne hodnotenie uviedla viac ako 1/3 respondentov v súvislosti s SDV a uplatnením absolventov – dualistov v praxi.

Najvyšší počet zamestnávateľov, s ktorými majú školy uzatvorenú „Zmluvu o duálnom vzdelávaní“, sa nachádza v **Košickom a Trenčianskom kraji** – 241 (s viac ako 2 000 žiakmi), resp. 239 zamestnávateľov (s 1 554 žiakmi). Aj v Prešovskom kraji je počet zmluvných zamestnávateľov pomerne vysoký, a to 233 (s 1 318 žiakmi). Najnižší počet zamestnávateľov bol zaznamenaný v Trnavskom kraji, kde je rozsah spolupráce so zamestnávateľmi pomerne obmedzený (7 zamestnávateľov). 1/3 respondentov uprednostňuje pri uzatváraní stredne veľké podniky a viac ako 30 % malé podniky. Respondenti pri spolupráci so zamestnávateľmi narážajú na viaceré prekážky. K najčastejšie uvádzaným patrili nedostatočná motivácia zamestnávateľov zapojiť sa do SDV a rozdielne očakávania školy a zamestnávateľov.

Graf č. 22 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké hlavné bariéry vnímate pri spolupráci so zamestnávateľmi?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti, ktorí ešte nie sú zapojení v SDV by najviac uvítali aktivitu zamestnávateľov v rámci oslovovania relevantných SOŠ, jasné informácie zodpovedného subjektu o tom ako riešiť jednotlivé kroky procesu zapojenia sa do SDV a administratívnu a organizačno-technickú pomoc.

Zároveň približne $\frac{3}{4}$ respondentov, ktorých školy už boli zapojené do SDV uviedli, že by si vedeli predstaviť opätovné zapojenie sa do SDV. U nezapojených respondentov dominoval dôvod, že charakter školy/odborov neumožňuje zapojiť sa do SDV. Len 14 % respondentov uviedlo nezáujem zamestnávateľov a 4 % zase nezáujem žiakov. V niektorých prípadoch pretrváva vnímanie žiaka ako zdroja lacnej pracovnej sily. V súvislosti s podporou zo strany SaPO (pri prekonávaní vyššie uvedených bariér) uviedla $\frac{1}{2}$ respondentov, že tieto organizácie pomáhajú iba čiastočne.

Respondenti, ktorí sú v súčasnosti zapojení do SDV, alebo v ňom v minulosti pôsobili, navrhli niekoľko legislatívnych úprav, vid' nižšie v tabuľke.

Tabuľka č. 1 Návrhy legislatívnych zmien podľa oblastí SDV

Oblasť	Podiel respondentov	Príklad legislatívneho návrhu
Praktické vyučovanie, najmä spôsob/miesto výkonu praktického vyučovania	4%	Materiálne zabezpečenie podniku musí byť v súlade s materiálne - technickým zabezpečením daného odboru.
Systém duálneho vzdelávania	16%	Zníženie administratívnej náročnosti pri vstupe do SDV a zavedenie rýchlejšieho schvaľovania zapojenia zamestnávateľov do SDV.
Spôsobilosť zamestnávateľa	8%	Zníženie administratívnej náročnosti pre podniky.
Zmluva o duálnom vzdelávaní	7%	Zjednodušenie formuláru a procesu uzatvárania Zmluvy o duálnom vzdelávaní.
Učebná zmluva	9%	Umožnenie digitálnej formy učebnej zmluvy a jej evidencie v centrálnom systéme.
Zamestnávateľ v procese praktického vyučovania	6%	Zavedenie možnosti pre podniky zabezpečovať odborný výcvik žiakov na základe Zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania aj bez povinnosti poskytovať im finančné alebo nefinančné benefity.
Príspevok na zabezpečenie praktického vyučovania v SDV	14%	Zvýšenie príspevku na zabezpečenie praktického vyučovania v SDV.
Hlavný inštruktor	3%	Umožnenie uznania odbornej praxe namiesto pedagogickej kvalifikácie v prípade, že má inštruktor dlhoročnú odbornú skúsenosť.
Inštruktor	5%	Zabezpečenie jedného stáleho inštruktora počas jedného školského roka.
Nadpodnikové vzdelávacie centrum	2%	Umožnenie zriaďovania nadpodnikových vzdelávacích centier aj školám (v spolupráci s viacerými zamestnávateľmi).
Žiak v procese praktického vyučovania	9%	Možnosť vypovedania učebnej zmluvy z dôvodu nespokojnosti zo strany žiaka.
Hmotné a finančné zabezpečenie žiaka	10%	Zjednotenie kritérií pre vyplácanie, resp. zvýšenie minimálnych príspevkov a odmien žiakom.
Koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce	7%	Vytvorenie regionálnych koordinačných centier, ktoré by prepájali školy, zamestnávateľov a SaPO.

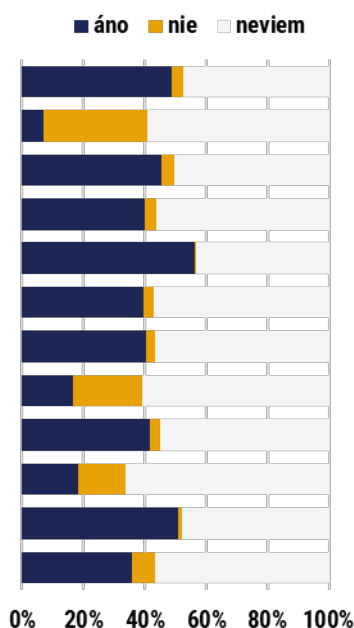
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Takmer **80 % respondentov** uviedlo, že ich škola je schopná zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov vlastnými pedagógmi, z toho 60 % v plnej miere a 18 % aspoň čiastočne.

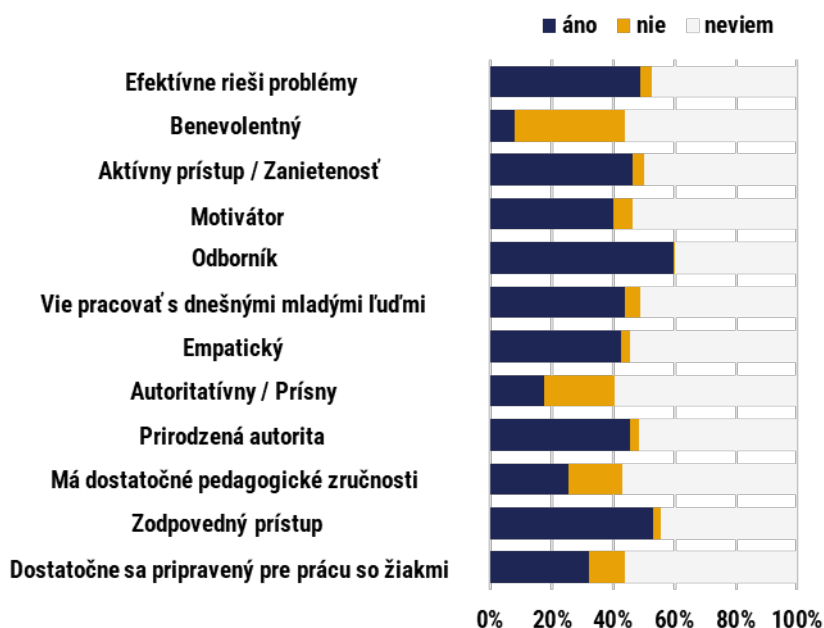
Pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú žiakov počas praktického vyučovania u zamestnávateľa v SDV a v rámci systému školského vzdelávania, je vo všeobecnosti medzi respondentmi **vnímané skôr pozitívne** (56 % resp., 60 % potvrdilo, že inštruktor je odborníkom vo svojej oblasti)¹.

Graf č. 23 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázky: Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)? a Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)?

Inštruktor na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)

Inštruktor na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Približne 22 % respondentov má pozitívne skúsenosti s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO a takmer ¼ má pozitívne skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania. Zároveň **62 % respondentov uviedlo, že sa žiadny z pedagogických zamestnancov školy nezúčastnil prípravy hlavných inštruktorov**, realizovaných prostredníctvom SaPO.

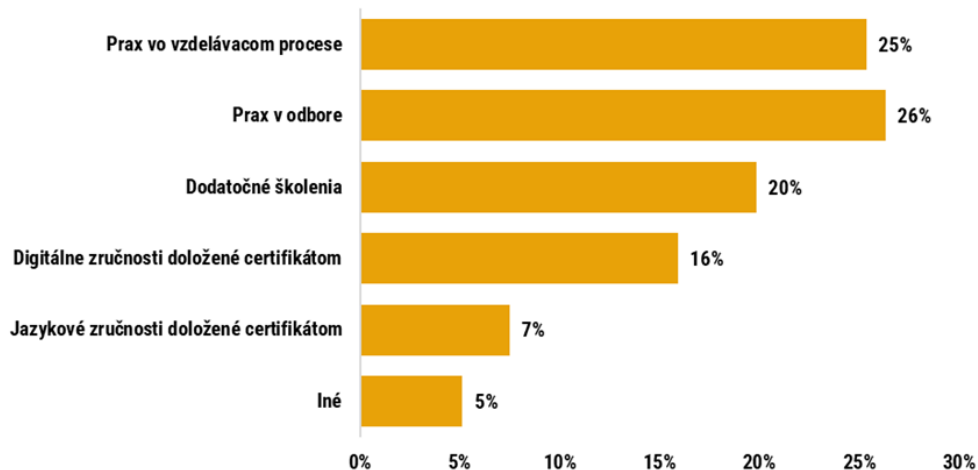
¹ ak neberieme do úvahy respondentov, ktorí nevedeli odpovedať

Pedagogickým a odborným zamestnancom je na väčšine škôl umožnené vzdelávať sa. Až 77 % respondentov uviedlo, že vzdelávanie im umožňuje pravidelne, zatiaľ čo 4 % deklarovali, že hoci im je vzdelávanie umožnené, zostáva naň menej času, než by bolo potrebné. Najväčšia časť (31 %) uprednostňuje vzdelávanie v oblasti digitálnych kompetencií, edTech nástrojov a inovatívnych pedagogických prístupov. Približne ¼ respondentov preferuje vzdelávanie zamerané na rozvoj mäkkých zručností.

Približne ⅓ respondentov má za to, že je **systém financovania SOŠ, aktuálne schválený vládou SR, nastavený optimálne**. Viac ako ½ respondentov sa k danej problematike nevedela vyjadriť a ďalších 17 % respondentov uviedlo, že tento systém nastavený optimálne nie je a navrhuje jeho prehodnotenie a zvýšenie normatívneho financovania. S úpravou financovania SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce by súhlasilo len 12 % respondentov a viac ako ⅓ by nesúhlasilo, pretože si myslia, že by bol problém s vyhodnocovaním a objektivitou uplatnenia absolventov na trhu práce.

Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Najvyšší, približne 26 %-tný podiel respondentov uviedol, že jedným z merateľných kritérií, ktoré by mohlo zlepšiť odmeňovanie je prax v odbore.

Graf č. 24 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritéria, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Medzi merateľnými kritériami, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ, by mali patriť: práca na projektoch, príprava žiakov na súťaže, mimoškolské aktivity, príprava žiakov na začlenenie sa do výrobného procesu, organizovanie školení, exkurzií a podobne.

Takmer rovnaký podiel respondentov vyjadril súhlas, resp. nesúhlas (24 % vs. 29 %) s modelom odmeňovania pedagogických zamestnancov založeným na úrovni odmeňovania v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva. Pri

hodnotení spravodlivosti takto nastaveného systému odmeňovania $\frac{1}{2}$ respondentov uviedla, že ho nepovažuje za spravodlivý. Naopak, 36 % opýtaných vníma tento model ako atraktívny a potenciálne schopný prilákať do sektora vzdelávania viac pracovníkov.

ÚVOD

ÚVOD

Predkladané „Percepcie odborného vzdelávania na stredných odborných školách – pripravenosť na výzvy, partnerstvá, systémové prvky, spolupráca a očakávania“ sú analytickým zhodnotením dotazníkového kvantitatívneho a kvalitatívneho zisťovania, uvádzané v nasledujúcom dokumente spolu s navrhovanými odporúčaniami na optimalizáciu a zlepšenie OVP v SOŠ.

Obsahové zameranie dotazníkového zisťovania vychádzalo zo zákona o OVP, ktorý **určuje stavovským organizáciám** (SOPK, SŽK, SPPK, SLsK, SBK) a **profesijným organizáciám** (v súlade s ustanoveniami § 3 ods. 2 zákona č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov – RÚZ, AZZZ SR, APZD) **konkrétne kompetencie vo vzťahu k OVP**. Tieto sa týkajú výchovno-vzdelávacieho procesu², v ktorom žiaci získavajú vedomosti, zručnosti a schopnosti potrebné na výkon povolania, skupiny povolání, alebo na výkon odborných činností, rovnako tak aj činností vo vzťahu k samotnej organizácii OVP.

Dotazníkové zisťovanie bolo zamerané na vnímanie podmienok, realizácie SDV v SOŠ, odborných stáží na vysokých školách, taktiež na identifikáciu bariér, výziev a problémov v OVP, hodnotenie administratívnych, finančných, organizačno-technických podmienok OVP. Cez vhodne zvolené otázky tiež získalo kompetentné názory na sieť škôl, sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov a ukončovanie štúdia v SOŠ.

Zisťovanie podrobne preskúmalo stav vytvárania partnerstiev škôl so zástupcami trhu práce, SaPO, mieru poznania potrieb, výziev a inovácií na trhu práce z pohľadu SOŠ. Zameralo sa aj na získanie názorov a deklarovanie pripravenosť SOŠ v súvislosti so vzdelávacími programami, Centrami excelentnosti OVP, nadpodnikovými vzdelávacími centrami a tréningovými centrami. Skúmalo pripravenosť inštruktorov a podmienky na vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, ale aj samotné financovanie SOŠ. Vo viacerých oblastiach sa zameralo na zisťovanie odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia.

Cieľovou skupinou dotazníkového zisťovania bolo viac ako 400 SOŠ, ktoré boli adresne identifikované a oslovené (v prvej fáze) cez samosprávne kraje. Distribúcia prebiehala elektronicky a kvalitatívne dopytovanie bolo realizované telefonicky alebo mailom. Návratnosť prekročila požadovaných 50%.

Údaje boli autorským kolektívom kvalifikovane vyhodnotené, detailne rozanalyzované a popísané vo vzťahu k SaPO, vrátane identifikácie názorov, postojov, očakávaní a odporúčaní zástupcov SOŠ vo vzťahu k samotnému OVP.

² na teoretickom a praktickom vyučovaní

KAPITOLA č. 1:

**PRÍPRAVA ROZSAHU A OBSAHOVEJ
ŠTRUKTÚRY DOTAZNÍKOVÉHO
ZISŤOVANIA**

1. PRÍPRAVA ROZSAHU A OBSAHOVEJ ŠTRUKTÚRY DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA

1.1 HARMONOGRAM PRÁC

Práce na dotazníkovom a telefonickom kvalitatívnom zisťovaní boli realizované v priebehu mesiacov september - december 2025, pričom zahŕňali (podľa poradia realizácie) nasledovné kľúčové aktivity, a to:

1. určenie cieľovej skupiny,
2. návrh rozsahu a obsahovej štruktúry dotazníka,
3. tvorbu a distribúciu dotazníka,
4. dotazníkové a telefonické (mailové) kvalitatívne zisťovanie,
5. vyhodnotenie zisťovania a analýzu výsledkov,
6. manažérske zhrnutie výsledkov a definovanie odporúčaní pre OVP.

Tabuľka uvádza plnenie stanoveného harmonogramu prác.

Tabuľka č. 2 Harmonogram prác

	Aktivita / Termín plnenia	September 2025	Október 2025	November 2025	December 2025
1	Určenie cieľovej skupiny				
2	Príprava rozsahu a obsahovej štruktúry dotazníkového zisťovania				
3	Tvorba elektronického dotazníka				
4	Distribúcia elektronického dotazníka				
5	Dotazníkové a telefonické (mailové) zisťovanie				
6	Vyhodnotenie dotazníka a telefonického kvalitatívneho zisťovania a analýza výsledkov				
7	manažérske zhrnutie výsledkov a definovanie odporúčaní pre OVP				

Zdroj: autorský kolektív

1.2 VÝCHODISKÁ PRI TVORBE DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA

Vychádzajúc z legislatívnych ustanovení, a to najmä zo zákona o OVP a zákona č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni v znení neskorších predpisov – **majú SaPO v OVP jasne vymedzené kompetencie, práva a povinnosti.**

V tejto súvislosti bolo **cieľom** dotazníkového zisťovania:

- preskúmať postoj a skúsenosti SOŠ k spolupráci so SaPO,
- posúdiť pripravenosť škôl na výzvy, inovácie na trhu práce a systémové zmeny,
- identifikovať najpálčivejšie bariéry a problémy v rámci OVP (legislatívne, administratívne, technické či finančné),
- zistiť vnímanie podmienok realizácie SDV na SOŠ,
- deklarováť názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania,
- preskúmať stav vytvárania partnerstiev škôl so zástupcami trhu práce,
- zistiť, aké očakávania školy kladú na SaPO,
- získať kvalifikované námety a odporúčania na zefektívnenie systému OVP do ďalšieho obdobia.

Dotazníkové zisťovanie má odmerať reálnu užitočnosť právomocí SaPO v praxi a dodať konkrétne, merateľné odporúčania pre zlepšenie kvality OVP, teoretického i praktického vyučovania, a to v súlade s právnym rámcom, potrebami škôl a trhu práce. Jeho výsledky by mali cielene pomôcť pri prípadnej úprave mechanizmov spolupráce a posilniť vzájomné partnerstvá.

Nemenej dôležitou skutočnosťou bolo, že obdobný prieskum sa realizoval v roku 2022, takže následne bolo možné vyhodnotiť posun vnímania kompetentných osôb na vyššie uvedenú problematiku. Do dotazníkového zisťovania boli zakomponované aj nové oblasti a otázky, reflektujúcu zmenu legislatívy a akútne problémy a výzvy, ktoré SOŠ aktuálne riešia.

1.3 CIEĽOVÁ SKUPINA

Na základe požiadaviek zadávateľa projektu boli do dotazníkového zisťovania vybrané rôzne typy škôl v rámci Slovenskej republiky (ďalej len „SR“). V prvej fáze boli mailovou komunikáciou požiadané zodpovedné odbory školstva jednotlivých samosprávnych krajov (ako zriaďovateľov stredných škôl), aby rozposlali školám informáciu o účele zisťovania a pripravenéaily s preklikom na elektronické dotazníkové zisťovanie. Konkrétne išlo o tieto typy škôl (zoradené abecedne):

- hotelové akadémie,
- konzervatóriá,
- lýceá,
- obchodné akadémie,
- stredné školy umeleckého priemyslu,
- stredné odborné školy,
- stredné priemyselné školy,

- stredné športové školy a
- stredné zdravotnícke školy.

Kolektív autorov v rovnakom období vygeneroval záložný zoznam so 451 strednými školami s kontaktnými údajmi³, aby podľa potreby vedel zabezpečiť oslovenie minimálne 400 SOŠ a následne splniť návratnosť aspoň na úrovni 50%. Vzhľadom na to, že v polovici sledovaného obdobia bola odozva⁴ respondentov nízka, realizátori zisťovania sa rozhodli poslať na 400 vybraných stredných škôl výzvu na vyplnenie dotazníka⁵. Pre relevantnosť výsledkov dotazníkového zisťovania sa zároveň predpokladalo, že primárne budú oslovení riaditelia (zástupcovia) škôl, ktorí pridelia vyplnenie dotazníka zodpovedným (kompetentným) osobám.

1.4 DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE

1.4.1 TVORBA DOTAZNÍKA

Pri príprave rozsahu a obsahovej štruktúry elektronického dotazníkového zisťovania sa vychádzalo zo stanovenej požiadavky na výber kľúčových oblastí pôsobnosti SaPO vo vzťahu k OVP stanovených v zákone o OVP, ktoré by boli u respondentov dopytované z hľadiska názorov SOŠ. Vzhľadom na dynamiku vývoja OVP, nové požiadavky trhu práce a celkové zmeny, ktoré prebiehajú pri vzájomnej interakcii oboch „svetov“ sa dotazník venoval nasledujúcim častiam:

- pôsobenie a spolupráca so SaPO,
- optimalizácia siete škôl a sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ,
- organizácia a zabezpečovanie OVP, teoretické a praktické vyučovanie,
- potreby, výzvy a inovácie na trhu práce,
- plánovanie výkonov škôl,
- postupy v rámci stanovovania obsahu ŠVP a ŠKVP,
- ukončovanie štúdia,
- centrá excelentnosti OVP, nadpodnikové vzdelávacie centrá a tréningové centrá,
- duálne vzdelávanie a odborné stáže,
- príprava inštruktorov, vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov a
- financovanie SOŠ.

³ vrátane jedinečného EUID kódu

⁴ a návratnosť dotazníkov

⁵ s vysvetlením situácie pre tie školy, ktoré už dotazník (v rámci oslovenia samosprávnym krajom) predtým vyplnili

S vyššie uvedeným samozrejme súviseli aj oblasti týkajúce sa **zisťovania odporúčaní na optimalizáciu, resp. zlepšenie OVP** do ďalšieho obdobia. Otázky boli rozdelené do **viacerých tematických okruhov**, pričom boli nastavené a upravené tak, aby boli jednoduché, zrozumiteľné a výsledky následne ľahko štatisticky vyhodnotiteľné.

Pred spustením riadneho dotazníkového prieskumu boli otázky odkonzultované so zadávateľom projektu a následne bol elektronický dotazník opakovane skúšobne otestovaný a spripomienkovaný autorským kolektívom. Do procesu úprav otázok boli zapojení experti z predmetnej oblasti, ktorí navrhli úpravy a doplnenia dotazníka, vychádzajúc z praktických odborných skúseností. Rovnako tiež boli vykonané drobné štylistické úpravy, pričom v niektorých prípadoch bolo potrebné čiastočne upraviť logiku dotazníka (ak bola doplnená nová otázka, resp. pôvodná bola odstránená).

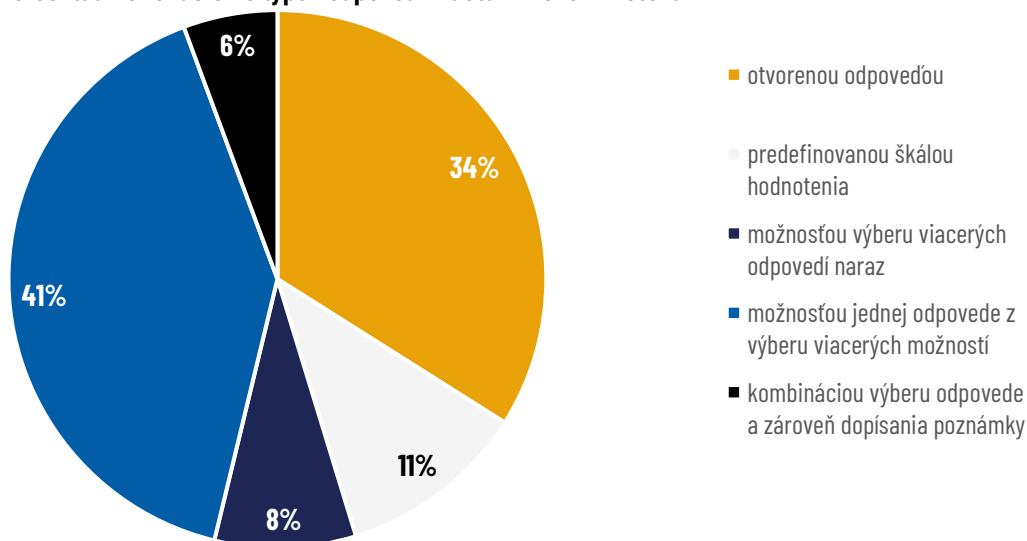
Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že autorský tím sa zaoberal všetkými námetmi a pripomienkami týkajúcimi sa štruktúry a špecifikácie dotazníkového zisťovania, pričom väčšina z nich bola akceptovaná a, pred riadnym spustením zberu, zapracovaná.

1.4.2 ŠTRUKTÚRA A FORMA DOTAZNÍKA

Elektronický dotazník obsahoval po finalizácii celkovo 106 otázok (viaceré z nich boli podmienené odpoveďou na predchádzajúcu otázku) rozdelených do **10 tematických okruhov**. Väčšina z otázok bola povinná, iba 4 otázky v dotazníku boli nepovinné.

Dotazník zároveň obsahoval otázky s viacerými typmi odpovedí (vyjadrené graficky i v nasledujúcom texte):

Graf č. 25 Percentuálne rozdelenie typov odpovedí v dotazníkovom zisťovaní

Zdroj: autorský kolektív

otázky s otvorenou odpoveďou (36):

- na identifikáciu respondenta: napr. EDUID, mailový kontakt a pod.
- na zistenie výhrad, návrhov na zmeny, dôvodov, skúseností či prínosov najmä v súvislosti s podrobnejším vysvetlením týkajúcim sa predchádzajúcej odpovede (Obrázok č. 1),
- numerické vyjadrenie dokazovaných počtov (žiacov, partnerov v rámci SDV a pod.).

Obrázok č.1 Príklad otázky s otvorenou odpoveďou

57. V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO? *

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

Vyššie uvedený typ otázky bol druhý najčastejšie používaný. Využíval sa najmä na to, aby umožnil konkrétne reagovať a bližšie identifikovať výhrady, návrhy, dôvody, skúsenosti či prínosy z pohľadu odborných skúseností respondenta.

otázky s predefinovanou škálou hodnotenia (12):

- na vyjadrenie spokojnosti so skúmaným procesom/aktivitou (Obrázok č. 2),

Obrázok č.2 Príklad otázky s odpoveďou vo forme škály

22. Ako hodnotíte podmienky na realizáciu praktického vyučovania? *

Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje slabé podmienky a 5 vynikajúce podmienky.

Edit

Materiálno-technické zabezpečenie *

1	2	3	4	5	Neviem sa k tomu vyjadriť
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Edit

Personálne zabezpečenie *

1	2	3	4	5	Neviem sa k tomu vyjadriť
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

otázky s možnosťou výberu viacerých odpovedí naraz (9): respondent označil z daného zoznamu všetky položky, ktoré sa ho týkali, ako napr.:

- výzvy, bariéry a opatrenia, ktoré je potrebné priebežne riešiť,
- prínosy, ktoré z vlastnej skúsenosti vnímajú pri konkrétnych aktivitách (Obrázok č. 3),
- akú cieľovú skupinu oslovujú, ktorú kategóriu preferujú,
- pomoc akú potrebujú a aké riešenia navrhujú.

Obrázok č.3 Príklad otázky s možnosťou viacerých odpovedí naraz

35. Aké prínosy z digitálnej transformácie škôl vidíte z Vašich skúseností? *

Môžete označiť viacero odpovedí.

- ☐ Odborná a metodická podpora
- ☐ Profesijný rozvoj učiteľov
- ☐ Zlepšenie kvality výučby
- ☐ Sieťovania a spolupráca
- ☐ Prístup k financovaniu a technológiám
- ☐ Iné (prosím uveďte) *
- ☐ Nevieť sa k tomu vyjadriť

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

Nasledujúci typ otázky bol najčastejší. Možnosť odpovede bola častokrát stručná a vyžadovala iba krátke zamyslenie sa, aby bolo možné rýchlo identifikovať názor respondenta, pričom následne (v ďalšej otázke) sa od neho vyžadovala otvorená odpoveď.

- **otázky s možnosťou jednej odpovede z výberu viacerých možností (43):** formou rolovacieho menu, resp. kliknutím na vybranú odpoveď. Väčšinou išlo o ne/súhlasné stanovisko, resp. respondenti mohli zakliknúť aj možnosť „Nevieť sa k tomu vyjadriť“. V niektorých prípadoch išlo o ne/potvrdenie konkrétneho faktu, i v súvislosti s vnímaním aktuálnej skutočnosti v SOŠ. Niektoré otázky boli nastavené aj na kritické vyjadrenie skúseností s vybranými aktivitami.

Obrázok č.4 Príklad otázky s možnosťou jednej odpovede z výberu – formou rolovacieho menu
2. Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave? *

-- Please Select -- ▼

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

Obrázok č.5 Príklad otázky s možnosťou jednej odpovede z výberu – kliknutím na vybranú odpoveď
10. Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce? *

- ☐ Áno, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ je nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce
- ☐ Aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ iba čiastočne zodpovedá potrebám trhu práce a vnímam tam určité problémy
- ☐ Nie, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nie je vôbec nastavená optimálne
- ☐ Neviem sa k tomu vyjadriť

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

- **kombinované otázky s možnosťou výberu odpovede a zároveň dopísania poznámky (6)**, ktoré umožňujú okrem výberu odpovede dopísať ďalšie skutočnosti, alebo bližšie špecifikovať výber (Obrázok č. 6).

Obrázok č.6 Kombinované otázky – možnosť výberu a zároveň dopísania poznámky

23. Akým spôsobom Vaša škola spolupracuje s odborníkmi z praxe (hlavnými inštruktormi) pri výučbe odborných predmetoch? *

Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje slabé podmienky a 5 vynikajúce podmienky spolupráce. Ak spolupracujete ešte ináč, napíšte to do poznámky.

	1	2	3	4	5	Nespolupracujeme	Neviem sa k tomu vyjadriť
Konzultácie pri tvorbe učebných plánov *	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Účasť na odborných komisiách *	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spolupráca v rámci SDV *	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Praktické vyučovanie priamo v podnikoch *	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Comments

Zdroj: autorský kolektív – printscreen z dotazníkového zisťovania

Kompletná štruktúra elektronického dotazníka so znením jednotlivých otázok je uvedená v Prílohe č. 1.

1.5 TELEFONICKÉ KVALITATÍVNE ZISŤOVANIE

Telefonické kvalitatívne zisťovanie bolo realizované členmi autorského tímu, ktorí metodicky zastrešovali jeho tvorbu a technicky zabezpečili jeho realizáciu cez program Alchemer. Cieľom tejto aktivity bolo skompletizovanie rozpracovaných dotazníkov, resp. dopytovanie na doplnenie vybraných odpovedí, názorov a postojov respondentov. Jeho realizácia bola

naplánovaná (súbežne) v období vyplňania dotazníkov, a to priebežne v nadväznosti na stav ich vyplnenia v Alchemeri. Kontrola odpovedí v dotazníkoch bola realizovaná denne, pričom sa vyhodnocovala miera ich naplnenia a kontrolovala sa funkčnosť dotazníka.

V nadväznosti na to bola potom naplánovaná telefonická konzultácia s vybranými SOŠ. Je nutné podotknúť, že telefonická komunikácia s respondentami slúžila aj na doplňujúce metodické usmernenie a na pomoc pri samotnom vyplňaní dotazníka.

1.6 TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE DISTRIBÚCIE DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA

Schválené textové znenie elektronického dotazníka bolo implementované v prostredí programu **Alchemer**. Pred priamou distribúciou prešiel dotazník finálnym testovaním funkčnosti, pričom zistené nedostatky boli bezodkladne odstránené. Dizajnová štruktúra dotazníka bola skonzultovaná a odsúhlasená zadávateľom. Distribúcia bola rozdelená do dvoch etáp. V prvej etape sa preklik na dotazníkové zisťovanie spolu so sprievodným mailom pre jednotlivé samosprávne kraje rozposlal na vedúcich odborov školstva. Znenie sprievodných mailov je uvedené v Prílohe č. 2.

Pre konkrétnych riaditeľov SOŠ potom mohli samosprávne kraje použiť na oslovenie (autorským kolektívom vytvorený) nasledujúci sprievodný mail:

„Vážená pani riaditeľka / pán riaditeľ,

v mene Republikovej únie zamestnávateľov si Vás dovoľujeme požiadať o [vyplnenie dotazníka](#), ktorého hlavným cieľom je zistiť, ako stredné odborné školy vnímajú výkon kompetencií stavovských a profesijných organizácií (ďalej len „SaPO“) v odbornom vzdelávaní a príprave (ďalej len „OVP“), ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce. Zámerom prieskumu je zistiť vnímanie podmienok realizácie systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie. Rovnako dôležité je preskúmať stav vytvárania partnerstiev stredných odborných škôl so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia.

Dotazník je koncipovaný do desiatich tematických okruhov. K jeho komplexnému vyplneniu si prosím pripravte podklady súvisiace so systémom duálneho vzdelávania za Vašu školu (najmä počet žiakov a zoznam zamestnávateľov, s ktorými v systéme duálneho vzdelávania spolupracujete). Predpokladaný čas vyplnenia dotazníka je cca 20 – 25 minút.

Vaša spätná väzba pomôže SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a tiež prispeje k zvýšeniu kvality a úrovne odborného vzdelávania a prípravy na Slovensku. Vyhodnotenie dotazníka (najmä v rámci otvorených otázok týkajúcich sa názorov, očakávaní a odporúčaní) bude, v prípade potreby, doplnené o telefonický rozhovor.

Veľmi pekne Vám ďakujeme za ochotu a spoluprácu.“

V druhej etape boli kontaktované priamo vybrané SOŠ so žiadosťou o vyplnenie dotazníkového zisťovania.

KAPITOLA č. 2:

**ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE
DOTAZNÍKA A TELEFONICKÉHO
KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA**

2. ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA A TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA

2.1 DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE

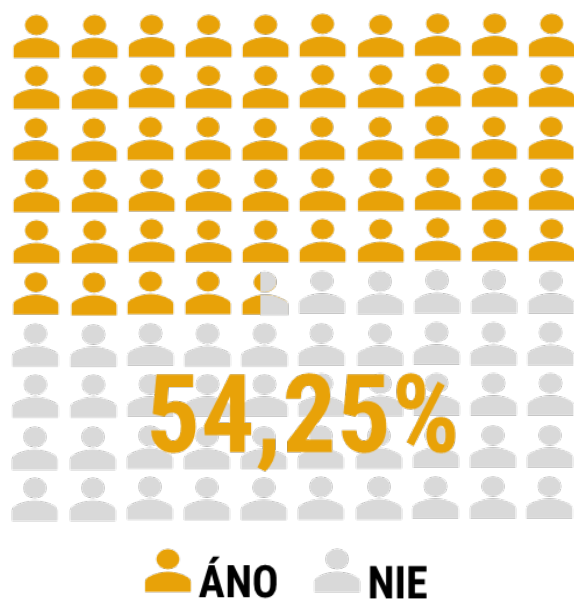
Odpovede z dotazníkového zisťovania boli v Alchemeri pravidelne (za sledované obdobie) vyhodnocované a **triedené podľa % miery ich vyplnenia**. Ak boli dotazníky vyplnené komplexne, vstúpili do záverečného analytického vyhodnotenia. Ak boli vyplnené iba čiastočne, využilo sa telefonické dopytovanie respondentov na doplnenie dotazníka, resp. boli preradené do záložky „Diskvalifikované“.

2.1.1 NÁVRATNOSŤ DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA

V zmysle zadania zadávateľa bolo v rámci dotazníkového zisťovania potrebné osloviť cieľovú skupinu na úrovni 400 SOŠ, s očakávanou mierou návratnosti na úrovni 50 %.

Celkovo bolo prostredníctvom programu Alchemer oslovených 400 SOŠ v rámci SR, pričom dotazník vyplnilo 289 respondentov. Zo získaných dotazníkov bolo 72 vyhodnotených ako neúplné a z analýzy boli preto vylúčené⁶. Zostávajúcich 217 respondentov dotazník vyplnilo komplexne, čo predstavuje návratnosť na úrovni 54,25 %.

Graf č. 26 Návratnosť dotazníkového zisťovania

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

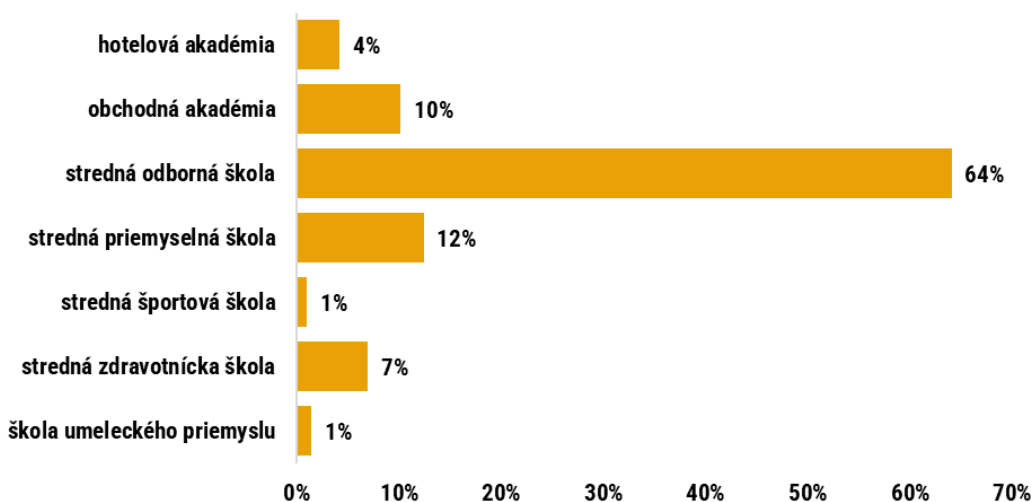
⁶ preradené do záložky „diskvalifikované“

2.1.2 ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE ZÁKLADNE RESPONDENTOV

Úvod dotazníkového zisťovania tvorila základná povinná položka EDUID, tj. identifikátor SOŠ, ktorú respondent zastupoval. Zámerom bolo podrobnejšie analyzovať cieľovú skupinu a jej charakteristiky vo vzťahu k odpovediam a tiež možnosť cieleného vedenia telefonického kvalitatívneho zisťovania. Nasledujúce údaje sú rozanalyzované podľa vyššie uvedeného kódu.

Do dotazníkového zisťovania sa zapojili rôzne druhy škôl od HA, cez SOŠ, až po školy umeleckého priemyslu (ďalej len „ŠUP“). Najvyššie zastúpenie mali SOŠ s podielom 64 % zo všetkých respondentov. Nasledovali SPŠ so zastúpením 12 % a OA s obdobným podielom 10 %. Naopak najnižšie zastúpenie možno sledovať u stredných športových škôl (ďalej len „SŠŠ“) a u ŠUP so zhodným 1 %-ným podielom.

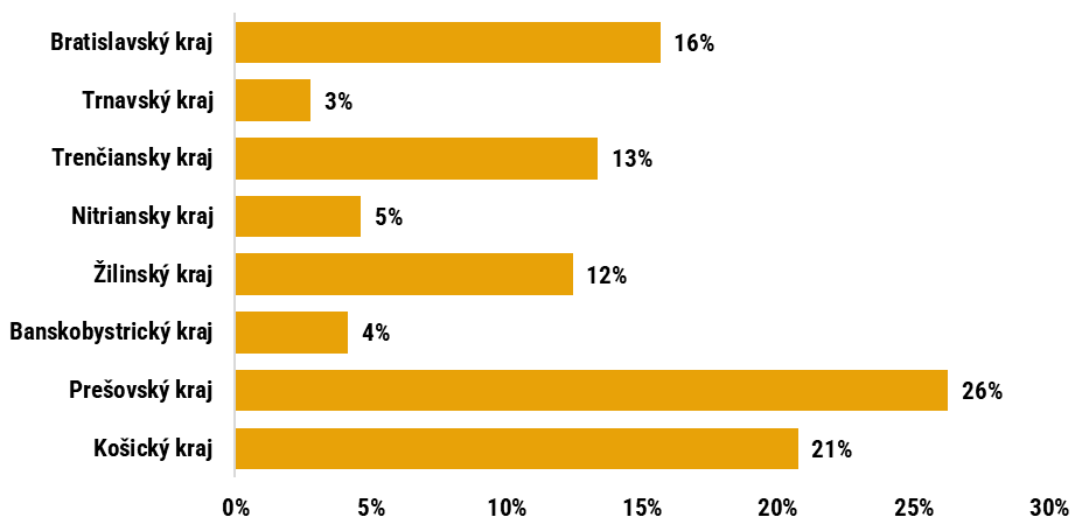
Graf č. 27 Štatistické vyhodnotenie základne respondentov dotazníkového zisťovania podľa druhu školy

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V najväčšej miere sa do dotazníkového zisťovania zapojili respondenti, ktorí pôsobili v Prešovskom kraji (26 %). Približne každý piaty (21 %) respondent pôsobil v druhom z východoslovenských regiónov – v Košickom kraji. Nasledovali Bratislavský a Trenčiansky kraj, v ktorom pôsobili 16 % a 13 % respondentov. Banskobystrický a Trnavský kraj boli u respondentov zastúpené len minimálne, a to na úrovni 4, resp. 3 %.

Graf č. 28 Štatistické vyhodnotenie základne respondentov dotazníkového zisťovania podľa kraja

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

2.2 TELEFONICKÉ KVALITATÍVNE ZISŤOVANIE

2.2.1 REALIZÁCIA TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA

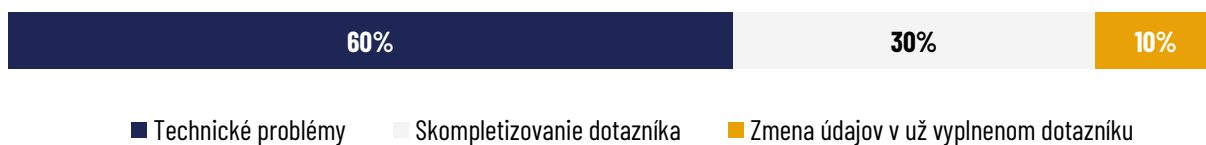
Na doplnenie hlavného dotazníkového zisťovania prebiehalo, v sledovanom období, **telefonické, ale aj mailové kvalitatívne zisťovanie**. Komunikácia s respondentami bola obojstranná a podnety vychádzali z oboch strán. Na zabezpečenie požadovanej návratnosti boli vybraní respondenti aktívne oslovovaní a metodicky usmerňovaní, aby bolo možné čiastočne vyplnené dotazníky skompletizovať na 100%. Na druhej strane, respondenti, v niektorých prípadoch, samostatne kontaktovali autorský tím telefonicky, alebo mailom **s požiadavkou na doplnenie, resp. zmenu údajov v už vyplnených dotazníkoch**.

Aby bolo zabezpečené, že odpovede respondentov budú zo SOŠ zo všetkých samosprávnych krajov, metodický tím sa zameriaval primárne na skompletizovanie a doplnenie odpovedí od tých SOŠ, ktoré boli v najmenej zastúpených krajoch.

2.2.2 ŠTATISTICKÉ VYHODNOTENIE TELEFONICKÉHO KVALITATÍVNEHO ZISŤOVANIA

V nasledujúcom grafe je zobrazený % pomer najčastejších doplňujúcich aktivít prebiehajúcich v súvislosti s vyplňaním elektronického dotazníka spoločne (jednou, alebo druhou formou).

Graf č. 29 Najčastejšie aktivity v súvislosti s telefonickým a mailovým kvalitatívnym zisťovaním

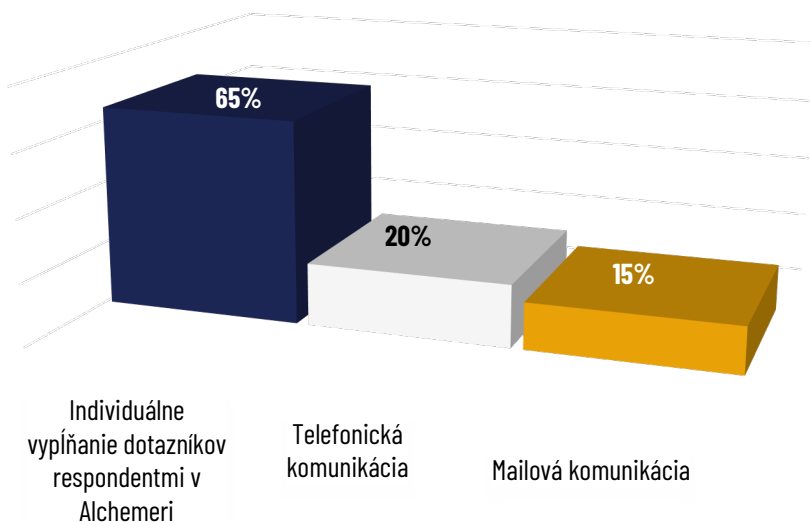

Zdroj: autorský kolektív

K najčastejším technickým problémom patrilo nezobrazovanie otázok v dotazníku respondentov. Z tohto dôvodu im bol opätovne zaslaný link na vyplnenie dotazníka a otázky sa im už zobrazili správne. V prípade skompletizovania časti dotazníka boli doplňujúce odpovede získané najmä mailovou komunikáciou s respondentami a metodici ich manuálne doplnili do Alchemeru. V prípade zmeny pôvodných údajov išlo najmä o dohľadanie nových informácií respondentom, ktorý zistil, že v dotazníku pôvodne uviedol neaktuálne údaje. Z tohto dôvodu kontaktoval riešiteľov a uvedené informácie doplnil do mailu. Následne boli manuálne doplnené do konkrétneho dotazníka.

Aj vďaka týmto aktivitám bolo možné dosiahnuť viac ako 50% návratnosť dotazníkov a kvalitatívne zvýšiť vypovedaciu hodnotu odpovedí respondentov. Je možné konštatovať, že cca. 35% sfinalizovaných dotazníkov bolo upravovaných/doplňovaných, aby ich bolo možné zaradiť do kategórie „kompletné“.

Graf č. 30 Percentuálny pomer aktivít realizovaných v súvislosti s dotazníkovým zisťovaním

Zdroj: autorský kolektív

KAPITOLA č. 3:

ANALYTICKÁ ČASŤ

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

So zámerom kvantitatívne a kvalitatívne vyhodnotiť dotazníkové zisťovanie a telefonické dotazovanie boli využívané (v nasledujúcej kapitole) viaceré formy zobrazenia výsledkov⁷, s cieľom komplexnej sumarizácie čiastkových vyhodnotení. Otázky sú uvádzané od čísla 2, nakoľko v rámci otázky č. 1 respondenti uvádzali svoje EDUID.

3.1 NÁZOR SOŠ NA PÔSOBNIE A SPOLUPRÁCU SO SAPO V OVP

SOŠ mali možnosť vyjadriť svoj postoj a názor k pôsobeniu a spolupráci so SaPO na Slovensku v oblasti OVP. Výsledky ukázali, že **83 % zástupcov SOŠ deklarovalo znalosť kompetencií SaPO v oblasti OVP**, ktoré sú upravené zákonom o OVP.

Podľa predmetného zákona majú SaPO významnú úlohu najmä pri tvorbe a aktualizácii ŠVP a ŠkVP, definovaní kvalifikačných požiadaviek a profilov absolventov, posudzovaní kvality OVP, účasti na organizácii praktického vyučovania a duálneho vzdelávania, spolupráci pri overovaní odbornej spôsobilosti žiakov a ich uplatnení na trhu práce. Spomínané kompetencie vyplývajú najmä z § 29 až § 31 zákona o OVP a ďalej konkretizujú ich postavenie a úlohy. 5 % respondentov uviedlo, že nepoznajú tieto kompetencie a približne 12 % respondentov, ktorí sa zúčastnili prieskumu, nevedelo odpovedať na danú otázku.

Graf č. 31 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

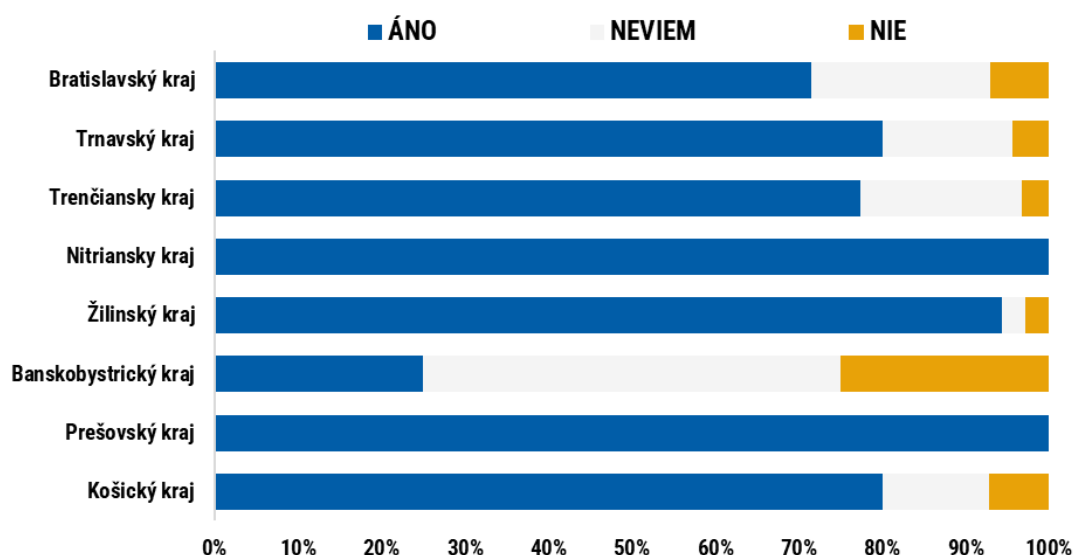
Pri pohľade na regionálne rozloženie, najlepšie boli oboznámení (s kompetenciami SaPO v oblasti OVP) respondenti SOŠ v Prešovskom kraji a Nitrianskom kraji (100 %). Nasledoval Žilinský kraj a Košický kraj, kde znalosť kompetencií bola na úrovni 94%, respektíve 80%. Negatívna odpoveď bola v Žilinskom kraji len u 3 % respondentov a rovnaké percento

⁷ Obrázky, tabuľky

respondentov sa nevedelo k danej otázke vyjadriť. V prípade respondentov SOŠ z Košického kraja odpovedalo negatívne približne 7 % respondentov a 13 % sa nevedelo vyjadriť.

80 % respondentov SOŠ v rámci Trnavského kraja poznalo kompetencie SaPO, podiely pri odpovediach sa však v porovnaní s Košickým krajom líšili výraznejšie. Odpoveď nie označili 4 % a 16 % respondentov uviedlo, že sa nevie vyjadriť. Respondenti z Trenčianskeho kraja pozitívne odpovedali v 77 % prípadov, negatívne odpovede predstavovali len 3 %, ale až 20 % sa nevedelo k danej otázke vyjadriť. Najvyšší podiel tých, ktorí nevedeli o kompetenciách bol v Banskobystrickom kraji, i keď je možné konštatovať, že tomto kraji bola vzorka respondentov veľmi malá.

Graf č. 32 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave? (regionálne vyhodnotenie)**

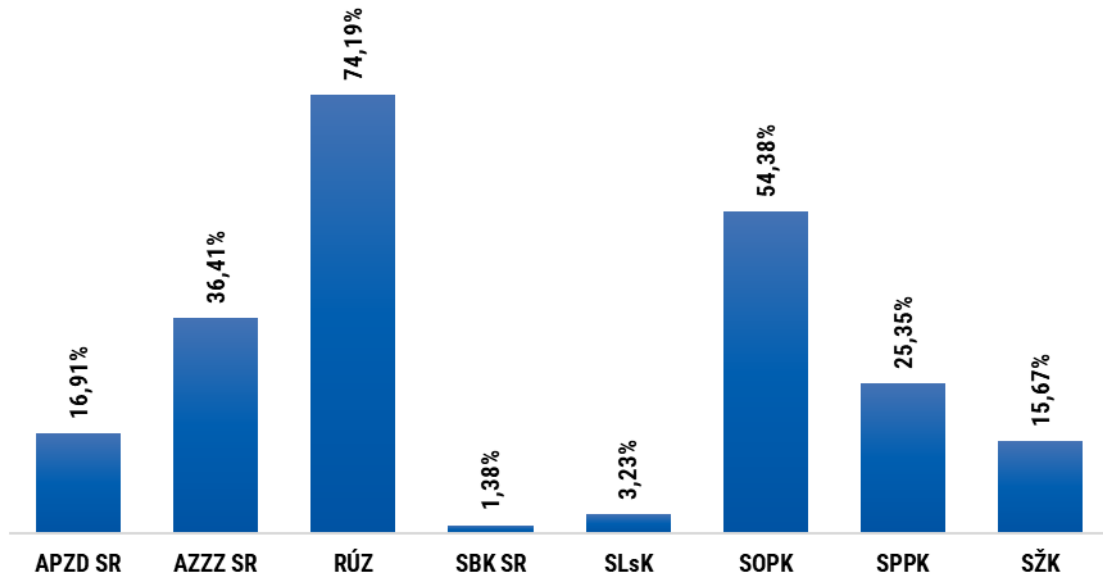

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z hľadiska spolupráce SOŠ so SaPO bola **najčastejšie spolupráca potvrdená s Republikovou úniou zamestnávateľov** (ďalej len „RÚZ“). S RÚZ spolupracuje takmer $\frac{3}{4}$ z respondentov SOŠ v rámci dotazníkového zisťovania. Viac ako $\frac{1}{2}$ (54,38 %) spolupracuje s SPPK a vyše $\frac{1}{3}$ respondentov (36,41 %) spolupracuje s AZZZ SR.

S SPPK spolupracuje v rámci OVP $\frac{1}{4}$, s APZD 16,91 % respondentov a so SŽK spolupracuje 15,67 % respondentov. Zvyšné SaPO predstavujú len marginálnu časť.

Graf č. 33 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete?

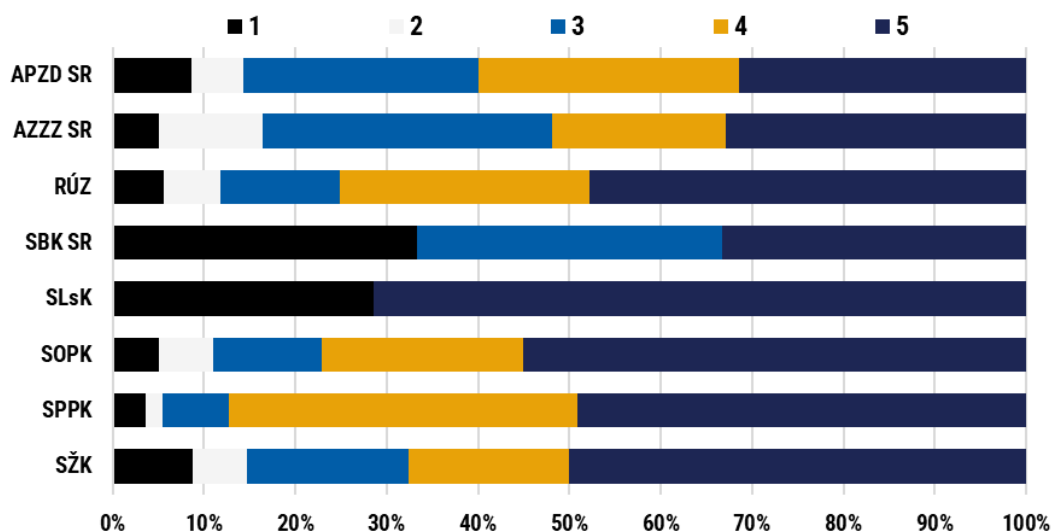

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Tí, ktorí spolupracovali so SaPO v rámci OVP, mohli hodnotiť aj úroveň spolupráce (od 1 – najnižšia spokojnosť po 5 – najvyššia spokojnosť). Percentuálne bola zaznamenaná najvyššia miera spokojnosti so SLsK. Ako však bolo uvedené na predošlom grafe, so SLsK spolupracovalo iba niečo cez 3 % zo všetkých respondentov SOŠ.

Najviac pozitívnych odpovedí dostalo **RÚZ, kde išlo až o 75 % SOŠ, ktoré sa vyjadrili k spolupráci pozitívne** (stupeň 4 alebo 5). Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že RÚZ, SOPK a SPPK boli väčšinou ohodnotené na vyššej úrovni spokojnosti.

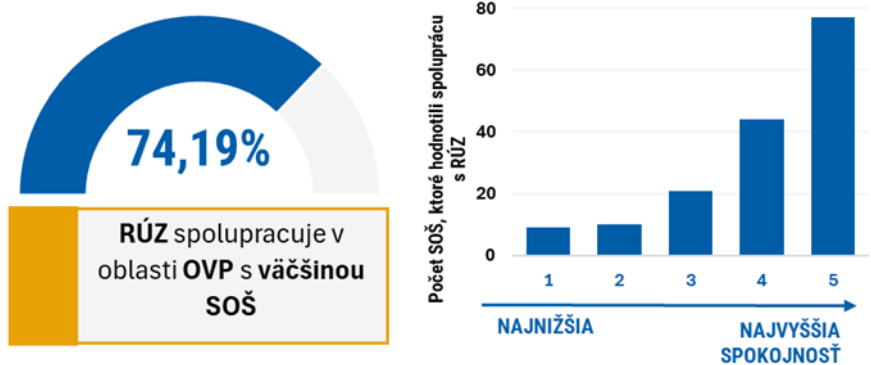
Graf č. 34 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúca časť je venovaná konkrétnej spolupráci SOŠ s RÚZ. Ako bolo spomenuté, viac ako 74 % zo všetkých SOŠ (zúčastnených v dotazníkovom zisťovaní) spolupracuje s RÚZ. Miera spokojnosti je pomerne vysoká. Najnižšiu spokojnosť vyjadrilo len 5,59 % a nízku spokojnosť 6,24 % respondentov. Naopak, najvyššiu mieru spokojnosti vyjadrilo 47,83 % respondentov a vysokú spokojnosť približne 27,33 % respondentov.

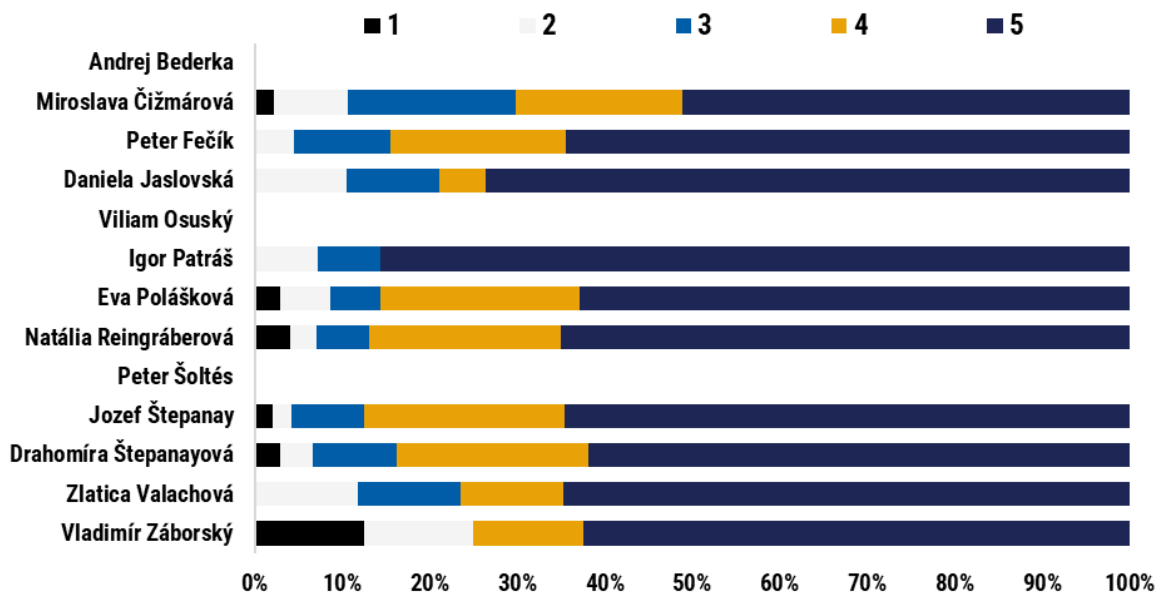
Graf č. 35 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Spolupracujete v rámci OVP s RÚZ?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V rámci spokojnosti respondentov so spoluprácou s konkrétnymi expertami RÚZ bola najvyššia spokojnosť priradená k expertke Drahomíre Štepanayovej (48 %) a Natálii Reingráberovej (46 %). U oboch bola miera najvyššej spokojnosti na úrovni 62 %, resp. 65 %. Celkovú spokojnosť so spoluprácou (4 a vyššie) mali obe expertky nad 85 %. Z pohľadu najvyššej spokojnosti dosiahol najvyšší podiel Igor Patráš (86 %). Naopak najvyššiu mieru nespokojnosti dosiahol Vladimír Záborský.

Graf č. 36 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorými z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Slabšia alebo chýbajúca spolupráca sa objavuje najmä v odboroch, ktoré nie sú zapojené do SDV (napr. zdravotnícke, pedagogické alebo sociálne školy). Tieto školy často poukazujú na neexistenciu príslušnej profesijnej inštitúcie, ktorá by zastrešovala ich odbory, poskytovala metodické usmernenie a sprostredkovávala kontakt so zamestnávateľmi. V odpovediach na otázku, aké podporné opatrenia by školy najviac privítali, sa opakovane objavovali nasledovné:

- **odborná a metodická podpora** pri tvorbe a aktualizácii ŠkVP,
- **užšie prepojenie s praxou** a zapájanie odborníkov zo SaPO do vyučovania,
- **materiálno-technická pomoc** pri modernizácii odborných učební a dielní,
- **zlepšenie komunikácie a koordinácie** medzi školami, SaPO a zamestnávateľmi,
- **rozšírenie SDV** o odbory, ktoré doň zatiaľ nie sú zahrnuté.

Z výsledkov vyplýva, že školy **vnímajú SaPO ako dôležitého partnera pre zvyšovanie kvality OVP**, avšak očakávajú **systematickejšiu podporu, lepšiu komunikáciu a jednotné mechanizmy spolupráce**. Súčasný stav naznačuje, že práve prepojenie medzi SOŠ a SaPO predstavuje významný potenciál pre ďalšie skvalitnenie OVP a jeho lepšie zosúladenie s potrebami trhu práce.

3.2 SIEŤ SOŠ A SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ

Nasledujúca podkapitola predstavuje výsledky dotazníkového zisťovania zamerané na sieť SOŠ a sústavu odborov vzdelávania pre SOŠ. Cieľom bolo identifikovať silné a slabé stránky optimalizácie SOŠ a procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO.

Takmer 40 % respondentov vyjadrilo pozitívny postoj k zmenám, ktoré aktuálne prebiehajú, resp. budú prebiehať v krátkej dobe **v súvislosti s optimalizáciou siete SOŠ**. Len 16 % respondentov má k aktuálnym, resp. nadchádzajúcim zmenám výhrady a zaujímavosťou je, že až 45 % respondentov uviedlo, že sa k danej otázke nevie vyjadriť.

Graf č. 37 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte so zmenami, ktoré u Vás aktuálne prebiehajú, resp. budú prebiehať v krátkej dobe v súvislosti s optimalizáciou SOŠ?

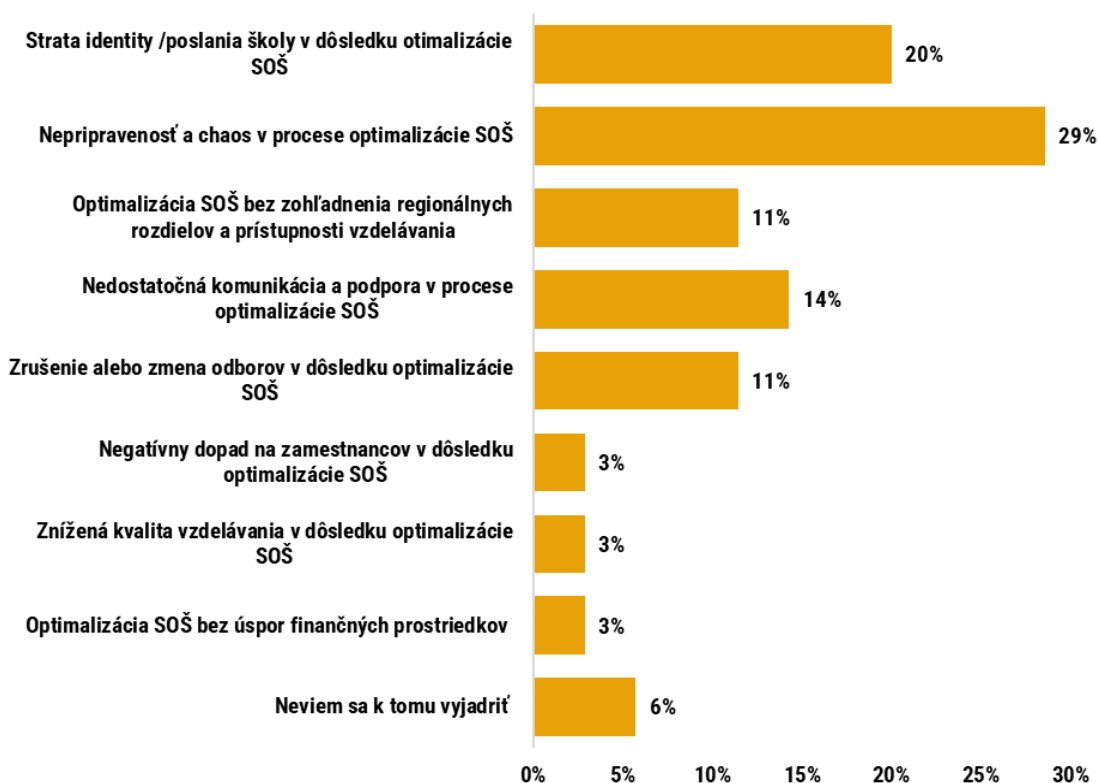

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

U respondentov, ktorí majú k aktuálnym, resp. nadchádzajúcim zmenám **výhrady**, sa takmer 30 % z nich v otvorenej odpovedi vyjadrilo, že v **processe optimalizácie siete SOŠ vládne nepripravenosť a chaos a viacero z nich sa obáva nedostatočného priestorového a materiálneho vybavenia**, pričom zmeny sú podľa ich názoru realizované s veľmi rýchlou platnosťou. Ďalších 20 % respondentov sa obáva straty identity, resp. poslania školy. Títo respondenti nadobúdajú pocit, že optimalizácia nezohľadňuje príbuznosť škôl a odborov vzdelávania, čo v končnom dôsledku môže ovplyvniť kvalitu vzdelávania.

Nedostatočnú komunikáciu a podporu v procese optimalizácie siete SOŠ uviedlo 14 % respondentov. Takmer rovnaký podiel respondentov (11 %) uviedol, že optimalizácia nezohľadňuje regionálne rozdiely a dostupnosť vzdelávania a tiež, že v jej dôsledku došlo k zrušeniu alebo zmene odborov vzdelávania. Títo respondenti sa obávajú problému špecifik jednotlivých regiónov a možných problémov s dochádzkou žiakov do školy.

Graf č. 38 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké výhrady máte v súvislosti s aktuálnou optimalizáciou SOŠ ?

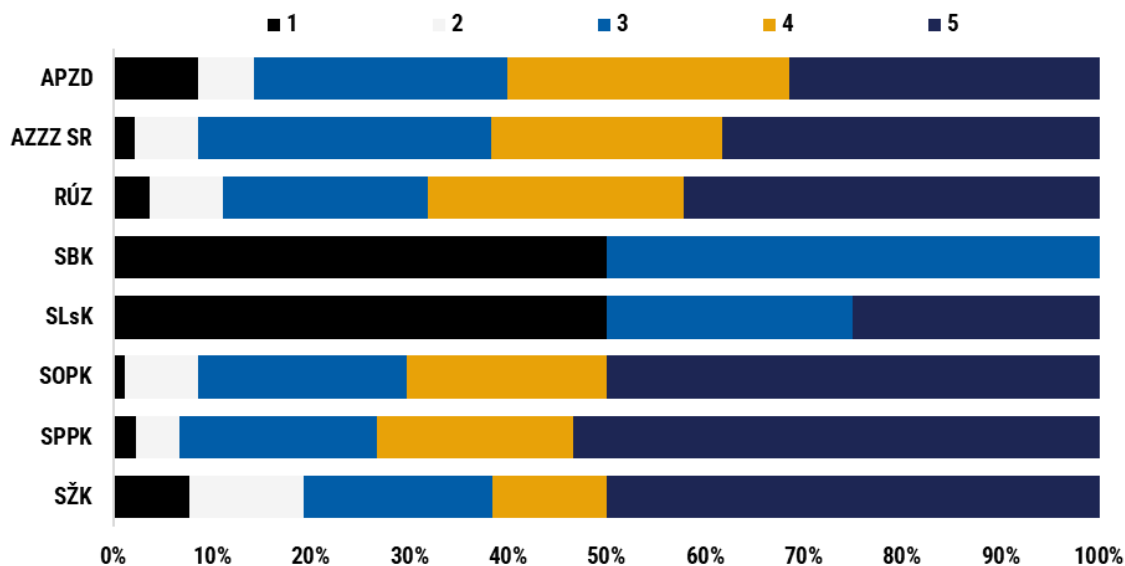
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti, ktorí spolupracujú s uvedenými SaPO, hodnotili mieru spokojnosti s procesom zaradovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu, pričom číslica 1 predstavovala najnižšiu mieru spokojnosti a číslica 5 najvyššiu mieru spokojnosti. Viac ako 30 % respondentov spolupracujúcich s APZD uviedlo najvyššiu mieru spokojnosti, ďalších 29 % ohodnotilo mieru spokojnosti na úrovni 4 a 26 % na úrovni 3. Iba malá časť respondentov

vyjadrila nízku mieru spokojnosti (úroveň 1 a 2). Veľmi podobný vývoj možno sledovať aj u respondentov spolupracujúcich s AZZZ SR a s RÚZ. V prípade AZZZ SR uviedlo 38 % respondentov najvyššiu úroveň spokojnosti, u RÚZ podiel respondentov s najvyššou mierou spokojnosti dosiahol až 42 %.

Výsledky hodnotenia spolupráce so SBK a SLsK je potrebné interpretovať opatrne, keďže počet respondentov spolupracujúcich s týmito SaPO bol veľmi nízky, čo môže skresľovať celkový obraz spokojnosti (hodnotenie takto pôsobí skôr negatívne). U respondentov spolupracujúcich s SOPK, SPPK a SŽK sa stretávame s najvyššou spokojnosťou u 1/2, resp. viac ako u 1/2 respondentov, ktorí s nimi spolupracujú.

Graf č. 39 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Bohužiaľ, viac ako polovica respondentov sa k otázke zmeny v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO nevedela kvalifikovane vyjadriť. 11 % respondentov by v týchto aktivitách nezmenilo nič. Každý desiaty respondent by proces skrátil a zjednodušil, nakoľko ho hodnotil ako zdĺhavý a administratívne náročný. Ďalších 8 % respondentov zastáva názor, že vznik nových odborov vzdelávania by mal byť založený na reálnych potrebách trhu práce (vrátane regionálnych potrieb) a zamestnávateľov. Takmer rovnaký podiel respondentov (5 %) by uvítal zlepšenie komunikácie formou aktívneho dialógu a zohľadňovania požiadaviek škôl a rovnako boli vyjadrené výhrady voči optimalizácii siete škôl a rušeniu existujúcich odborov.

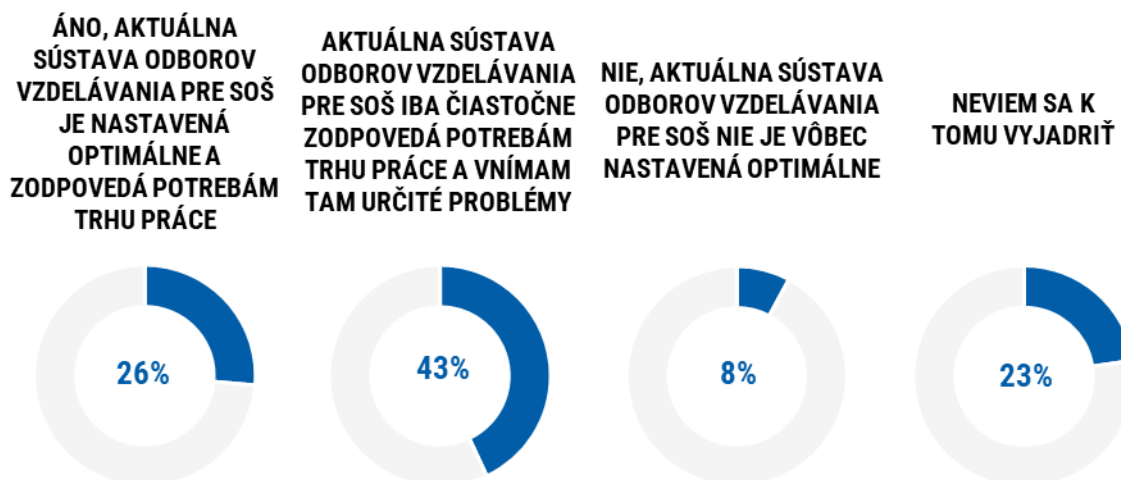
Graf č. 40 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili ?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Na otázku, či je aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce odpovedalo 26 % respondentov kladne. Naopak 8 % respondentov zastáva názor, že aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nie je vôbec nastavená optimálne. **Najvyšší, 43 %-ný podiel respondentov konštatuje, že aktuálna sústava odborov vzdelania pre SOŠ iba čiastočne zodpovedá potrebám trhu práce** a vníma tam určité problémy. Takmer ¼ respondentov sa k predmetnej otázke nevedela vyjadriť.

Graf č. 41 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

U respondentov, ktorí uviedli, že aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ zodpovedá potrebám trhu práce iba čiastočne, alebo ju nepovažujú za optimálne nastavenú, sa zisťovalo, aké zmeny by v sústave odborov navrhli. K otázke sa nevedelo vyjadriť 35 % respondentov. Takmer štvrtina (23 %) respondentov uviedla, že odbory vzdelávania by mali byť prispôbené trhu práce a zamestnávateľom. Ďalších 13 % navrhuje zjednotenie príbuzných odborov a redukciu nadbytočných odborov vzdelávania. Títo respondenti majú za to, že aktuálna sústava obsahuje mnoho podobných odborov s minimálnymi rozdielmi, čo do určitej miery spôsobuje neprehľadnosť pre rodičov, žiakov aj zamestnávateľov.

Každý dvadsiaty respondent by naopak navrhoval tvorbu nových odborov, resp. obnovil určité zrušené odbory vzdelávania. Zhodný 5 %-tný podiel by zmenil úroveň administratívnej záťaže a urýchlil proces zaradovania nových odborov vzdelávania. Podľa týchto respondentov je proces schvaľovania dlhý a byrokraticky náročný. Okrem toho 5 % respondentov navrhuje tvorbu odborov vzdelávania so širším uplatnením.

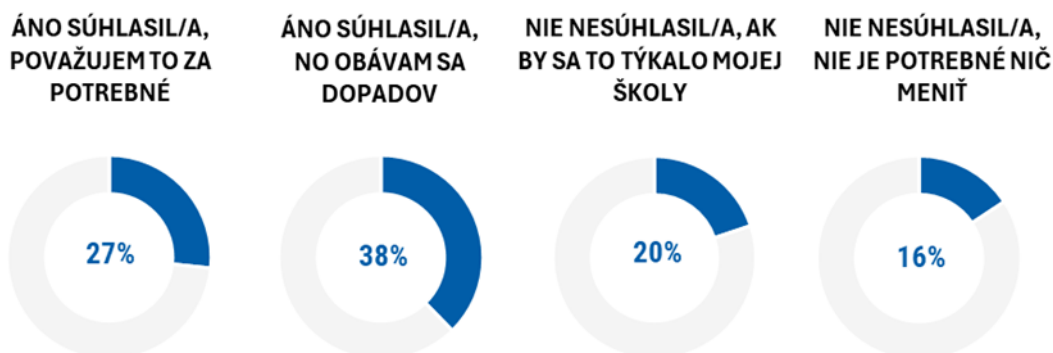
Graf č. 42 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Čo by ste v nastavení sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ zmenili?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Najvyšší podiel (38 %) respondentov uviedol, že by **súhlasili s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtov odborov vzdelania), avšak majú obavy z jej dopadov**. Podiel respondentov, ktorí súhlasia a považujú to za potrebné dosiahol úroveň 27 %. V prípade, že by v rámci optimalizácie sa zásadnejšie zníženie počtu odborov vzdelávania dotýkalo priamo ich školy, tak by nesúhlasila pätina respondentov. Zvyšných 16 % respondentov má za to, že nie je potrebné nič meniť.

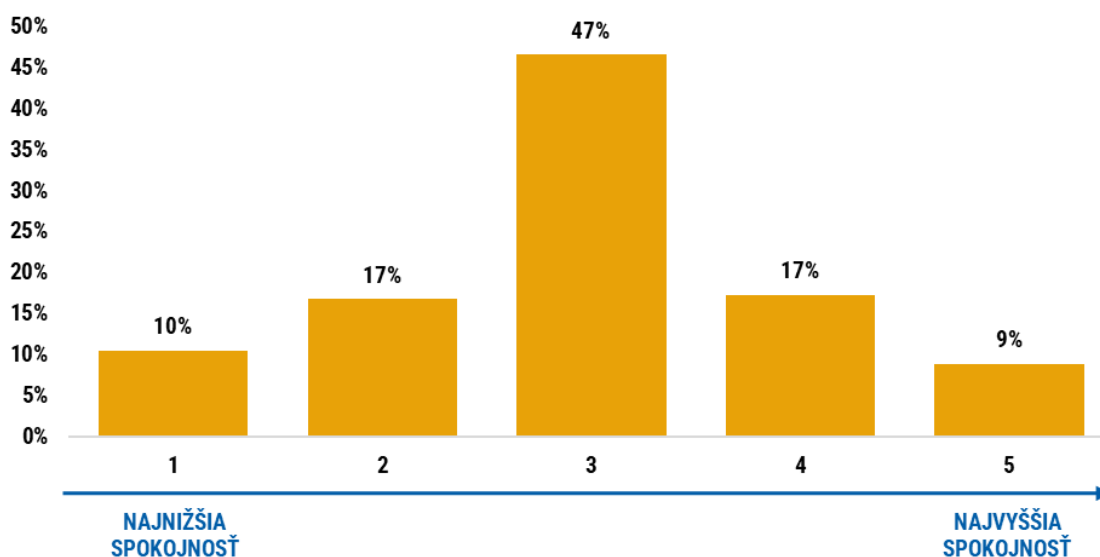
Graf č. 43 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Takmer polovica (47 %) respondentov ohodnotilo mieru spokojnosti s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) na úrovni 3. Rovnaký podiel (17 %) respondentov ohodnotil spokojnosť s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) na úrovni 2 a 4. Najmenej bolo spokojných 10 % respondentov a obdobne najviac spokojných bolo len 9 % respondentov.

Graf č. 44 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) ?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

K otázke, čo by respondenti v procese zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ zmenili, sa bohužiaľ 45 % respondentov nevedelo vyjadriť. Takmer jedna pätina (19 %) respondentov uviedla, že by privítali zefektívnenie a administratívne zjednodušenie tohto procesu. Títo respondenti majú za to, že je tento proces často zdĺhavý

a administratívne náročný. Približne každý desiaty (11 %) respondent by na predmetnom procese nemenil nič, proces je v poriadku, bez výhrad a námietok.

Ďalších 7 % respondentov má za to, že by experimentálne overovanie malo reflektovať potreby trhu práce a zamestnávateľov. Podľa tejto skupiny respondentov by sa do tvorby odborov mohli zapájať aj firmy a mal by sa klásť väčší dôraz na požiadavky zamestnávateľov. Približne 5 % respondentov sa sťažovalo na nízku informovanosť.

Do procesu experimentálneho overovania by sa po informovaní o tejto možnosti, mohlo zapojiť viacero škôl. Ďalej by respondenti, okrem iného, zmenili a zintenzívnili komunikáciu dotknutých strán, alebo zaviedli pilotné testovanie nových odborov vzdelávania. Len ojedinele (0,5 %) by respondenti uvítali v procese inšpiráciu zahraničím.

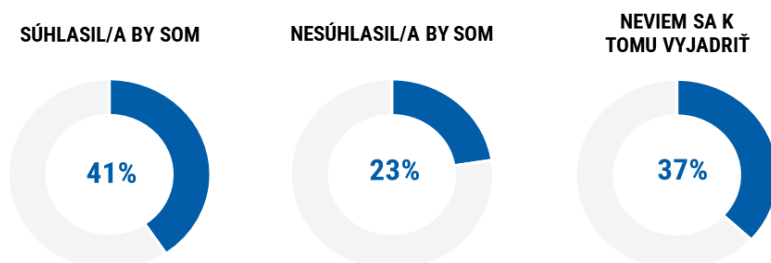
Graf č. 45 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Čo by ste v procese zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

So spojením trojročných odborov „H“ so štvorročnými odbormi „K“ by súhlasilo 41 % respondentov. Približne jedna štvrtina (23 %) by s týmto spojením nesúhlasila a 37 % respondentov sa k danej otázke nevedelo vyjadriť.

Graf č. 46 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aký je Váš názor na spojenie trojročných odborov vzdelávania „H“ so štvorročnými odbormi vzdelávania „K“ (postupná príprava: najprv získanie výučného listu a prípadný postup na maturitu) ?**

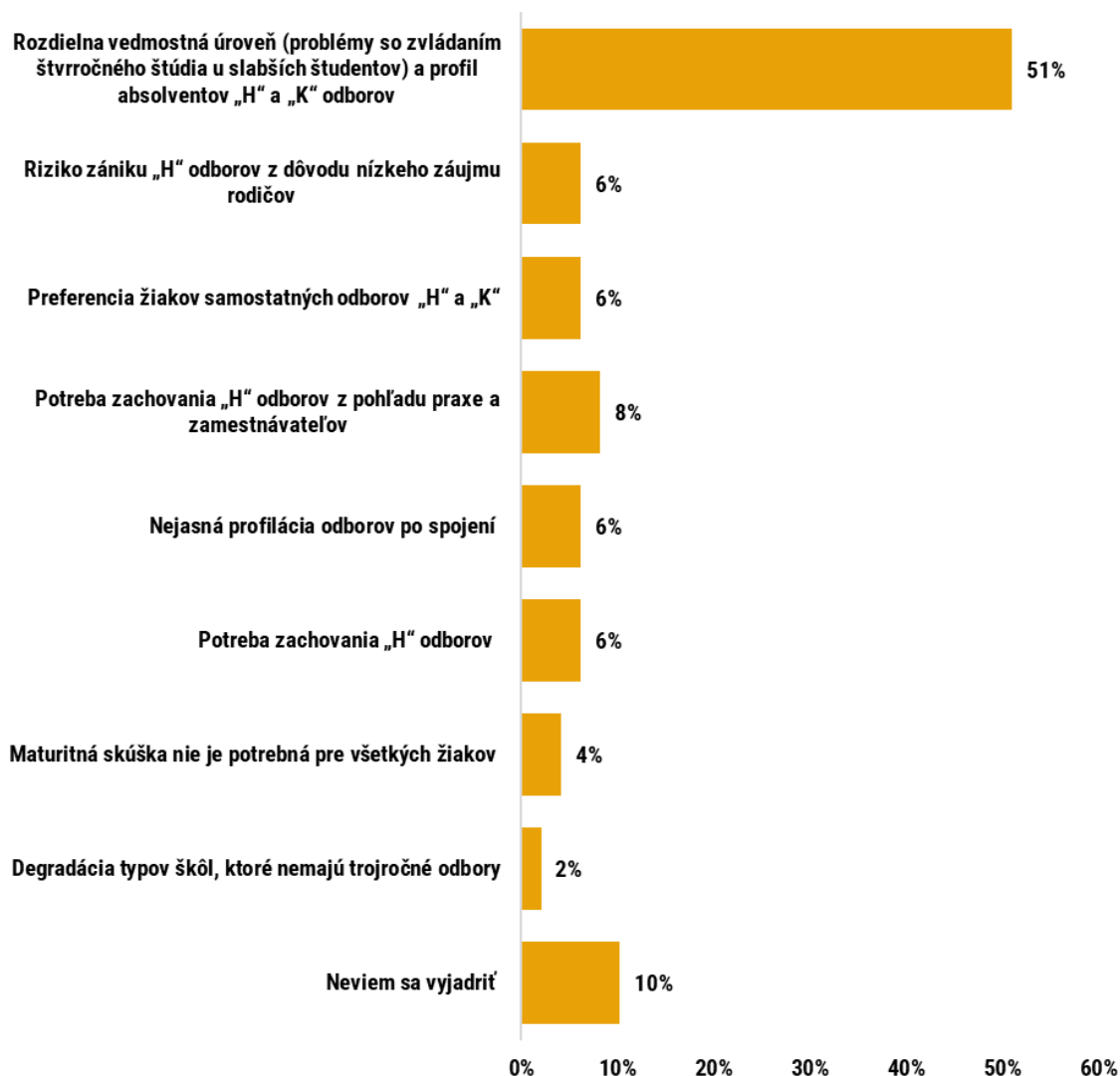

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti, ktorí by so spojením trojročných odborov vzdelávania „H“ so štvorročnými odbormi vzdelávania „K“ nesúhlasili, boli ďalej dotazovaní na dôvod nesúhlasu. Najčastejšie (51 %) sa u týchto respondentov objavovala obava z rozdielnej vedomostnej úrovne a rozdielnych profilov absolventov „H“ a „K“ odborov.

Táto skupina má za to, že **problémy so spojením by mohli negatívne ovplyvniť „slabších“ študentov**. U 8 % respondentov je potrebné zachovať „H“ odbory z pohľadu praxe a zamestnávateľov. Medzi ďalšími dôvodmi nesúhlasu sa objavuje ešte preferencia odborov „H“ a „K“ u samotných žiakov, nepotrebnosť maturitnej skúšky pre všetkých žiakov alebo degradácia typov škôl, ktoré nemajú trojročné odbory.

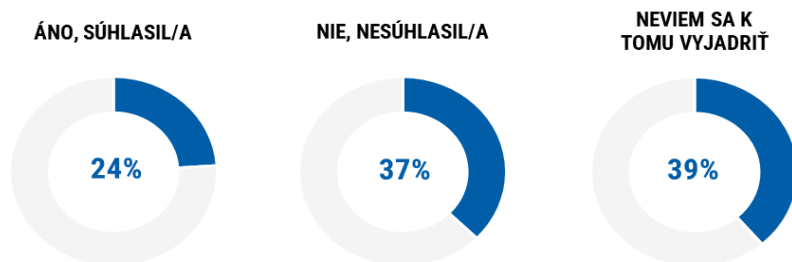
Graf č. 47 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Prečo nesúhlasíte so spojením „H“ + „K“ odborov vzdelávania?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Takmer jedna $\frac{1}{4}$ (24 %) zástupcov SOŠ, zúčastnených v dotazníkovom prieskume, by so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby súhlasila. Naopak, nesúhlasilo by približne 37 % respondentov. Takmer 40 % respondentov na danú problematiku nemá vytvorený názor.

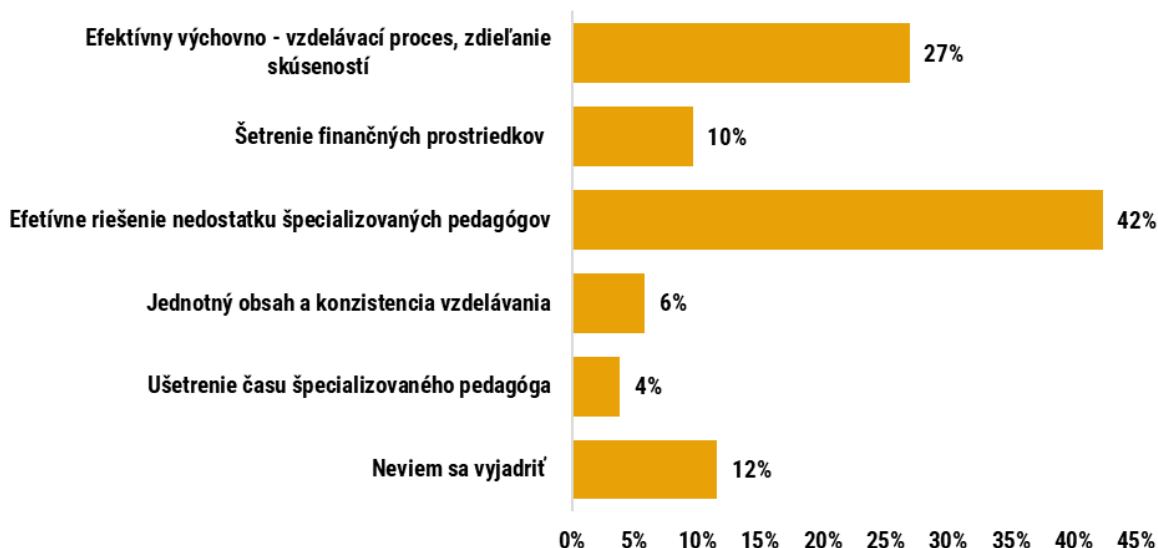
Graf č. 48 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti, ktorí by zdieľanie špecializovaného pedagóga viacerými školami privítali, **vidia najčastejšie (42 %) pridanú hodnotu v efektívnom riešení nedostatku špecializovaných pedagógov**. Títo zástupcovia SOŠ majú za to, že špecializovaných pedagógov je málo, preto by vyššie uvedené riešilo nedostatkovú profesiu u viacerých vzdelávacích subjektov. Približne 27 % respondentov sa vyjadrilo, že pridanou hodnotou je efektívny výchovno-vzdelávací proces a zdieľanie skúseností a zručností. K danej problematike sa nevedelo vyjadriť 12 % respondentov. Každý desiaty zástupca SOŠ má za to, že pridanou hodnotou zdieľanie špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby by mohlo byť šetrenie finančných prostriedkov.

Graf č. 49 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Naopak respondenti, ktorí nesúhlasili so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami (v rámci online výučby) mali možnosť vyjadriť dôvod nesúhlasu. **Viac ako polovica (53 %) respondentov uviedla, že najväčším negatívom** tohto riešenia je **nevhodnosť a nízka kvalita online výučby ako formy vzdelávania u stredoškôľakov**. Títo respondenti často odkazovali na negatívnu skúsenosti s predmetnou formou výuky - najmä z obdobia pandémie ochorenia

COVID – 19. Okrem toho sa 14 % zástupcov SOŠ zúčastnených dotazníkového zisťovania vyjadrilo, že problémom by mohli byť rôzne individuálne potreby a požiadavky škôl. Desatina respondentov sa obáva komplikovanej administratívy. Títo respondenti sú presvedčení, že zladiť rozvrh na viacerých školách bude predstavovať problém. Ďalšou prekážkou tohto riešenia, ktorá sa objavovala u 7 % respondentov, je nedostatok času a pracovná vyťaženosť špecializovaného pedagóga.

Graf č. 50 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Uvedte prosím dôvod/y prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

3.3 ORGANIZÁCIA A ZABEZPEČOVANIE OVP, TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ VYUČOVANIE, VÝZVY A PROBLÉMY

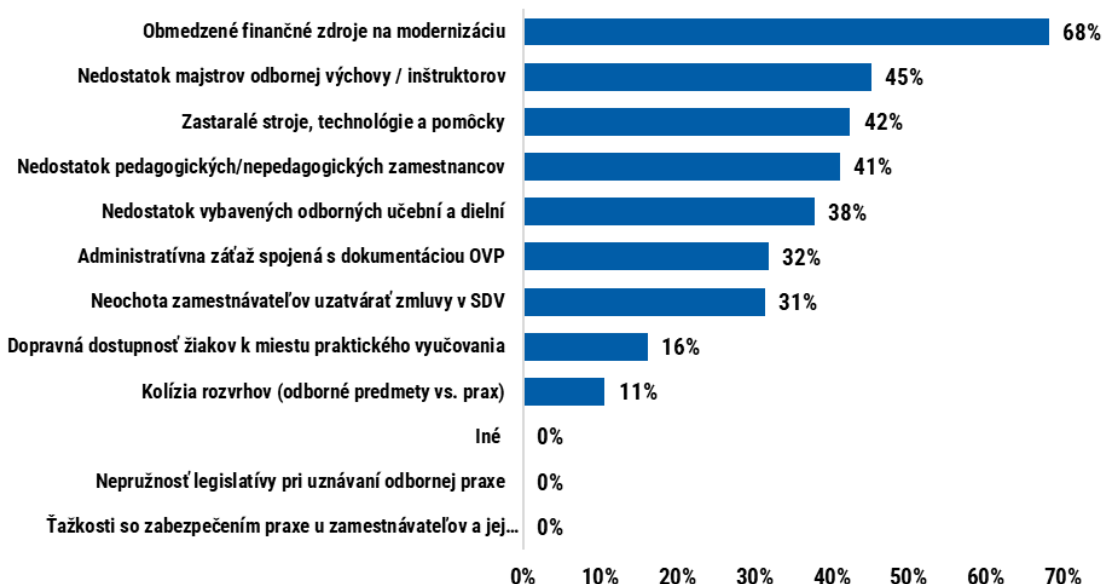
OVP na SOŠ predstavuje komplexný proces, ktorý zahŕňa organizáciu teoretického aj praktického vyučovania, spoluprácu so zamestnávateľmi a zabezpečenie materiálno-technických a personálnych podmienok. Efektívne fungovanie tohto systému závisí nielen od pripravenosti škôl a zamestnávateľov, ale aj od dostupných zdrojov, infraštruktúry a legislatívneho rámca.

Nasledujúci graf zobrazuje najčastejšie organizačno-technické výzvy, s ktorými sa SOŠ stretávajú pri zabezpečovaní OVP. Viaceré školy si vybrali viacero možností naraz, pričom sumárne je možné konštatovať, že **najčastejšie uvádzaným**

problémom sú obmedzené finančné zdroje na modernizáciu (68 % respondentov). Tieto predstavujú kľúčovú bariéru na obnovu vybavenia a technológií. Nasleduje nedostatok majstrov odbornej výchovy a inštruktorov (45 %) a zastaralé stroje, technológie a pomôcky (42 %). Významnými výzvami sú tiež nedostatok pedagogických a nepedagogických zamestnancov (41 %) a nevyhovujúce odborné učebne a dielne (38 %), čo poukazuje na nedostatok ľudských aj materiálnych kapacít.

Ďalej školy poukazovali na administratívnu záťaž (32 %), neochotu zamestnávateľov uzatvárať zmluvy v SDV (31 %) a dopravnú dostupnosť žiakov k miestu výkonu ich praxe (16 %). Menej častým problémom je kolízia rozvrhov medzi odbornými predmetmi a praxou (11 %). Celkovo možno konštatovať, že dominantné problémy majú najmä finančný, personálny a technický charakter, pričom legislatívne či organizačné prekážky sú uvádzané iba minimálne.

Graf č. 51 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Aké organizačno-technické výzvy najčastejšie riešite pri organizácii a zabezpečovaní odborného vzdelávania a prípravy?**

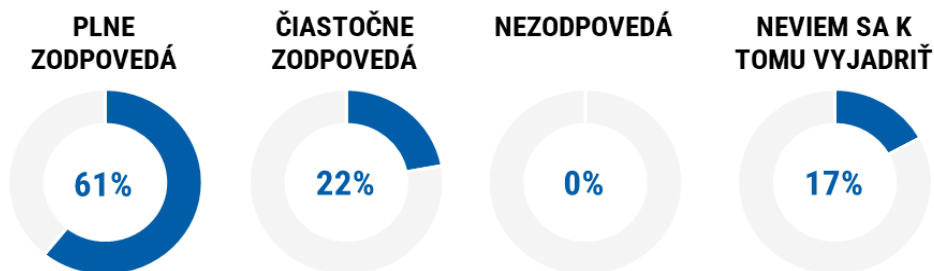

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Väčšina respondentov, 61 %, uviedla, že **teoretické vyučovanie plne zodpovedá požiadavkám praxe, čo poukazuje na kladné vnímanie prepojenia medzi obsahom výučby a potrebami trhu práce.** Ďalších 22 % respondentov uviedlo, že výučba iba čiastočne zodpovedá týmto požiadavkám.

Ani jedna škola neuviedla, že by teoretické vzdelávanie nezodpovedalo požiadavkám praxe, čo je pozitívnym signálom o vnímaní úrovne poskytovaného OVP. 17 % respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť, čo môže naznačovať, že školy nemajú dostatočnú spätnú väzbu od zamestnávateľov, alebo im chýbajú objektívne nástroje hodnotenia zhody medzi teóriou a praxou. Výsledky teda naznačujú, že väčšina SOŠ vníma teoretickú výučbu ako primerane prispôbenú potrebám praxe, no zároveň zostáva priestor na jej lepšie zosúladenie s aktuálnymi a budúcimi požiadavkami zamestnávateľov.

Graf č. 52 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako hodnotíte kvalitu teoretického vyučovania na Vašej škole vo vzťahu k požiadavkám praxe?**

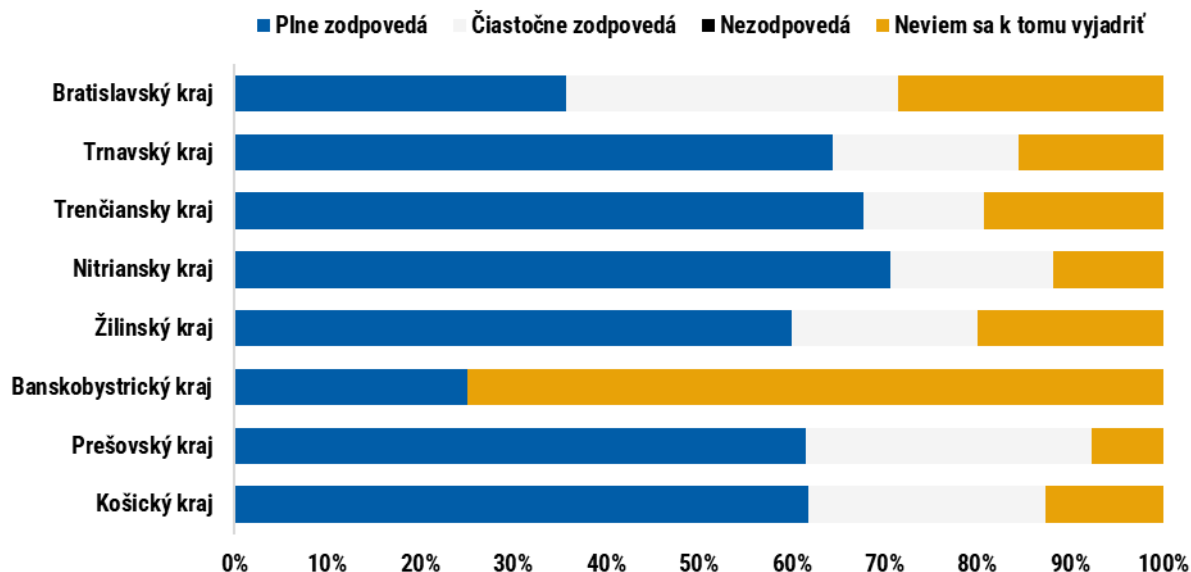
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf znázorňuje regionálne rozdiely v hodnotení kvality teoretického vyučovania na SOŠ vo vzťahu k požiadavkám praxe. Najvyšší podiel škôl, ktoré uviedli, že teoretické vyučovanie plne zodpovedá požiadavkám praxe, bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji (71 %), nasledovaný Trenčianskym krajom (68 %), Trnavským krajom (64 %), Košickým a Prešovským krajom (zhodne po 62 %).

Naopak, Bratislavský kraj vykazuje najnižší podiel plnej zhody (36 %), pričom ale až 29 % respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť. Podobná situácia je v Banskobystrickom kraji, kde len 25 % škôl uviedlo úplnú zhodu a až 75 % respondentov sa nevedelo k problematike vyjadriť. Tieto výsledky môžu odrážať buď menšiu účasť škôl v SDV, alebo slabšie väzby medzi školami a zamestnávateľskou sférou. Relatívne vysoký podiel odpovedí „čiastočne zodpovedá“ (v rozpätí 13 – 36 % podľa kraja) naznačuje, že mnohé školy si uvedomujú potrebu ďalšieho zosúladovania teoretickej výučby s praktickými zručnosťami.

Celkovo možno konštatovať, že väčšina krajov **dosahuje vysokú mieru zhody medzi teoretickým vyučovaním a požiadavkami praxe**, pričom regionálne rozdiely poukazujú na potrebu systematickej podpory škôl v regiónoch s nižšou mierou prepojenia na trh práce – predovšetkým v Bratislavskom a Banskobystrickom kraji.

Graf č. 53 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako hodnotíte kvalitu teoretického vyučovania na Vašej škole vo vzťahu k požiadavkám praxe? (regionálne vyhodnotenie)

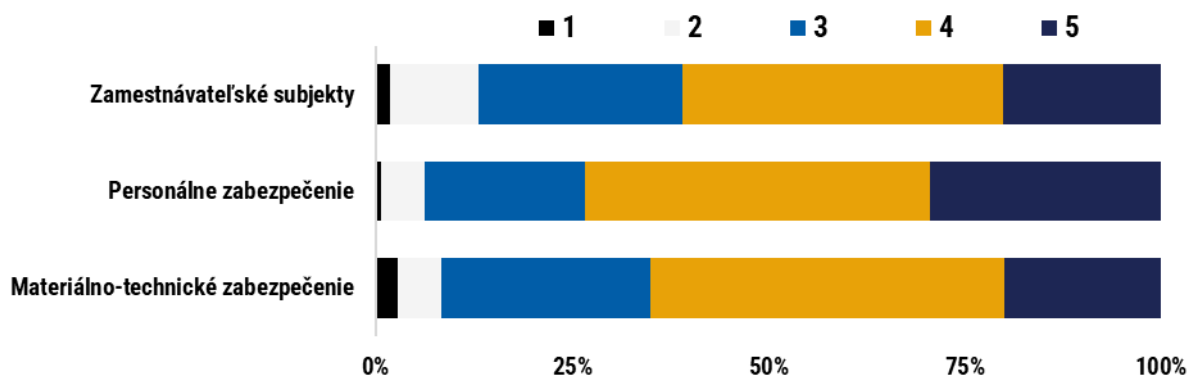

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Výsledky ukazujú, že **väčšina škôl hodnotí podmienky na realizáciu praktického vyučovania pozitívne**. Materiálno-technické zabezpečenie označilo ako dobré alebo vynikajúce až 61 % respondentov, pričom len 8 % ho vnímalo ako nedostatočné. Personálne zabezpečenie získalo ešte priaznivejšie hodnotenie – takmer 70 % škôl ho označilo za silnú stránku, čo poukazuje na stabilný pedagogický základ SOŠ. Mierne nižšie hodnotenie dosiahli zamestnávateľské subjekty, kde 54 % respondentov uviedlo pozitívne hodnotenie, no 19 % vnímalo rezervy v spolupráci.

Žiadna škola neuviedla, že by so zamestnávateľmi nespocovala. Celkovo výsledky naznačujú, že školy majú vytvorené relatívne dobré materiálne, personálne a kooperatívne podmienky na zabezpečenie praktického vyučovania, no prehlbovanie spolupráce so zamestnávateľmi stále zostáva dôležitou výzvou.

Graf č. 54 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako hodnotíte podmienky na realizáciu praktického vyučovania?

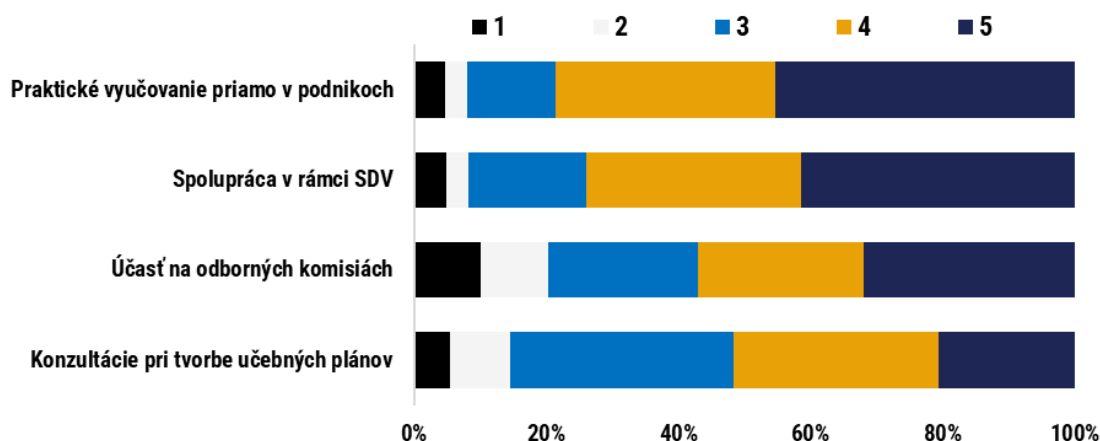
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf znázorňuje spôsoby spolupráce SOŠ s odborníkmi z praxe, najmä s hlavnými inštruktormi pri výučbe odborných predmetov. Respondenti hodnotili intenzitu spolupráce na škále od 1 (minimálna úroveň spolupráce) po 5 (vysoká úroveň spolupráce).

Najčastejšou a zároveň najpozitívnejšie hodnotenou formou spolupráce je praktické vyučovanie priamo v podnikoch, ktoré ako veľmi dobré až vynikajúce označilo 61 % respondentov. Rovnako vysoké hodnotenie získala aj spolupráca v rámci SDV, kde viac ako 90 škôl (47 %) uviedlo úroveň 4 alebo 5. Mierne nižšie hodnotenie zaznamenali formy: účasť odborníkov na odborných komisiách a konzultácie pri tvorbe učebných plánov, ktoré však stále väčšina škôl považuje za funkčné (spolu 70-75 % odpovedí v kategóriách 3 až 5).

Výsledky teda potvrdzujú, že spolupráca medzi SOŠ a odborníkmi z praxe je rozvinutá najmä v oblasti priameho vyučovania a duálneho vzdelávania, kým zapojenie odborníkov do tvorby učebných dokumentov a komisií má ešte priestor na zlepšenie.

Graf č. 55 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Akým spôsobom Vaša škola spolupracuje s odborníkmi z praxe (hlavnými inštruktormi) pri výučbe odborných predmetoch?

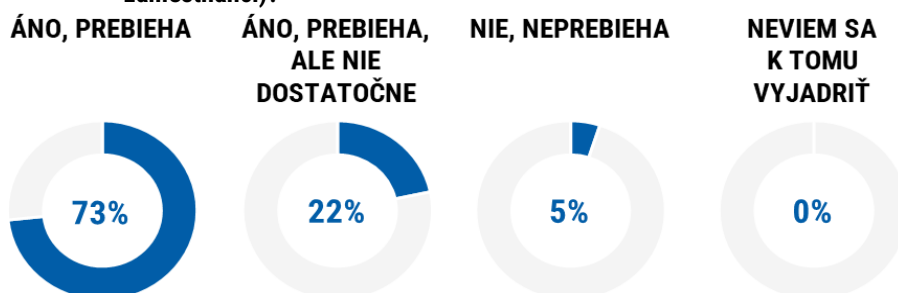
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf znázorňuje, ako SOŠ hodnotia situáciu v oblasti posilňovania podporných profesií, ako sú pedagogickí asistenti, psychológovia, špeciálni pedagógovia či nepedagogickí zamestnanci. **Až 73 % SOŠ uviedlo, že tento proces prebieha**, čo potvrdzuje zlepšovanie personálneho zázemia a podporu žiakov so špecifickými potrebami. Ďalších 22 % respondentov síce potvrdilo, že posilňovanie podporných profesií prebieha, no nie v dostatočnom rozsahu – najčastejšie z dôvodu obmedzených finančných zdrojov či nedostatku kvalifikovaných pracovníkov.

Len 5 % škôl uviedlo, že takýto proces neprebieha vôbec, čo poukazuje na nízke, no stále existujúce regionálne alebo organizačné rozdiely. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že všetci respondenti mali k tejto problematike konkrétny

postoj, čo svedčí o dobrej informovanosti v predmetnej oblasti a že väčšina SOŠ už podnikla konkrétne kroky na posilnenie podporných profesií, avšak ich rozsah a udržateľnosť sú často limitované dostupnými zdrojmi a systémovou podporou.

Graf č. 56 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Prebieha aj u Vás v škole posilňovanie podporných profesií (pedagogickí asistenti, psychológovia, špeciálni pedagógovia, nepedagogickí zamestnanci)?**

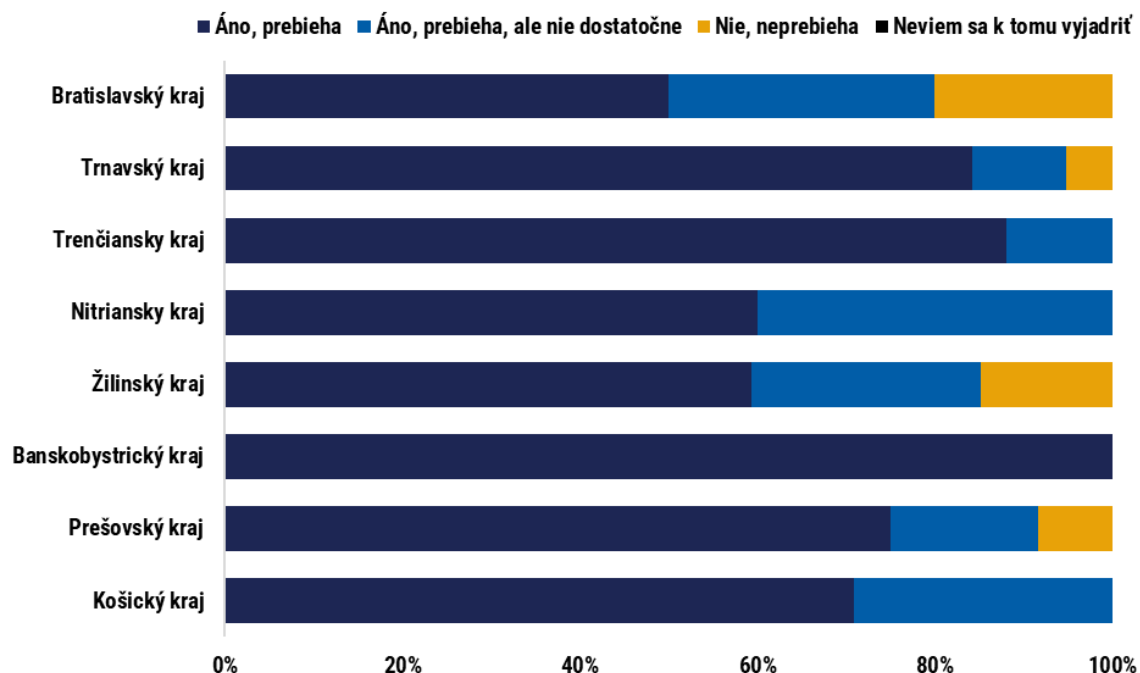

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf zobrazuje regionálne rozdiely v miere posilňovania vyššie uvedených podporných profesií. Vo väčšine krajov respondenti potvrdili, že tento proces aktívne prebieha. Najvyšší podiel škôl, kde sa podporné profesie systematicky posilňujú, bol zaznamenaný v Banskobystrickom kraji (100 %), Trenčianskom kraji (88 %) a v Trnavskom kraji (84 %). Tieto regióny tak vykazujú najlepšie výsledky v podpore personálneho zabezpečenia.

V Košickom (71 %) a Prešovskom kraji (75 %) prebieha proces posilňovania prevažne úspešne, avšak časť škôl uviedla, že prebieha len čiastočne (29 %, resp. 17 %). V Nitrianskom a Žilinskom kraji považuje posilňovanie za dostatočné 59 – 60 % škôl, pričom zvyšok uviedol, že sa realizuje v obmedzenej miere. Bratislavský kraj dosiahol najnižšie hodnoty – iba polovica škôl (50 %) uviedla, že posilňovanie prebieha a až 20 % respondentov konštatovalo, že neprebieha vôbec. Výsledky potvrdzujú, že hoci väčšina krajov systematicky zlepšuje personálne zázemie škôl, regionálne rozdiely v intenzite a rozsahu podpory stále pretrvávajú.

Graf č. 57 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Prebieha aj u Vás v škole posilňovanie podporných profesií (pedagogickí asistenti, psychológovia, špeciálni pedagógovia, nepedagogickí zamestnanci)? (regionálne vyhodnotenie)**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

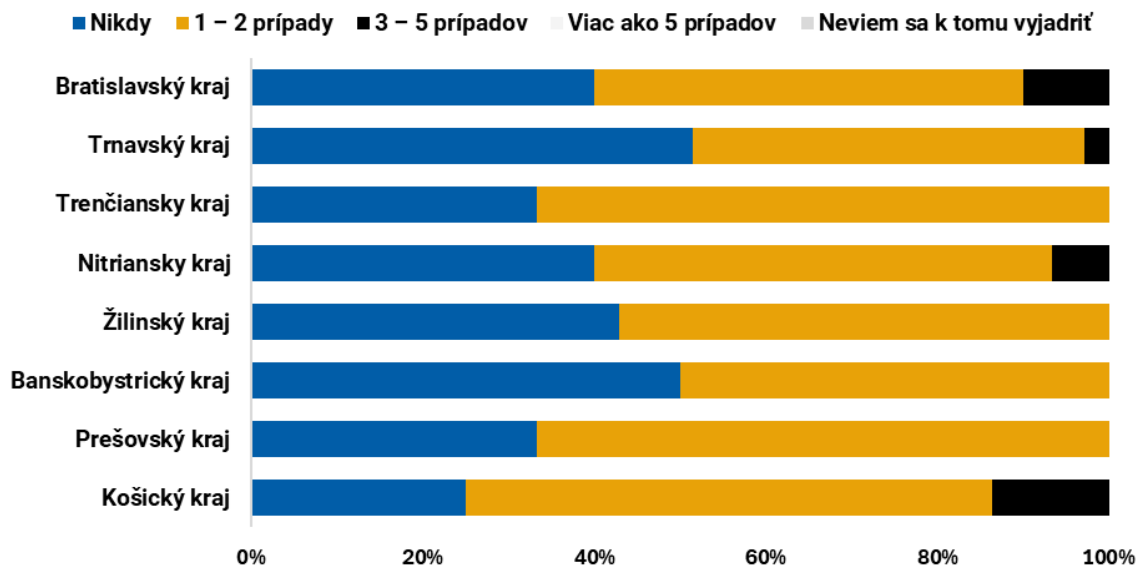
Školy najčastejšie uvádzajú, že podporné profesie neposilňujú z dôvodu nedostatku financií a nedostatku odborníkov, najmä psychológov na trhu práce. Časť škôl zároveň uvádza, že tento typ podpory nepovažuje za potrebný, a to buď vzhľadom na nízky počet žiakov, alebo preto, že to nesúvisí s ich vzdelávaním. Niektoré školy tiež deklarujú, že psychológov financujú projekty, dostupné iba pre obmedzený počet škôl.

Nižšie uvedený graf znázorňuje výskyt prípadov šikany v SOŠ v jednotlivých krajoch počas posledných 12 mesiacov.

Väčšina škôl uviedla, že **sa so šikanou stretla len ojedinele – v 1 až 2 prípadoch**. Tento variant bol najčastejšou odpoveďou vo všetkých regiónoch, pričom najvyšší počet takýchto odpovedí bol zaznamenaný v Košickom kraji a Žilinskom kraji.

Relatívne nízky počet škôl sa stretol so 3 – 5 prípadmi šikany (napr. v Košickom, v Nitrianskom, Trnavskom a Bratislavskom kraji). Žiadny respondent nenevidoval viac ako päť prípadov. Zároveň významná časť SOŠ deklarovala, že sa so šikanou nestretla vôbec. Tento výsledok naznačuje, že školy venujú prevencii primeranú pozornosť, no ojedinelé prípady sa stále vyskytujú. Celkovo možno konštatovať, že šikana nie je na väčšine SOŠ rozšíreným javom, avšak ojedinelé incidenty sa objavujú vo všetkých regiónoch, čo zdôrazňuje potrebu aj naďalej pokračovať v preventívnych a podporných opatreniach.

Graf č. 58 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako často ste sa v posledných 12 mesiacoch stretli s prípadmi šikany na vašej škole? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Najčastejším opatrením bola individuálna práca so žiakom, ktorú realizovalo 49 % SOŠ. Nasledovalo informovanie rodičov alebo zákonných zástupcov (47 %) a zapojenie školského podporného tímu, špeciálneho pedagóga či psychológa (47 %). Významnú úlohu zohrávajú aj preventívne aktivity, ako sú workshopy, besedy či programy proti šikane, ktoré realizovalo 46 % škôl. Menej časté bolo zapojenie externých odborníkov alebo centier pedagogicko-psychologického poradenstva (ďalej len „CPP“) túto formu využilo 33 % škôl.

Najmenej frekventované bolo riešenie problémov s políciou alebo inými orgánmi (20 %), čo naznačuje, že väčšina prípadov sa rieši interne v rámci školy. Celkovo výsledky poukazujú na to, že SOŠ preferujú preventívny a výchovný prístup, pričom k represívnym alebo externým zásahom pristupujú len v najzávažnejších prípadoch.

Graf č. 59 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké opatrenia škola v takých prípadoch realizovala?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z odpovedí riaditeľov a zástupcov SOŠ vyplýva, že **kľúčovým predpokladom zlepšenia OVP je stabilnejšie a vyššie financovanie**. Školy opakovane upozorňujú na nedostatok prostriedkov na modernizáciu dielní, laboratórií, IKT vybavenia a špeciálnych učební. Normatívne financovanie podľa ich slov nepokrýva nákup moderných strojov, zariadení ani licencovaného softvéru, pričom projektové zdroje sú časovo obmedzené a administratívne náročné. Zároveň požadujú menšiu administratívnu záťaž a predvídateľnejšie financovanie, aby mohli dlhodobo plánovať rozvoj školy.

Silno rezonuje aj **problém personálneho zabezpečenia**. Respondenti zdôrazňujú **chronický nedostatok kvalifikovaných učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy**, najmä v technických odboroch a IKT. Vysokokvalifikovaní odborníci z praxe uprednostňujú lepšie platené pozície v podnikovej sfére, preto školy žiadajú vyššie mzdy, stabilizačné príspevky a celkovo atraktívnejšie pracovné podmienky pre týchto zamestnancov. Za nevyhnutný považujú aj **systematický odborný rozvoj – pravidelné stáže učiteľov a majstrov odbornej výchovy priamo vo firmách, inovačné vzdelávanie u zamestnávateľov a kvalitné metodické vedenie**.

Ďalšou dôležitou oblasťou je **obsah a forma vzdelávania**. Školy volajú po aktualizácii učebných plánov a ŠkVP podľa reálnych potrieb trhu práce – so silnejším dôrazom na digitalizáciu, zelenú ekonomiku, podnikateľské zručnosti a moderné technológie. Často sa spomína potreba intenzívnejšieho prepojenia teórie s praxou: väčší rozsah odbornej praxe u zamestnávateľov, rozšírenie prvkov duálneho vzdelávania aj do odborov, ktoré dnes nie sú plne duálne a práca žiakov na reálnych zákazkách. Zároveň sa žiada zjednodušenie pravidiel pre SDV a väčšia motivácia zamestnávateľov zapájať sa – finančná aj v podobe nižšej byrokracie.

Výrazná časť odpovedí sa týkala aj **atraktivity OVP pre žiakov**. Respondenti navrhujú lepšiu propagáciu SOŠ a nedostatkových odborov, štipendiá pre perspektívne profesie, zníženie podielu všeobecno-vzdelávacích predmetov v prospech odborných a posilnenie kariérového poradenstva už na ZŠ. Zdôrazňujú aj potrebu rozvoja mäkkých zručností žiakov (zodpovednosť, pracovná etika, komunikácia) a lepšej spolupráce s rodičmi. **Celkovo školy vnímajú, že kvalitu odborného vzdelávania môže posunúť najmä kombinácia: moderné vybavenie, kvalitní a dobre zaplatení odborní pedagogickí zamestnanci, aktuálny obsah vzdelávania a funkčná sieť spolupráce so zamestnávateľmi v stabilnom legislatívnom a finančnom prostredí.**

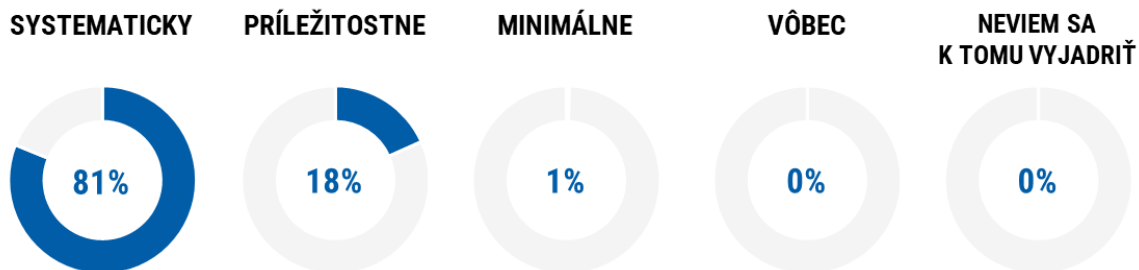
3.4 POTREBY TRHU PRÁCE, INOVÁCIE A PLÁNOVANIE POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ

Jednou z kľúčových úloh SOŠ je flexibilne reagovať na meniace sa potreby trhu práce, technologický pokrok a súčasné a tiež budúce potreby zamestnávateľov. Schopnosť prispôbovať obsah vzdelávania aktuálnym a budúcim trendom je nevyhnutná pre úspešné uplatnenie absolventov a pre efektívne plánovanie počtu žiakov v jednotlivých ŠaUO.

Sledovanie inovácií a trendov predstavuje dôležitý predpoklad pre modernizáciu OVP a efektívne prepojenie teórie s praxou. Výsledky dotazníkového zisťovania ukazujú, že väčšina SOŠ si túto kľúčovú úlohu uvedomuje a aktívne sa ju snaží realizovať.

Nasledujúci graf ukazuje, že **až 81 % škôl sleduje technologické inovácie a trendy na trhu práce systematicky**, zatiaľ čo 18 % škôl tak robí len príležitostne. Iba 1 % respondentov uviedlo, že tieto aspekty sleduje minimálne, a žiadna škola neoznačila odpoveď „vôbec“. Výsledky teda poukazujú na vysokú úroveň informovanosti a snahu SOŠ reagovať na vývoj trhu práce.

Graf č. 60 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Do akej miery sleduje Vaša škola technologické inovácie a trendy na trhu práce?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

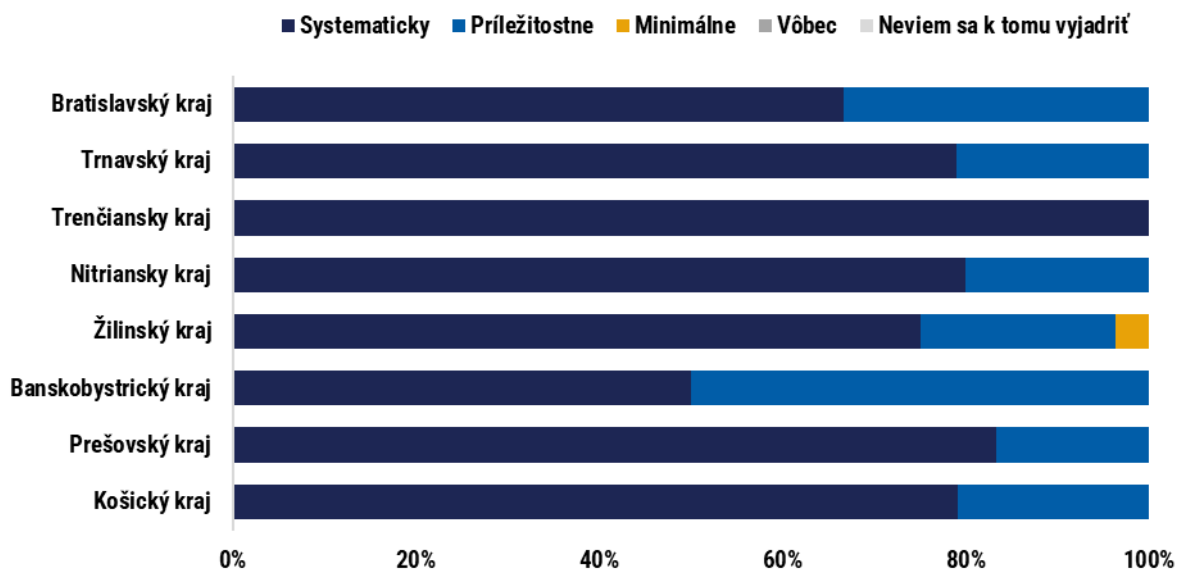
Ďalší graf znázorňuje, do akej miery SOŠ v jednotlivých krajoch sledujú technologické inovácie a trendy na trhu práce. Z údajov vyplýva, že **väčšina respondentov deklaruje systematické sledovanie technologických zmien**. Najvyšší podiel

takýchto SOŠ je v Trenčianskom kraji, nasledovanom Nitrianskym, Prešovským a Košickým krajom. V týchto regiónoch možno konštatovať vysokú mieru prepojenia s vývojom trhu práce.

Na druhej strane, najnižšia intenzita sledovania inovácií bola zaznamenaná v Banskobystrickom a Bratislavskom kraji, kde respondenti uvádzajú prevažne príležitostné sledovanie trendov. Zaujímavosťou je, že len výnimočne sa objavili odpovede „minimálne“ alebo „vôbec“, čo svedčí o všeobecnom uvedomovaní si dôležitosti inovácií v OVP.

Celkovo možno konštatovať, že sledovanie technologických trendov sa stalo štandardnou súčasťou činnosti SOŠ, no regionálne rozdiely pretrvávajú – systematický prístup prevláda v priemyselných a technicky orientovaných krajoch, zatiaľ čo školy v menej priemyselne rozvinutých oblastiach pristupujú k tejto problematike skôr príležitostne a nesústavne.

Graf č. 61 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Do akej miery sleduje Vaša škola technologické inovácie a trendy na trhu práce? (regionálne vyhodnotenie)**

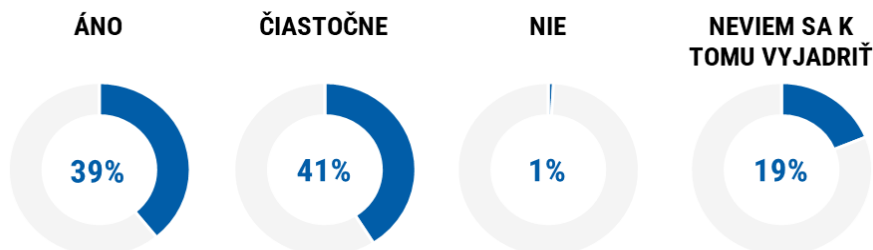
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nižšie uvedený graf znázorňuje, do akej miery majú SOŠ vytvorené mechanizmy na aktualizáciu obsahu vzdelávania podľa potrieb trhu práce. Z výsledkov vyplýva, že **len 39 % škôl má takéto mechanizmy plne zavedené, čo poukazuje na relatívne nízku mieru systémovej pripravenosti na dynamické zmeny v ekonomike**. Ďalších 41 % respondentov uviedlo, že mechanizmy aktualizácie majú vybudované čiastočne, teda proces prebieha, no nie je dostatočne formalizovaný alebo pravidelný.

1 % škôl priznalo, že mechanizmy na úpravu obsahu výučby vôbec neexistujú a 19 % respondentov sa k tejto otázke nevedelo vyjadriť, čo naznačuje neistotu ohľadom interných procesov alebo ich nejednotné uplatňovanie.

Celkovo možno konštatovať, že väčšina SOŠ reflektuje potrebu prepojenia obsahu vzdelávania s trhom práce, avšak proces aktualizácie je často len čiastočne implementovaný. Pre zvýšenie adaptability OVP bude potrebné posilniť koordináciu a spoluprácu medzi školami, zamestnávateľmi a SaPO.

Graf č. 62 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Máte vytvorené mechanizmy na aktualizáciu obsahu vzdelávania podľa potrieb trhu práce?

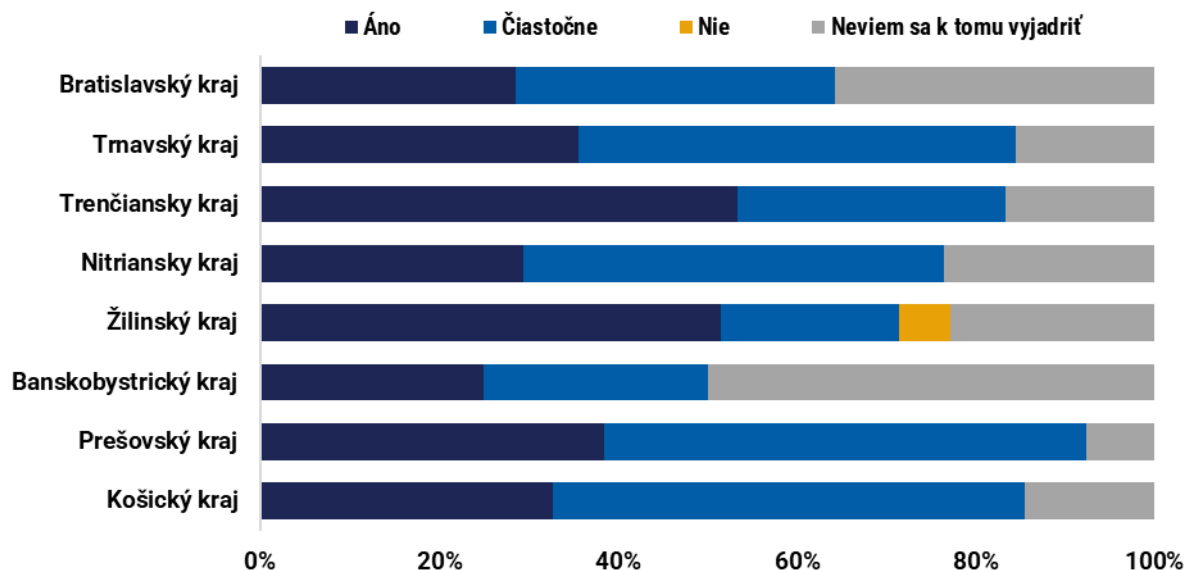

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf zobrazuje regionálne rozdiely v rámci problematiky zavedenia mechanizmov na aktualizáciu obsahu vzdelávania podľa potrieb trhu práce. Výsledky ukazujú, že prístup škôl k tejto problematike sa medzi krajinami výrazne líši. Najvyšší podiel škôl, ktoré majú formálne zavedené mechanizmy aktualizácie, sa nachádza v Trenčianskym (53 %), nasledovanom Žilinskom kraji (51 %). Tieto regióny patria medzi lídrov v oblasti systematickej adaptácie ŠkVP na meniace sa potreby trhu práce. Naopak, nižšia miera implementácie bola zaznamenaná v Bratislavskom (29 %), Nitrianskom (29 %) a Košickom kraji (33 %), kde školy často deklarovali len čiastočné alebo neformálne prispôsobovanie obsahu vzdelávania.

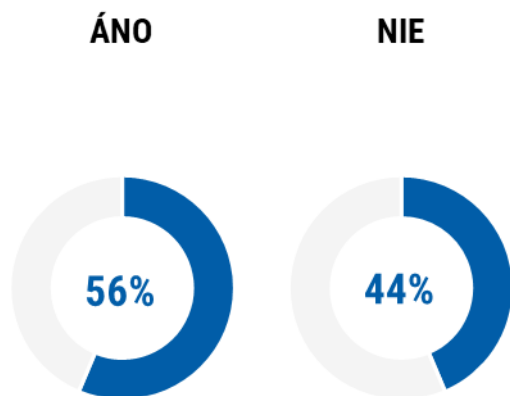
Zaujímavé je, že v Bratislavskom a Banskobystrickom kraji sa značná časť respondentov (36 % a 50 %) k otázke nevedela vyjadriť, čo naznačuje buď chýbajúce formálne procesy, alebo nedostatočnú informovanosť o existujúcich nástrojoch. Väčšina škôl reflektuje potrebu prepojenia vzdelávania s trhom práce, avšak formálne a pravidelné mechanizmy aktualizácie sú zavedené len v niektorých regiónoch, pričom stredné Slovensko vykazuje najvyššiu úroveň systematickosti, zatiaľ čo západné a východné kraje v tejto oblasti mierne zaostávajú.

Graf č. 63 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Máte vytvorené mechanizmy na aktualizáciu obsahu vzdelávania podľa potrieb trhu práce? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Graf č. 64 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má Vaša škola už obsadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora?

Graf zobrazuje, do akej miery majú SOŠ obsadenú pozíciu ŠDK, teda osoby zodpovednej za implementáciu digitálnych technológií, podporu učiteľov a koordináciu digitálnych aktivít školy.

Z údajov vyplýva, že **viac než polovica škôl (56 %) už túto pozíciu obsadila, čo poukazuje na relatívne dobrú úroveň digitálnej pripravenosti v školskom prostredí.** Napriek tomu však až 44 % škôl uvádza, že ŠDK zatiaľ nemajú, čo môže tento proces výrazne spomaliť.

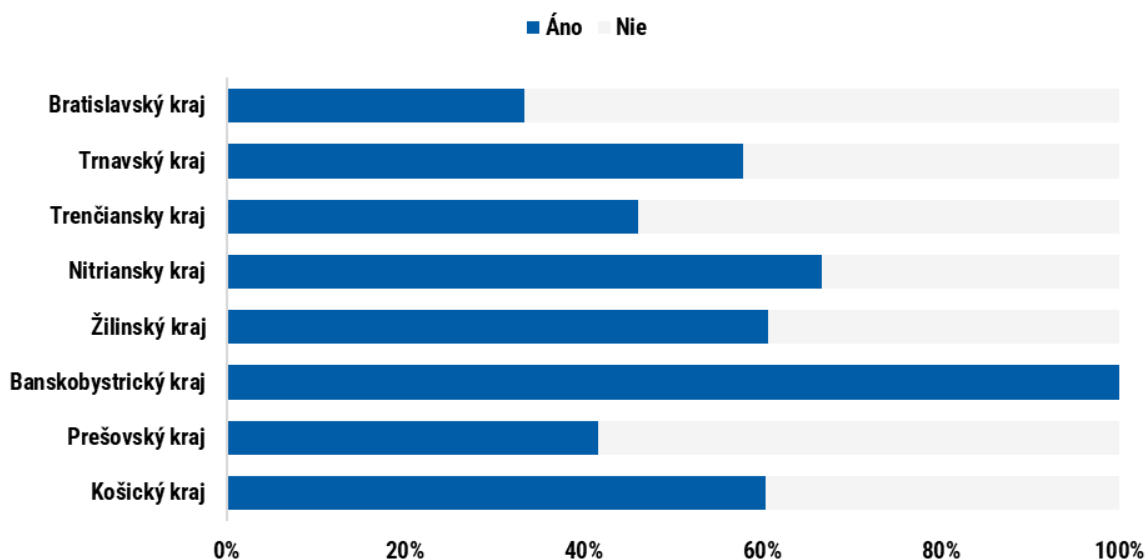
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Predmetné výsledky naznačujú, že **digitalizačný proces v školách je v postupujúcej fáze.** V mnohých prípadoch pozícia vznikla len formálne, bez jasne zadefinovaných kompetencií či systémovej podpory. Digitálna infraštruktúra na úrovni SOŠ sa postupne rozvíja, avšak úspešné fungovanie pozície ŠDK bude závisieť od ďalšieho metodického a finančného ukotvenia predmetnej úlohy v rámci vzdelávacieho systému.

Nasledujúci graf znázorňuje regionálne rozdiely vyššie uvedenej otázky. Z neho je zrejmé, že pozícia ŠDK je najčastejšie obsadená v Banskobystrickom kraji (100 %), kde všetky zapojené školy uviedli jej existenciu. Vysoký podiel škôl bol zaznamenaný aj v Nitrianskom (67 %), Žilinskom (61 %) a Košickom kraji (60 %).

Naopak, najnižší podiel škôl s obsadenou pozíciou ŠDK je v Bratislavskom (33 %), Prešovskom (42 %) a Trenčianskom kraji (46 %), kde prevláda absencia tejto pozície. Tieto rozdiely poukazujú na regionálnu nerovnováhu v implementácii digitálnych kompetencií. Kým niektoré kraje digitalizáciu aktívne podporujú, iné ju zatiaľ realizujú skôr formálne alebo len v obmedzenom rozsahu.

Graf č. 65 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má Vaša škola už obsadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora? (regionálne vyhodnotenie)

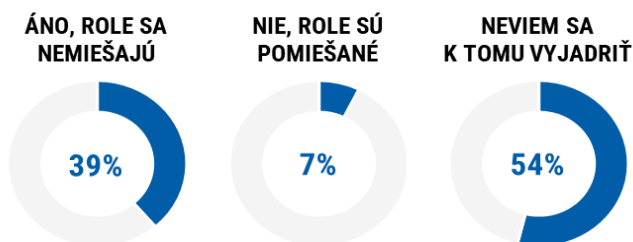
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov zisťovania

Ďalší graf zobrazuje vyhodnotenie odpovedí na otázku, či má pozícia ŠDK v SOŠ presne zadefinované úlohy a nie je zamieňaná so správcom siete alebo technikom.

Iba 39 % škôl potvrdilo, že tieto role sú jasne rozlíšené a nedochádza k ich zámene. Naopak, 7 % respondentov uviedlo, že kompetencie sú pomiešané, čo môže viesť k nejasnostiam v pracovných povinnostiach a nižšej efektívnosti technickej podpory. Až 54 % škôl, sa k tejto otázke nevedela vyjadriť, čo naznačuje, že v mnohých školách nie sú tieto pozície formálne definované, alebo sú realizované len ako doplnková agenda iných zamestnancov (napr. učiteľov informatiky či IT technikov).

Celkovo výsledky poukazujú na potrebu jasnejšej špecifikácie pracovných rolí v oblasti digitálnej / technickej podpory v školách, aby sa predišlo prekryvaniu kompetencií a zabezpečila efektívna podpora vzdelávacích procesov.

Graf č. 66 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má táto pozícia presne definované úlohy a nie je zamieňaná so správcom siete (technikom)?

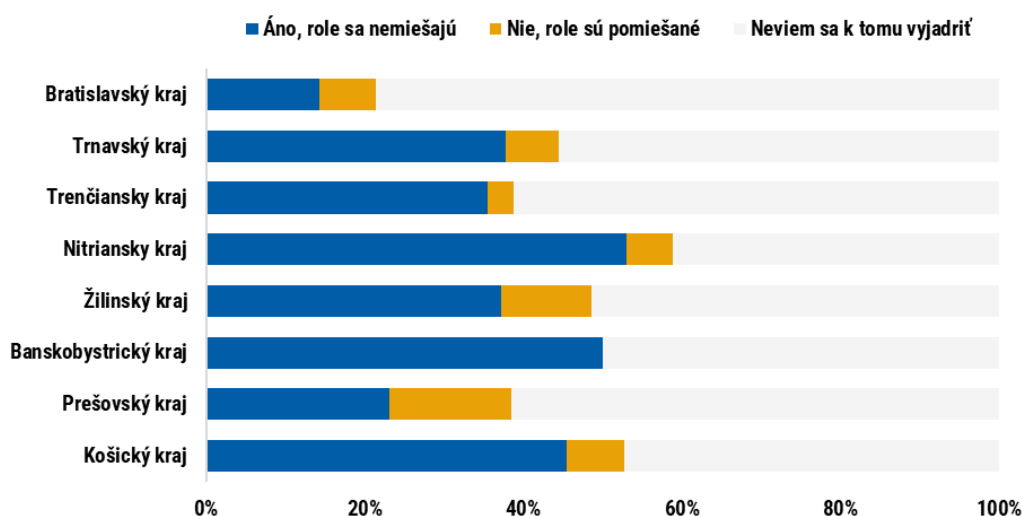
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nižšie uvedený graf následne zobrazuje regionálne rozdiely v rámci riešenej problematiky. Výsledky ukazujú, že najvyšší podiel škôl s jasne rozdelenými rolami je v Košickom kraji, nasledovaný Trnavským a Žilinským krajom. Tieto regióny patria medzi tie, kde je digitálna agenda z hľadiska organizačného nastavenia najviac profesionalizovaná.

Naopak, najnižší podiel jasne oddelených funkcií bol zaznamenaný v Bratislavskom a Banskobystrickom kraji, kde sa úlohy často vykonávajú kumulatívne alebo bez formálneho rozdelenia kompetencií. Zároveň sa ukazuje, že miešanie rolí ŠDK a technika sa vyskytuje najčastejšie v Žilinskom a Košickom kraji. Tieto prípady môžu signalizovať nedostatok personálnych kapacít alebo nejasné metodické usmernenie. Vysoký podiel odpovedí „Neviem sa k tomu vyjadriť“ vo všetkých regiónoch (napr. v Košickom a v Trnavskom kraji) naznačuje, že pozícia ŠDK nie je všade systematicky ukotvená a jej implementácia prebieha v rôznych fázach.

Celkovo možno konštatovať, že **regionálne rozdiely v profesionalizácii digitálnej koordinácie sú výrazné** – zatiaľ čo niektoré kraje už majú funkciu ŠDK etablovanú, v iných je stále len v počiatkovej fáze organizačného formovania.

Graf č. 67 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má táto pozícia presne definované úlohy a nie je zamieňaná so správcom siete (technikom)? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf zobrazuje, či majú SOŠ vypracovaný Program digitálnej transformácie školy, ktorý predstavuje strategický dokument pre rozvoj digitálnych kompetencií, modernizáciu vzdelávania a využívanie technológií vo výučbe. Z výsledkov vyplýva, že **len 5 % škôl má tento program už vypracovaný, čo naznačuje, že systematická digitalizačná stratégia je na väčšine škôl ešte len v počiatočnej fáze.** Takmer 1/3 škôl (31 %) uviedla, že program zatiaľ nemá spracovaný, čo poukazuje na potrebu metodickéj podpory a jasnejších usmernení zo strany zriaďovateľov alebo štátu.

Najväčšia skupina respondentov, až 64 % škôl, sa k otázke nevedela vyjadriť, čo môže súvisieť s nejasnosťami v pojme „digitálna transformácia“ alebo s tým, že proces digitalizácie prebieha v iných formách (napr. prostredníctvom interných projektov či grantov). Celkovo výsledky ukazujú, že hoci väčšina škôl digitalizáciu realizuje v určitej miere, formálny a komplexný program digitálnej transformácie má vypracovaný iba malá časť z nich.

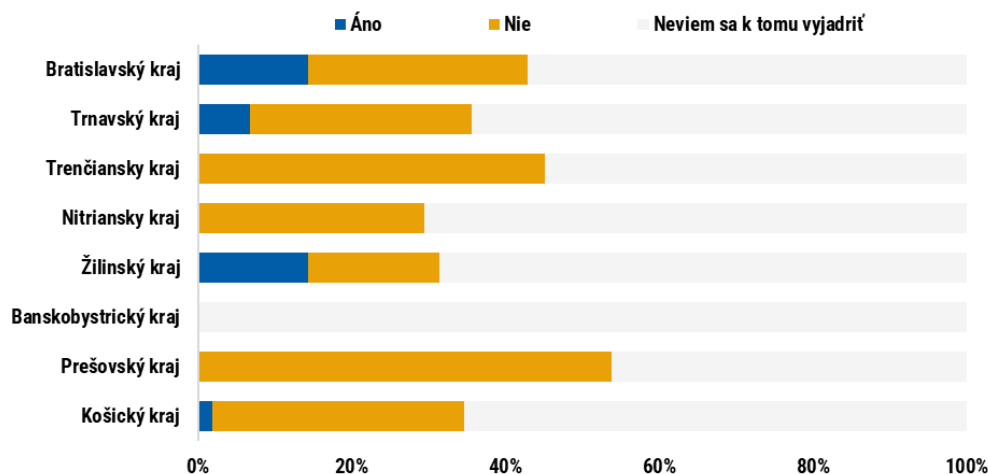
Graf č. 68 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má už Vaša škola vypracovaný Program digitálnej transformácie školy?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pri pohľade na regionálne rozdiely výsledky poukazujú na veľmi nízku mieru pripravenosti škôl vo väčšine krajov. I keď existujú ojedinelé pozitívne príklady (najmä v Žilinskom, Bratislavskom a Trnavskom kraji), väčšina škôl sa nachádza len v úvodných fázach procesu digitalizačného plánovania.

Graf č. 69 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Má už Vaša škola vypracovaný Program digitálnej transformácie školy? (regionálne vyhodnotenie)

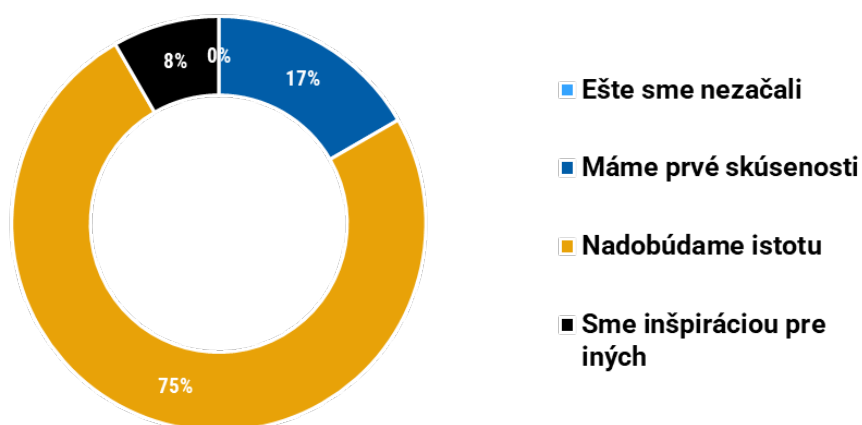

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf ponúka výsledky samohodnotenia úrovne digitálnej vyspelosti SOŠ. Respondenti mali posúdiť, do akej miery sa ich škola nachádza v procese digitálnej transformácie – od začiatkov až po úroveň inšpirácie pre iné školy. **Najväčšia časť škôl (až 82 %) sa zaradila do kategórie „nadobúdame istotu“, čo naznačuje, že väčšina škôl už má skúsenosti s digitálnymi technológiami a postupne ich integruje do výučby a riadenia školy.** Ďalších 18 % škôl uviedlo, že „majú prvé skúsenosti“, sú teda pravdepodobne na začiatku digitalizačného procesu.

Len 9 % škôl sa považuje za inšpiráciu pre iných, čo znamená, že už dosiahli pokročilejšiu úroveň digitalizácie a môžu slúžiť ako príklad dobrej praxe. Naopak, žiadna škola neuviedla, že s digitalizáciou ešte vôbec nezačala. Predmetné výsledky potvrdzujú, že proces digitálnej transformácie v odbornom školstve je už na Slovensku rozbehnutý, hoci medzi jednotlivými školami existujú značné rozdiely v miere pripravenosti a pokroku.

Graf č. 70 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Do akej úrovne digitálnej školy by ste sa zaradili (samohodnotenie)?

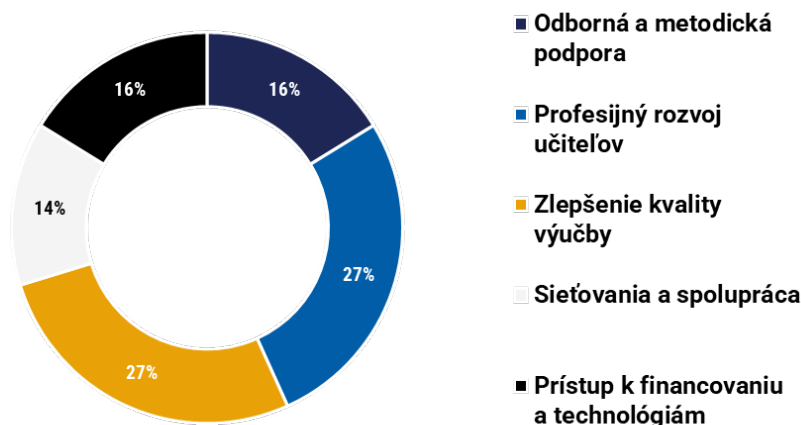

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Podľa nasledujúceho grafu je zrejmé, že **SOŠ výrazne vnímajú prínosy z digitálnej transformácie.** Najvýraznejším prínosom je, podľa respondentov, profesijný rozvoj učiteľov a zlepšenie kvality výučby, ktoré uviedlo až 91 % škôl. Tento výsledok potvrdzuje, že digitalizácia významne prispieva k inovatívnym formám výučby, zvyšuje interaktivitu a podporuje individuálny prístup k žiakom.

Viac ako polovica škôl (55 %) vníma pozitívne aj odbornú a metodickú podporu a lepší prístup k financovaniu a technológiám, čo poukazuje na efektívne využívanie dostupných grantových a projektových schém. Naopak, iba 45 % respondentov uviedlo, že digitalizácia priniesla zlepšenie v oblasti sieťovania a spolupráce medzi školami, čo naznačuje, že práve prepojenie inštitúcií a výmena skúseností ostávajú slabším článkom transformácie. Celkovo možno konštatovať, že **školy najviac oceňujú priamy dopad digitalizácie na učiteľov a vyučovací proces**, pričom systémové aspekty (ako spolupráca či metodické prepojenie) si vyžadujú pozornosť a potrebu ďalšieho rozvoja.

Graf č. 71 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké prínosy z digitálnej transformácie škôl vidíte z Vašich skúseností?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nižšie uvedený graf zobrazuje postoj SOŠ k procesu určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka podľa reálnych potrieb trhu práce. Výsledky ukazujú, že **42 % respondentov s touto myšlienkou súhlasí a považuje ju za nevyhnutnú**. Tieto školy zdôrazňujú, že prepojenie vzdelávania s požiadavkami trhu práce je kľúčové pre lepšie uplatnenie absolventov a pre elimináciu nesúladu medzi ponukou a dopytom po pracovných miestach.

Na druhej strane, 15 % škôl zastáva názor, že takýto prístup nie je potrebný, často z dôvodu, že situácia na trhu práce sa rýchlo mení a zriaďovatelia alebo regionálne samosprávy majú obmedzené možnosti reagovať flexibilne. Zaujímavé je, že až 43 % respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť, čo môže naznačovať neistotu v hodnotení metodiky stanovovania počtu žiakov, alebo nedostatok informácií o regionálnych prognózach trhu práce. Celkovo výsledky potvrdzujú, že **väčšina SOŠ si uvedomuje potrebu zosúladenia vzdelávacích kapacít s trhovou realitou, no zároveň poukazuje na pretrvávajúce metodické a informačné bariéry pri implementácii tohto princípu**.

Graf č. 72 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?

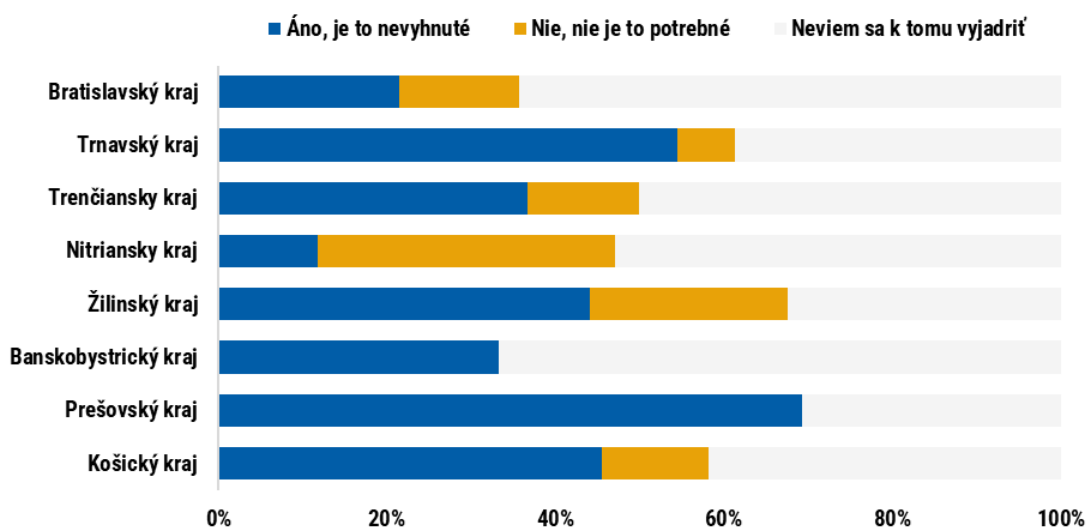
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf znázorňuje regionálne rozloženie odpovedí respondentov na vyššie uvedenú otázku. Z regionálneho pohľadu najvyššiu mieru súhlasu vyjadrili školy v Košickom a Prešovskom kraji, ktoré považujú prepojenie medzi školstvom

a trhom práce za nevyhnutné. Relatívne vysokú mieru súhlasu možno pozorovať aj v Žilinskom a Trenčianskom kraji, kde viac než polovica respondentov s touto myšlienkou súhlasí.

Naopak, nižšiu podporu tejto myšlienke vyjadrili školy v Nitrianskom a Bratislavskom kraji, kde sa zároveň objavuje aj vyšší podiel odpovedí „nie je to potrebné“. V Banskobystrickom kraji sa výrazne prejavuje skupina respondentov, ktorí sa nevedeli k otázke jednoznačne vyjadriť, čo môže naznačovať neistotu alebo nedostatok informácií o regionálnych potrebách trhu práce. Celkovo možno konštatovať, že väčšina SOŠ podporuje zosúladienie prijímacích procesov s potrebami trhu práce, pričom regionálne rozdiely odrážajú ekonomickú štruktúru krajov a úroveň spolupráce so zamestnávateľmi.

Graf č. 73 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Až 46 % respondentov sa k tejto otázke nevedelo vyjadriť, čo môže signalizovať, že nie všetky školy majú prístup k informáciám o regionálnych rozhodnutiach týkajúcich sa plánovania vzdelávacích kapacít, alebo túto problematiku priamo neriešia. Výsledky teda naznačujú, že **významná časť SOŠ vníma nadmerný podiel gymnázií ako prekážku rovnovážneho rozvoja OVP a následnej potreby lepšej koordinácie medzi jednotlivými stupňami školského systému v regiónoch.**

Odpovede respondentov sa vo väčšine prípadov zhodujú v tom, že zisťovanie potrieb trhu práce je dôležité a vo všeobecnosti nevyhnutné pri určovaní najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka. Ako hlavný dôvod uvádzajú potrebu zabezpečiť uplatniteľnosť absolventov. Školy by nemali „produkovať absolventov pre úrad práce“, ale pre reálne existujúce pracovné miesta. S tým súvisí aj argument o efektívnejšom využívaní verejných zdrojov: ak sa financie vkladajú do odborov bez dopytu, ide o plytvanie, ktoré sa neskôr znova bude „platiť“ formou rekvalifikácií či dávok v nezamestnanosti.

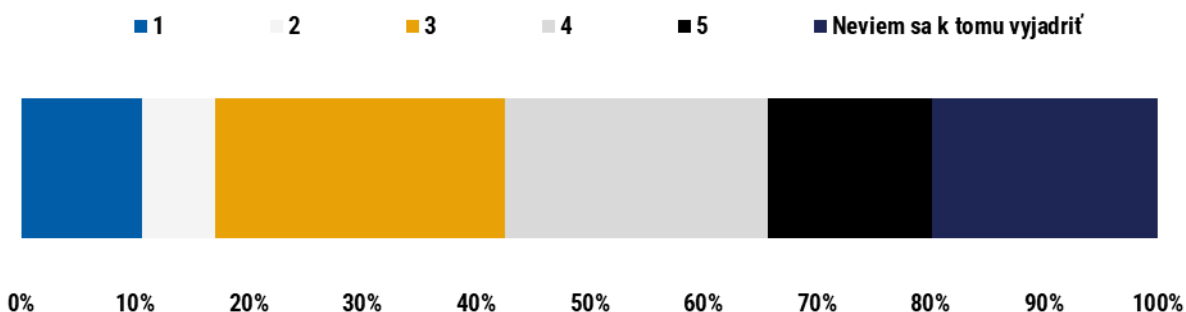
Silne sa zdôrazňuje aj regionálny rozmer. **Potreby trhu práce sa podľa respondentov výrazne líšia medzi krajmi a odvetvami, preto má zmysel vychádzať z regionálnych analýz a priamej spätnej väzby od zamestnávateľov, SaPO a ÚPSVaR.** Viaceré SOŠ uvádzajú pozitívnu skúsenosť – ich zriaďovateľ pri plánovaní výkonov berie argumenty založené na regionálnych potrebách vážne. Súčasne však z viacerých odpovedí zaznieva kritika, že proces nie je dostatočne transparentný a kvalitne dátovo podložený. Spomínajú sa skreslené štatistiky, zameranie len na veľké podniky bez zohľadnenia malých firiem či živnostníkov a situácie, keď VÚC uprednostní „svoje“ školy bez ohľadu na údajnú potrebu trhu.

Častým motívom je aj **dynamika a nestabilita trhu práce.** Respondenti upozorňujú na to, že dopyt po profesiách sa môže počas štyroch rokov štúdia výrazne zmeniť, a preto by mali byť analýzy pravidelne aktualizované, mala by prebiehať kombinácia dát z viacerých zdrojov, so skôr orientačným než striktno obmedzujúcim charakterom. Objavili sa aj kritické hlasy, podľa ktorých by sa počty žiakov nemali riadiť len potrebami trhu práce. Poukazujú na slobodný výber povolania, záujmy žiakov a širší spoločenský či kultúrny význam niektorých odborov (napr. agroturistika, tradičné remeslá), ktoré nemusia byť v krátkodobých prognózach „viditeľné“, no sú dôležité pre rozvoj regiónov.

Celkovo teda školy vnímajú zisťovanie potrieb trhu práce ako kľúčový a potrebný nástroj, ktorý môže pomôcť lepšie nastaviť kapacity odborov a znížiť nezamestnanosť absolventov. Zároveň však požadujú, aby bol tento **proces regionálne citlivý, transparentný, metodicky kvalitný a vyvážené kombinoval ekonomické potreby s edukatívnym poslaním školy a záujmami žiakov.**

Pri vyhodnotení spokojnosti s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ uviedlo strednú a vyššiu hodnotu spokojnosti (3 a 4) spolu 48,6 % škôl (hodnotu 3 uviedlo 25,5 %, hodnotu 4 23,1 %), teda prevažuje skôr mierna spokojnosť. Najvyššiu spokojnosť (5) uviedlo 14,4 % škôl, naopak najnižšie hodnoty 1 a 2 označilo spolu 17,1 % škôl (1 – 10,6 %, 2 – 6,5 %). Takmer pätina respondentov (19,9 %) sa k procesu nevedela vyjadriť. nestretla.

Graf č. 74 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Ste spokojný/á s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?**

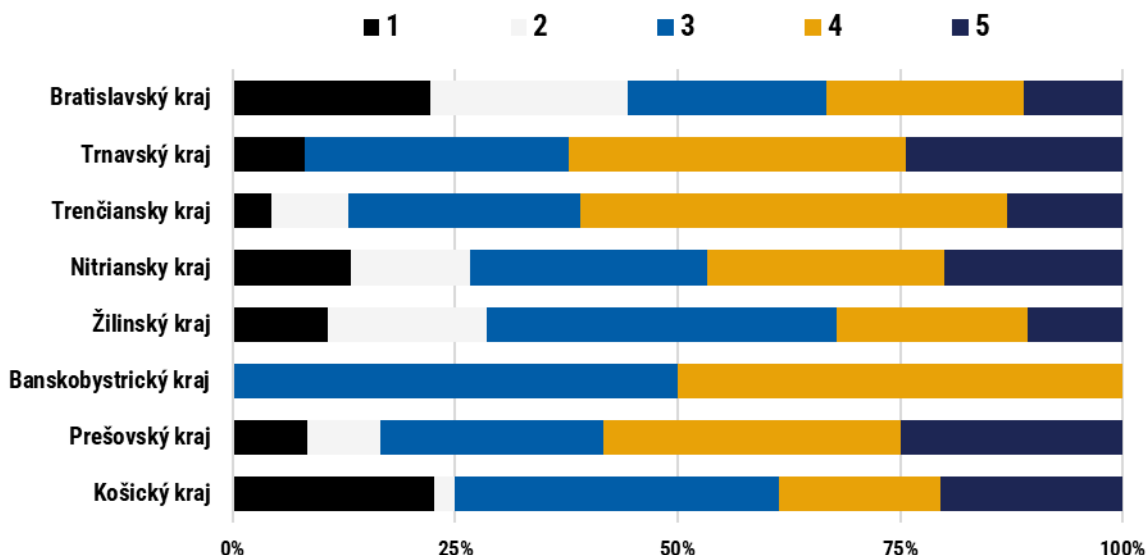

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Regionálne rozloženie spokojnosti bolo pomerne rozdielne. Najvyšší podiel vysokých hodnotení (4–5) mali Trnavský (približne dve tretiny hodnotiacich), Trenčiansky a Prešovský kraj (okolo 60 %), čo naznačuje celkovo pozitívne vnímanie procesu. Relatívne priaznivá situácia je aj v Nitrianskom a Banskobystrickom kraji (okolo polovice odpovedí na úrovni 4–5, hoci v Banskobystrickom kraji išlo o veľmi malý počet respondentov).

Košický a Žilinský kraj sú skôr zmiešané – prevláda neutrálna odpoveď 3, časť škôl bola výrazne spokojná, ale viditeľná je aj skupina nespokojných; zároveň tu patrí k najvyšším aj počet odpovedí „neviem sa vyjadriť“ (najmä v Košickom kraji). Najkritickejšie vyznieva Bratislavský kraj, kde bol v porovnaní s ostatnými, najvyšší podiel nízkych hodnotení 1–2 a relatívne nízky podiel vysokej spokojnosti.

Graf č. 75 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Ste spokojný/á s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)? (regionálne vyhodnotenie)**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Odpovede na nasledujúcu otázku⁸ poukazujú na to, že respondenti vnímajú **proces plánovania výkonov ako pomerne problematický a málo flexibilný**. Prvou silnou líniou je požiadavka posilniť úlohu samotných škôl a sektorových/odborových organizácií (SaPO) pri určovaní počtu žiakov. Viacerí respondenti zdôrazňujú, že **školy najlepšie poznajú vlastné kapacitné možnosti aj reálne potreby regiónu a zamestnávateľov**. Kritizujú situácie, keď VÚC zníži plán výkonov bez diskusie so školou, prípadne rozhoduje „od stola“ bez znalosti lokálneho kontextu. Objavili sa aj návrhy, aby SaPO mali väčšiu rozhodovaciu právomoc a aby školy mohli aktívne vstupovať do úprav plánov výkonov.

S tým súvisí aj druhá výrazná téma – **obmedzenie jednostranného vplyvu VÚC a väčšia transparentnosť pravidiel**. Niektoré odpovede otvorene spochybňujú, či je správne, aby VÚC určoval počty žiakov aj školám iných zriaďovateľov

⁸ týkajúcu sa zmien v procese výberu žiakov do prvého ročníka

(súkromným, cirkevným), ktoré priamo nepatria pod jeho zriaďovateľskú kompetenciu. Často zaznieva, že kritériá a koeficienty používané pri výpočte plánov výkonov sú zložité, málo zrozumiteľné a školy nevedia overiť, ako boli uplatnené. Ako možné riešenie respondenti navrhujú zverejniť prehľadné tabuľky s váhami kritérií či vytvoriť „online kalkulačku“, v ktorej by si škola vedela nasimulovať výsledný počet žiakov.

Treťou kľúčovou oblasťou je potreba väčšej flexibility. Namiesto pevného počtu žiakov na každý odbor by mnohé školy uvítali skôr celkový limit pre prvé ročníky, ktorý by si mohli v rámci odborov sami rozložiť podľa reálneho záujmu uchádzačov a potrieb zamestnávateľov. Poukazujú na situácie, keď dostanú plán výkonov na 4–5 žiakov v odbore, ktorý sa tak nedá racionálne otvoriť, ale zároveň nemajú možnosť „preliať“ tieto miesta do odboru, v rámci ktorého je vysoký dopyt. Objavujú sa aj návrhy zaviesť priebežné úpravy kapacít podľa skutočného počtu prihlášok a demografického vývoja, nie len jednorazové rozhodnutie (raz ročne).

Špecifická, ale pomerne často spomínaná, téma je **vzťah medzi SOŠ odbornými školami a gymnáziami**. Časť respondentov navrhuje znížiť počty žiakov na gymnáziách a bilingválnych gymnáziách, prípadne zaviesť podmienku minimálneho priemeru zo ZŠ na prijatie. Argumentujú tým, že pri aktuálnom nastavení odchádza príliš veľa žiakov na všeobecné štúdium, zatiaľ čo odbory potrebné pre trh práce zostávajú nenaplnené. Na druhej strane upozorňujú, že plánovanie počtov je úzko previazané so systémom normatívneho financovania „na žiaka“ – ak sa nezmení tento model, príliš tvrdé obmedzenia môžu ekonomicky ohrozovať školy, ktoré už teraz zápasia s nedostatkom priestorov a odborných učiteľov.

Napokon sa v odpovediach objavujú aj špecifické **pripomienky k národnostným a menším školám, ktoré pôsobia v užšom jazykovom a regionálnom prostredí**. Tie žiadajú, aby sa na ne nevzťahovali rovnaké kvantitatívne limity ako na veľké školy – dokážu efektívne fungovať aj s menšími triedami a prísne normy naplnenosti ich znevýhodňujú. Celkovo možno zhrnúť, že školy vnímajú potrebu plánovať počty žiakov v súlade s potrebami trhu práce, ale požadujú transparentnejší, predvídateľnejší a viac participatívny proces, v ktorom budú mať reálny hlas školy, SaPO aj regionálni zamestnávatelia, a zároveň sa zohľadní záujem žiakov a odlišné podmienky jednotlivých regiónov.

Nižšie uvedený graf zachytáva názory SOŠ na otázku, či je v rámci ich samosprávneho kraja určený neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá. Až **43 % respondentov** domnieva, **že počet prijímaných žiakov na gymnáziá je skutočne nadmerný**, čo podľa nich **negatívne ovplyvňuje záujem o odborné školstvo a vedie k nerovnováhe medzi všeobecným a odborným vzdelávaním**. Naopak, 12 % škôl zastáva názor, že stanovený počet žiakov pre gymnáziá je primeraný a nepredstavuje problém.

Graf č. 76 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprímerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá?

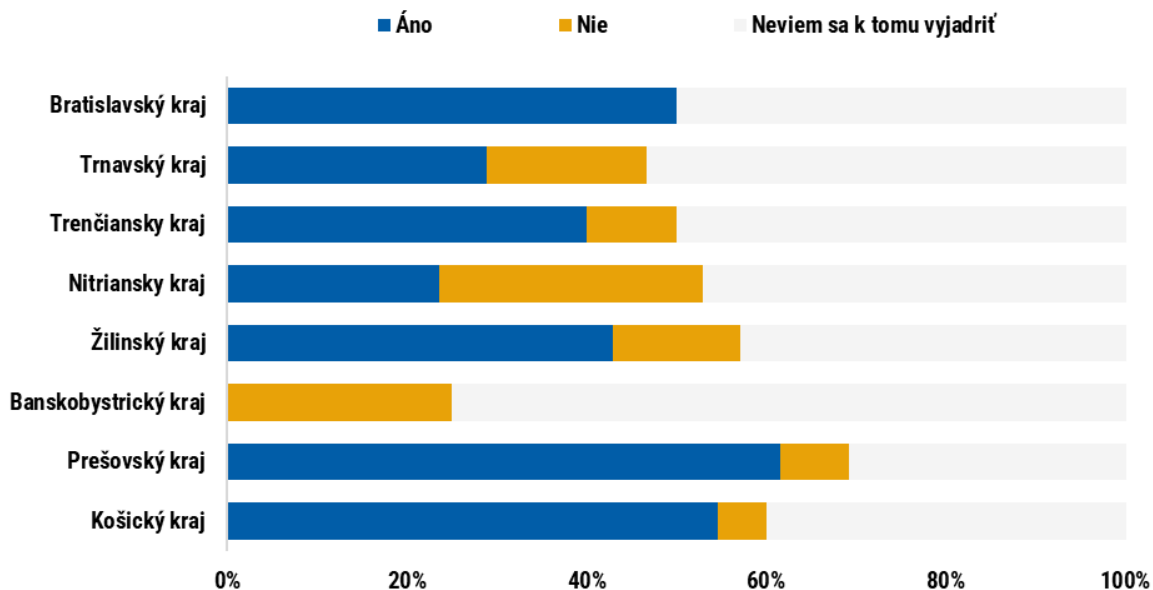

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúci graf zachytáva vyššie uvedenú otázku vyjadrenú v regionálnom rozložení. Najviac škôl, ktoré s touto tézou súhlasia, sa nachádza v Prešovskom a Košickom kraji. Oba regióny dlhodobo zápasia s nerovnováhou medzi všeobecným a odborným vzdelávaním, pričom odborné školy často upozorňujú na nedostatok žiakov a slabší záujem o remeselné či technické odbory. Naopak, najnižšiu mieru zaznamenal Banskobystrický kraj, kde žiadna škola nepotvrdila, že by počet žiakov gymnázií bol neprímerane vysoký.

Značný podiel respondentov sa k otázke nevedel vyjadriť, najmä v Banskobystrickom, Trnavskom a Trenčianskom kraji, čo naznačuje, že školy nemusia mať detailný prehľad o regionálnej vzdelávacej politike alebo o aktuálnych kapacitách gymnázií. Celkovo možno konštatovať, že vnímanie tejto problematiky sa líši medzi kraji, pričom najviac kritiky zaznieva z regiónov s vyššou koncentráciou gymnázií a nižším počtom žiakov prihlásených na SOŠ.

Graf č. 77 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprímerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá? (regionálne vyhodnotenie)

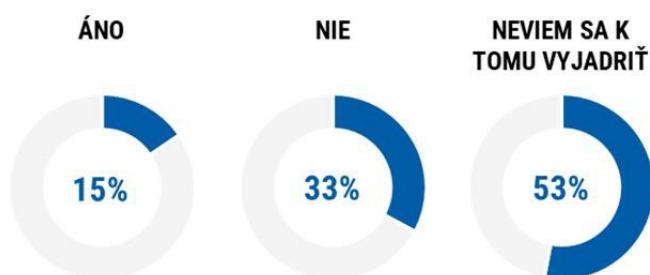

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Ďalší graf znázorňuje odpovede na otázku, či je v rámci samosprávneho kraja respondentov určený neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ. **Len 15 % škôl sa domnieva, že počet žiakov prijímaných do týchto typov škôl je neprimerane vysoký, zatiaľ čo 33 % respondentov tento názor odmieta.** Najpočetnejšia skupina (až 53 %) sa však nevedela k otázke vyjadriť, čo môže signalizovať, že školy nemajú dostatočné informácie o regionálnom rozdelení žiakov alebo o stratégii plánovania kapacít v systéme OVP.

Výsledky teda ukazujú, že väčšina respondentov nevníma prebytok žiakov v obchodných a technických odboroch ako problém, skôr naopak – tieto odbory sú často považované za perspektívne z pohľadu uplatniteľnosti absolventov na trhu práce. Napriek tomu vysoký podiel nerozhodných odpovedí poukazuje na potrebu väčšej transparentnosti a komunikácie medzi VÚC a školami pri stanovovaní počtu žiakov podľa regionálnych potrieb.

Graf č. 78 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určený neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémie, hotelové akadémie a stredné priemyselné školy?**

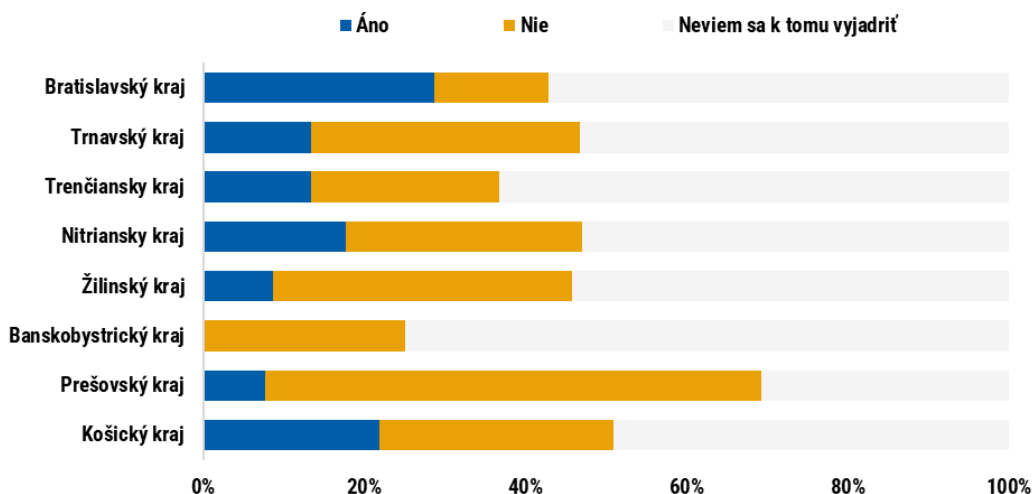

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Regionálne rozdelenie odpovedí ukazuje pomerne rozdielny obraz medzi krajinami. Najvyšší podiel súhlasných odpovedí („Áno“) sa vyskytuje v Bratislavskom kraji (približne ⅓ respondentov) a v Košickom kraji (okolo ¼ respondentov). V Trnavskom, Trenčianskom, Nitrianskom a Žilinskom kraji sa s tvrdením stotožňuje už len približne 10–15 % respondentov, zatiaľ čo v Banskobystrickom kraji sa súhlasné odpovede prakticky nevyskytujú. Na druhej strane, najvyšší podiel nesúhlasných odpovedí („Nie“) vidno v Prešovskom kraji (okolo 60 % škôl), výraznejšie zastúpenie nesúhlasu je aj v Žilinskom, Trnavskom, Nitrianskom, Trenčianskom a Banskobystrickom kraji (približne ⅓ až dve pätiny škôl).

Vo všetkých regiónoch je zároveň veľmi silná skupina škôl, ktoré odpovedali „Neviem sa k tomu vyjadriť“ – ich podiel sa pohybuje približne od 30 % v Prešovskom kraji až po 50–75 % v ostatných krajoch, najmä v Banskobystrickom, Trenčianskom, Nitrianskom a Košickom kraji. Celkovo teda len menšia časť škôl považuje počet žiakov v daných odboroch za jednoznačne neprimeraný, pričom vo väčšine krajov prevláda skôr neistota, alebo nesúhlas s predmetným tvrdením.

Graf č. 79 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémie, hotelové akadémie a stredné priemyselné školy? (regionálne vyhodnotenie)

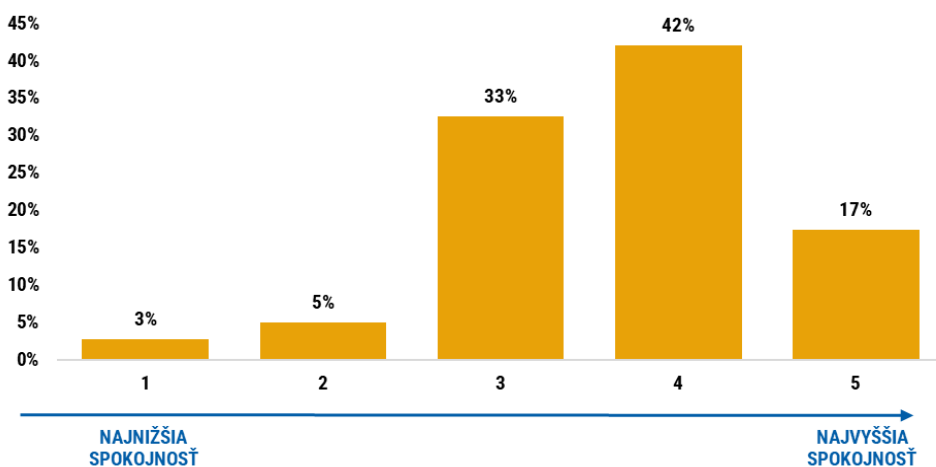

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

3.5 ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY

V súvislosti s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania v SOŠ cez ŠVP a ŠkVP - 17% zo všetkých respondentov uviedlo najvyššiu možnú úroveň spokojnosti. Viac ako 40 % ohodnotilo mieru spokojnosti na úrovni 4⁹. 1/3 zástupcov SOŠ zúčastnených dotazníkového zisťovania uviedla úroveň 3. Len u 3 % respondentov je možné sledovať najnižšiu mieru spokojnosti.

Graf č. 80 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)?

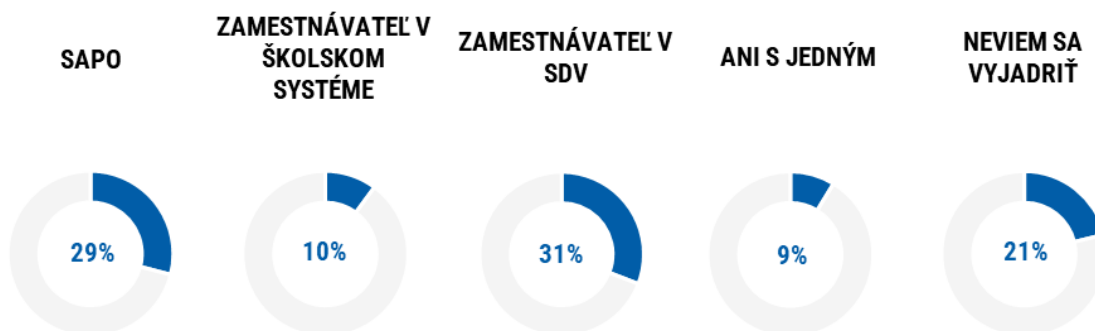

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

⁹ pričom najvyššia úroveň spokojnosti bola 5

Respondenti dotazníkového zisťovania **najčastejšie (31 %) spolupracujú (pri prerokovávaní/vypracovávaní ŠkVP) so zamestnávateľom v SDV a pri 29% so SaPO**. Takmer rovnaký podiel respondentov (10 %, resp. 9 %) respondentov spolupracuje pri tejto aktivite so zamestnávateľom v školskom systéme, resp. nespôlpracuje ani s jedným vyššie uvedeným. Cez 20% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť.

Graf č. 81 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **S akou inštitúciou/zamestnávateľom prerokúvate/vypracováate školský vzdelávací program?**

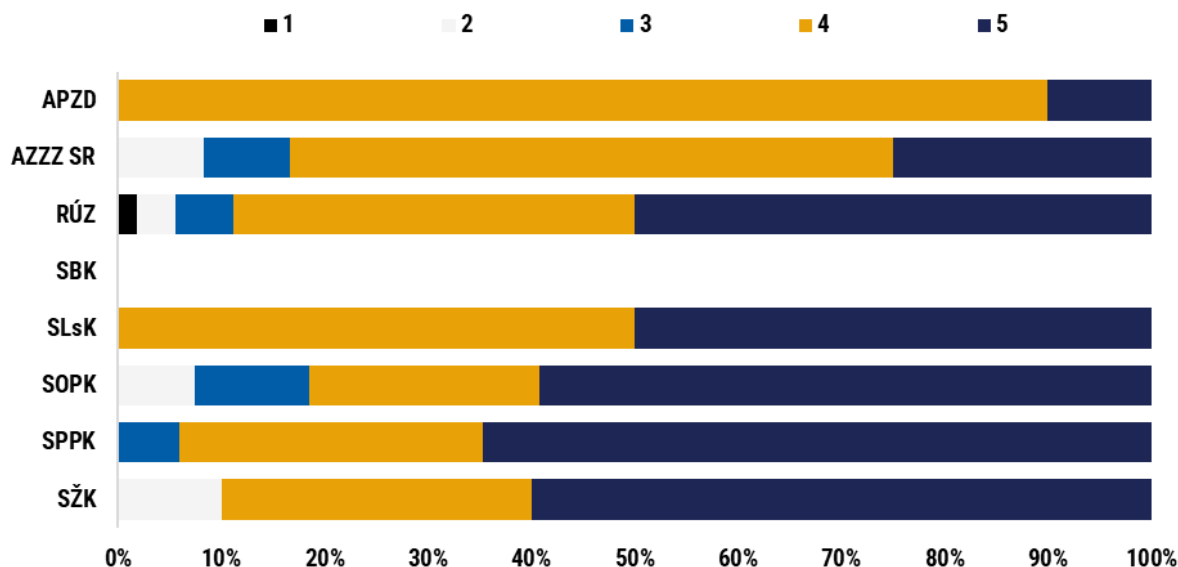

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti pri prerokovávaní/vypracovávaní ŠkVP spolupracujú najviac s RÚZ, konkrétne ide o 41 % respondentov. ½ z nich zároveň uviedla, že sú so spoluprácou spokojní na najvyššej úrovni. Ďalších takmer 40 % ohodnotilo túto spoluprácu na úrovni 4. Len 2 % respondentov uvidelo najnižšiu možnú úroveň spokojnosti. ⅓ zo všetkých respondentov spolupracujúcich so SaPO spolupracuje s SOPK.

Takmer 60 % z tejto skupiny respondentov hodnotí mieru spokojnosti (v rámci spolupráce) na najvyššej úrovni a ďalších 22 % uviedlo 4-tú úroveň spokojnosti. U respondentov spolupracujúcich s SPPK nachádzame najvyšší podiel (65 %) respondentov hodnotiacich mieru spokojnosti na najvyššej úrovni. Títo respondenti tvoria celkovo 13 % zo skupiny respondentov spolupracujúcich so SaPO pri prerokovávaní/vypracovávaní ŠkVP. V rámci spolupráce s SBK sa nikto nevyjadril.

Graf č. 82 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce pri prerokovaní s príslušnou SaPO?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Približne 96 % respondentov je spokojných s prínosom spolupráce pri prerokovaní/vypracovávaní ŠkVP so zamestnávateľom.

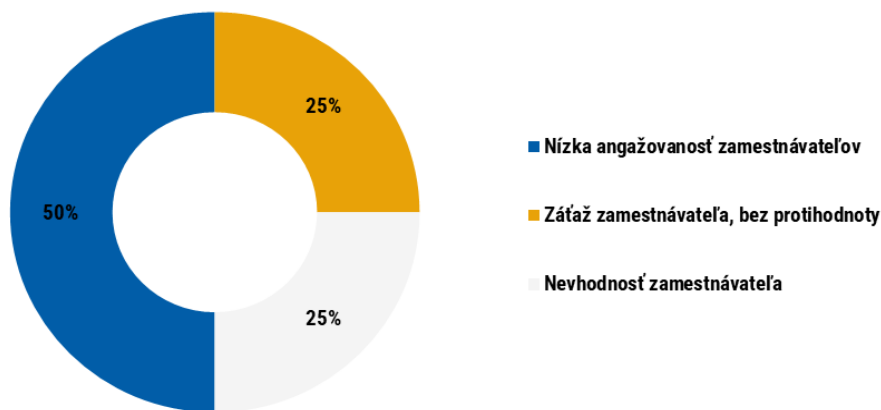
Graf č. 83 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce pri prerokovaní/vypracovávaní školského vzdelávacieho programu so zamestnávateľom?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Na druhej strane, najčastejším dôvodom prečo respondenti nie sú so spoluprácou spokojní je **nízka angažovanosť zamestnávateľov**. Respondenti uvádzajú, že zamestnávatelia sa k obsahu ŠkVP nechcú vyjadrovať, nevykazujú dostatočnú iniciatívu a do procesu sa zapájajú len minimálne. ¼ zástupcov SOŠ je presvedčená, že je to pre zamestnávateľa záťaž, bez protihodnoty. Zvyšných 25 % respondentov uvádza, že nemajú vhodného zamestnávateľa na prerokovanie.

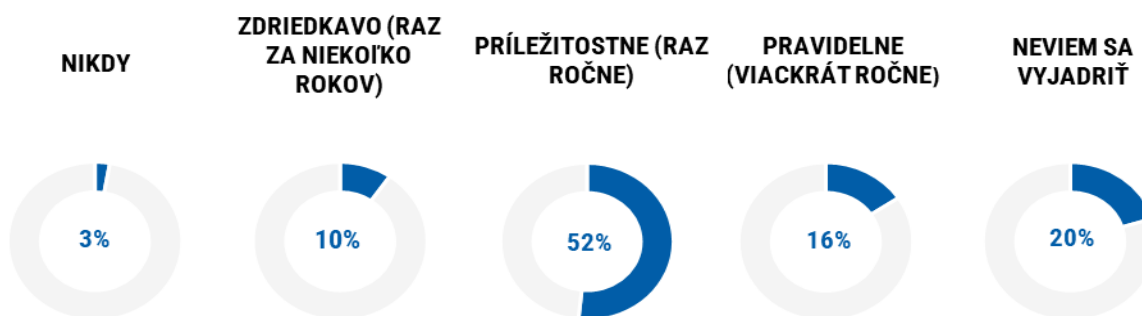
Graf č. 84 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Uvedte, prosím, dôvod/y prečo nie je ste spokojný s prerokovaním/vypracovaním školského vzdelávacieho programu so zamestnávateľom?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Na otázku ako často školy zapájajú odborníkov z praxe, hlavných inštruktorov, do tvorby alebo aktualizácie ŠkVP viac ako polovica (52 %) respondentov uviedla možnosť príležitostne (raz ročne). Pravidelne, resp. viackrát ročne uviedlo 16 % respondentov. Každý desiaty zástupca SOŠ zúčastnený dotazníkového zisťovania uviedol, že odborníkov z praxe zapájajú do procesu tvorby alebo aktualizácie ŠkVP len zriedkavo (raz za niekoľko rokov). 1/5 respondentov sa k predmetnej otázke nevedela vyjadriť.

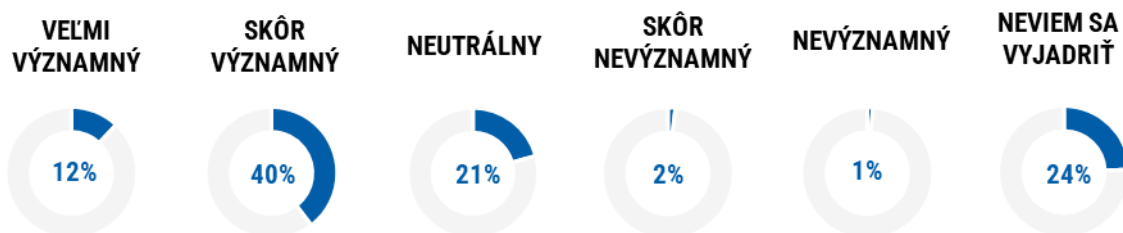
Graf č. 85 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako často vaša škola zapája odborníkov z praxe, hlavných inštruktorov, do tvorby alebo aktualizácie školského vzdelávacieho programu?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako polovica (52 %) respondentov hodnotí prínos odborníkov z praxe ako významný, pričom 12 % ako veľmi významný a 40 % ako skôr významný. Len približne 1/5 respondentov považuje prínos za neutrálny. 3 % respondentov považujú prínos odborníkov z praxe za nevýznamný alebo skôr nevýznamný. Približne 1/4 respondentov na túto problematiku nemala názor.

Graf č. 86 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako hodnotíte prínos odborníkov z praxe, hlavných inštruktorov, pre tvorbu a aplikáciu ŠKVP?

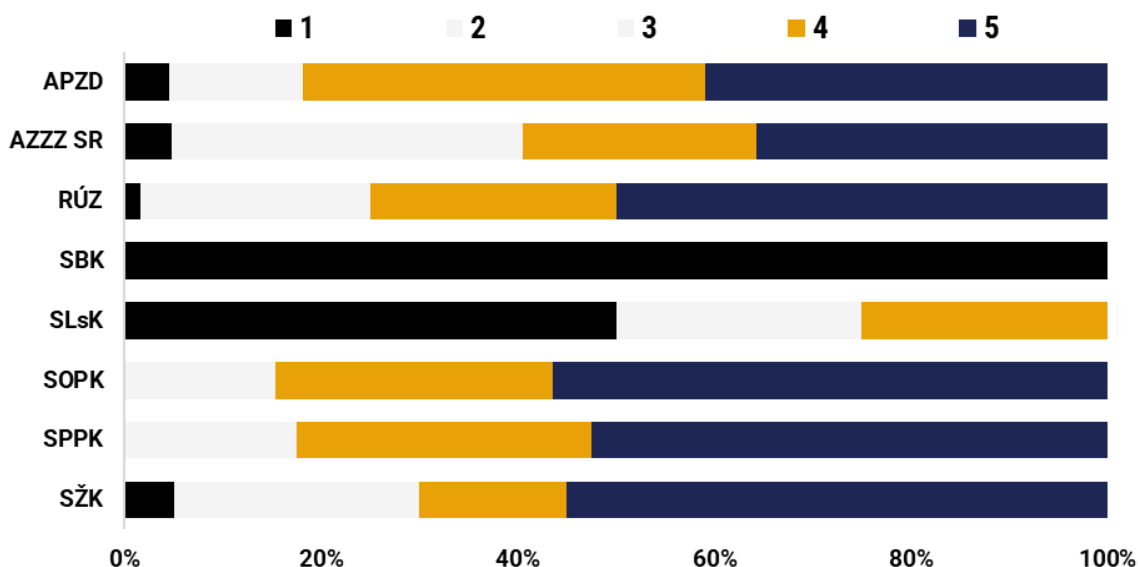
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

3.6 UKONČOVANIE ŠTÚDIA

Proces ukončovania štúdia v SOŠ predstavuje významný prvok systému OVP, pretože priamo nadväzuje na potreby trhu práce a overuje, do akej miery sú absolventi pripravení na reálne pracovné podmienky. V tejto časti dotazníkového zisťovania sa pozornosť zamerala na formy a kvalitu spolupráce škôl so SaPO.

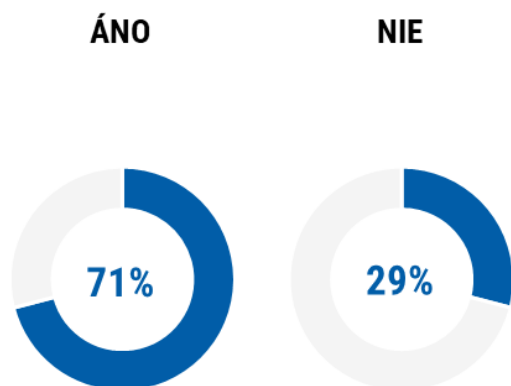
Z nasledujúceho grafu vyplýva, že najvyššiu spokojnosť (hodnotenie 5) respondenti vyjadrili najviac v súvislosti s RÚZ, kde ½ škôl označila túto spoluprácu za veľmi prínosnú. Pri SOPK vyjadrilo hodnotenie 5 až 56% škôl, čo je podielom najvyššia spokojnosť spomedzi všetkých SaPO. Naopak, najnižšiu úroveň spolupráce školy deklarovali v prípade SBK a SLsK, kde väčšina respondentov uviedla, že so zväzom nespolicuje. Za zmienku stojí aj vysoký podiel škôl, ktoré neudržia žiadnu spoluprácu so SaPO – napríklad pri SBK a pri SLsK. To naznačuje, že spolupráca škôl s niektorými odvetvovými organizáciami je veľmi selektívna a závisí od zamerania konkrétnej školy.

Graf č. 87 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s prínosom spolupráce s príslušnou SaPO v rámci ukončovania štúdia na Vašej škole?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Graf č. 88 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Zúčastňuje sa ukončovania štúdia na Vašej SOŠ delegovaný zástupca príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?

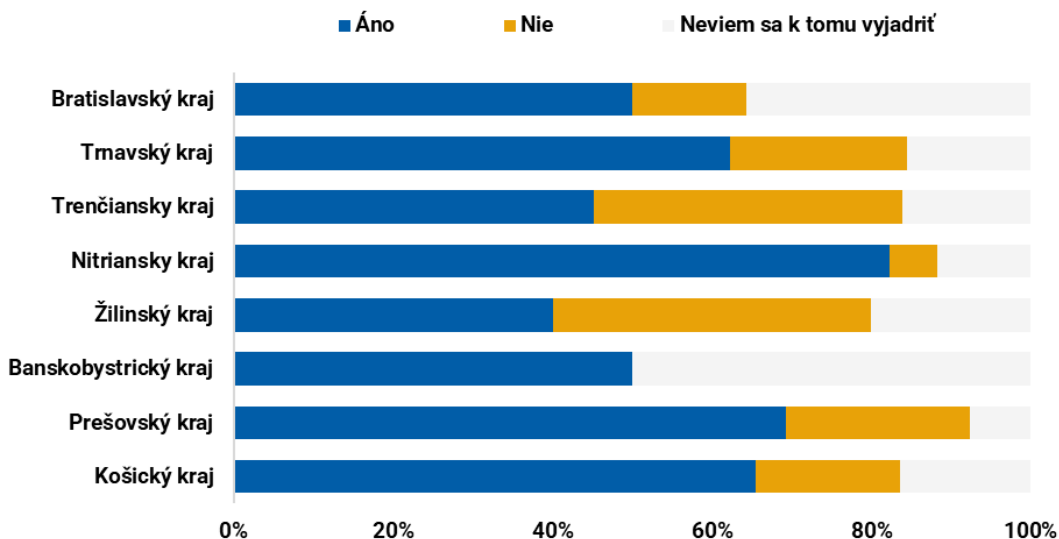
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Až **71 % škôl potvrdilo účasť delegovaného zástupcu SaPO v skúšobných komisiách pre záverečné, maturitné alebo absolventské skúšky**. To poukazuje na pomerne vysokú mieru prepojenia škôl so zamestnávateľskou sférou pri hodnotení odborných vedomostí a zručností žiakov.

Na druhej strane, takmer tretina škôl (29 %) uviedla, že sa zástupca príslušnej organizácie na skúškach nezúčastňuje. Tento vyšší podiel naznačuje, že v niektorých regiónoch alebo odboroch spolupráca medzi školami a SaPO nie je systematická, resp. sa obmedzuje iba na vybrané odbory.

Nižšie uvedený graf zobrazuje výsledky v regionálnom rozložení. Najvyšší podiel škôl, ktoré potvrdili účasť zástupcu SaPO v skúšobných komisiách, je v Nitrianskom a Prešovskom kraji. Vysokú mieru participácie uvádzajú aj Košický a Trnavský kraj. Naopak, najnižšiu účasť deklarovali školy v Žilinskom kraji. Z tohto je možné konštatovať, že regionálne rozdiely sú pomerne výrazné. Posilnenie tejto spolupráce by mohlo prispieť k väčšej jednotnosti a kvalite hodnotenia odborných vedomostí a zručností absolventov.

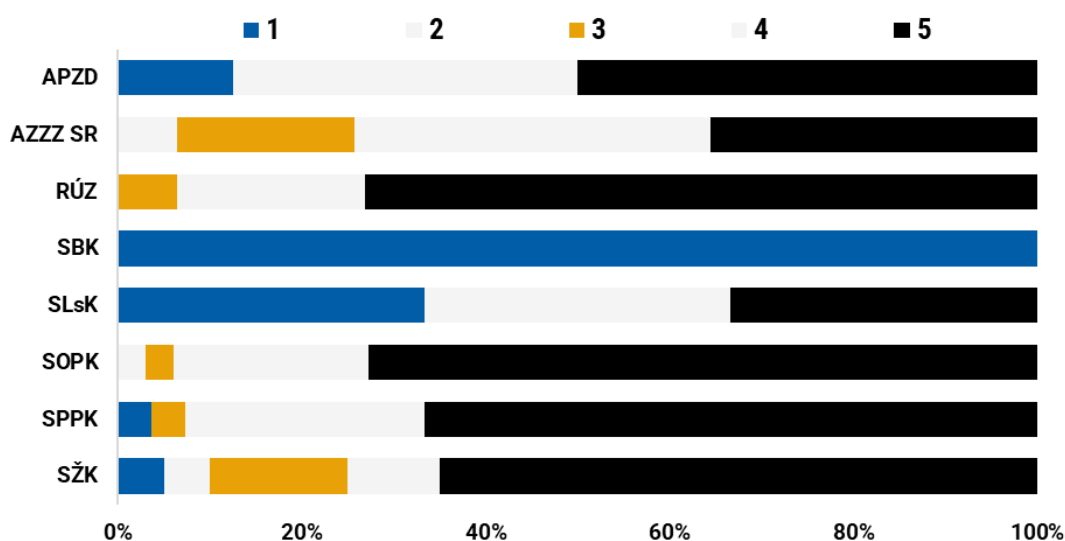
Graf č. 89 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste spokojný/á s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V súvislosti s hodnotením úrovne spolupráce SOŠ s jednotlivými SaPO, v rámci ukončovania štúdia vyplýva, že najpozitívnejšie hodnotenou organizáciou je RÚZ, ktorú cez 70 % respondentov ohodnotilo najvyššou známku „5“. Vysoké hodnotenie získala aj SOPK a SPPK, ktoré sú vnímané ako aktívni partneri v procese OVP a skúšok. Naopak, SBK a SLsK boli hodnotené najnižšie, čo súvisí s úzkym sektorovým zameraním a menším počtom škôl, ktoré s nimi spolupracujú. Celkovo možno konštatovať, že **najvyššia spokojnosť je s organizáciami zastrešujúcimi širšie odvetvia národného hospodárstva, kým špecializované komory vykazujú nižší rozsah spolupráce.**

Graf č. 90 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Ste spokojný/á s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?**

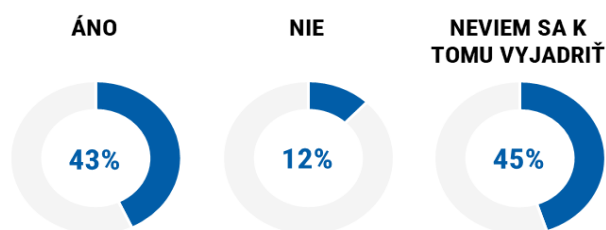
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z odpovedí riaditeľov vyplýva, že neprítomnosť zástupcu SaPO v skúšobných komisiách má viacero dôvodov, ktoré sa opakujú naprieč školami. Najčastejšie školy uvádzajú, že SaPO alebo profesijné komory zástupcu vôbec nedelegujú, prípadne na to nemajú dostatok odborných zamestnancov. K tomu sa pridáva kapacitné a časové zaťaženie jednotlivých osôb. Skúšky prebiehajú v rovnakých termínoch na viacerých školách, zástupcov je málo a ťažko sa hľadá termín, ktorý by všetkým vyhovoval.

Významná časť odpovedí poukazuje aj na to, že pre niektoré ŠaUO neexistuje vhodná SaPO, alebo ide o špecifické typy škôl (zdravotnícke, národnostné, školy mimo duálneho systému), kde sa prirodzene využívajú iné profesijné komory, či odborné authority. Mnohé školy zároveň deklarujú, že účasť zástupcu SaPO nie je povinná a samy ju nevyžadujú. Buď ju nepovažujú za potrebnú, alebo sú zvyknuté spolupracovať priamo s konkrétnymi zamestnávateľmi a odborníkmi z praxe. Časť respondentov spomína organizačné a legislatívne prekážky – napríklad požiadavku, aby zástupca SaPO absolvoval celé maturity, čo kapacitne nie je reálne.

Respondenti sa v **43 % vyjadrili, že im jednotné zadanie záverečných skúšok vyhovuje**, čo naznačuje, že oceňujú jej jednotnosť, porovnateľnosť a metodickú oporu pri hodnotení žiakov. 12 % respondentov vyjadrilo nesúhlas, čo môže súvisieť s tým, že jednotné zadania nie vždy reflektujú špecifiká jednotlivých odborov, regionálne potreby alebo profiláciu školy či zamestnávateľa. Zároveň takmer 1/2 respondentov (45 %) sa k otázke nevedela vyjadriť, čo poukazuje na nižšiu mieru zapojenia niektorých škôl do procesu tvorby alebo využívania jednotných zadaní.

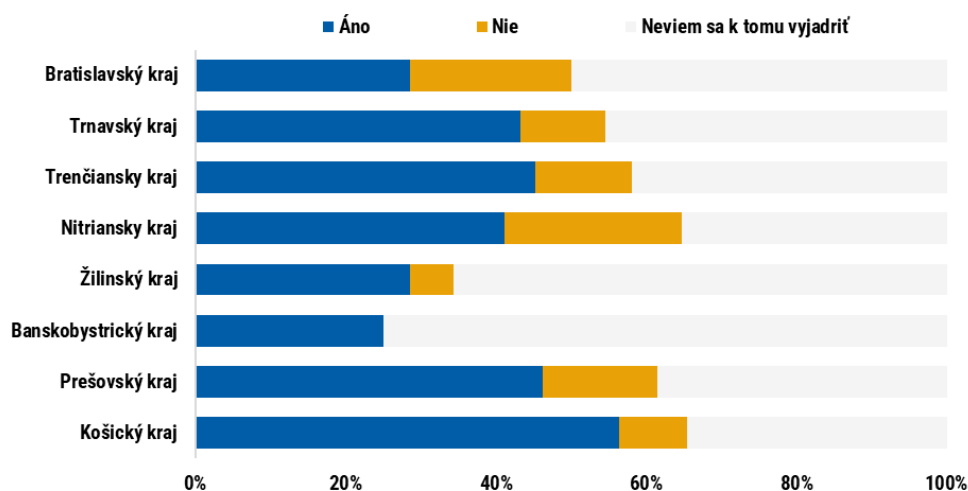
Graf č. 91 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Vyhovuje vám jednotné zadanie záverečných skúšok?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pri regionálnom porovnávaní je zrejmé, že najvyšší podiel respondentov, ktorí s týmto systémom súhlasia, bol zaznamenaný v Košickom kraji, nasledovanom Prešovským, Trenčianskym a Trnavským krajom. Naopak, najnižšiu podporu jednotného zadania vyjadrili školy v Banskobystrickom kraji. Z grafu je zároveň zrejmé, že v niektorých krajoch (Banskobystrický, Žilinský) je vysoký podiel škôl, ktoré sa k otázke nevedeli vyjadriť. Tento jav môže súvisieť s menšou skúsenosťou so samotným systémom jednotných zadaní, alebo s rozdielnou úrovňou implementácie v rámci odborov vzdelávania. Celkovo možno konštatovať, že pozitívne postoje k jednotnému zadaniu prevládajú vo väčšine krajov, pričom školy oceňujú najmä jednotný rámec a transparentnosť skúšok. Regionálne rozdiely však naznačujú potrebu ďalšieho doladovania zadaní podľa odborevej a regionálnej štruktúry SOŠ.

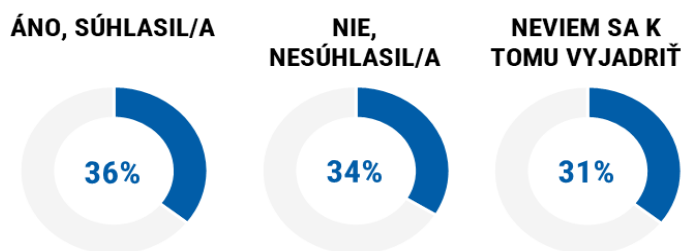
Graf č. 92 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Vyhovuje vám jednotné zadanie záverečných skúšok? (regionálne vyhodnotenie)**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z výsledkov nasledujúceho grafu vyplýva, že **36 % respondentov by s týmto návrhom súhlasilo, zatiaľ čo 34 % malo opačný názor**. Takmer 1/3 respondentov sa k otázke nevedela vyjadriť, čo naznačuje určitú neistotu, alebo nedostatok informácií o tom, ako by jednotné zadania mali v praxi fungovať. Názory na túto tému sú pomerne rovnomerne rozdelené - časť respondentov vníma jednotné zadania ako spôsob zvyšovania objektivity a porovnateľnosti maturitných výsledkov, zatiaľ čo iní preferujú väčšiu autonómiu škôl a flexibilitu pri tvorbe skúšok, a to podľa špecifik jednotlivých odborov.

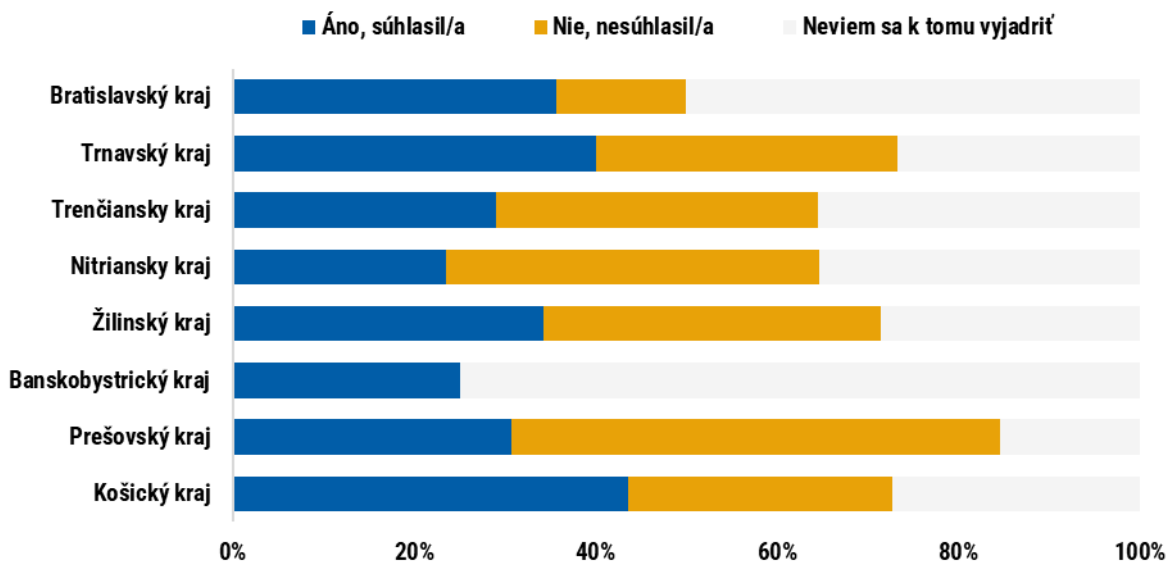
Graf č. 93 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s jednotným zadaním obsahu maturitných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Na nasledujúcom grafe je zobrazená odpoveď respondentov z regionálneho hľadiska. Z výsledkov vyplýva, že najvyššiu mieru súhlasu vyjadrili školy v Košickom a Trnavskom kraji, kde približne 1/2 respondentov podporila túto myšlienku. Najnižšiu podporu zaznamenal Nitriansky kraj. Naopak, nesúhlas s jednotným zadaním bol relatívne silný v Prešovskom kraji, pričom vo všetkých regiónoch je zreteľná výrazná skupina respondentov, ktorí sa k otázke nevedeli vyjadriť.

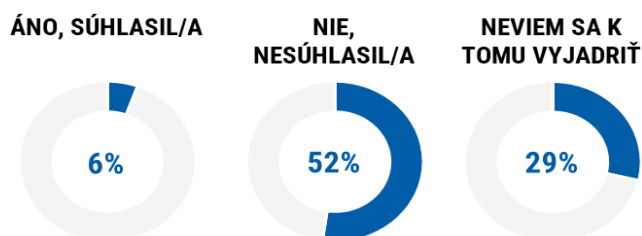
Graf č. 94 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s jednotným zadaním obsahu maturitných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nižšie uvedený graf zachytáva postoje škôl k návrhu, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, teda aby žiaka skúšala iná inštitúcia než tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie. Väčšina respondentov **s týmto návrhom nesúhlasí (52 %)**. Tento postoj **poukazuje na preferenciu zachovania skúšobnej právomoci priamo v školách**, ktoré žiaka počas celého štúdia poznajú a môžu objektívne posúdiť jeho odborné vedomosti a praktické zručnosti. Len 6 % škôl by s presunom kompetencií na SaPO súhlasilo, zatiaľ čo takmer $\frac{1}{3}$ respondentov sa k otázke nevedela vyjadriť. Táto nejednoznačnosť môže vychádzať z obáv o organizačnú náročnosť, kapacity externých inštitúcií alebo možnú stratu pedagogickej kontinuity medzi školou a žiakom. Je teda zrejmé, že školy uprednostňujú model, kde skúšky zostávajú v ich pôsobnosti, pričom preferujú funkciu SaPO ako poradnú alebo kontrolnú.

Graf č. 95 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie?

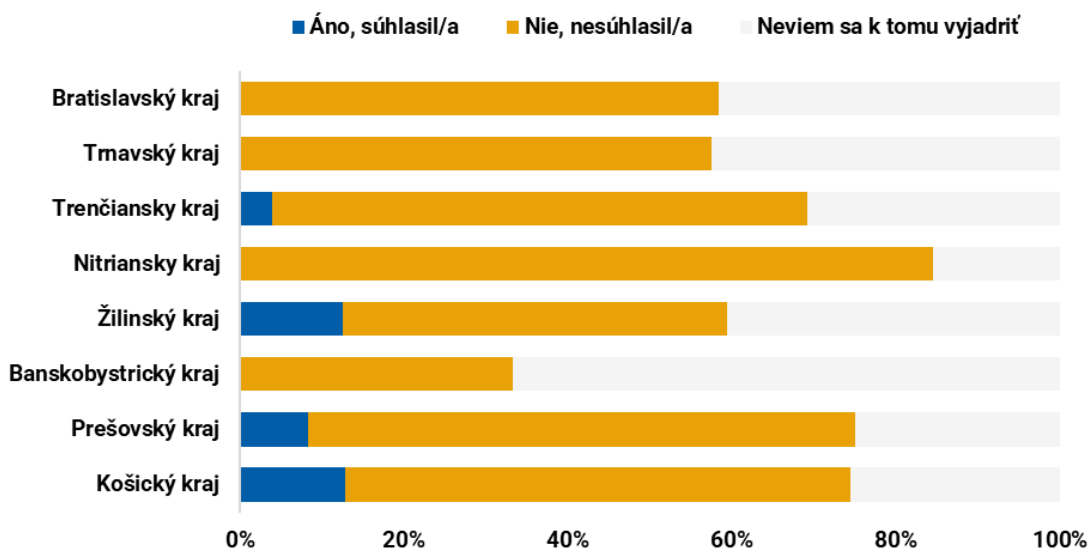

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pri pohľade na regionálne rozloženie odpovedí je zrejmé, **že so zavedením modelu, v ktorom by ukončovanie štúdia prebrala SaPO, nesúhlasí väčšina škôl, takmer vo všetkých krajoch**. Najvyšší podiel nesúhlasu je v Nitrianskom kraji, výrazne negatívne postoje sú aj v Prešovskom, Trenčianskom, Košickom, Trnavskom a Bratislavskom kraji, kde „nie“ prevažuje nad ostatnými odpoveďami. Súhlas vyjadrilo len minimum SOŠ – najmä v Košickom a Žilinskom kraji, ojedinele v Prešovskom a Trenčianskom kraji.

Relatívne vysoký podiel odpovedí „Neviem sa k tomu vyjadriť“ sa objavuje v Banskobystrickom, Žilinskom, Trnavskom a Bratislavskom kraji, čo naznačuje neistotu škôl ohľadom praktického nastavenia takéhoto systému a rozsahu kompetencií SaPO. Celkovo školy vo väčšine regiónov preferujú, aby ukončovanie štúdia zostalo v ich gescii.

Graf č. 96 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie? (regionálne vyhodnotenie)

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Odpovede škôl na otázku, v čom vidia pridanú hodnotu ukončovania štúdia (realizovaného priamo v SaPO) vyznievajú protichodne. Na jednej strane prínos vidia najmä v objektivnosti a zjednotení hodnotenia. Skutočnosť, že by externá inštitúcia zabezpečila rovnaké kritériá pre všetkých žiakov, jednotnú metriku a jednotné zadania by podľa nich umožnilo efektívnejšiu porovnateľnosť výsledkov medzi školami a zároveň pôsobilo ako určitý „externý audit kvality“ výchovno-vzdelávacieho procesu.

Naviac, SOŠ predpokladajú, že skúšanie realizované priamo SaPO (v spolupráci so zamestnávateľmi) by mohlo lepšie overovať praktické zručnosti a pripravenosť absolventov na reálne pracovné podmienky. V neposlednom rade ide aj o motivačný efekt na žiakov a SOŠ. Jednotná a externá forma skúšok by podľa nich mohla motivovať žiakov viac sa pripravovať, najmä v oblasti praktických zručností, a zároveň by vytvárala tlak na zvyšovanie kvality vzdelávania na úrovni celej republiky.

Graf č. 97 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Na druhej strane, odporcovia tejto aktivity argumentujú, že **škola je hlavným garantom vzdelávania a ako jediná pozná žiaka komplexne**. A to nielen jeho aktuálny výkon pri skúške, ale celý priebeh štúdia, individuálny pokrok, osobnostné a sociálne zručnosti. Respondenti opakovane zdôrazňujú, že „ten, kto žiaka vzdeláva, má ho aj skúšať“ a že externá inštitúcia nemôže túto zodpovednosť plnohodnotne prevziať.

Druhou silnou líniou je **obava zo zvýšenej psychickej záťaže žiakov**. Maturita (záverečná skúška) je vnímaná ako prirodzene stresujúca už v súčasnom nastavení; presun skúšania do iného prostredia a pred neznámymi skúšajúcich by podľa respondentov stres ešte prehĺbil. Špeciálne sa spomínajú žiaci so ŠVVP a s IVVP, pri ktorých je potrebný individuálny a inkluzívny prístup, ktorý externý skúšajúci nemusí vedieť zabezpečiť.

Významná časť argumentov sa týka aj kompetencií a roly SaPO. Mnohí respondenti poukazujú na to, že **SaPO je systém orientovaný na analýzu trhu práce a prognózovanie, nie na pedagogické hodnotenie**. Otázna je podľa nich aj znalosť ŠVP/ŠkVP, učebných plánov a konkrétnych odborových špecifik. Obávajú sa, že hodnotenie by sa mohlo príliš prispôbovať krátkodobým potrebám zamestnávateľov, prípadne záujmom konkrétnych krajov či firiem, čo by viedlo k nerovnosti štandardov medzi regiónmi.

Objavujú sa aj praktické výhrady: kapacitná nepripravenosť SaPO, organizačná náročnosť koordinácie skúšok na všetkých školách, chýbajúce jednotné kritériá a učebné materiály. Viacerí respondenti pripúšťajú, že väčšie zapojenie SaPO môže mať prínos – napríklad formou účasti zástupcu v komisii alebo ako poradný orgán, ale odmietajú, aby sa SaPO stalo hlavným skúšobným orgánom. Celkový obraz teda ukazuje silnú preferenciu zachovať ukončovanie štúdia v pôsobnosti škôl, s možnosťou doplnkovej spolupráce so sociálnymi partnermi.

Graf č. 98 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Uveďte, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v gescii SaPO.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Odpovede respondentov poukazujú na fakt, že **povinná maturita z matematiky je vnímaná rozporuplne**. Mnohí ju vítajú ako nástroj na posilnenie matematickej gramotnosti a logického myslenia, najmä v prostredí gymnázií a technických stredných škôl. Zároveň však prevažuje názor, že celoplošné zavedenie pre všetky typy škôl nie je v súčasných podmienkach reálne.

Najsilnejšie argumenty proti sa týkajú kapacít (učitelia, hodiny v učebných plánoch) a profilácie SOŠ – respondenti upozorňujú na fakt, že pri dnešnej časovej dotácii matematiky a pri nedostatku kvalifikovaných pedagógov by povinná maturita z matematiky viedla skôr k formálnemu zvyšovaniu nárokov a neúspešnosti než k reálnemu zlepšeniu kompetencií žiakov. Školy sa tiež **obávajú toho, že by museli obetovať časť odborného vzdelávania, ktoré je pre ich absolventov rozhodujúce**.

Silná je aj požiadavka na diferencovaný prístup: napríklad, že povinná matematika (často s viacerými úrovňami náročnosti) pre gymnáziá a technické/ekonomické odbory by mala dobrovoľná alebo by nemala byť vôbec pre zdravotnícke, umelecké či „netechnické“ odbory. Opakovane bolo zdôrazňované, že úspech takejto reformy je podmienený zmenami už na ZŠ, stabilnou hodinovou dotáciou a systémovou podporou pre učiteľov matematiky.

Graf č. 99 Najčastejšie odpovede respondentov na otázku: Čo si myslíte o zavedení povinnej maturity z matematiky pre študentov od školského roka 2030/2031 a v čom vidíte hlavné komplikácie?

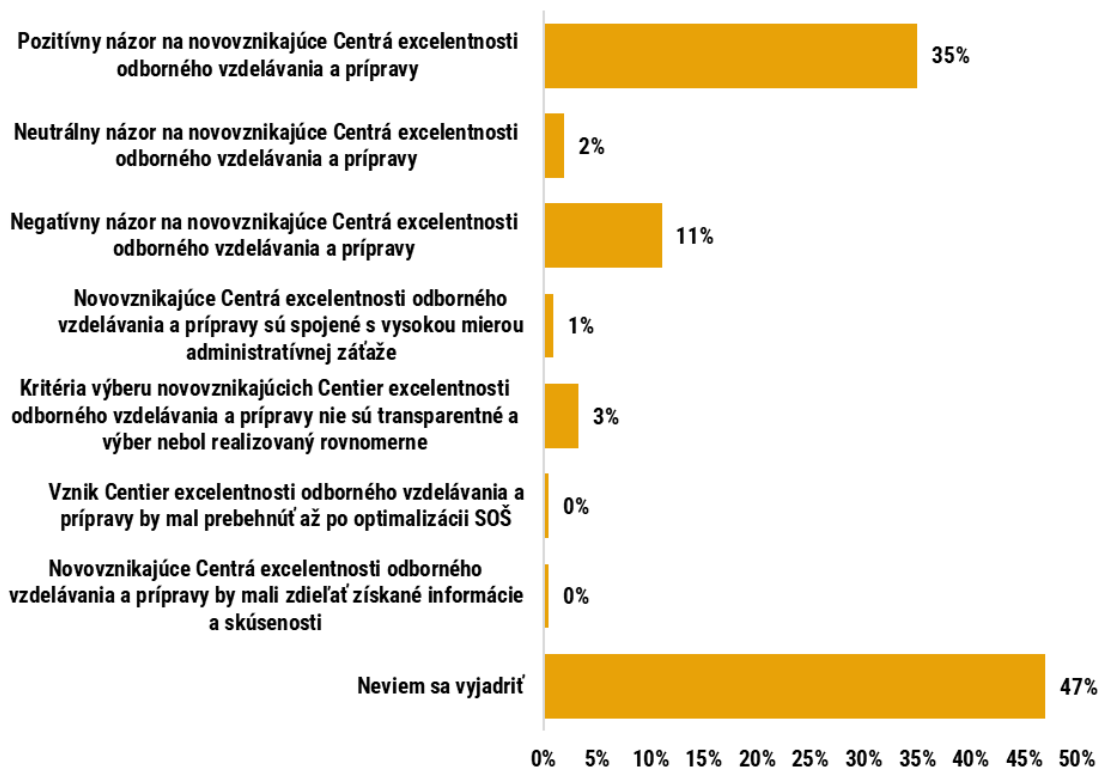

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

3.7 CENTRÁ EXCELENTNOSTI OVP, NADPODNIKOVÉ VZDELÁVACIE CENTRÁ A TRÉNINGOVÉ CENTRÁ

Viac ako $\frac{1}{3}$ (35 %) zástupcov SOŠ, zúčastnených v dotazníkovom zisťovaní, má pozitívny názor na novovznikajúce Centrá excelentnosti OVP. Títo respondenti vnímajú vznik centier ako prínosný krok, ktorý predstavuje modernizáciu vzdelávacieho procesu a podporuje rozvoj kvality OVP. Naopak, viac ako 10 % má na novovznikajúce Centrá excelentnosti OVP negatívny názor. Zaujímavosťou je, že takmer polovica (47 %) respondentov nemá na danú problematiku vytvorený názor. Ďalšie 3 % respondentov majú za to, že kritéria výberu novovznikajúcich centier nie sú transparentné a výber nebol realizovaný rovnomerne. Respondenti tiež poukazujú na to, že novovznikajúce centrá sú často spojené s vysokou mierou administratívnej záťaže.

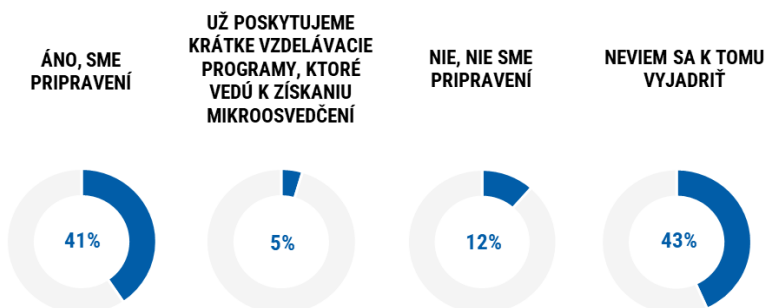
Graf č. 100 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aký máte názor na novovznikajúce Centrá excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako 40 % respondentov je pripravených poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré následne vedú k získaniu mikroosvedčení. Ďalej, približne dvadsatina respondentov už poskytuje krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k spomínanému získaniu mikroosvedčení. K danej problematike sa nevedelo vyjadriť približne 43 % zástupcov SOŠ. Zvyšných 12 % respondentov nie je na poskytovanie krátkych vzdelávacích programov vedúcich k získaniu mikroosvedčení pripravených.

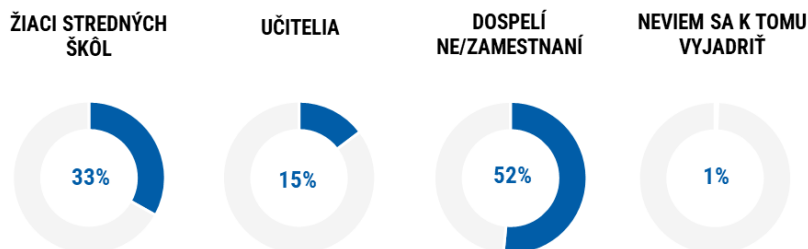
Graf č. 101 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste pripravení ako škola poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako ½ respondentov, ktorí sú pripravení poskytovať krátke vzdelávacie programy, plánuje zamerať tieto programy na dospelých, či už zamestnaných, alebo nezamestnaných. Približne ⅓ respondentov chce tieto programy orientovať na žiakov stredných škôl, pričom iba 15 % by rado zameralo programy práve na učiteľov. K danej problematike sa nevedelo vyjadriť iba 1 % respondentov.

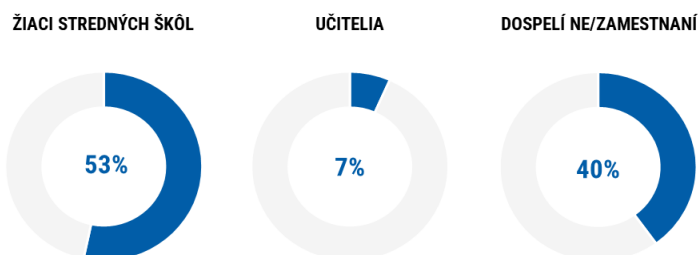
Graf č. 102 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Na akú cieľovú skupinu budú zamerané Vaše vzdelávacie programy, ktoré budú viesť k získaniu mikroosvedčení?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

U 53 % zástupcov SOŠ, ktorí už krátke vzdelávacie programy poskytujú, sa programy zameriavajú na žiakov. Ďalších 40 % škôl poskytuje programy pre dospelých, či už zamestnaných, alebo nezamestnaných a iba 7 % respondentov orientuje programy na učiteľov.

Graf č. 103 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Na akú cieľovú skupinu sú zamerané Vaše vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako ½ respondentov, ktorí nie sú pripravení poskytovať krátke vzdelávacie programy, sa vyjadrilo, že hlavným problémom je **nedostatok finančných prostriedkov na materiálno-technické zabezpečenie a taktiež aj nedostatok personálu**. Takmer ¼ z nich zároveň čelí problémom s plnením administratívnych a legislatívnych požiadaviek spojených s poskytovaním krátkych vzdelávacích programov vedúcich k získaniu mikroosvedčení. Okrem toho sa zhodne 4 % respondentov vyjadrilo, že jednoducho nemajú záujem o poskytovanie uvedených programov, resp. nemajú čas venovať sa danej problematike.

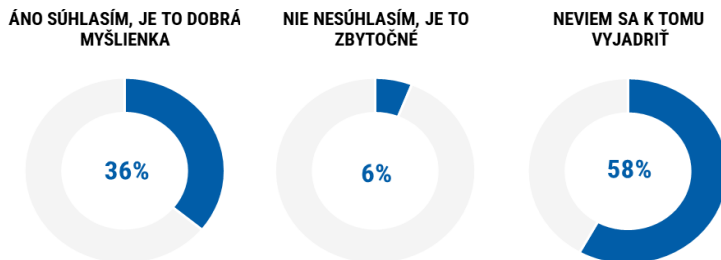
Graf č. 104 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Čo Vám chýba k tomu, aby ste mohli poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Na otázku, či respondenti podporujú budovanie nadpodnikových vzdelávacích centier, približne 36 % respondentov vyjadrilo súhlas a hodnotí tento krok ako dobrú myšlienku. Len 6 % respondentov s uvedeným nesúhlasí, z dôvodu nepotrebnosti. Zvyšných 58 % respondentov sa k uvedenému bohužiaľ nevedelo vyjadriť.

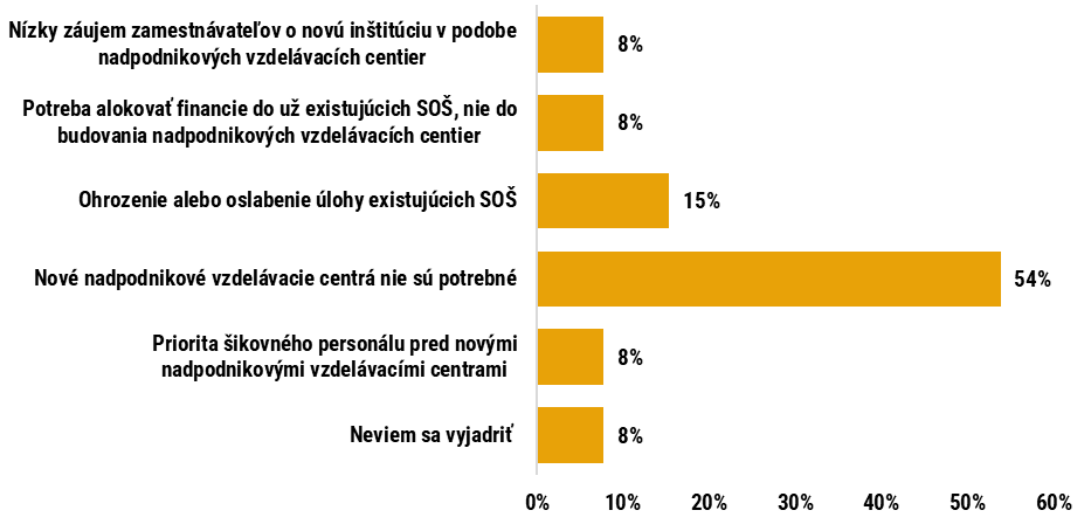
Graf č. 105 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasíte s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier ako nového typu inštitúcií, ktoré vznikajú najmä pre technické a priemyselné odbory?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Najčastejším dôvodom nesúhlasu s budovaním nadpodnikových centier je nepotrebnosť takýchto centier. Uvedené bolo zistené u viac ako 54 % odpovedí. Ďalších 8 % respondentov malo dokonca za to, že o toto budovanie nebudú mať záujem ani samotní zamestnávateľia. Rovnaký % podiel respondentov konštatoval, že je potrebné alokovať finančné prostriedky do už existujúcich škôl a neplytvať nimi na budovanie nových inštitúcií.

Graf č. 106 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Uved'te, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako tretina respondentov uviedla, že sú pripravení stať sa tréningovým centrom, zatiaľ čo 13 % respondentov deklarovalo, že na túto úlohu ešte pripravení nie sú. Viac ako polovica respondentov sa však k danej problematike nevyjadrila.

Graf č. 107 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ste pripravení sa ako škola stať sa tréningovým centrom?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Medzi dôvodmi, pre ktoré sa školy ešte necítia pripravené stať sa tréningovým centrom, dominoval nedostatok finančných prostriedkov na materiálne a personálne zabezpečenie. Ďalej sa respondenti sťažovali na chýbajúcu metodickú podporu a viac informácií, ktoré potrebujú k tomu, aby sa mohli/chceli stať tréningovým centrom. Približne 4 % respondentov nemá záujem stať sa tréningovým centrom.

Graf č. 108 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Čo Vám chýba k tomu, aby ste mohli používať označenie „tréningové centrum“?

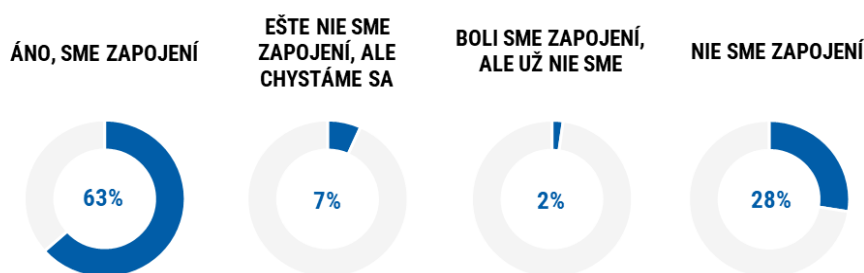

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

3.8 SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA A ODBORNÉ STÁŽE

Takmer **dve tretiny (63 %)** zástupcov SOŠ je **aktuálne zapojených do systému SDV**. Len 2 % respondentov uviedli, že sa do SDV v minulosti zapojili, ale v súčasnosti už zapojení nie sú. Približne 7 % respondentov v súčasnosti nie je zapojených, ale v budúcnosti sa na zapojenie chystajú. Zvyšných 28 % respondentov uviedlo, že v súčasnosti nie sú zapojení, ale v budúcnosti sa zapoja do SDV taktiež neplánujú.

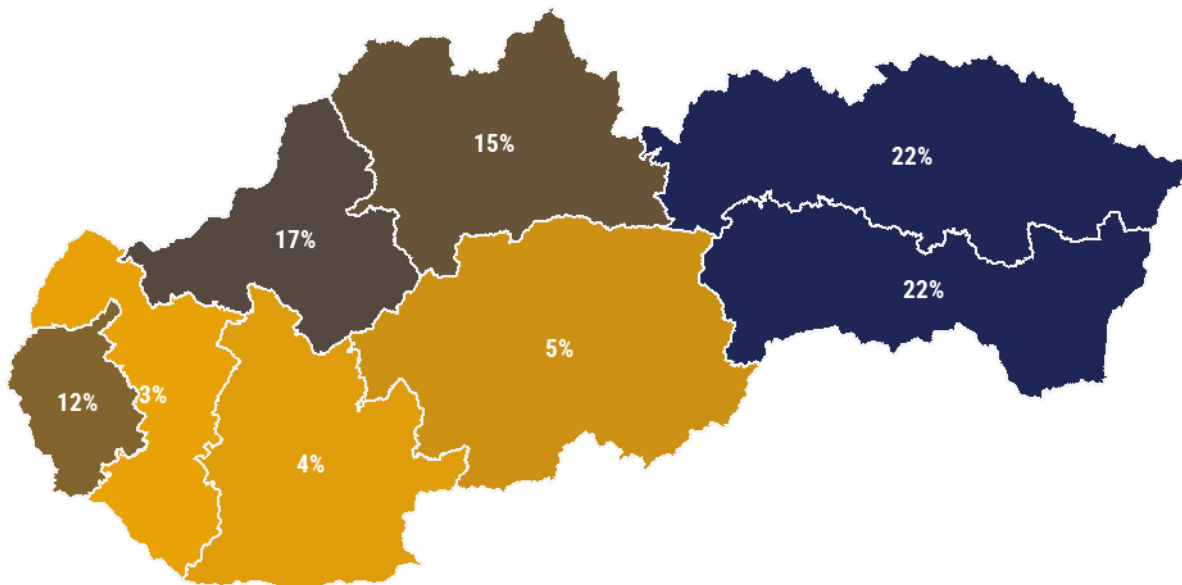
Graf č. 109 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je Vaša SOŠ zapojená do systému duálneho vzdelávania?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

U respondentov, ktorí uviedli, že sú do SDV zapojení, možno sledovať, že najviac takýchto SOŠ pôsobí na východe Slovenska, v Košickom a Prešovskom kraji (po 22 %). Nasleduje Trenčiansky kraj so 17 % zapojených v SDV a Žilinský kraj s 15 % zapojených. Len 4%, resp. 3 % SOŠ zapojených do SDV sa nachádzajú v Nitrianskom, resp. Trnavskom kraji.

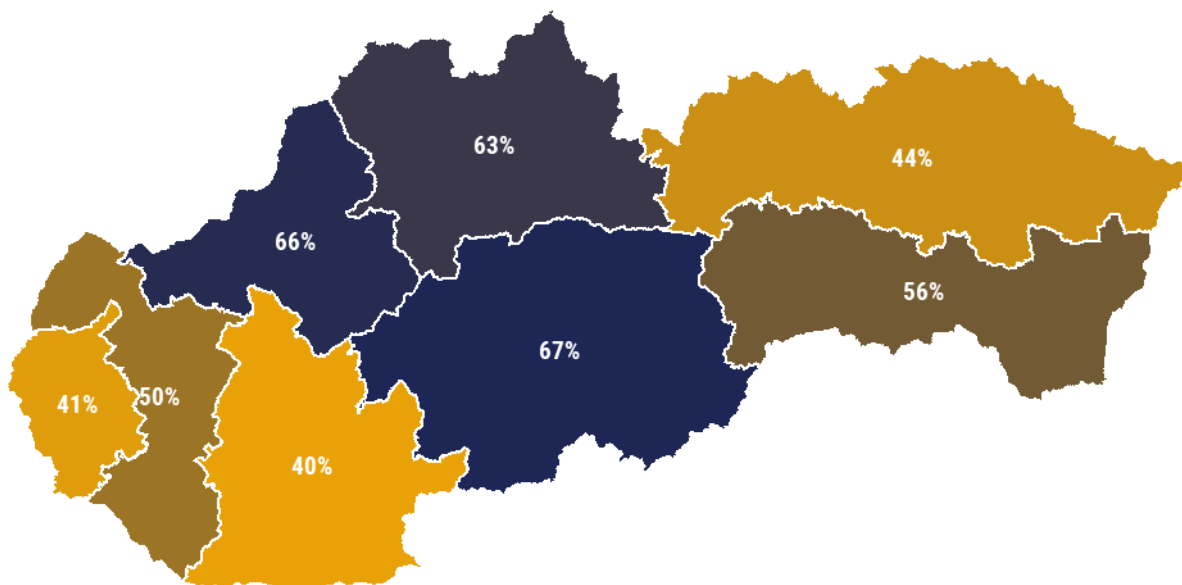
Graf č. 110 Podiel respondentov zapojených do SDV v danom kraji na celkovom počte respondentov zapojených do SDV

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Najvyššiu mieru zapojenia škôl do SDV vykazuje Banskobystrický kraj, kde sa do systému zapojilo 67 % zo všetkých respondentov z daného regiónu. Porovnateľnú úroveň zapojenia dosiahol aj Trenčiansky kraj, ktorý zaostal len o jeden p. b.. Intenzívne zapojenie možno pozorovať aj v Žilinskom kraji (63 %). Naopak, najnižšiu mieru participácie zaznamenal Nitriansky kraj, kde sa do SDV zapojilo iba 40 % respondentov z Nitrianskeho kraja.

Graf č. 111 Podiel respondentov, zapojených do SDV, na celkovom počte respondentov podľa regionálnej príslušnosti

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

SDV vníma pozitívne 87 % zapojených respondentov. Približne 38 % z nich hodnotí SDV ako veľmi prínosný a považuje ho za kľúčový prvok OVP. Ďalších takmer 50 % respondentov vníma tento systém skôr pozitívne – oceňujú jeho viaceré výhody, hoci poukazujú aj na určité obmedzenia. Neutrálny postoj k SDV zaujalo 13 % respondentov, ktorí nevnímajú výrazné prínosy, ale ani nevýhody systému.

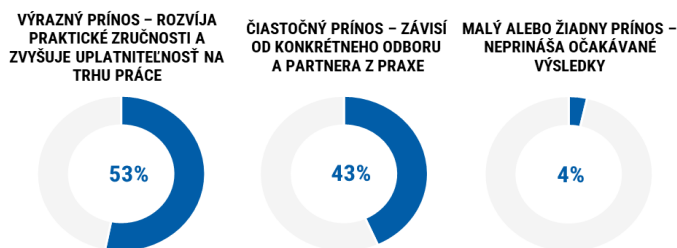
Graf č. 112 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako Vaša SOŠ vníma význam SDV pre odbornú prípravu žiakov?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako 1/2 respondentov¹⁰ uvádza, že SDV predstavuje pre žiakov výrazný prínos, najmä v oblasti rozvoja praktických zručností a zvýšenia ich uplatniteľnosti na trhu práce. Čiastočný prínos, ktorý podľa respondentov závisí od konkrétneho ŠaUO a spolupracujúceho partnera z praxe, identifikovalo 43 % dotazovaných zástupcov SOŠ. Len 4 % respondentov majú za to, že SDV prináša študentom v ich škole len malý alebo žiadny prínos – neprináša im očakávané výsledky.

Graf č. 113 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aký prínos má podľa vás SDV pre žiakov Vašej školy?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

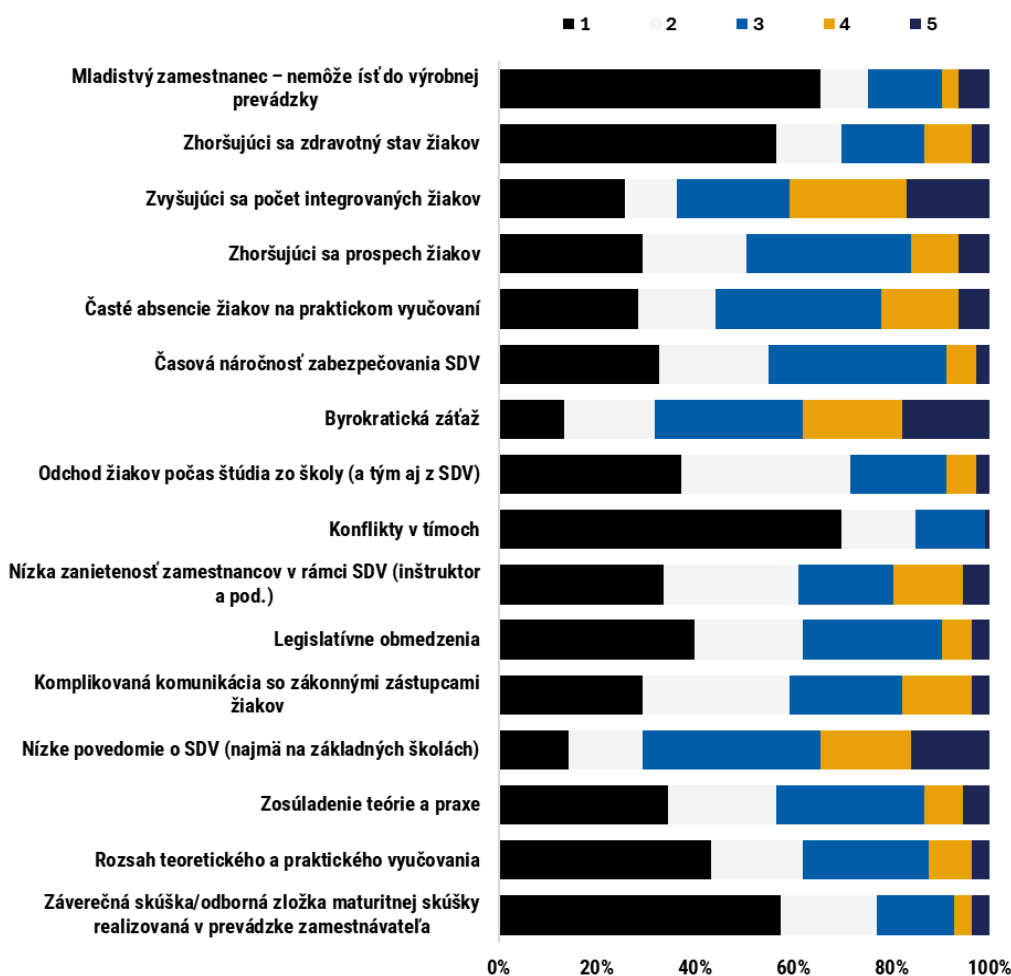
Vo väčšine sledovaných oblastí respondenti hodnotia identifikované problémy len ako minimálne. Za najmenej závažné považujú najmä konflikty v tímoch a obmedzenia spojené s tým, že mladiství žiaci nemôžu vstupovať do výrobnjej prevádzky – tieto problémy označilo za minimálne 70 %, resp. 65 % respondentov. Podobne, viac ako polovica opýtaných vníma len malý problém pri realizácii záverečnej skúšky alebo odbornej časti maturitnej skúšky v prevádzke zamestnávateľa, ako aj v súvislosti so zhoršujúcim sa zdravotným stavom žiakov.

¹⁰ zapojených do SDV

Približne 36 % zapojených respondentov označilo časovú náročnosť zabezpečovania SDV za stredne závažný problém (úroveň 3 na päťstupňovej škále, kde 5 predstavuje výrazný problém). Na porovnateľnej úrovni vníma viac ako 1/3 respondentov aj problémy súvisiace so zhoršujúcim sa prospechom žiakov a častými absenciami na praktickom vyučovaní.

Najvyšší podiel respondentov, ktorí niektoré z uvedených oblastí považujú za výrazný problém, sa týka byrokratickej záťaže (18 %), rastúceho počtu integrovaných žiakov (17 %) a nízkeho povedomia o SDV – najmä na úrovni ZŠ (16 %).

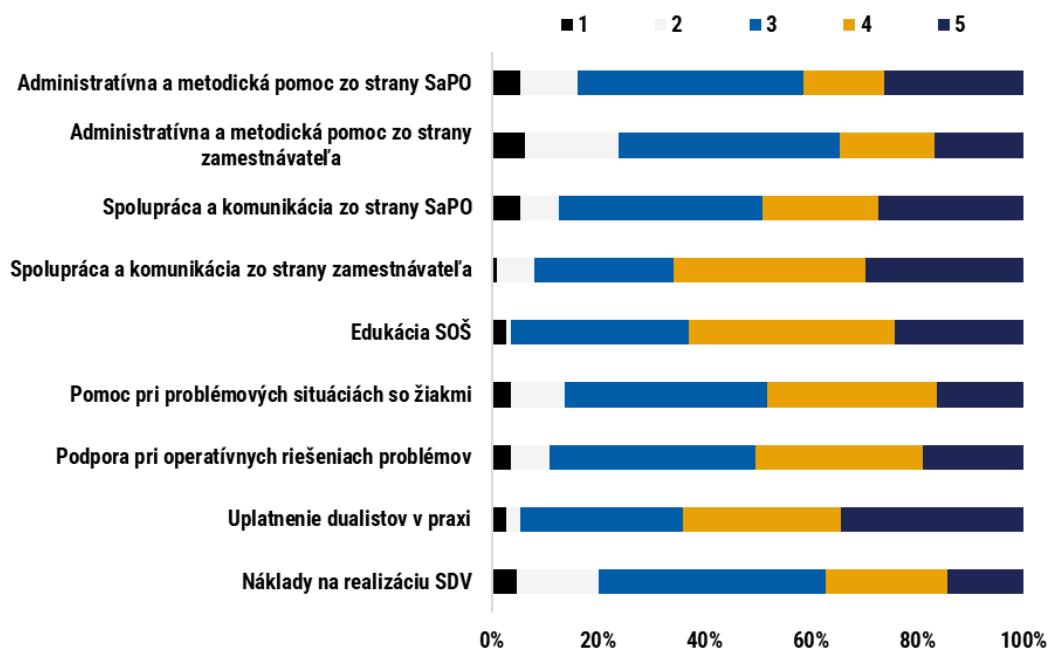
Graf č. 114 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké najčastejšie problémy riešite v rámci SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V rámci hodnotenia rôznych aspektov fungovania SDV viac ako 1/4 respondentov zapojených do SDV veľmi pozitívne hodnotila uplatnenie absolventov – dualistov v praxi. Rovnako 30 % a 27 % respondentov vyjadrilo maximálne pozitívne hodnotenie spolupráce a komunikácie zo strany zamestnávateľov, respektíve SaPO. Naopak, administratívnu a metodickú podporu zo strany zamestnávateľov hodnotilo ako veľmi negatívnu 6 % respondentov.

Graf č. 115 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ohodnoťte nasledovné situácie počas realizácie SDV vo Vašej škole.

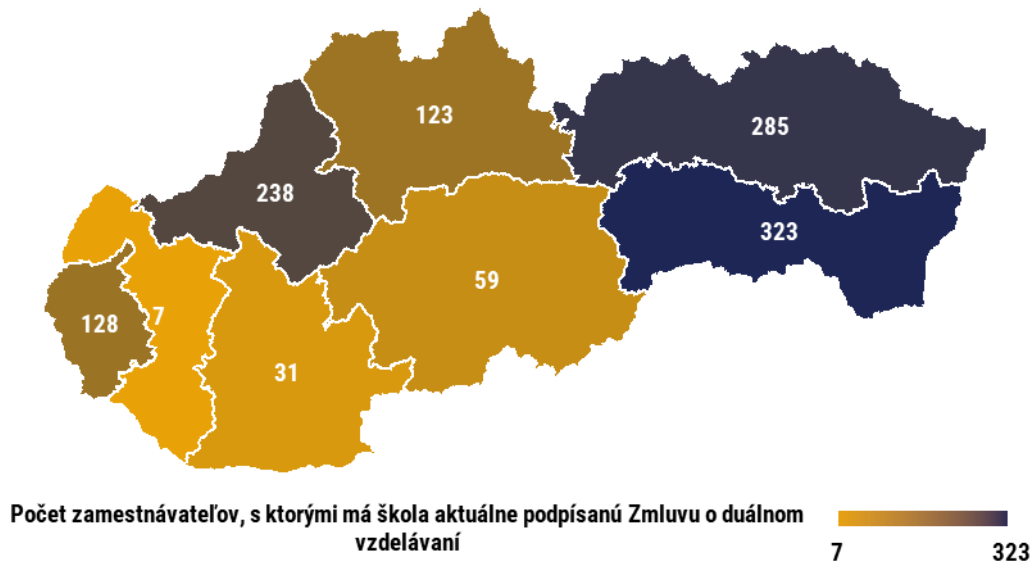
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Niektorí z respondentov zapojených do SDV poukázali aj na ďalšie špecifické problémy, ktoré nie sú priamo zachytené vo vyššie uvedených odpovediach. Uviedli napríklad potrebu prehodnotenia časovej dotácie na všeobecnovzdelávacie predmety na SOŠ, keďže súčasné nastavenie podľa nich neposkytuje dostatočný priestor pre odborné predmety úzko prepojené s SDV. Ďalším identifikovaným problémom bola situácia, keď žiak v praxi nahrádzal chýbajúceho zamestnanca, pričom nie vždy dochádzalo k dodržiavaniu ŠkVP alebo stanovených osnov. Za organizačne náročnú respondenti považujú aj realizáciu záverečných skúšok, najmä v prípadoch, keď sa žiaci nachádzajú v rôznych firmách a je potrebné zabezpečiť prítomnosť pedagogických zamestnancov školy v každej z nich.

Najvyšší počet zamestnávateľov, s ktorými majú školy¹¹ uzatvorenú „Zmluvu o duálnom vzdelávaní“, sa nachádza na východe Slovenska, v Košickom a Prešovskom kraji – 323, resp. 285 zamestnávateľov. Aj v Trenčianskom kraji je počet zmluvných zamestnávateľov pomerne vysoký, a to 238. Najnižší počet zamestnávateľov bol zaznamenaný v Trnavskom kraji, kde je rozsah spolupráce so zamestnávateľmi pomerne obmedzený (spolu 7 zmluvných zamestnávateľov).

¹¹ zapojené do SDV

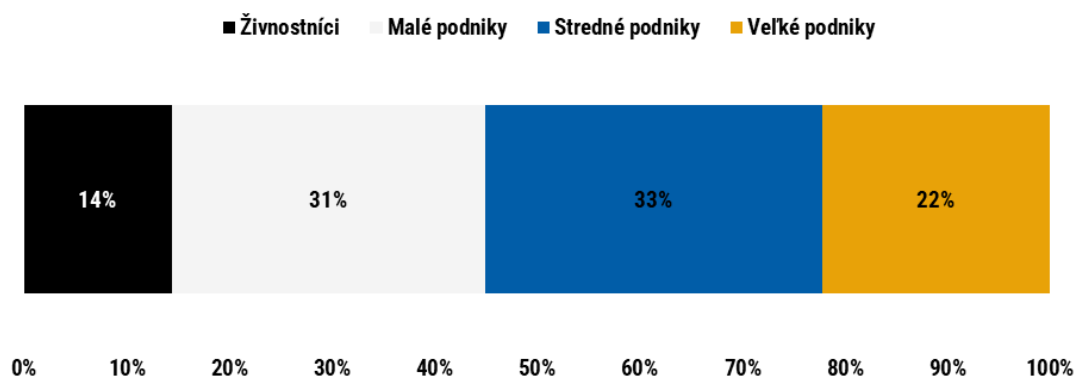
Graf č. 116 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S koľkými zamestnávateľmi máte aktuálne podpísanú Zmluvu o duálnom vzdelávaní a ktorí to sú?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

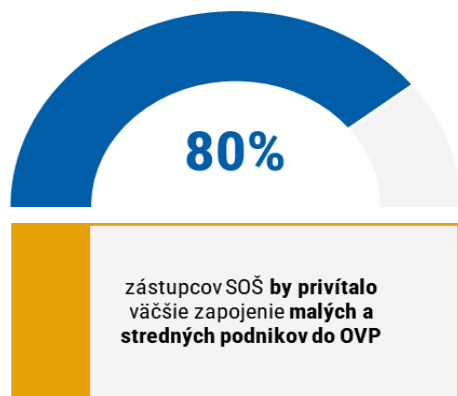
Najväčší podiel (1/3) respondentov (pri výbere s kým uzatvoriť Zmluvu o duálnom vzdelávaní) uprednostňuje stredne veľké podniky. Malé podniky uprednostňuje viac ako 30 % respondentov zapojených do SDV. Približne 22 % zástupcov SOŠ zapojených do SDV uprednostňuje pri uzatváraní Zmluvy o duálnom vzdelávaní veľké podniky. Živnostníkov uprednostňuje len 14 % respondentov zapojených so SDV.

Graf č. 117 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Pri výbere, s kým uzatvoríte Zmluvu o duálnom vzdelávaní, ktorú kategóriu zamestnávateľov uprednostňujete?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Graf č. 118 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Vychádzajúc z Vašich skúseností, privítali by ste väčšie zapojenie malých a stredných podnikov do OVP?

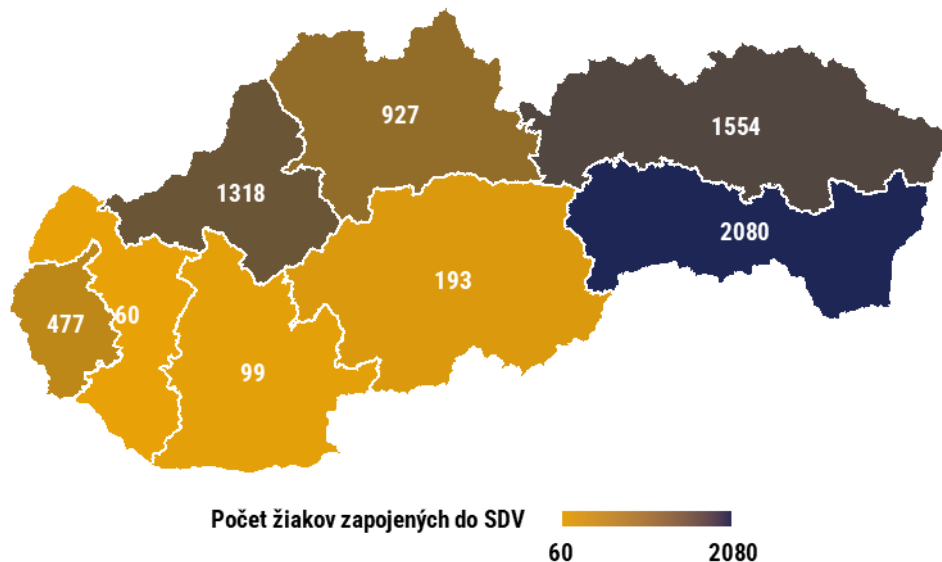

Približne 80 % zástupcov SOŠ, zapojených do SDV, by privítalo zapojenie malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) do OVP v oveľa vyššej miere ako je tomu doteraz.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V Košickom kraji je do SDV zapojených viac ako 2 000 žiakov. Aj v Prešovskom a Trenčianskom kraji je počet žiakov zapojených do SDV vyšší, konkrétne ide o 1 554 a 1 318 žiakov. Najnižší počet žiakov zapojených do SDV je v Trnavskom (60 zapojených žiakov) a Nitrianskom kraji (99 zapojených žiakov).

Graf č. 119 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Koľko žiakov Vašej SOŠ je aktuálne v SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Približne **32 % respondentov, zapojených do SDV**, vníma ako **hlavnú bariéru nedostatočnú motiváciu zamestnávateľov zapojiť sa do SDV**. Takmer ¼ respondentov uviedla, že pre nich najväčšiu prekážku predstavujú rozdielne očakávania školy a zamestnávateľov. Podobne, 21 % respondentov, ako hlavnú bariéru vníma krátkodobý pohľad

podnikov na potreby pracovnej sily. Pre ďalších 14 % respondentov predstavuje najväčšiu prekážku nezáujem zamestnávateľov o dlhodobú spoluprácu.

Graf č. 120 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké hlavné bariéry vnímate pri spolupráci so zamestnávateľmi?

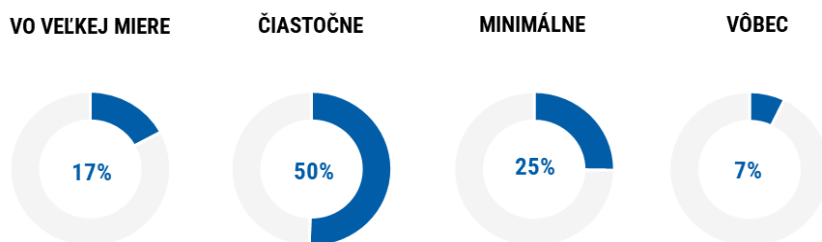

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti vnímajú ešte aj iné špecifické bariéry. Medzi najzávažnejšie patrí napríklad nezáujem, alebo nedostatok motivácie u žiakov, nedostatočná pedagogická a organizačná pripravenosť zamestnávateľov na vzdelávanie žiakov. Niektorých respondentov trápi aj administratívna náročnosť procesov, alebo obmedzené personálne a priestorové kapacity podnikov pre SDV. **V niektorých prípadoch pretrváva vnímanie žiaka ako zdroja lacnej pracovnej sily.**

V súvislosti s podporou zo strany SaPO (pri prekonávaní vyššie uvedených bariér) uviedla 1/2 respondentov, že tieto organizácie pomáhajú iba čiastočne. Približne 17 % respondentov vníma pomoc SaPO ako výraznú, zatiaľ čo 1/4 opýtaných uviedla, že ich podpora je minimálna. Podiel 7 % respondentov sa domnieva, že SaPO pri prekonávaní bariér nepomáhajú vôbec.

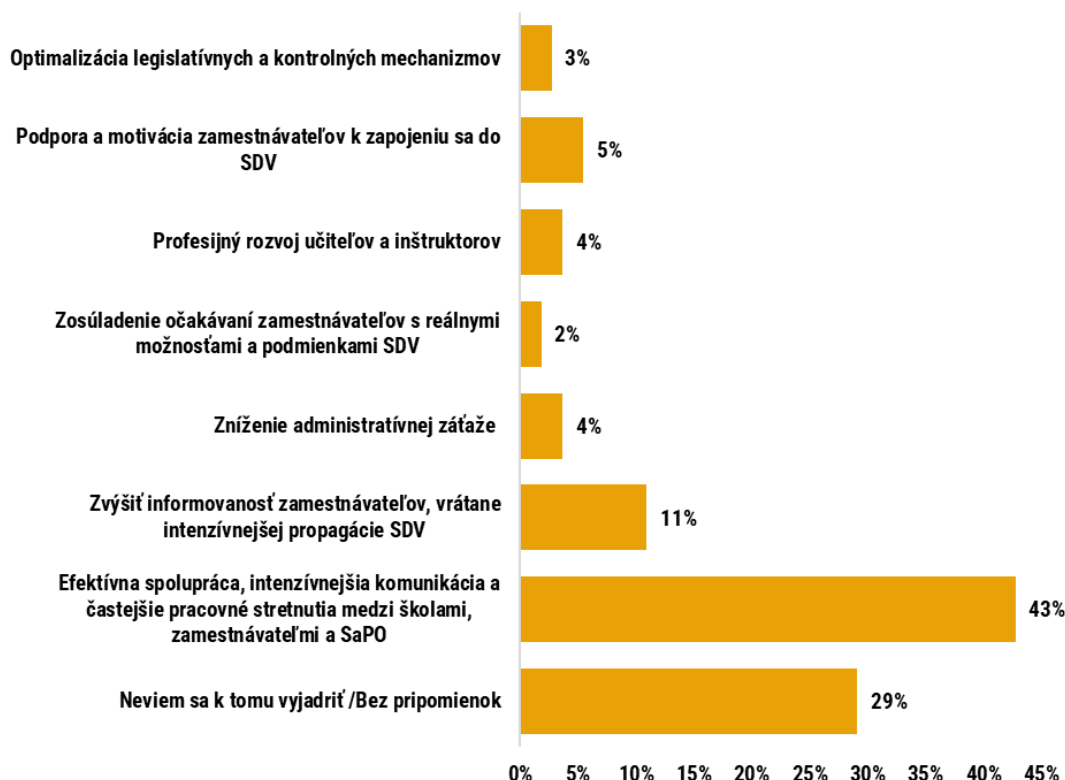
Graf č. 121 Vyhodnotenie respondentov na otázku: Do akej miery podľa Vás SaPO pomáhajú prekonávať tieto bariéry?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako 40 % respondentov navrhuje, v rámci posilnenia dôvery a reálnej spolupráce medzi školami, zamestnávateľmi a SaPO, efektívnu spoluprácu, intenzívnejšiu komunikáciu a častejšie stretnutie, osobné / online stretnutia. Takmer 30 % respondentov uviedlo, že k uvedenému nemajú pripomienky, resp. sa nevedia k danej problematike vyjadriť. Okrem toho viac ako každý desiaty respondent uviedol, že by bolo prospešné zvýšiť informovanosť zamestnávateľov o SDV a zvýšiť jeho propagáciu. Približne 5 % zástupcov SOŠ tiež uviedlo, že je potrebné podporovať a správne motivovať zamestnávateľov k zapojeniu sa do SDV.

Graf č. 122 Vyhodnotenie respondentov na otázku: Aké odporúčania by ste navrhli na posilnenie dôvery a reálnej spolupráce medzi školami, zamestnávateľmi a SaPO?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

U ¼ respondentov nezapojených do SDV, ale chystajúcich sa zapojiť by v tomto procese najviac **pomohla aktivita zamestnávateľov v rámci oslovovania relevantných SOŠ**. 19 % respondentom by pomohli jasné informácie zodpovedného subjektu o tom, ako riešiť jednotlivé kroky procesu zapojenia sa do SDV a samozrejme aj administratívna a organizačno-technická pomoc. **Okrem toho by sa 14 % respondentov rado dozvedelo o prvkoch dobrej praxe od iných SOŠ, ktoré už sú zapojené v SDV s cieľom efektívnejšie riešiť praktické problémy.**

Graf č. 123 Vyhodnotenie respondentov na otázku: Uvedte prosím, čo by Vám najviac pomohlo v procese zapojenia sa do SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Graf č. 124 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Viete si predstaviť spoluprácu s konkrétnym zamestnávateľom/mi?

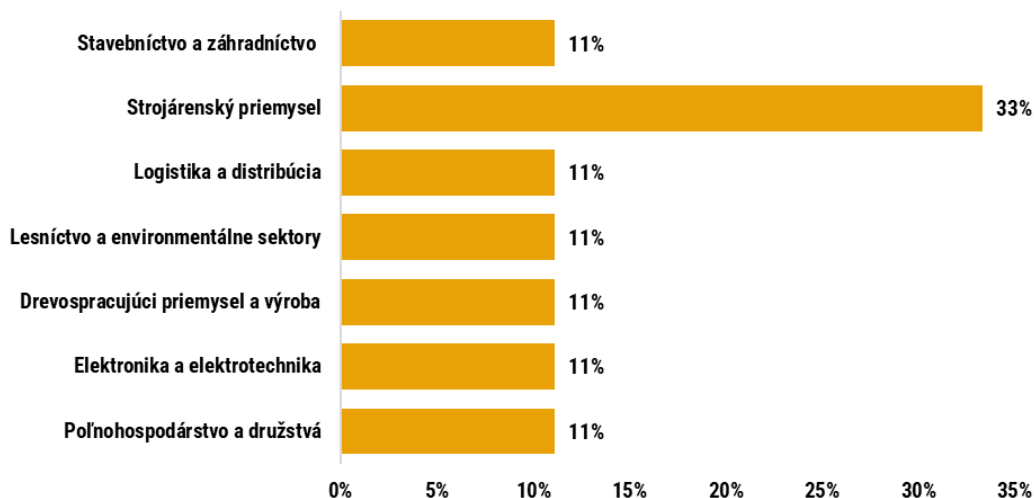
$\frac{3}{4}$ respondentov, ktorých školy nie sú zapojené do SDV, ale v budúcnosti by sa chceli zapojiť, si vie predstaviť spoluprácu s konkrétnymi zamestnávateľmi.

U respondentov, ktorí si nevedia predstaviť spoluprácu s konkrétnymi zamestnávateľmi, bol hlavným dôvodom fakt, že nemajú/nepoznajú v regióne konkrétnych adekvátnych zamestnávateľov.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Medzi respondentmi, ktorí si dokážu predstaviť spoluprácu s konkrétnymi zamestnávateľmi, dominujú subjekty pôsobiace v strojárskom priemysle (33 %). Zvyšní respondenti uvádzali zamestnávateľov z rôznych oblastí v rovnakom zastúpení.

Graf č. 125 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorým zamestnávateľom/mi by ste si vedeli predstaviť spoluprácu a koľko žiakov by mohlo byť zapojených do SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Čo sa týka počtu žiakov, ktorí by mohli byť zapojení do SDV, rovnakých podiel (22 %) má za to, že by sa mohlo zapojiť 1 až 5 žiakov, resp. viac ako 10 žiakov. Zvyšných 56 % si myslí, že sa zapojí 6 až 10 žiakov.

Graf č. 126 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S ktorým zamestnávateľom/mi by ste si vedeli predstaviť spoluprácu a koľko žiakov by mohlo byť zapojených do SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Graf č. 127 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je jedným z dôvodov, prečo si nevedia predstaviť spoluprácu s niektorým zo zamestnávateľov fakt, že nepoznáte sieť malých a stredných podnikov, ktorých by ste mohli potenciálne osloviť na spoluprácu?

100 %

ÁNO NIE

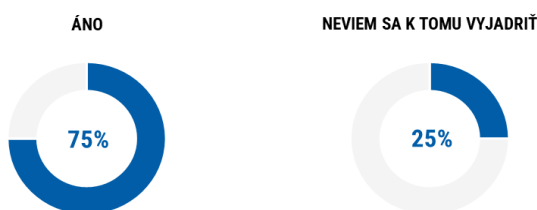
100 % zamestnávateľov, ktorí si nevedia predstaviť spoluprácu s konkrétnym zamestnávateľom/mi, identifikovalo hlavný problém a to, že nepoznajú sieť MSP, ktorých by mohli potenciálne osloviť na spoluprácu.

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

U respondentov, ktorí sa v minulosti zapojili do SDV, ale už zapojení nie sú, boli identifikované ako hlavné dôvody odchod žiakov počas štúdia zo školy (a tým aj z SDV) a vysoké náklady na realizáciu SDV. Okrem ponúknutých možností respondenti uviedli aj niekoľko vlastných dôvodov, a to nezáujem zapojenia veľkých zamestnávateľov v odbore a u malých zamestnávateľov úzky rozsah činností. Ďalším dôvodom bolo zrušenie "K" študijných odborov kuchár a čašník, vhodných pre SDV.

¾ týchto respondentov si zároveň vie predstaviť, že by sa opätovne zapojili do SDV. Zvyšných 25 % sa k tomu nevedelo vyjadriť. Negatívne neodpovedal nikto.

Graf č. 128 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Viete si predstaviť, že by ste sa opätovne zapojili do SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúce časti, ktoré sa venujú návrhom legislatívnych zmien v jednotlivých oblastiach, sa vzťahujú na respondentov aktuálne zapojených do SDV, alebo v minulosti v ňom pôsobiacich.

V súvislosti s návrhmi do oblasti praktického vyučovania, 94 % respondentov uviedlo, že nenavrhuje žiadne zmeny v súčasnej legislatíve. Zvyšných 6 % respondentov navrhuje legislatívne zmeny, a to najmä v rámci skutočnosti, že materiálne zabezpečenie podniku musí byť v súlade s materiálno - technickým zabezpečením daného odboru. Navyše sa tiež vyjadrili, že v rámci 1., resp. 1. a 2. ročníka by malo praktické vyučovanie prebiehať v škole a v 2. až 4., resp. 3. až 4. ročníku by už prax mohla prebiehať aj u zamestnávateľa. **V IKT odboroch navrhujú možnosť výkonu praxe formou online.** Praktické vyučovanie by mohlo prebiehať kombinovanou formou (škola - zamestnávateľ - nadpodnikové centrum) s jasne určeným rozdelením zodpovedností.

Graf č. 129 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Praktické vyučovanie, najmä spôsob/miesto výkonu praktického vyučovania“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti SDV 16 % respondentov navrhlo legislatívne zmeny, zatiaľ čo 84 % respondentov nenavrhlo žiadne zmeny a vyjadruje spokojnosť so súčasným stavom systému.

Respondenti spomínajú napríklad zníženie administratívnej náročnosti pri vstupe do SDV a zavedenie rýchlejšieho schvaľovania zapojenia zamestnávateľov do predmetného systému. Taktiež navrhujú zvýšenie motivácie u zamestnávateľov a u škôl. Konštatujú, že legislatíva je v tejto oblasti príliš náročná a s častými zmenami.

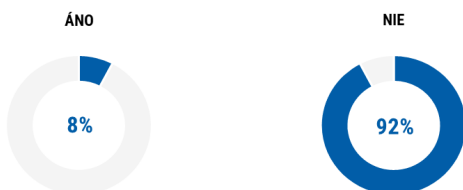
Graf č. 130 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „SDV“?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti spôsobilosti zamestnávateľa sa väčšina respondentov vyjadrila, že nenavrhne žiadne legislatívne návrhy, zvyšných 8 % navrhlo konkrétne zmeny v legislatíve. Jedným z častých návrhov bolo zjednodušenie administratívnej náročnosti pre podniky, pretože najmä menšie podniky môže zložitý proces certifikácie odradiť. Ďalej sa respondenti zmienili aj o návrhu na prehodnotenie kritérií spôsobilosti tak, aby boli primerané veľkosti a možnostiam zamestnávateľov.

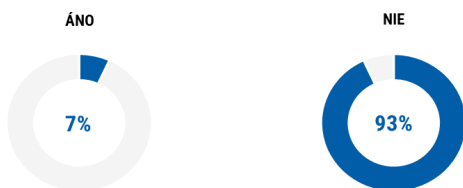
Graf č. 131 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Spôsobilosť zamestnávateľa“?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

S oblasťou Zmluvy o duálnom vzdelávaní je spokojných 93 % respondentov, naopak 7 % respondentov navrhuje legislatívne zmeny. Ide najmä o zjednodušenie formuláru a procesu uzatvárania vyššie uvedenej zmluvy a jej zjednotenie pre SOŠ.

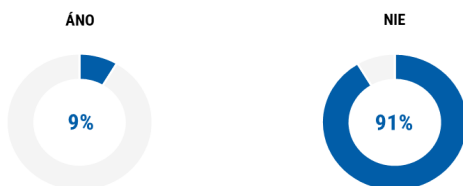
Graf č. 132 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Zmluva o duálnom vzdelávaní“?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Aj v oblasti učebnej zmluvy viac ako 90 % respondentov nenavrhlo žiadne legislatívne zmeny. 9 % respondentov navrhlo napr. to, aby sa opätovne zaviedlo zaviazanie sa podniku počas celej doby štúdia (popr. aj po štúdiu), ďalej možnosť uzatvoriť učebnú zmluvu aj vo vyššom ročníku, alebo umožniť, aby mohla byť v digitálnej forme a jej evidencia uložená v centrálnom systéme.

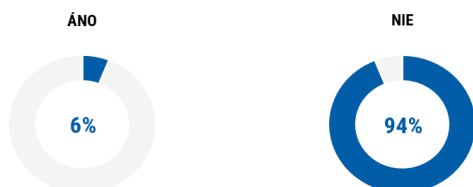
Graf č. 133 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Učebná zmluva“?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

S oblasťou zamestnávateľa v procese praktického vyučovania je spokojných 94 % respondentov, zvyšných 6 % naopak zmeny navrhlo. Ide napríklad o motivovanie zamestnávateľov a žiakov prostredníctvom finančných prostriedkov, alebo skutočnosť, že materiálne a personálne zabezpečenie podniku musí byť v súlade so zabezpečením daného odboru.

Graf č. 134 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Zamestnávateľ v procese praktického vyučovania“?**

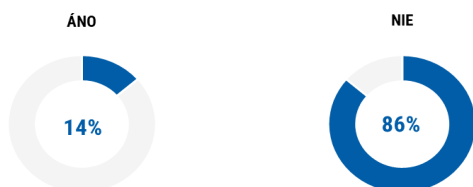

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti príspevku na zabezpečenie praktického vyučovania v rámci SDV 86 % respondentov uviedlo, že nenavrhne žiadne legislatívne zmeny. Na druhej strane, z návrhov na zmeny najviac rezonovalo zvýšenie príspevku na zabezpečenie praktického vyučovania v SDV a príspevok a zabezpečenie praktického vyučovania v SDV naviazáť na povinnosť

odmeňovania žiakov. Formu príspevku navrhujú niektorí respondenti vyplácať cez automatizovaný systém prostredníctvom digitálnej platformy s cieľom minimalizácie administratívy.

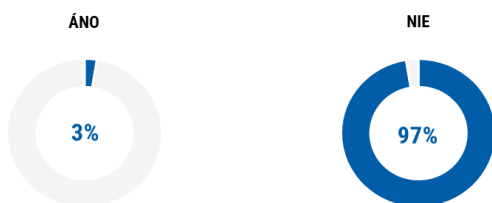
Graf č. 135 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Príspevok na zabezpečenie praktického vyučovania v SDV“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti hlavný inštruktor zmeny v legislatíve navrhli len 3 % respondentov. Títo respondenti navrhujú napríklad príspevok pre podniky pre zabezpečenie viacerých inštruktorov a častejšie školenia pre inštruktorov.

Graf č. 136 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Hlavný inštruktor“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti inštruktor navrhlo zmeny približne iba 5 % respondentov. U týchto respondentov boli zaznamenané návrhy na častejšie školenie pre inštruktorov a školy, potreba permanentne, počas jedného školského roka, zabezpečiť jedného inštruktora v škole. Nastaviť nutnosť potrebnej kvalifikácie inštruktorov a zväziť finančné motivačné príspevky pre nich.

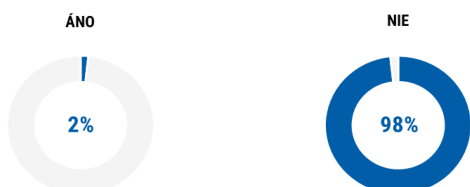
Graf č. 137 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Inštruktor“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti nadpodnikové vzdelávacie centrum bol zaznamenaný najnižší, iba 2 % podiel respondentov navrhujúcich zmeny. Ku konkrétnym zmenám v legislatíve patrilo zadefinovanie postavenia a financovania nadpodnikových vzdelávacích centier a umožnenie ich zriaďovania aj školám (v spolupráci s viacerými zamestnávateľmi).

Graf č. 138 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Nadpodnikové vzdelávacie centrum“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti žiak v procese praktického vyučovania 9 % respondentov navrhlo legislatívne zmeny, zatiaľ čo 91 % respondentov nenavrhlo žiadne. Medzi navrhované zmeny zo strany respondentov patrilo povinné zazmluvnenie žiaka so zamestnávateľom ešte pred prijatím na štúdium v učebnom odbore, alebo po ukončení duálneho vzdelávania, pričom sa odporúča zabezpečiť pracovný pomer na obdobie dlhšie ako jeden rok. Taktiež ide o návrh možnosti vypovedať učebnú zmluvu z dôvodu nespokojnosti zo strany žiaka a taktiež posilniť jeho ochranu pri výkone praxe.

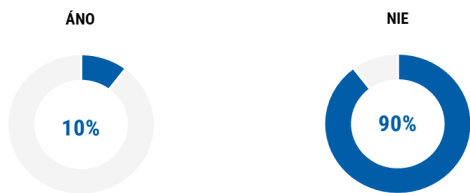
Graf č. 139 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Žiak v procese praktického vyučovania“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti hmotné a finančné zabezpečenie žiaka sa 90 % respondentov vyjadrilo, že nenavrhuje žiadne legislatívne návrhy, zvyšných 10 % navrhlo najmä zjednotiť kritériá pre vyplácanie, resp. zvýšenie minimálnych príspevkov (odmien) žiakom a poskytovať príspevok na dopravu, resp. pracovné oblečenie.

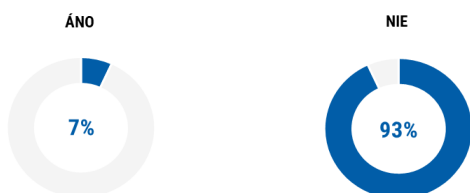
Graf č. 140 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Hmotné a finančné zabezpečenie žiaka“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V oblasti koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce navrhlo zmeny približne 7 % respondentov. Išlo najmä o zavedenie centrálného systému zberu a analýzy dát o potrebách trhu práce a jeho prepojenie na plánovanie kapacít škôl, resp. o vytvorenie regionálnych koordinačných centier, ktoré by efektívnejšie prepájali školy, zamestnávateľov a profesijné organizácie.

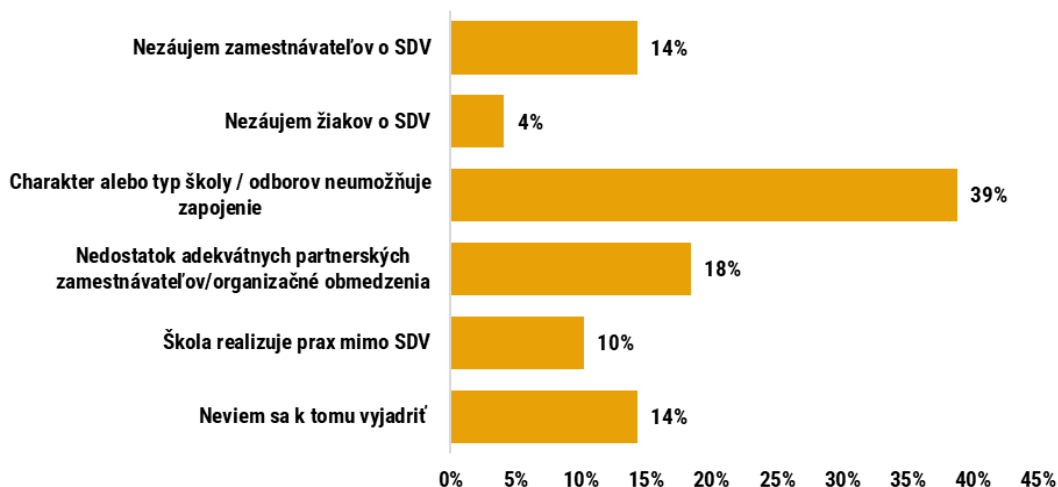
Graf č. 141 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v oblasti „Koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce“?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Respondenti, ktorí nie sú zapojení do SDV, uvádzali ako najčastejší dôvod nezapojenia fakt, že charakter alebo typ školy/odborov neumožňuje zapojenie. Približne 18 % respondentov uviedlo nedostatok adekvátnych partnerských zamestnávateľov/organizačné obmedzenia. Títo respondenti uviedli, že SOŠ nie sú aktuálne zapojené do SDV najmä z dôvodu nedostatku stabilných partnerských firiem v regióne, ktoré by vedeli dlhodobo zabezpečiť praktickú výučbu v požadovanom rozsahu. Okrem toho, 14 % respondentov uviedlo nezáujem zamestnávateľov o SDV.

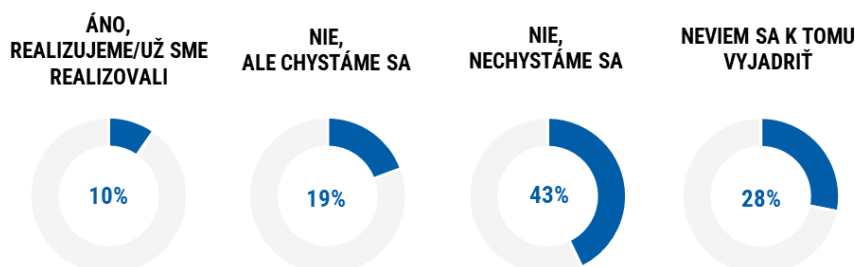
Graf č. 142 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Uved'te, prosím, dôvod/y, prečo nie je Vaša SOŠ zapojená do SDV?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Nasledujúca časť otázok sa týkala všetkých respondentov. Každý desiaty zástupca SOŠ deklaroval, že ich škola už realizovala odbornú stáž na niektorej vysokej škole. Ďalších 19 % respondentov uviedlo, že plánujú takúto stáž realizovať, zatiaľ čo viac ako 40 % sa neplánuje do realizácie odbornej stáže na vysokej škole zapojiť.

Graf č. 143 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Realizovali ste, alebo realizujete odbornú stáž na niektorej vysokej škole?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

95 % z respondentov, ktorí realizovali stáž sa vyjadrilo, že išlo o menej ako 10 vysokých škôl. Najčastejšie išlo o tieto vysoké školy: Slovenská technická univerzita (ďalej len „STU“), Žilinská univerzita (ďalej len „UNIZA“) alebo Technická univerzita v Košiciach (ďalej len „TUKE“). V rámci nich o nasledovné fakulty: Fakulta elektrotechniky a informačných technológií a Fakulta riadenia a informatiky UNIZA, Fakulta elektrotechniky a informatiky a Fakulta materiálov, metalurgie a recyklácie TUKE, alebo Stavebná fakulta a Fakulta architektúry a dizajnu STU.

Graf č. 144 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: S koľkými vysokými školami realizujete/ste realizovali stáž na vysokej škole a ktoré sú to?

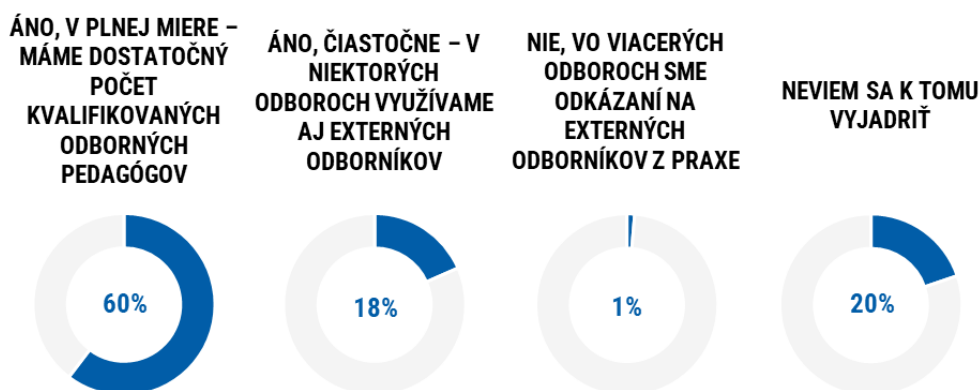

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

3.9 PRÍPRAVA INŠTRUKTOROV, VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

Približne 60 % respondentov uviedlo, že ich škola je schopná v plnej miere zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov vlastnými pedagógmi a 18 % uviedlo, že sú toho schopní čiastočne. Len 1 % respondentov uviedlo, že ich škola nie je schopná zabezpečiť kvalitnú odbornú prípravu vlastnými pedagogickými zamestnancami a vo viacerých odboroch sú odkázaní na externých odborníkov z praxe. 1/5 respondentov sa k predmetnej problematike nevedela vyjadriť.

Graf č. 145 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je vaša škola schopná zabezpečiť kvalitnú odbornú prípravu žiakov vlastnými pedagogickými zamestnancami tak, aby boli pripravení na reálne požiadavky trhu práce?

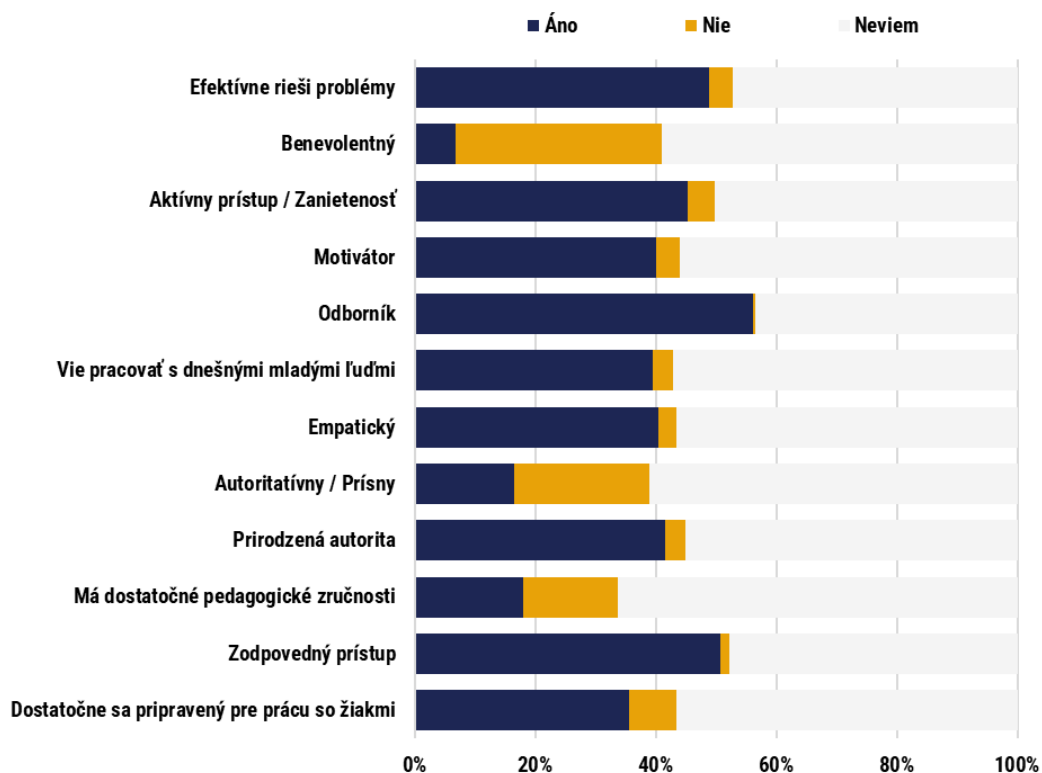

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú žiakov počas praktického vyučovania u zamestnávateľa v SDV, je vo všeobecnosti medzi respondentmi vnímané skôr pozitívne (ak neberieme do úvahy respondentov, ktorí nevedeli odpovedať). Vyšší podiel respondentov (56 %) uviedol, že inštruktor je odborníkom vo svojej oblasti. Viac ako polovica opýtaných zároveň súhlasila s tvrdením, že ich inštruktor pristupuje k práci zodpovedne a takmer 1/2 ocenila aj jeho schopnosť efektívne riešiť problémy.

Na druhej strane sa objavili aj záporné postoje pri niektorých charakteristikách inštruktorov. Až 34 % respondentov nesúhlasilo s tvrdením, že inštruktor je benevolentný, viac ako 1/5 ho nevníma ako autoritatívneho, či prísneho a približne 16 % sa domnieva, že inštruktor nemá dostatočné pedagogické zručnosti.

Graf č. 146 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)?**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

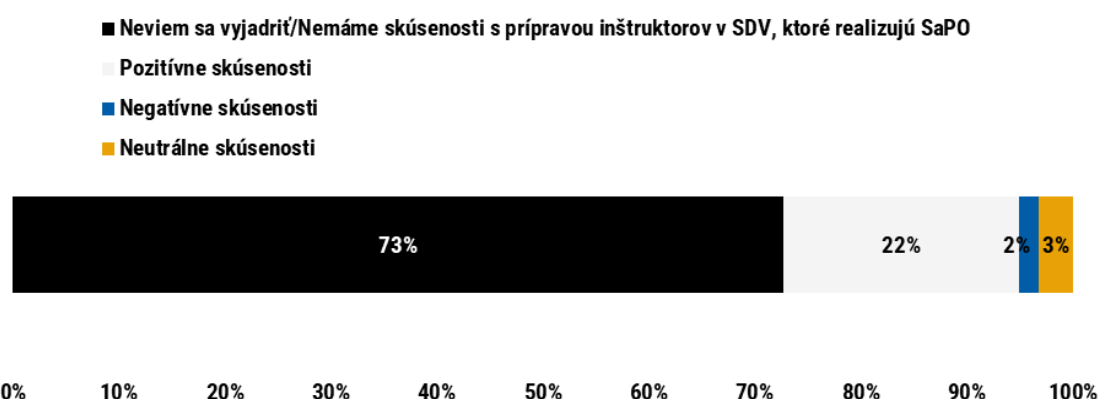
Niektorí respondenti uviedli aj špecifické poznámky. Napríklad poukázali na to, že ak majú žiaci viac inštruktorov, je ich náročné objektívne zhodnotiť, keďže každý z nich má odlišné vlastnosti a prístup. Objavili sa aj názory vyjadrujúce všeobecnú nespokojnosť s inštruktormi – podľa týchto respondentov **ide často o bežných zamestnancov, ktorí nie sú dostatočne vyškolení na prácu so žiakmi.**

Na druhej strane sa vyskytli aj pozitívne ohlasy od respondentov, ktorí sú s prácou inštruktorov celkovo spokojní. Zástupcovia škôl však upozorňujú na problém nedostatočných personálnych kapacít u niektorých zamestnávateľov, čo spolu s **častou fluktuáciou inštruktorov** naruša kontinuitu praktického vyučovania.

Viac ako 70 % respondentov nemá skúsenosť s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO, alebo sa k tejto problematike nevedelo vyjadriť. Naopak, viac ako pätina respondentov uviedla pozitívne skúsenosti s touto formou

prípravy. Respondenti ocenili, že SaPO pomohli inštruktorov rýchlo a kvalitne sa pripraviť na prácu so žiakmi. Zároveň uviedli, že príprava realizovaná SaPO je na dobrej úrovni, prispieva k profesionalizácii SDV a poskytuje inštruktorom potrebné informácie o jeho fungovaní, ako aj o spolupráci so školou a žiakmi. Len 2 % respondentov uviedlo, že majú so systémom prípravy skôr negatívne skúsenosti. Podľa nich by mala byť príprava inštruktorov komplexnejšia, keďže aktuálne ju nepovažujú za dostatočnú. Niektorí z nich zároveň poukázali na to, že SaPO často nestíhajú, a preto ich organizovanie preberajú samotné školy – čo by podľa ich názoru bolo vhodné následne aj finančne podporiť.

Graf č. 147 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO?

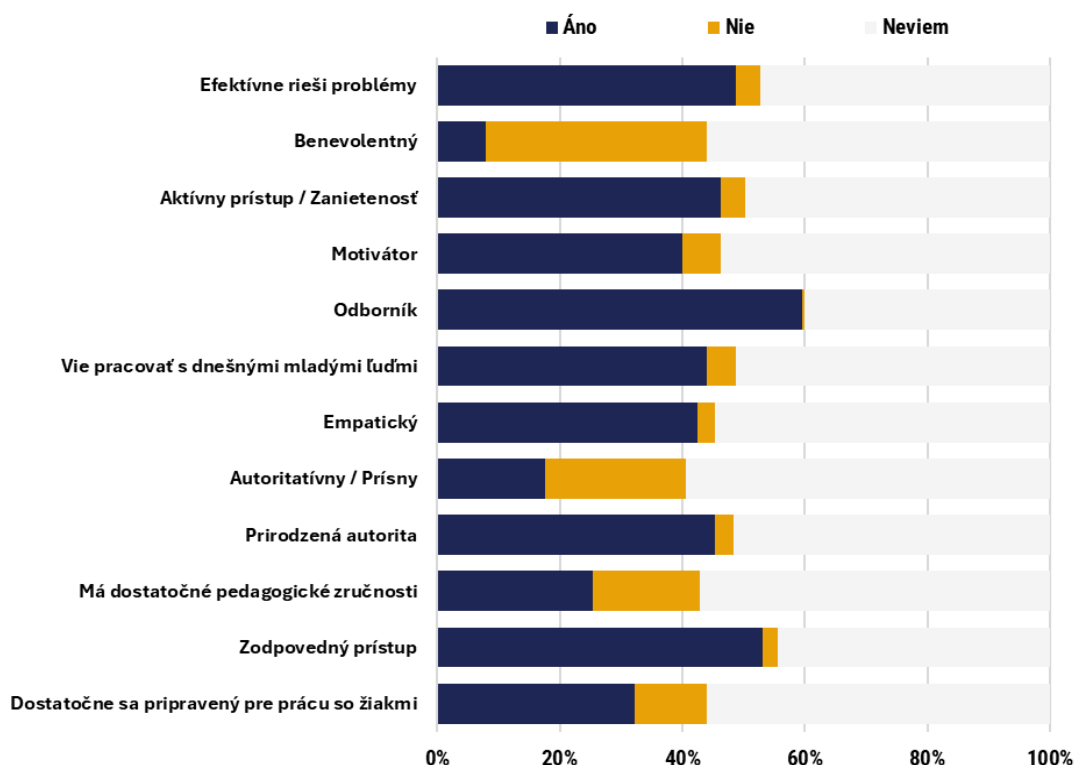

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V rámci systému školského vzdelávania je vnímanie pôsobenia inštruktorov, ktorí vedú žiakov počas praktického vyučovania u zamestnávateľa, podobne ako v SDV, hodnotené prevažne pozitívne – ak neberieme do úvahy respondentov, ktorí sa k danej otázke nevedeli vyjadriť. Približne **60 % respondentov sa stotožňuje s tvrdením, že inštruktor je odborníkom** vo svojej oblasti, 53 % oceňuje jeho zodpovedný prístup a takmer ½ vníma inštruktora ako aktívneho, zameraného a schopného efektívne riešiť problémy.

Na druhej strane sa pri niektorých charakteristikách objavili aj záporné odpovede. Až 36 % respondentov nesúhlasilo s tvrdením, že inštruktor je benevolentný, takmer štvrtina (24 %) ho nepovažuje za autoritatívneho či prísneho a približne 20 % opýtaných sa domnieva, že inštruktor nemá dostatočné pedagogické zručnosti.

Graf č. 148 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)?

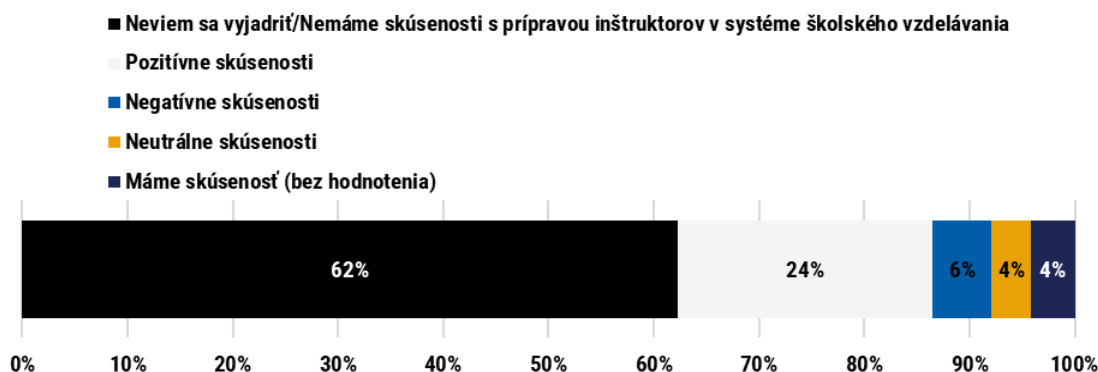

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Okrem uvedených charakteristík respondenti doplnili aj vlastné komentáre. Podobne ako v predchádzajúcom prípade viacerí uviedli, že pri vyššom počte inštruktorov je náročné objektívne hodnotiť žiakov, keďže jednotliví inštruktori sa navzájom líšia. Niektorí respondenti vyjadrili celkovo pozitívne hodnotenie pôsobenia inštruktorov, zatiaľ čo iní naopak zaujali skôr negatívny postoj, aj v súvislosti s častou fluktuáciou.

V prípade **inštruktorov pôsobiacich v systéme školského vzdelávania viac ako 60 % respondentov uviedlo, že nemajú skúsenosti s ich prípravou**. Takmer ¼ respondentov však deklarovala pozitívne skúsenosti – podľa nich vyškolení inštruktori lepšie rozumejú pedagogickým princípom, legislatívnym rámcom a práci so žiakmi. Negatívne skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania uviedlo približne 6 % respondentov, zatiaľ čo 4 % síce potvrdilo skúsenosť, no nijako ju nehodnotili.

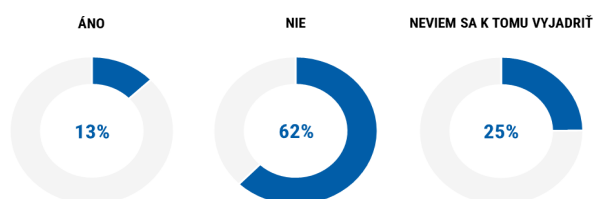
Graf č. 149 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Len 13 % zástupcov SOŠ uviedlo, že niektorý z pedagogických zamestnancov ich školy sa zúčastnil prípravy hlavných inštruktorov realizovaných prostredníctvom SaPO. Väčšina, viac ako 60 % respondentov uviedla, že žiadny z ich zamestnancov sa takejto prípravy nezúčastnil a ¼ sa k problematike nevedela vyjadriť.

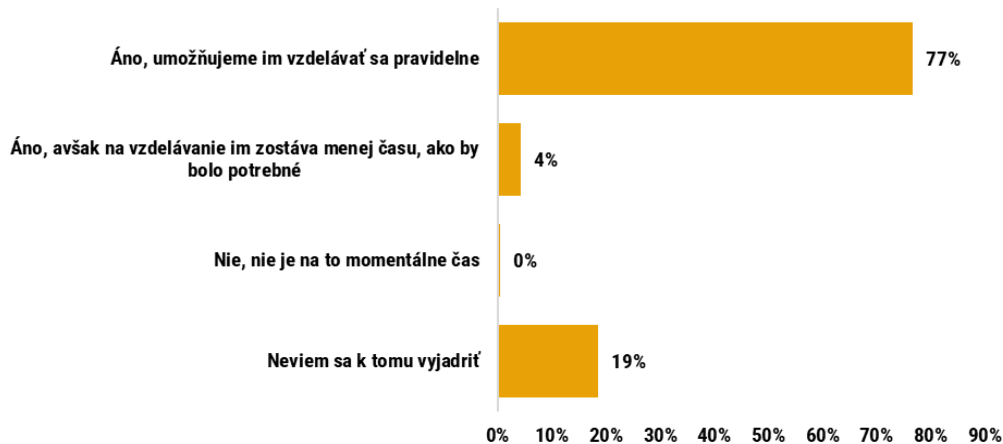
Graf č. 150 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Zúčastnil sa niektorý z pedagogických zamestnancov Vašej školy prípravy hlavných inštruktorov realizovaných prostredníctvom SaPO?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Takmer 80 % respondentov uviedlo, že **pedagogickým a odborným zamestnancom v ich škole je umožnené sa, v rámci profesijného rozvoja, vzdelávať**. 4 % respondentov uviedli, že síce je pedagogickým a odborným zamestnancom umožnené vzdelávať sa v rámci profesijného rozvoja, avšak na vzdelávanie im zostáva menej času, ako by bolo potrebné. Len 0,5 % zástupcov uviedla, že na to nie je momentálne čas.

Graf č. 151 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je umožnené Vaším pedagogickým a odborným zamestnancom vzdelávať sa v rámci profesijného rozvoja?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z respondentov, ktorí uviedli, že pedagogickým a odborným zamestnancom na ich škole je umožnené vzdelávať sa¹², najväčší podiel (31 %) označil ako preferované oblasti digitálne kompetencie a edtech nástroje a inovatívne pedagogické prístupy. Približne ¼ respondentov uprednostňuje vzdelávanie v oblasti mäkkých zručností.

Graf č. 152 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Aké oblasti v rámci profesijného rozvoja preferujú?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

¹² v rámci profesijného rozvoja

Boli navrhnuté aj ďalšie oblasti, okrem vyššie uvedených. Išlo najmä o oblasť podporných opatrení, inklúzie, resp. ďalších oblastí v nadväznosti na aktuálne potreby pedagogických a odborných zamestnancov.

3.10 FINANCOVANIE SOŠ

1/3 respondentov má za to, že systém financovania SOŠ, aktuálne schválený vládou SR, je nastavený optimálne. Ďalších 17 % respondentov uviedlo, že tento systém nie je nastavený optimálne. Viac ako 1/2 respondentov sa k danej problematike nevedela vyjadriť.

Graf č. 153 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Je podľa Vás aktuálne vládou SR schválený systém financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka znížené o 20 % pre neštátne školy, ak nie sú verejnými poskytovateľmi výchovy a vzdelávania) nastavený optimálne?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Približne 36 % respondentov, ktorí nesúhlasia s tvrdením, že systém financovania SOŠ je nastavený optimálne, navrhuje jeho prehodnotenie a zvýšenie normatívneho financovania. Podľa ich názoru nie sú normatívy stanovené ministerstvom dlhodobo aktualizované a nedostatočne pokrývajú reálne náklady na vzdelávanie žiaka. Celkové normatívne financovanie je podľa respondentov podhodnotené, čo spôsobuje, že väčšina škôl čelí existenčným problémom.

Každý štvrtý respondent nesúhlasí so súčasným rozlišovaním škôl na štátne a neštátne. Uvádzajú, že keďže všetky školy majú rovnaké povinnosti, mali by mať aj rovnaké práva a zároveň zdôrazňujú, že každý žiak by mal byť financovaný bez ohľadu na typ školy, ktorú navštevuje. Viac ako 20 % respondentov sa vyjadrilo, že financovanie škôl by nemalo byť založené na počte žiakov. Ako alternatívu navrhujú model financovania podľa počtu tried, odborov alebo celej školy. Ďalšie 3 % respondentov uviedlo, že je potrebné diferencovať normatívne financovanie podľa typu školy – napríklad medzi gymnáziami, SOŠ a pod.

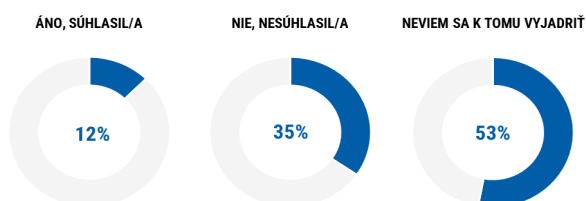
Graf č. 154 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka).

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako jedna $\frac{1}{3}$ respondentov by nesúhlasila s úpravou financovania SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce, zatiaľ čo približne 12 % by s uvedeným súhlasilo. Viac ako $\frac{1}{2}$ respondentov nevyjadrila na túto otázku svoj názor.

Graf č. 155 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce?

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Viac ako $\frac{1}{2}$ respondentov, ktorí sa vyjadrili k otázke úpravy financovania SOŠ podľa uplatnenia absolventov na trhu práce, je presvedčená, že tento spôsob nie je dostatočne objektívny a môže prinášať viaceré problémy. Upozorňujú na to, že vyhodnocovanie uplatnenia absolventov je komplikované, keďže mnohí z nich pracujú mimo svojho odboru vzdelania, pokračujú v ďalšom štúdiu, alebo odchádzajú do zahraničia. Respondenti zároveň poukazujú na nejasnosti v tom, ktorá inštitúcia by mala zodpovedať za hodnotenie uplatnenia absolventov.

Viacerí sa domnievajú, že prepojenie financovania škôl s uplatnením absolventov nie je vhodné, keďže trh práce sa neustále mení, mení sa aj štruktúra požadovaných povolání a absolventi sa často rekvifikujú. Takmer $\frac{1}{5}$ respondentov upozorňuje, že takto nastavený systém by mohol byť problematický aj z dôvodu regionálnych rozdielov, sociálneho zázemia žiakov či ich individuálnych schopností.

Na druhej strane, približne 7 % respondentov s navrhovanou úpravou súhlasí, pretože sú presvedčení, že by mohla prispieť k zvýšeniu motivácie SOŠ dosahovať lepšie výsledky.

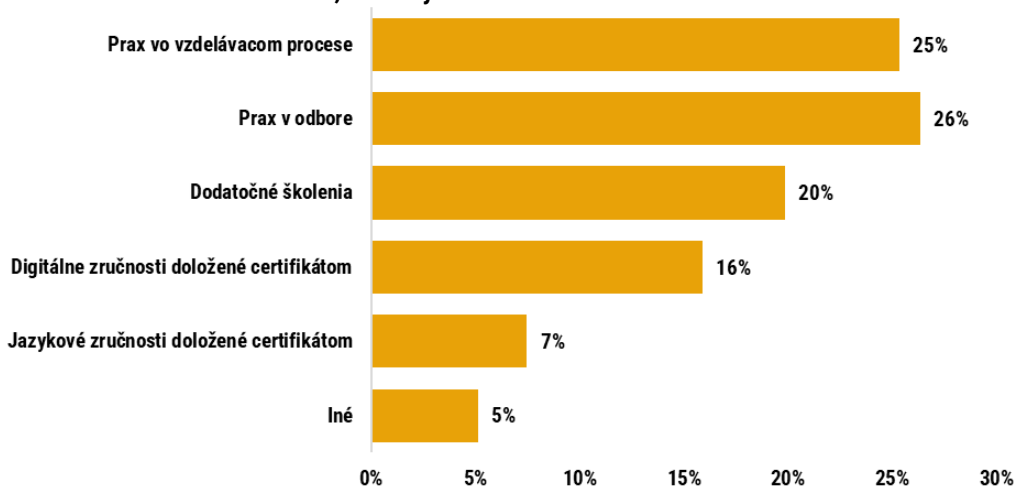
Graf č. 156 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce.**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Najviac (26 %) respondentov zastáva názor, že prax v odbore je jedným merateľných kritérií, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ. ¼ z nich má za to, že merateľným kritériom by mala byť prax vo vzdelávacom procese. Len 7 % respondentov označilo jazykové zručnosti doložené certifikátom ako podstatné kritérium.

Graf č. 157 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: **Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritéria, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli?**

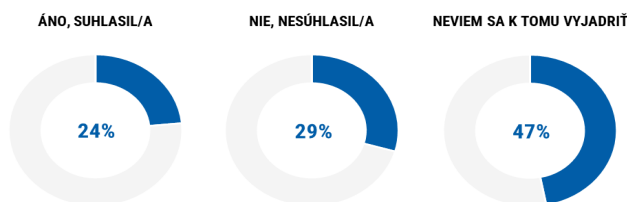

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Každý dvadsiaty respondent tiež uviedol inú špecifickú odpoveď. **Medzi merateľnými kritériami, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ, by mali patriť: práca na projektoch, príprava žiakov na súťaže, mimoškolské aktivity, príprava žiakov na začlenenie sa do výrobného procesu, organizovanie školení, exkurzií a podobne. Ďalej by sa na odmeňovaní mala zohľadňovať aj cena práce v odbore, alebo úroveň priemernej hrubej mesačnej mzdy vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov.**

Takmer ¼ respondentov by súhlasila s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva. Len o 5 % vyšší podiel respondentov by s rovnakým tvrdením naopak nesúhlasil. Približne 47 % respondentov sa k danému tvrdeniu nevedelo vyjadriť.

Graf č. 158 Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní a sektore hospodárstva?

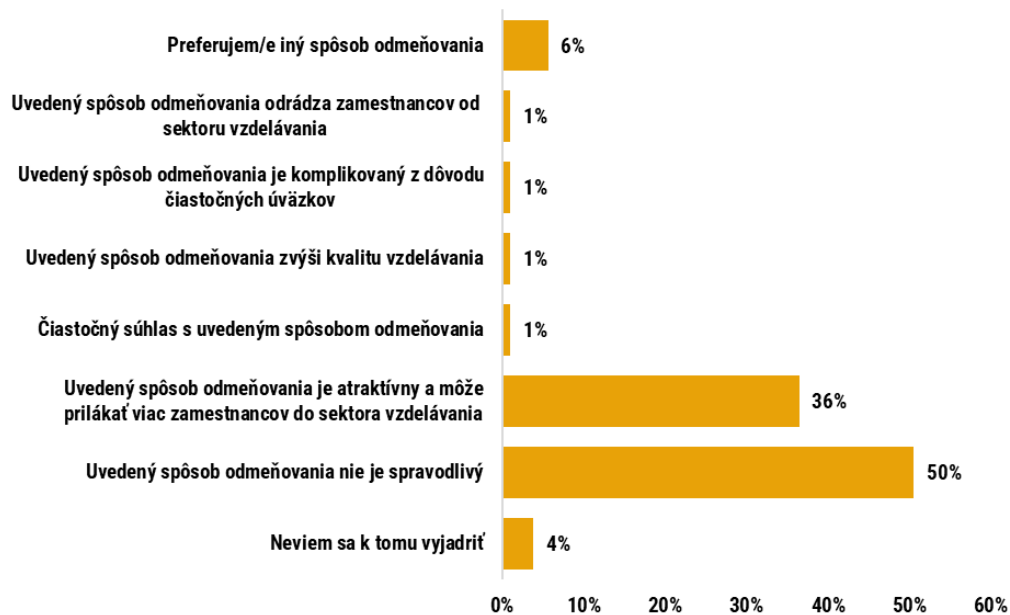

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Z respondentov, ktorí sa k danej problematike vyjadrili, približne ½ zastáva názor, že takýto systém odmeňovania nie je spravodlivý. Podľa nich nie je dôvod predpokladať, že učiteľ informatiky v SOŠ podáva vyšší výkon než napríklad učiteľ dejepisu či matematiky.

Naopak, 36 % respondentov vníma tento spôsob odmeňovania ako atraktívny a domnieva sa, že by mohol prilákať do sektora vzdelávania viac zamestnancov. Ďalších 6 % respondentov by uprednostnilo iný model odmeňovania – napríklad taký, ktorý by zohľadňoval životnú úroveň v danom regióne, dosiahnuté vzdelanie alebo by zavádzal koeficienty pre jednotlivé vyučovacie predmety.

Graf č. 159 **Vyhodnotenie odpovedí respondentov na otázku: Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k nastaveniu odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolání a sektore hospodárstva.**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

KAPITOLA č. 4:

**POROVNANIE KVANTITATÍVNYCH
A KVALITATÍVNYCH DÁT
S ROKOM 2022**

4. POROVNANIE KVANTITATÍVNYCH A KVALITATÍVNYCH DÁT S ROKOM 2022

V roku 2022 sa realizovalo elektronické dotazníkové zisťovanie medzi SOŠ cez aktivitu: „Pôsobenie stavovských a profesijných organizácií v odbornom vzdelávaní a príprave“. Bolo zamerané na zistenie rozsahu a kvality pôsobenia SaPO, rovnako tak na vnímanie ich kompetencií v rámci OVP. Mapovanie aktuálneho stavu slúžilo na poskytnutie množstva relevantných informácií zo strany oslovených zástupcov SOŠ. Na základe získanej spätnej väzby, resp. návrhov boli poskytnuté odporúčania pre dotknuté subjekty na optimalizáciu činnosti, resp. zlepšenie efektivity OVP do ďalšieho obdobia. Aj v roku 2025 bolo dotazníkové zisťovanie zamerané na identický cieľ, pričom autorský kolektív považoval za dôležité porovnať predchádzajúce výsledky so súčasnými a identifikovať hlavné posuny a zmeny, ktoré nastali za 3 roky.

4.1 DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE, VZORKA A CIEĽOVÁ SKUPINA

Dotazníkové zisťovanie bolo v oboch prípadoch zrealizované cez program Alchemer so zámerom rovnakého spôsobu tvorby, distribúcie a vyhodnotenia dotazníkového zisťovania. Zadanie o vzorke a cieľovej skupine bolo obdobné, rovnako tak požadovaná miera návratnosti. Je možné konštatovať, že východiskové parametre boli takmer identické, čo následne umožnilo efektívnejšie porovnanie oboch vyhodnotení.

4.2 TYPY A POČTY OTÁZOK V DOTAZNÍKOVOM ZISŤOVANÍ

V oboch dotazníkových zisťovaniach bolo určených 10 tematických okruhov, avšak v aktuálnom zisťovaní boli tieto rozšírené o nové oblasti, ktoré boli skúmané v nadväznosti na zmeny v legislatíve a významné aktuálne problémy a výzvy v predmetnej oblasti.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené základné informácie o rozdieloch medzi zisťovaniami v rokoch 2022 a 2025. **Pôvodné okruhy** znamenajú, že zameranie a oblasti zisťovania boli v roku 2025 oproti roku 2022 rovnaké, i keď v niektorých prípadoch mohli byť formulácie mierne zmenené. **Rozšírené okruhy** znamenajú, že (najmä vzhľadom na zmeny v legislatíve) sa okruh oblastí¹³ rozšíril o nové skutočnosti. **Nové okruhy** boli také, ktoré pôvodný dotazník neobsahoval a v roku 2025 sa doplnili do štruktúry.

¹³ a následne otázok

Tabuľka č. 3 Rozdiely v dotazníkovom zisťovaní – rok 2025 verzus 2022

-	Rok 2025 – počet
Okruhy - celkovo	10 (= žiadna zmena)
Pôvodné okruhy	4
Rozšírené okruhy	5
Nové okruhy	1
Otázky - celkovo	106 (= +38 otázok)
Povinné otázky	102 (= + 41 otázok)
Pôvodné otázky	46
Zmenené a nové otázky	60

Zdroj: autorský kolektív

Obdobne tomu bolo aj pri samotných otázkach v jednotlivých oblastiach. Evidoval sa rozdiel medzi zisťovaniami v roku 2025 oproti roku 2022. Vo všeobecnosti pribudlo 38 otázok, pričom spolu 102 (96%) zo všetkých otázok bolo povinných. V roku 2022 ich bolo povinných necelých 90%. **Pôvodné otázky** boli tie, ktoré mali zameranie rovnaké, mohli byť možnosti odpovedí mierne preformulované. Podstata otázky však zostala nezmenená a bolo možné ju, v rámci možností, porovnať. **Zmenené a nové otázky** sledovali nové skutočnosti, aj vzhľadom na rozšírenú problematiku oblastí, do ktorej boli zahrnuté. Navzájom porovnať by ich však bolo problematické, preto následne neboli spoločne vyhodnocované.

4.3 POROVNANIE VYHODNOTENIA ZHODNÝCH OTÁZOK V DOTAZNÍKOVOM ZISŤOVANÍ V ROKU 2022 A 2025

Spolu išlo o **43 otázok, ktoré bolo možné vyhodnotiť a porovnať ako zhodné**, s dostatočne výpovednou hodnotou. Autorský tím sa snažil ponechať v súčasnom dotazníkovom zisťovaní najmä také otázky, ktoré vypovedali o spolupráci, zapojení, kompetenciách a prínosoch SaPO, aby bolo možné **zistiť kvalitatívny posun v čase**. Taktiež považoval za významné zistiť ako školy nazerajú a aké majú názory na vývoj/zmenu rôznych procesov. Čo navrhujú v konkrétnej situácii zmeniť, alebo doplniť a aké odporúčania navrhujú na zlepšenie situácie.

Otázky boli rozdelené do 9-tich oblastí¹⁴ a nasledujúca tabuľka zároveň uvádza početnosti otázok, ktoré boli porovnávané. Najpočetnejšia (9) bola oblasť „Sieť SOŠ a sústava odborov vzdelávanie pre SOŠ“.

¹⁴ s názvami, ktoré boli použité v dotazníkovom zisťovaní v roku 2025 + samostatne bola vyhodnotená položka EDUID

Tabuľka č. 4 Početnosť otázok v jednotlivých oblastiach, ktoré boli porovnávané

Názov oblasti	Počet otázok ¹⁵
Názor SOŠ na pôsobenie a spoluprácu so SAPO v OVP	3
Sieť SOŠ a sústava odborov vzdelávania pre SOŠ	9
Potreby trhu práce, inovácie a plánovanie počtu žiakov prvého ročníka SOŠ	7
Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy	2
Ukončovanie štúdia	8
Centrá excelentnosti OVP, nadpodnikové vzdelávacie centrá a tréningové centrá	2
Systém duálneho vzdelávania a odborné stáže	3
Príprava inštruktorov, vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov	3
Financovanie SOŠ	6

Zdroj: autorský kolektív

Samostatným (špeciálnym) indikátorom bolo EDUID, z ktorého bolo možné zistiť, či sa dotazníkového zisťovania zúčastnili rovnaké SOŠ a následne vyhodnotiť ich % mieru. Bez ohľadu na to, či a koľko SOŠ sa opätovne zúčastnilo dotazníkového zisťovania, nasledujúce (porovnávané) otázky vypovedajú o tom ako respondenti vnímali rôzne oblasti, ktoré sa ich priamo dotýkajú.

EDUID

Porovnaním špeciálnych identifikátorov EDUID (z rokov 2022 a 2025) bolo zistené, **že respondenti zo 68 % rovnakých SOŠ poskytli svoje odpovede, názory, postoje a skúsenosti**¹⁶. Pri interpretácii nasledujúcich výsledkov je preto potrebné mať na pamäti, že porovnávané vstupné súbory respondentov z rokov 2022 a 2025 neboli úplne totožné, a teda zmeny v čase môžu byť ovplyvnené aj týmto faktorom.

Je tiež potrebné brať do úvahy fakt, že i keď vo väčšine prípadov išlo o rovnaké SOŠ, dotazníkové zisťovanie nemuseli vyplňať identické osoby, a teda samozrejme mohlo prísť k zmene názorov, postojov a skúseností. Nakoľko je však % zhodnosti respondentov relatívne vysoké, bolo možné kvalifikovane porovnať určité oblasti a následne ich nižšie v texte vyhodnotiť.

¹⁵ vhodných na porovnanie

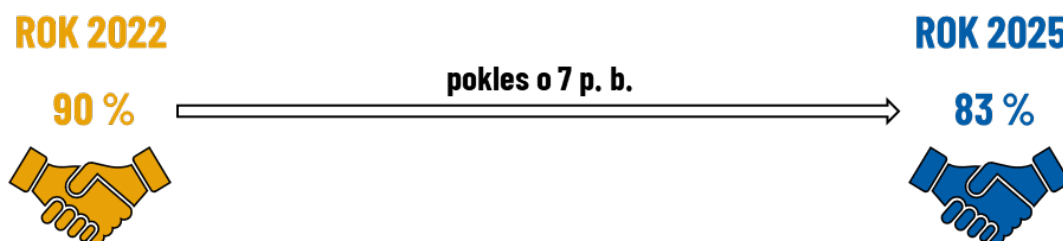
¹⁶ v rámci oboch dotazníkových zisťovaní

4.3.1 NÁZOR SOŠ NA PÔSOBNIE A SPOLUPRÁCU SO SAPO V OVP (2022 VERZUS 2025)

Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave?

V roku 2022 uviedlo **90 % respondentov, že pozná kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v zákone o OVP**. V roku 2025 tento podiel klesol na 83 %, čo predstavuje pokles o 7 percentuálnych bodov (ďalej len „p. b.“). Tento pokles naznačuje, že informovanosť o kompetenciách SaPO sa v priebehu rokov mierne znížila, čo môže súvisieť napríklad so zmenami personálneho obsadenia v SOŠ, obmedzenou komunikáciou medzi SaPO a SOŠ, alebo nižšou mierou zapojenia SaPO do regionálnych aktivít v oblasti OVP.

Graf č. 161 Podiel respondentov, ktorí poznali kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

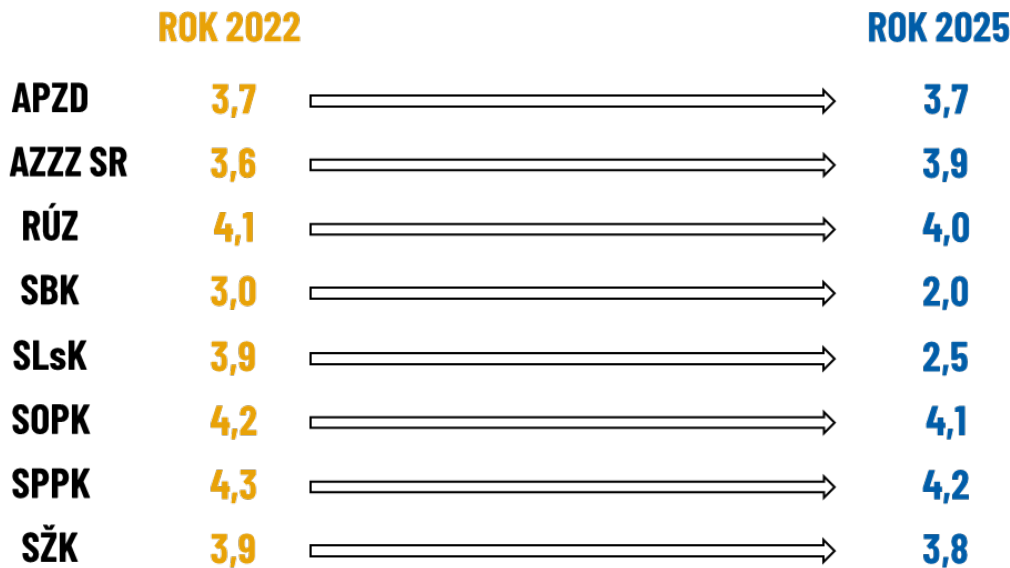
S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Pokiaľ ide o spoluprácu so samotnými SaPO, v roku 2022 najväčší podiel respondentov deklaroval spoluprácu RÚZ – spolu 78 % zástupcov SOŠ. Tento podiel v roku 2025 poklesol len mierne, na približne 74 %. V hodnotení spolupráce viac ako ½ respondentov v roku 2022 označila spoluprácu s RÚZ najvyššou možnou hodnotou, čo poukazuje na vysokú mieru spokojnosti. Podobný trend bol zaznamenaný aj v roku 2025, kedy takmer ½ respondentov opätovne ohodnotila spoluprácu najvyššou mierou spokojnosti.

Okrem RÚZ bol významný podiel spolupráce zaznamenaný aj s SPPK – zhodne 55 % respondentov v rokoch 2022 aj 2025. Spoluprácu s SPPK hodnotili respondenti v roku 2022 veľmi pozitívne, pričom takmer 75 % ju ohodnotilo najvyššou možnou známku. V roku 2025 sa tento podiel mierne znížil, avšak len o niekoľko p. b.

Vysokú mieru spokojnosti s RÚZ, SPPK, ale aj SPPK v rokoch 2022 aj 2025 možno sledovať aj pomocou priemernej úrovne spokojnosti.

Graf č. 162 Vážený aritmetický priemer hodnotení spokojnosti so spoluprácou SaPO v rámci OVP v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

S ktorými z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte?

Respondenti hodnotili aj prácu jednotlivých expertov RÚZ, čo umožňuje sledovať trend spokojnosti v čase. **V roku 2022 viac ako 60 % respondentov uviedlo najvyššiu mieru spokojnosti** pri hodnotení každého z expertov, ktorí boli v dotazníku uvedení menovite. **V roku 2025 sa tento podiel znížil**, pričom približne ½ respondentov vyjadrila rovnakú úroveň spokojnosti s jednotlivými expertmi.

4.3.2 SIEŤ SOŠ A SÚSTAVA ODBOROV VZDELÁVANIA PRE SOŠ (2022 VERZUS 2025)

Ste spokojný/á s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu?

Respondenti dotazníkového zisťovania mali možnosť vyjadriť mieru spokojnosti s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a so zapojením príslušnej SaPO do tohto procesu. **Kým v roku 2022 dosiahla každá SaPO viac než 40 % hodnotení na najvyššej úrovni spokojnosti, v roku 2025 tomu už tak nebolo.** Priemerná miera spokojnosti zaznamenala pokles u väčšiny sledovaných SaPO. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v SBK, kde sa priemerné hodnotenie znížilo z 3,8 v roku 2022 na 2,0 v roku 2025. Zmena priemernej miery spokojnosti nebola spozorovaná u RÚZ a SPPK. Spolu s SOPK sa tieto SaPO kontinuálne radia medzi organizácie s najvyšším podielom respondentov vyjadrujúcich najvyššiu úroveň spokojnosti v oboch sledovaných obdobiach.

Graf č. 163 Vážený aritmetický priemer hodnotení spokojnosti s procesom zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

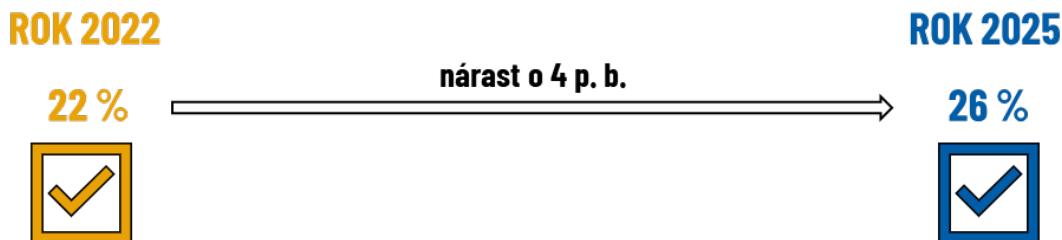
Čo by ste v procese zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili ?

Spoločnou najžiadanejšou zmenou pri zaraďovaní odborov vzdelávania do siete SOŠ a pri zapojení SaPO v oboch rokoch bolo predovšetkým **zníženie administratívnej záťaže, zvýšenie flexibility pri zaraďovaní odborov a celkové skrátenie a zjednodušenie procesu**. V roku 2022 respondenti často uvádzali aj potrebu intenzívnejšej spolupráce pri zriaďovaní odborov vzdelávania s konkrétnymi zamestnávateľmi v regióne. V roku 2025 sa preferencie respondentov posunuli k dôrazu na to, aby vznik nových odborov bol riadený reálnymi potrebami trhu práce, vrátane regionálnych špecifik a požiadaviek zamestnávateľov.

Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce?

V priebehu sledovaného obdobia došlo k nárastu podielu respondentov, ktorí sa stotožnili s tvrdením o optimálnosti aktuálnej sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, o 4 p. b.. Kým v roku 2022 zastávalo tento názor približne 22 % respondentov, v roku 2025 ich podiel vzrástol na 26 %. Zatiaľ čo v roku 2022 s tvrdením nesúhlasilo viac ako 50 % opýtaných, v roku 2025 tento podiel klesol na takmer štvrtinu. Uvedený pokles nesúhlasu možno vysvetliť aj tým, že v roku 2025 pribudla možnosť zvoliť odpoveď „aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ iba čiastočne zodpovedá potrebám trhu práce“, ktorú označilo 43 % respondentov.

Graf č. 164 Podiel respondentov, ktorí súhlasili s tvrdením, že aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ je nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce v rokoch 2022 a 2025

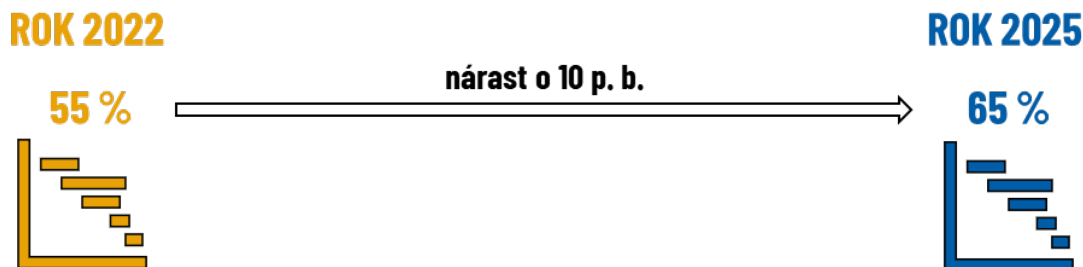

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania?

Podiel respondentov, ktorí vyjadrili svoj súhlas s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania, v priebehu rokov vzrástol z pôvodných 55 % v roku 2022 na 65 % v roku 2025. Respondentov, ktorí súhlasia ešte možno rozdeliť na tých, ktorí súhlasia a považujú to za potrebné (27 %, respondentov čo predstavuje nárast o 6 p. b. oproti roku 2022) a tých, ktorí síce súhlasia, ale obávajú sa následkov (cca. 38 % respondentov, čo predstavuje nárast o 4 p. b. v porovnaní s rokom 2022).

Graf č. 165 Podiel respondentov, ktorí by súhlasili s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania v rokoch 2022 a 2025

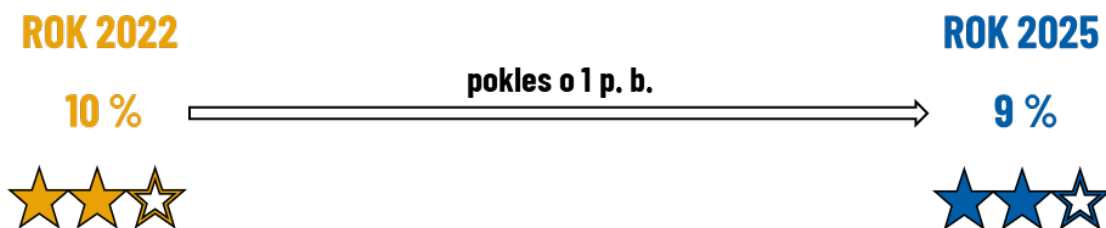

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Ste spokojný/á s procesom zaradovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)?

Podiel respondentov, ktorí uviedli maximálnu možnú úroveň spokojnosti s nižšie uvedeným procesom sa v rokoch 2022 a 2025 líšil len o 1 p. b. Podobne tomu bolo aj v prípade respondentov, ktorí uviedli najnižšiu možnú úroveň spokojnosti. Pokým v roku 2022 to bolo 11 % respondentov, v roku 2025 išlo o 10 %.

Graf č. 166 Podiel respondentov, ktorí boli spokojní s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) na najvyššej úrovni spokojnosti v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Čo by ste v procese - zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?

V oboch sledovaných rokoch sa respondenti **najčastejšie vyjadrovali k administratívnej náročnosti procesu**, pričom navrhovali jeho zefektívnenie a zníženie byrokratickej záťaže.

Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

V priebehu sledovaného obdobia nedošlo k zmene podielu respondentov, ktorí by súhlasili so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby. V oboch sledovaných rokoch približne ¼ respondentov vyjadrila súhlas s touto možnosťou. Podiel nesúhlasiacich respondentov sa mierne znížil, zatiaľ čo podiel zástupcov SOŠ, ktorí sa k tejto otázke nevedeli vyjadriť, zaznamenal nárast.

Graf č. 167 Podiel respondentov, ktorí súhlasili so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby?

Dopytovaní respondenti (v oboch sledovaných rokoch) uvádzali podobné prínosy. V roku 2022 medzi najčastejšie uvádzané pridané hodnoty patrili vysoká kvalifikovanosť pedagóga, úspora finančných prostriedkov, zjednodušenie personálneho zabezpečenia, zjednotenie úrovne výučby a tým aj znižovanie rozdielov vo vedomostnej úrovni medzi školami, ako aj čiastočná náhrada chýbajúcich odborníkov z praxe. V roku 2025 viac ako 40 % respondentov uviedlo, že takýto model by mohol predstavovať efektívne riešenie nedostatku špecializovaných pedagógov, pričom ďalších 10 % respondentov zdôraznilo jeho potenciál v súvislosti s úsporou finančných prostriedkov.

Uvedte prosím dôvod/y prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby.

Pokiaľ ide o dôvody nesúhlasu so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami, niektoré odpovede z rokov 2022 a 2025 sa síce zhodovali, avšak ich frekvencia sa výrazne lišila. Odpovede z roku 2025 boli **zreteľne ovplyvnené skúsenosťami s pandémiou ochorenia COVID-19**. Viac ako polovica respondentov uviedla, že online výučba nie je vhodná forma vzdelávania, keďže je spojená s nižšou kvalitou výučby. Títo respondenti zároveň deklarovali výrazne negatívne skúsenosti s realizáciou tohto typu výučby v praxi.

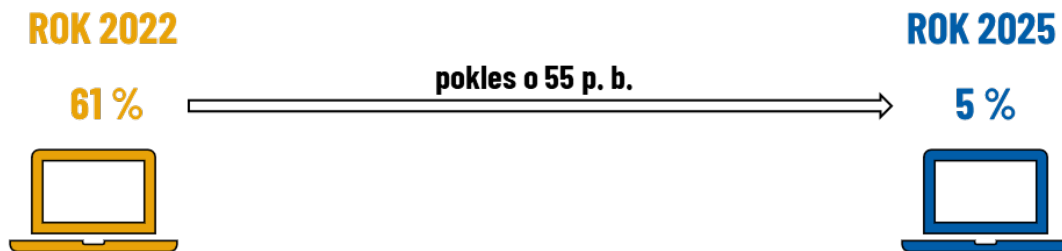
4.3.3 POTREBY TRHU PRÁCE, INOVÁCIE A PLÁNOVANIE POČTU ŽIAKOV PRVÉHO ROČNÍKA SOŠ (2022 VERZUS 2025)

Má už Vaša škola vypracovaný Program digitálnej transformácie školy?

Na otázku týkajúcu sa vypracovania Programu digitálnej transformácie školy v roku 2022 odpovedalo 61 % respondentov možnosťou „Áno“, zvyšná časť odpovedala možnosťou „Nie“. V roku 2025 na rovnakú otázku zodpovedalo Áno len 5%. Je to aj z toho dôvodu, že v aktuálnom dotazníku mali možnosť vybrať si možnosť „Neviem sa k tomu vyjadriť“ – čo väčšina z nich aj využila (64 %). Preto je možné konštatovať, že pokles neznamena zníženie digitálnej pripravenosti, ale zmenu (doplnenie) štruktúry odpovedí v aktuálnom zisťovaní. Výsledok naznačuje, že digitalizačné iniciatívy na školách pravdepodobne často prebiehajú neformálne, bez oficiálneho programu a že zodpovední pracovníci nemajú dostatočné informácie.

Výsledky tak poukazujú na potrebu lepšej informovanosti a metodickej podpory škôl pri tvorbe a implementácii programov digitálnej transformácie. Zároveň je vhodné, aby sa tieto aktivity stali systematickou súčasťou riadenia školy, nielen iniciatívou jednotlivcov, či krátkodobých projektov.

Graf č. 168 Podiel respondentov, ktorí uviedli, že ich SOŠ má už vypracovaný Program digitálnej transformácie školy v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

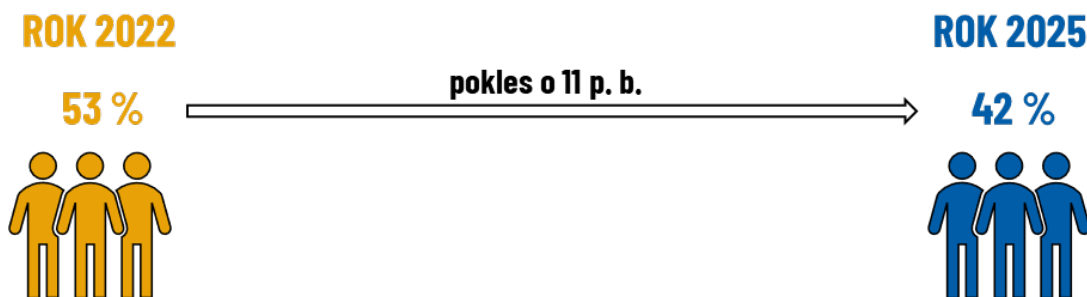
Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce?

V roku 2022 vyjadrila nadpolovičná väčšina SOŠ podporu tomu, aby sa určovanie najvyšších počtov žiakov prvého ročníka SOŠ riadilo reálnymi potrebami trhu práce. Súhlas deklarovalo 53 % respondentov, 22 % nesúhlasilo a 25 % sa k otázke nevedelo vyjadriť. Odpovede tak poukazovali na relatívne stabilný trend smerujúci k zosúladieniu vzdelávacej ponuky s požiadavkami zamestnávateľov.

V roku 2025 bola otázka formulovaná podrobnejšie a umožňovala diferencovanejšie odpovede („Áno, je to nevyhnutné“, „Nie, nie je to potrebné“, „Neviem sa k tomu vyjadriť“). Tento posun sa premietol aj do výsledkov. Kladná odpoveď poklesla o 11 percentuálnych bodov, čo však automaticky neznamená nižšiu podporu konceptu. Skôr to odráža presnejšie vymedzenie možností. Podiel nesúhlasných odpovedí sa dokonca znížil z 22 % na 15 %, čo ukazuje, že zásadných odporcov prístupu je menej. Najvýraznejšou zmenou je nárast odpovedí „neviem sa vyjadriť“ na 43 %, teda o 18 p. b. viac ako tomu bolo v roku 2022.

Podpora konceptu určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ zostáva stabilná, avšak v roku 2025 je sprevádzaná väčšou opatrnosťou a informačnou neistotou zo strany škôl.

Graf č. 169 Podiel respondentov, ktorí súhlasili s tým, aby sa v procese určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k potrebe zisťovať potreby trhu práce pre účely určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ. Ak máte informácie o procese určovania potrieb trhu práce, aká je Vaša skúsenosť?

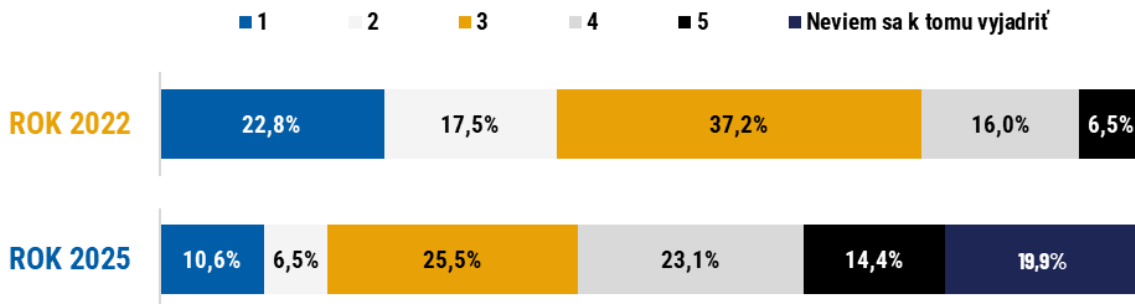
V roku 2022 respondenti poukazovali najmä na nedôveru k spôsobu zisťovania potrieb trhu práce. Nepoznali použitú metodiku, štatistiky považovali za neaktuálne a skreslené, upozorňovali na zanedbávanie menších zamestnávateľov a regionálnych špecifík a na to, že plány výkonov a reálne prijaté počty žiakov sa aj tak často rozchádzali. Zisťovanie potrieb trhu práce síce formálne akceptovali, ale dominantným motívom bolo spochybňovanie jeho kvality, centralizácie „z Bratislavy“ a upozorňovanie na to, že trh práce je nestabilný a ťažko predvídateľný.

V roku 2025 školy už oveľa explicitnejšie priznávajú, že zisťovanie potrieb trhu práce je nevyhnutné. A to najmä kvôli uplatniteľnosti absolventov a efektívnemu využitiu verejných zdrojov. Zároveň však kladú dôraz na to, aby bolo **regionálne citlivé, dátovo kvalitné a transparentné**. Popri kontinuite tém z roku 2022 (regionálny rozmer, pochybnosti o štatistikách, dynamika trhu práce) sa silnejšie objavuje aj požiadavka kombinovať ekonomické potreby s právom žiakov na voľbu povolania a so spoločenským významom niektorých odborov. Kým teda v roku 2022 prevládal skôr kritický až odmietavý tón voči existujúcim mechanizmom, v roku 2025 dominuje postoj „áno, ale“ – školy považujú zisťovanie potrieb trhu práce za kľúčový nástroj, no požadujú jeho modernizáciu, spresnenie a väčšie zapojenie regionálnych partnerov a samotných škôl.

Ste spokojný/á s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)?

V roku 2022 školy vnímali proces plánovania výkonov skôr rezervovane, 23 % respondentov mu dalo najnižšie hodnotenie. 37 % zvolilo neutrálnu strednú hodnotu a najvyššiu spokojnosť „5“ uviedlo len 6 % respondentov. V roku 2025 sa rozloženie odpovedí viditeľne posunulo k vyšším hodnotám spokojnosti: najnižšie hodnotenia 1 a 2 spolu dosiahli už „len“ 17,1 %, neutrálna hodnota 3 sa znížila na 25,5 %, naopak vyššie hodnoty 4 a 5 vzrástli na 23,1 % a 14,4 %. Celkovo tak takmer dve tretiny respondentov (63 %) v roku 2025 hodnotia nový proces ako skôr uspokojivý až veľmi dobrý. Zároveň sa v roku 2025 objavila aj skupina škôl, ktoré sa k procesu nevedeli vyjadriť (19,9 %), hoci všetky deklarovali, že s novým systémom v nejakej forme spolupracujú.

Graf č. 170 Štruktúra odpovedí respondentov podľa spokojnosti s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Čo by ste v procese určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) zmenili?

V roku 2022 respondenti kládli dôraz najmä na to, aby sa počty žiakov viac prispôbili reálnemu záujmu o jednotlivé odbory a regionálnym potrebám. Žiadali, aby sa pri prideľovaní zohľadňovalo zameranie školy, jej tradícia a kvalita vo vyučovaní daného odboru a aby VÚC stanovoval skôr celkový počet žiakov pre školu. Tento by si, podľa záujmu, sama škola rozdelila medzi odbory.

V roku 2025 sú tieto požiadavky stále prítomné, ale diskusia je oveľa širšia a ostrejšia. Ku želaniu väčšej flexibility (celkový limit pre školu, možnosť „prelievať“ kapacity podľa prihlášok a demografie) sa pridáva silná kritika jednostranného vplyvu VÚC, volanie po posilnení rozhodovacej úlohy škôl a SaPO a po výrazne väčšej transparentnosti pravidiel (jasné kritériá, zverejnené váhy, „online kalkulačka“). Novým prvkom je aj systémový rozmer – respondenti spájajú plánovanie výkonov s financovaním „na žiaka“, upozorňujú na nedostatok priestorov a učiteľov, na pretekajúce s gymnáziami o žiakov a na špecifické postavenie národnostných a menších škôl.

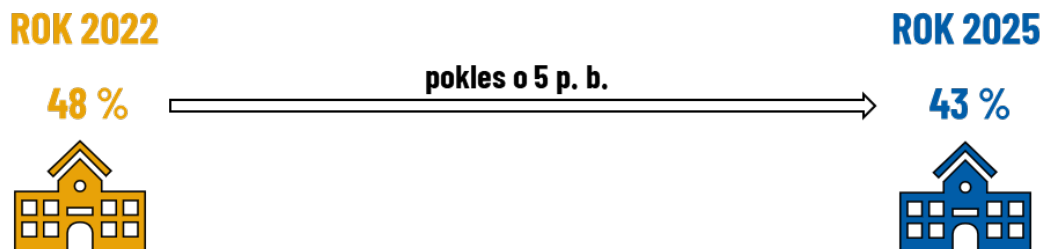
Pri porovnaní rokov je možné povedať, že zatiaľ čo v roku 2022 školy skôr „technicky“ navrhovali lepšie prispôbenie počtov záujmu žiakov a regiónu, v roku 2025 už otvorene spochybňujú nastavenie kompetencií a pravidiel, žiadajú participatívnejší model s väčším vplyvom škôl a SaPO a komplexnejšiu reformu plánovania výkonov.

Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určený neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá?

V roku 2025 označilo túto situáciu za problém 43 % respondentov, čo predstavuje mierny pokles oproti roku 2022, keď rovnaký názor vyjadrilo 48 % škôl. Odpoveď „Nie“ uviedlo v oboch zisťovaniach zhodne 12 % respondentov, čo poukazuje na stabilný podiel škôl, ktoré nevidia problém v nastavovaní počtov žiakov pre gymnáziá. Najvýraznejšia zmena nastala pri odpovedi „Neviem sa vyjadriť“. V roku 2025 ju zvolilo až 46 % škôl, čo je nárast oproti 40 % v roku 2022. Tento

posun môže naznačovať prehlbujúcu sa informačnú neistotu škôl ohľadom kritérií, podľa ktorých samosprávne kraje určujú kapacity gymnázií, alebo nedostatočnú komunikáciu zo strany zriaďovateľov.

Graf č. 171 Podiel respondentov, ktorí súhlasili s tvrdením, že je v rámci ich samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá v rokoch 2022 a 2025

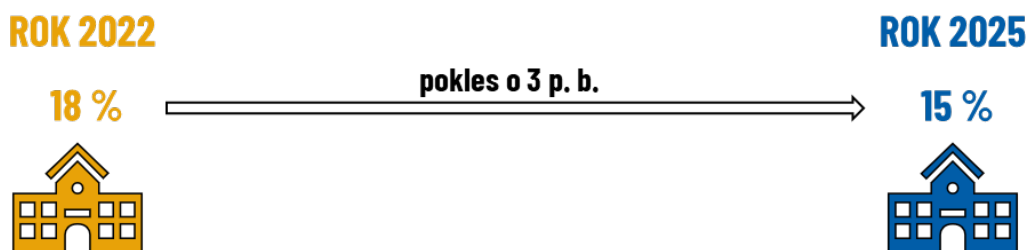

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémie, hotelové akadémie a stredné priemyselné školy?

V roku 2022 uviedlo 18 % respondentov, že v ich samosprávnom kraji je určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre OA, HA a SPŠ. 39 % škôl odpovedalo „nie“ a 43 % sa nevedelo vyjadriť. V roku 2025 sa výsledky mierne posunuli. Podiel škôl, ktoré považujú počty žiakov za neprimerane vysoké, predstavoval približne 15 %, čo je mierny pokles oproti roku 2022. Odpoveď „nie“ zvolilo približne 33 % škôl, čo je o niečo menej ako v predchádzajúcom zisťovaní. Na druhej strane, podiel odpovedí „neviem sa vyjadriť“ vzrástol na 53 %, je výrazne viac než v roku 2022. Predmetné výsledky naznačujú, že školy si aj naďalej nie sú isté primeranosťou nastavovaných kapacít, pričom nejednoznačnosť ich postojov v roku 2025 ešte vzrástla. Môže to súvisieť s nedostatkom informácií o metodikách nastavovania počtov žiakov, regionálnymi rozdielmi v dopyte po absolventoch, alebo rozdielnou komunikáciou zo strany samosprávnych krajov.

Graf č. 172 Podiel respondentov, ktorí súhlasili s tvrdením, že je v rámci ich samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémie, hotelové akadémie a stredné priemyselné školy v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

4.3.4 ŠTÁTNE VZDELÁVACIE PROGRAMY A ŠKOLSKÉ VZDELÁVACIE PROGRAMY (2022 VERZUS 2025)

Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)?

V roku 2022 vyjadrila najväčšia skupina SOŠ neutrálny postoj (približne 45%), pričom len veľmi malá časť škôl bola vyslovene spokojná alebo nespokojná. Najnižšiu úroveň spokojnosti uviedlo 7 % škôl a rovnakých 7 % označilo najvyššiu možnú spokojnosť. Celkovo tak prevažovala opatrnosť a rezervovaný prístup, čo naznačuje buď nedostatočnú informovanosť o procese, alebo obmedzenú skúsenosť so zmenami v kurikulárnom riadení.

V roku 2025 sa však postoj škôl významne posunul smerom k vyššej spokojnosti. Až 17 % respondentov uviedlo najvyššiu možnú spokojnosť, čo predstavuje nárast o 10 p. b. oproti roku 2022. Druhá najčastejšia odpoveď bola úroveň 4, ktorú označilo až 42 % škôl. Neutrálne hodnotenie (úroveň 3) pokleslo na 33 %, teda o 12 percentuálnych bodov menej ako v roku 2022. Najnižšiu mieru spokojnosti uviedlo len 3 % respondentov, čo taktiež predstavuje pokles oproti predošlému zisťovaniu.

Celkovo možno konštatovať, že v roku 2025 sú školy výrazne spokojnejšie s nastavením procesu ako tomu bolo v roku 2022. Zatiaľ čo v roku 2022 dominoval neutrálny postoj, v roku 2025 už školy oveľa častejšie deklarovali jednoznačne pozitívne stanovisko. Súčasne sa znížil podiel negatívnych hodnotení, čo potvrdzuje, že procesy spojené s tvorbou ŠVP a ŠkVP sú z pohľadu škôl vnímané stabilnejšie, prehľadnejšie a pravdepodobne aj lepšie metodicky zastrešené.

Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce pri prerokovaní s príslušnou SaPO?

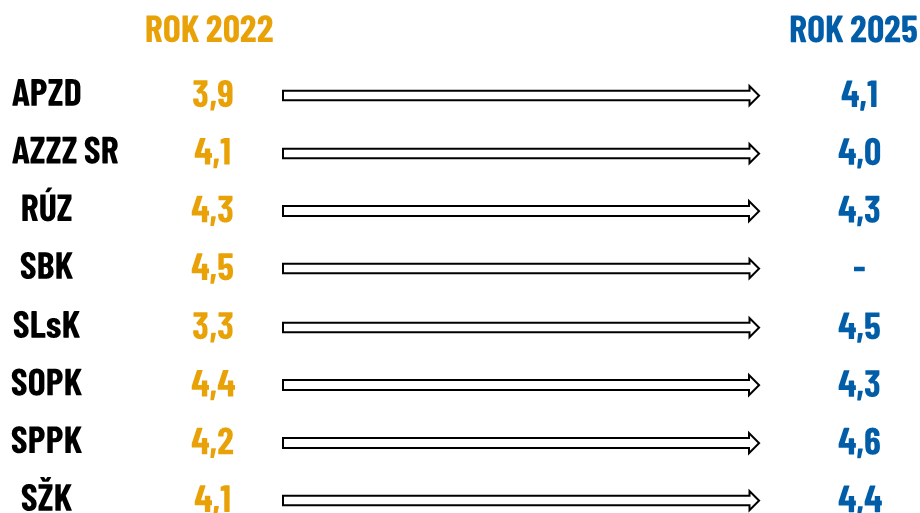
Výsledky zisťovania poukazujú na skutočnosť, že spolupráca SOŠ so SaPO (pri prerokovaní a vypracovávaní ŠkVP) bola v oboch obdobiach hodnotená prevažne pozitívne. V roku 2022 dosahovali najvyššiu priemernú úroveň spokojnosti SBK, SPPK a RÚZ, pričom najmä SPPK a RÚZ mali zároveň aj vysoký počet respondentov, čo zvýšilo stabilitu ich hodnotení. Celkovo sa priemerná miera spokojnosti pohybovala na úrovni 4,4 (SPPK) a 4,3 (RÚZ), čo svedčí o veľmi dobrej kvalite spolupráce.

V roku 2025 sa zber údajov spresnil vďaka hodnoteniu rozloženému na frekvenciu odpovedí 1-5. Aj tu dominovali vysoké úrovne spokojnosti, pričom priemernú hodnotu 4,6 dosiahla SPPK. RÚZ zostala najčastejším partnerom škôl (41 % respondentov), pričom 90 % hodnotení sa týkalo úrovní 4 a 5, pričom priemerná miera dosiahla 4,3.

Kým v roku 2022 sa viaceré organizácie hodnotili rovnomerne pozitívne, výsledky z roku 2025 vykazujú výraznejší posun smerom k vyšším hodnoteniam a silnejšej spokojnosti, najmä v prípade SPPK. Jedinou inštitúciou, pri ktorej v roku 2025

chýbajú dáta, je SBK¹⁷. Celkovo tak možno konštatovať, že spokojnosť so spoluprácou so SaPO zostáva vysoká, pričom medzi rokmi 2022 a 2025 je zrejmy trend ďalšieho posilňovania jej prínosu pre SOŠ.

Graf č. 173 **Vážený aritmetický priemer hodnotení spokojnosti s prínosom spolupráce pri nastavení procesu s príslušnou SaPO v rokoch 2022 a 2025**

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

4.3.5 UKONČOVANIE ŠTÚDIA (2022 VERZUS 2025)

Ste spokojný/á s prínosom spolupráce s príslušnou SaPO v rámci ukončovania štúdia na Vašej škole?

V roku 2022 dosiahla každá SaPO viac ako 75 % hodnotení na úrovni 4 a 5, čo poukazuje na vysokú mieru spokojnosti respondentov. V roku 2025 však už toto tvrdenie neplatilo¹⁸ pre AZZZ SR, SBK, SLsK a SŽK. V roku 2022 patrili medzi najlepšie hodnotené organizácie SBK (pri veľmi nízkom počte respondentov), RÚZ a APZD. V roku 2025 sa medzi subjekty s najvyššou priemernou úrovňou spokojnosti zaradili SOPK, SPPK a RÚZ.

¹⁷ kvôli nízkemu počtu respondentov, ktorí s predmetnou SaPO spolupracovali

¹⁸ najmä kvôli nízkemu počtu respondentov

Graf č. 174 Vážený aritmetický priemer hodnotení spokojnosti s prínosom spolupráce s príslušnou SaPO v rámci ukončovania štúdia na SOŠ v rokoch 2022 a 2025

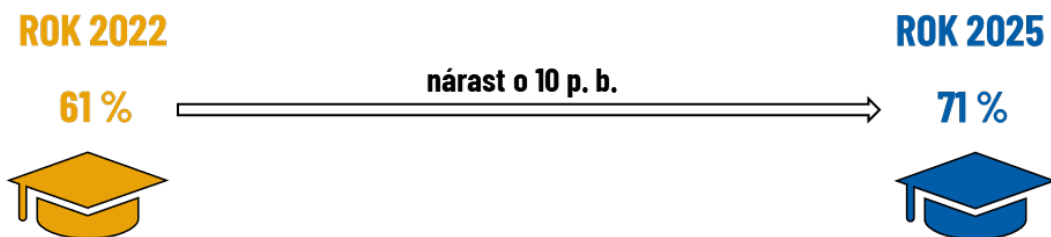

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Zúčastňuje sa ukončovania štúdia na Vašej SOŠ delegovaný zástupca príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?

V roku 2022, v rámci dotazníkového zisťovania, 61 % zástupcov SOŠ uviedlo, že sa ukončovania štúdia na ich SOŠ zúčastňuje aj delegovaný zástupca príslušnej SaPO. V roku 2025 tento podiel vrástol o 10 p. b., na 71 %.

Graf č. 175 Podiel respondentov, ktorí súhlasili s tvrdením že sa ukončovania štúdia na ich SOŠ zúčastňuje delegovaný zástupca príslušnej SaPO

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Ste spokojný/á s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?

V roku 2022 dosiahli spomedzi všetkých SaPO najvyššiu priemernú spokojnosť respondenti hodnotiaci prínos delegovaného zástupcu RÚZ, a to na úrovni 4,6 (z 5). Rovnaký trend pretrval aj v roku 2025, pričom priemerná spokojnosť v tejto kategórii vzrástla na 4,7 (z 5).

Pokiaľ ide o rozloženie hodnotení, v roku 2022 dosiahli všetky SaPO – s výnimkou SBK – podiel 75 % hodnotení v intervale 4 až 5. V roku 2025 sa ku SBK v skupine SaPO, ktoré tento podiel nedosiahli, pridali aj AZZZ SR a SPPK.

Graf č. 176 Vážený aritmetický priemer hodnotení spokojnosti s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok) v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

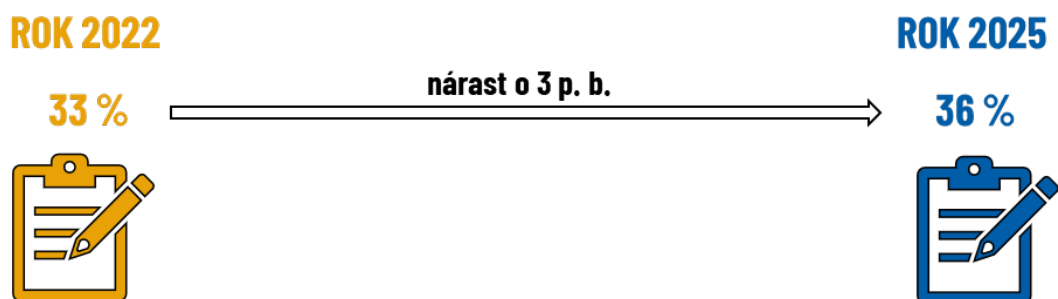
Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo sa príslušný zástupca SaPO nezúčastňuje ukončovania štúdia na Vašej SOŠ (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)?

K najčastejším dôvodom, prečo sa príslušný zástupca SaPO nezúčastňuje ukončovania štúdia na SOŠ, patrila v oboch sledovaných rokoch predovšetkým situácia, že nebol nominovaný alebo delegovaný žiaden zástupca. Medzi ďalšie časté dôvody patrila zaneprázdnenosť nominovaného zástupcu a vysoká pracovná vyťaženosť, spôsobená nedostatkom odborných zamestnancov. Rovnako významným dôvodom bolo aj to, že nevznikla potreba účasti zástupcov SaPO.

Súhlasili by ste s jednotným zadáním obsahu maturitných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO?

V roku 2022 vyjadrila $\frac{1}{3}$ respondentov súhlas s jednotným zadáním obsahu maturitných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO. V roku 2025 tento podiel vzrástol o 3 p. b. na 36 %. Podiel respondentov, ktorí s týmto návrhom nesúhlasili, zostal v porovnaní s rokom 2022 nezmenený. Mierne sa však znížil podiel respondentov, ktorí sa k danej otázke nevedeli vyjadriť – z 33 % na 31 %.

Graf č. 177 Podiel respondentov, ktorí by súhlasili s jednotným zadáním obsahu maturitných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO

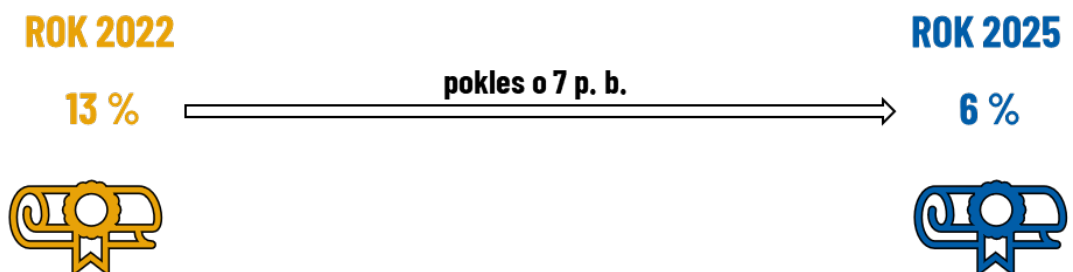

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie?

Podiel respondentov, ktorí by súhlasili s vyššie uvedeným tvrdením dosahoval už v roku 2022 veľmi nízku úroveň. V roku 2025 tento podiel ďalej klesol o 7 p. b. na 6 %. Naopak, približne 60 % respondentov v roku 2022 s uvedeným návrhom nesúhlasilo. V roku 2025 sa sledovaný podiel taktiež znížil, a to na 52 %. V neposlednej rade išlo o nárast podielu respondentov, ktorí sa k danej otázke nevyjadrili – z 27 % na 29 %.

Graf č. 178 Podiel respondentov, ktorí by súhlasili s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO?

V oboch sledovaných rokoch išlo najčastejšie o jeden rovnaký dôvod. Respondenti zastávali názor, **že vysokou pridanou hodnotou ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO je objektivita - rovnaké hodnotenie žiakov - žiaci by boli viacej motivovaní k získavaniu praktických zručností**. Okrem toho mali respondenti v roku 2022 za to, že by táto zmena priniesla rovnaké podmienky pre školy, žiakov a zamedzenie porovnávania škôl. Aj v roku 2025 respondenti reagovali podobne, a síce, že tento spôsob zaručí jednotnú metriku, nezávislú spätnú väzbu a objektivnosť merania výsledkov, vrátane jej porovnateľnosti.

Uvedte, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v gescii SaPO.

V oboch sledovaných rokoch sa odpovede zástupcov SOŠ do veľkej miery zhodovali a naznačovali podobný prístup k ukončovaniu štúdia. Respondenti si uvedomovali, že žiak by mal byť skúšaný komisiou školy, v ktorej študoval, a to v zložení učiteľ, ktorý ho pripravoval na budúce zamestnanie, predseda a externí členovia. Žiaka by nemali skúšať úplne cudzie osoby, ktoré ho nepoznajú, nie sú pedagogicky zdatné a nemajú prehľad o výsledkoch žiaka počas celého štúdia.

V roku 2022 sa často uvádzalo, že zamestnanci SaPO nemajú didaktické vzdelanie, pričom pedagogický proces vrátane ukončovania štúdia podlieha didaktickým, psychologickým a výchovným zásadám a metódam. Podobne tomu bolo aj v roku 2025. Respondenti zdôrazňovali, že SaPO nie je vzdelávacia inštitúcia a jeho pracovníci nemusia mať pedagogické vzdelanie, ani dostatočný prehľad o ŠVP/ŠkVP, učebných plánoch a reálnom obsahu výučby v odboroch. V oboch rokoch sa tak objavovali obavy, že zástupcovia SaPO by nedokázali žiakov didakticky korektne zhodnotiť.

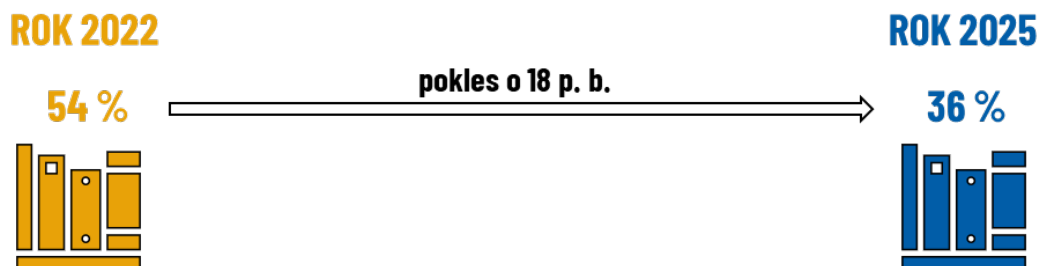
4.3.6 CENTRÁ EXCELENTNOSTI OVP, NADPODNIKOVÉ VZDELÁVACIE CENTRÁ A TRÉNINGOVÉ CENTRÁ (2022 VERZUS 2025)

Súhlasíte s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier ako nového typu inštitúcií, ktoré vznikajú najmä pre technické a priemyselné odbory?

V porovnaní výsledkov je zrejmé, že podpora budovania nadpodnikových vzdelávacích centier medzi školami oslabla. V roku 2022 súhlasilo s touto myšlienkou 54 % respondentov, nesúhlas vyjadrilo 10 % a 36 % sa nevedelo vyjadriť. V roku 2025 už súhlas deklaruje len približne 36 % škôl, podiel nesúhlasiacich klesol na 6 %, no výrazne narástol počet respondentov, ktorí si nevedeli na problematiku vytvoriť názor, a to až na 58 %.

Rozdiely naznačujú, že entuziastická podpora konceptu sa v čase oslabla a školy vnímajú nadpodnikové vzdelávacie centrá opatrnejšie. Nejde však o posun k otvorenému odmietaniu, skôr o nárast neistoty a nerozhodnosti, čo môže súvisieť so stále nejasným vymedzením tohto typu inštitúcií, ich cieľovej skupiny (najmä technické a priemyselné odbory), či praktických dopadov na fungovanie škôl.

Graf č. 179 Podiel respondentov, ktorí súhlasia s s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier ako nového typu inštitúcií, ktoré vznikajú najmä pre technické a priemyselné odbory

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Uvedte, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier.

V oboch zisťovaniach sa dôvody nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier výrazne prekrývajú, no v roku 2025 sú respondenti ešte viacej presvedčení, že ide o nadbytočný typ inštitúcie. V roku 2022 respondenti najčastejšie zdôrazňovali, že žiak potrebuje prax v reálnom pracovnom prostredí u konkrétneho zamestnávateľa a že je zmysluplnejšie investovať prostriedky do už existujúcich SOŠ a centier odborného vzdelávania a prípravy. Zároveň upozorňovali na obmedzené možnosti budovania centier v menších mestách s fragmentovanou štruktúrou odborov.

V roku 2025 sa tieto výhrady premietli aj do kvantitatívnych výsledkov. Viac než polovica (54 %) nesúhlasiacich škôl uvádza ako hlavný dôvod ten, že nové nadpodnikové vzdelávacie centrá „nie sú potrebné“. Ďalších 8 % očakáva nízky záujem zamestnávateľov o takýto typ inštitúcie a rovnaký podiel respondentov opäť zdôrazňuje potrebu smerovať financie do už existujúcich SOŠ a nie do budovania nových centier. V menšej, ale stále viditeľnej miere sa objavuje aj obava z oslabenia úlohy súčasných SOŠ alebo preferencia investícií do kvalitného personálu pred zakladaním nových inštitúcií.

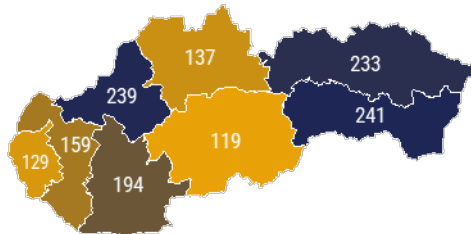
4.3.7 SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA A ODBORNÉ STÁŽE (2022 VERZUS 2025)

S koľkými zamestnávateľmi máte aktuálne podpísanú Zmluvu o duálnom vzdelávaní a ktorí to sú?

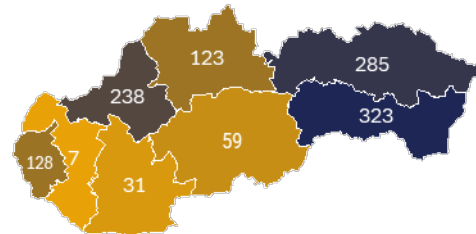
Počet zamestnávateľov, s ktorými mala SOŠ aktuálne uzatvorenú Zmluvu o duálnom vzdelávaní v rokoch 2022 a 2025 vo väčšine krajov poklesol. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v Nitrianskom a Trnavskom kraji. V Trenčianskom a Bratislavskom kraji zostal tento počet na takmer rovnakej úrovni, zatiaľ čo v Košickom kraji došlo k jeho výraznému nárastu, z 241 na 323, nakoľko však išlo o rozdielnu vzorku respondentov, dôležitá je najmä informácia o rastúcom počte uzavretých zmlúv.

Graf č. 180 Počet zamestnávateľov, s ktorými má škola aktuálne podpísanú Zmluvu o duálnom vzdelávaní v rokoch 2022 a 2025

ROK 2022

ROK 2025

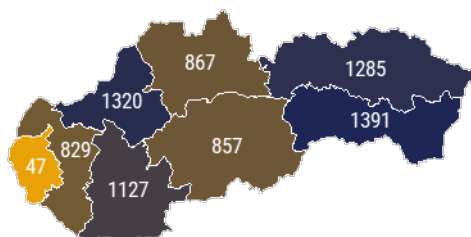
Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Koľko žiakov Vašej SOŠ je aktuálne v SDV?

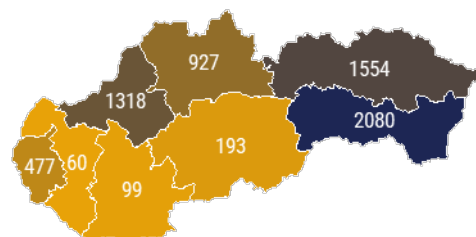
V roku 2025, v porovnaní s rokom 2022, vzrástol aj počet žiakov zapojených do SDV. Vyšší počet bol napríklad zaznamenaný v oboch krajoch východného Slovenska, tiež v Bratislavskom kraji. Naopak, v Trnavskom a Nitrianskom kraji počet výrazne klesol. V Trenčianskom kraji došlo len k minimálnemu poklesu, z 1 320 na 1 318 žiakov zapojených do SDV.

Graf č. 181 Počet žiakov zapojených do SDV v rokoch 2022 a 2025

ROK 2022

ROK 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo nie je Vaša SOŠ zapojená do SDV?

Medzi najčastejšie dôvody v roku 2022 patrilo najmä to, že nie všetky ŠaUO sú vhodné pre SDV, v regióne chýbajú firmy so širokým spektrom požadovaných vedomostí a zručností, prípadne škola nenašla vhodných partnerských zamestnávateľov, ktorí by mali záujem do SDV vstúpiť.

Veľmi podobná situácia však pretrváva aj v roku 2025. Takmer 40 % SOŠ uvádza ako hlavný dôvod nezapojenia sa nedostatok vhodných partnerských zamestnávateľov, 18 % škôl sa nezúčastňuje z dôvodu charakteru či typu školy alebo odborov, ktoré zapojenie neumožňujú a 14 % uvádza nezáujem zo strany zamestnávateľov.

4.3.8 PRÍPRAVA INŠTRUKTOROV, VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV (2022 VERZUS 2025)

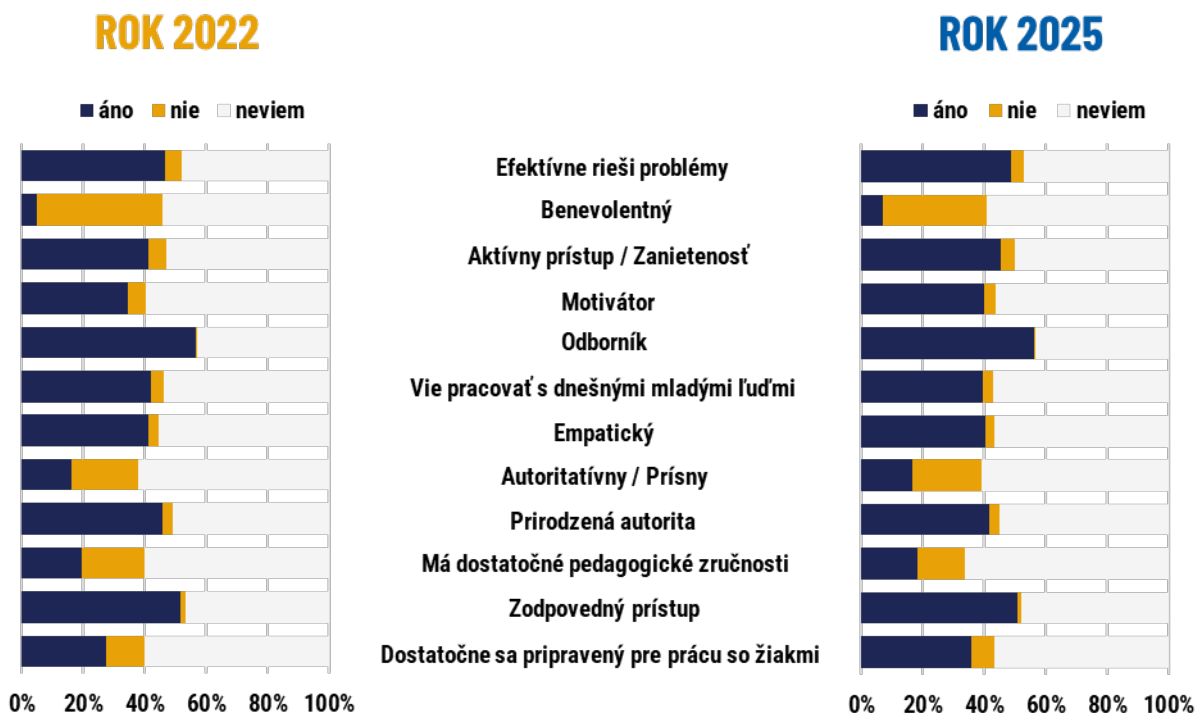
Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)?

V roku 2022 prinieslo kvalitatívne zisťovanie skôr kritický obraz pôsobenia inštruktorov v SDV. Respondenti zdôrazňovali nedostatok času inštruktorov na žiakov, chýbajúce pedagogické zručnosti, slabú znalosť školskej legislatívy a metodických usmernení a veľké rozdiely v prístupe jednotlivých inštruktorov (nezjednotený štandard). Opakovane sa spomínali konflikty so žiakmi, potreba lepšieho usmerňovania a pravidelného preškoľovania inštruktorov.

Výsledky z roku 2025 sú výrazne pozitívnejšie. Väčšina škôl vníma svojich inštruktorov ako odborníkov (56 %), zodpovedných pracovníkov a osoby, ktoré dokážu efektívne riešiť problémy. Súhlas prevažuje aj pri tvrdeniach, že vedia pracovať s dnešnými mladými ľuďmi, sú motivátormi a majú prirodzenú autoritu.

Rok 2025 však zároveň potvrdzuje niektoré slabé miesta pomenované už v roku 2022. Približne 16 % škôl si stále myslí, že inštruktori nemajú dostatočné pedagogické zručnosti a časť respondentov ich nevníma ako empatických, či vhodne „nastavených“ v prísnosti/autorite. Celkovo teda platí, že oproti roku 2022 sa obraz inštruktorov posunul od prevažne kritického k pozitívnejšiemu pohľadu, v ktorom prevažuje uznanie odbornosti a zodpovednosti, no potreba pedagogickej a metodickej podpory inštruktorov zostáva stále aktuálna.

Graf č. 182 Vnímanie pôsobenia inštruktorov, ktorí vedú žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV) v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO?

Vnímanie prípravy inštruktorov v SDV zo strany SaPO sa v roku 2025 ukazuje ako pomerne špecifické. Až **približne ¾ škôl (73 %)** uvádzajú, že **nemajú skúsenosť s prípravou inštruktorov realizovanou SaPO**, alebo sa k nej nevedia vyjadriť, čo znamená, že systém prípravy inštruktorov je z pohľadu väčšiny SOŠ skôr okrajovým prvkom. Buď ho vôbec nevyužívajú, alebo o ňom nemajú dostatok informácií na zmysluplné zhodnotenie. V skupine škôl, ktoré už s touto prípravou skúsenosť majú, však výrazne prevažuje pozitívne hodnotenie: 22 % respondentov uvádza pozitívne skúsenosti, 3 % popisujú skúsenosť ako neutrálnu a len 2 % deklarujú skôr negatívne skúsenosti. Tam, kde sa príprava realizuje, sú vnímané priaznivo. Školy oceňujú, že inštruktori získavajú systematické teoretické vedomosti, ktoré môžu prenášať do praxe a vnímajú ich ako odborníkov vo svojom odbore.

Dotazníkové zistenia z roku 2022 zároveň pripomínajú, že popri odbornosti inštruktorov zostávajú slabým miestom pedagogické zručnosti, práca so žiakmi vrátane žiakov so ŠVVP a nedostatok času, ktorý môžu inštruktori žiakom venovať. Opakovane sa objavuje požiadavka na pravidelné preškoľovanie inštruktorov v oblasti školskej legislatívy, didaktiky a komunikácie so žiakmi. Porovnaním oboch zisťovaní možno konštatovať, že tam, kde príprava prebieha, je jej kvalita vnímaná skôr pozitívne, no jej dosah na celý systém je zatiaľ veľmi obmedzený, veľa škôl ju nepozná alebo nevyužíva. Zároveň tiež pretrváva potreba systematicky budovať pedagogické kompetencie inštruktorov a zabezpečiť ich priebežné vzdelávanie.

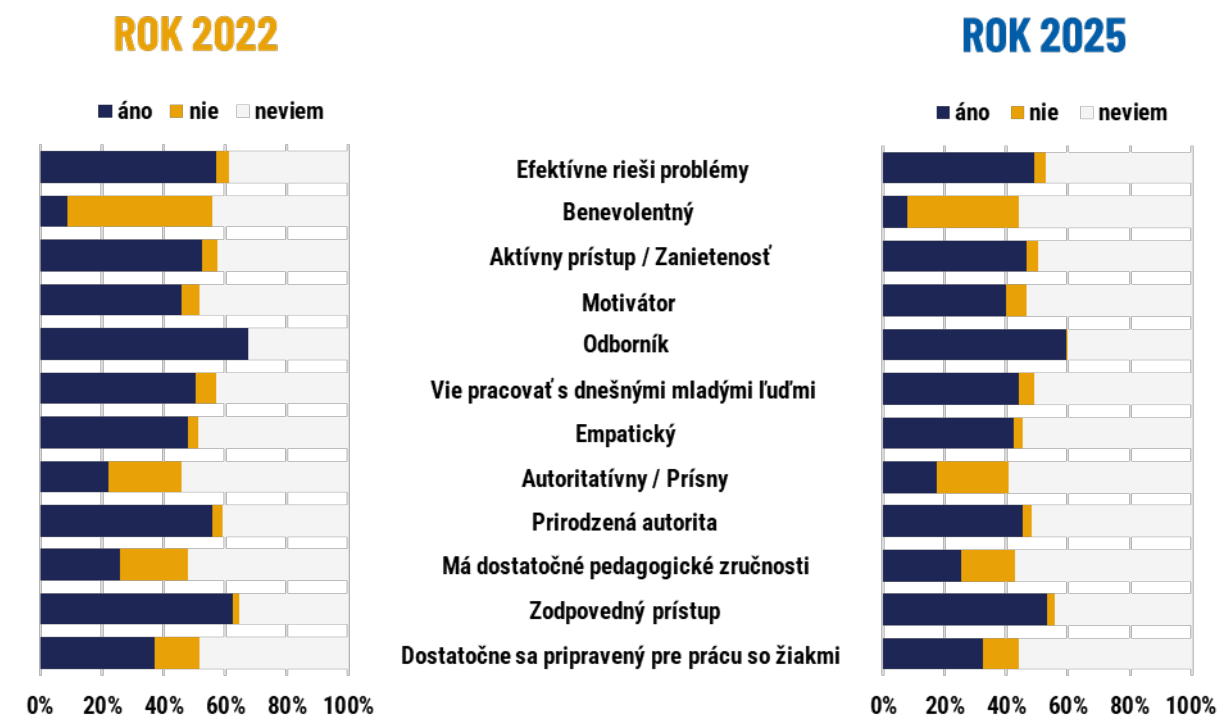
Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)?

Pri porovnaní výsledkov z predošlého sledovaného obdobia sledujeme, že v roku 2022 SOŠ, pri hodnotení inštruktorov pôsobiacich v systéme školského vzdelávania, zdôrazňovali najmä dva kľúčové prvky. Na jednej strane pozitívne skúsenosti s odbornou prípravou inštruktorov, na druhej strane však ich nedostatok a tiež slabú motiváciu zamestnávateľov poverovať zamestnancov touto funkciou. Kvalitatívne rozhovory poukázali na to, že vyšskolení inštruktori dokážu žiakov viesť podľa reálnych potrieb praxe, podporujú ich komunikáciu a spoluprácu a pri dobre nastavenej koordinácii so školou vedia byť prirodzeným partnerom pri tvorbe ŠkVP. Súčasne však respondenti upozorňovali na fakt, že mnohé firmy sa zdráhajú uvoľniť pracovníkov na túto rolu z dôvodu finančných nákladov, či poklesu výkonu vo výrobe a že aj tam, kde inštruktori pôsobia, je potrebné ich pravidelne doškoľovať v oblasti školskej legislatívy, pedagogických zručností a práce s integrovanými žiakmi.

V roku 2025 sa obraz mierne spresňuje vďaka kvantitatívnym údajom. Vnímanie pôsobenia inštruktorov je prevažne pozitívne. Približne 60 % škôl ich považuje za odborníkov v danej oblasti, viac ako ½ oceňuje ich zodpovedný prístup a takmer ½ ich vníma ako aktívnych, zanietených a schopných efektívne riešiť problémy. Zároveň však výrazná časť respondentov poukazuje na limity. Zhruba ⅓ nesúhlasí s tvrdením, že inštruktor je benevolentný, približne ¼ ho nevníma ako autoritatívneho alebo prísneho a cca. ⅕ respondentov má pochybnosti o jeho pedagogických zručnostiach. Priamo k príprave inštruktorov v systéme školského vzdelávania sa viac ako 60 % škôl nevedelo vyjadriť, alebo ju vôbec nevyužíva, čo naznačuje, že formálne vzdelávanie inštruktorov má stále obmedzený dosah.

Z tých, ktorí skúsenosť majú, sa však takmer ¼ vyjadruje pozitívne. SOŠ oceňujú lepšie porozumenie pedagogickým princípom a legislatíve. Naopak, negatívne skúsenosti uvádzala len malá menšina. V porovnaní s rokom 2022 sa teda potvrdzuje obraz inštruktorov ako odborníkov z praxe s celkovo priaznivým hodnotením, pričom naďalej pretrvávajú potreba systematického preškolenia a lepšieho rozšírenia prípravy inštruktorov na väčší okruh škôl.

Graf č. 183 Vnímanie pôsobenia inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania) v rokoch 2022 a 2025

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

4.3.9 FINANCOVANIE SOŠ (2022 VERZUS 2025)

Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka).

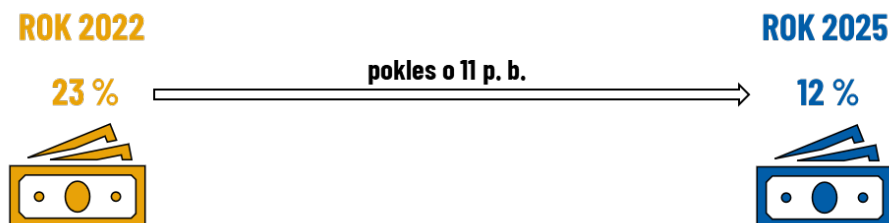
V roku 2025 najvyšší podiel respondentov (36 %) navrhol prehodnotenie, resp. zvýšenie normatívneho financovania, pričom podobne tomu bolo aj v minulosti. V roku 2022 často respondenti navrhovali vyšší normatív na žiaka pre SOŠ, nakoľko mali reálne vyššie náklady na jedného ukončeného absolventa. Významným problémom bola vysoká finančná náročnosť materiálneho zabezpečenia OVP na SOŠ, ktorá bola neporovnateľne vyššia ako tomu je napr. na gymnáziách. V roku 2025 3 % respondentov navrhovalo použiť zdroje z normatívneho financovania na kapitálové výdavky, resp. neposkytovať finančné prostriedky neštátnym školám. Ďalší navrhovali neselektovať školy v systéme financovania (25 %) alebo nefinancovať školy na základe počtu žiakov, ale na základe počtu tried/odborov a pod. (22 %). Len 8 % podiel respondentov sa nevyjadril.

Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce?

V roku 2022 takmer ¼ respondentov uviedla, že by súhlasila s úpravou takým spôsobom, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce. V súčasnej dobe tento podiel klesol o 11 p. b., na 12 %.

Naopak nesúhlas s daným tvrdením v roku 2022 vyjadrilo 30 % respondentov a 47 % respondentov sa nevedelo vyjadriť. Na porovnanie, v roku 2025, podiel nesúhlasiacich stúpol na 35 % a podiel nevyjadrujúcich sa na 53 %.

Graf č. 184 Podiel respondentov, ktorí súhlasia s úpravou takým spôsobom, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce.

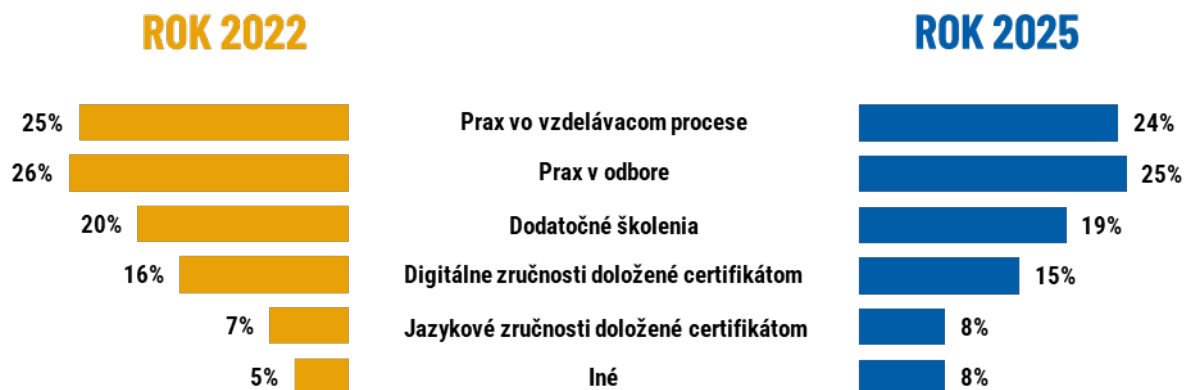
Viac ako ½ respondentov v roku 2025 uviedla, že financovanie SOŠ by, podľa uplatnenia absolventov na trhu práce, nebolo objektívne, pričom upozorňovali najmä na problém spoľahlivého vyhodnocovania tohto ukazovateľa. Podobne tomu bolo aj v roku 2022, kedy respondenti často odmietali tento parameter, spochybňovali relevanciu dostupných dát a považovali ukazovateľ za neobjektívny.

V oboch rokoch sa opakovane objavovali obavy týkajúce sa rozdielnych možností uplatnenia absolventov v závislosti od regiónu, sociálneho zázemia a individuálnych schopností žiakov. V roku 2025 sa tento argument objavoval vo forme domnienky o nerovnakých príležitostiach medzi regiónmi a skupinami žiakov, zatiaľ čo v roku 2022 SOŠ zdôrazňovali, že žiaci zo znevýhodneného sociálneho prostredia a z marginalizovaných rómskych komunít majú spravidla nižšiu uplatniteľnosť, čo by mohlo byť pre školy diskriminačné.

Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritéria, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli?

Porovnaním štruktúry merateľných kritérií, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie ne/pedagogických zamestnancov možno konštatovať, že v čase sa zmenili len minimálne. Prax vo vzdelávacom procese zvolila v roku 2022 ¼ respondentov, v roku 2025 išlo o 24 %. Podobne na tom boli aj ostatné možnosti pričom vyššia zmena ako 1 p. b. bola u možnosti Iné. Túto možnosť v roku 2022 zvolilo 5 % respondentov, zatiaľ čo v roku 2025 8 % respondentov.

Graf č. 185 Štruktúra odpovedí respondentov podľa merateľných kritérií, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov

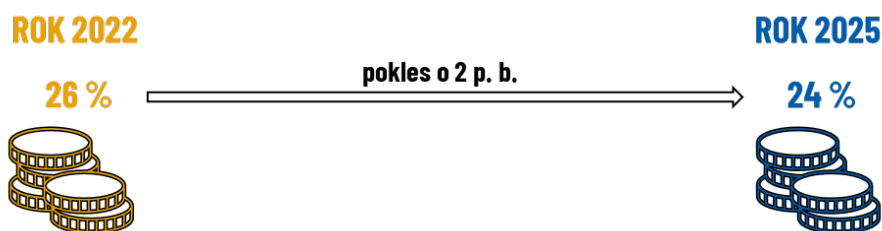

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolání a sektore hospodárstva?

Pokým v roku 2022 súhlasilo 26 % respondentov, v roku 2025 podiel poklesol na 24 %. Väčšina respondentov v roku 2022 aj 2025 sa však k vyššie uvedenému nevedela vyjadriť. S tvrdením v roku 2022 nesúhlasila približne 1/3 respondentov a v roku 2025 približne 29 % zástupcov SOŠ.

Graf č. 186 Podiel respondentov, ktorí by súhlasili s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolání a sektore hospodárstva

Zdroj: vlastné spracovanie výsledkov dotazníkového zisťovania

Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k nastaveniu odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolání a sektore hospodárstva.

Medzi najčastejšími odpoveďami zástupcov SOŠ v roku 2022 prevažoval názor, že takto nastavený systém odmeňovania by nebol spravodlivý a mohol by pôsobiť diskriminačne. Respondenti zároveň upozorňovali na fakt, že by mohol demotivovať učiteľov v nižšie odmeňovaných odvetviach a viesť k nechuti pracovať v oblastiach, kde je odmeňovanie tradične nižšie.

Na druhej strane sa už aj v roku 2022 objavili priaznivci tohto modelu, podľa ktorých by takýto systém mohol pomôcť prilákať do školstva viacerých odborníkov z praxe.

V roku 2025 sa názory respondentov do veľkej miery zhodovali s tými z roku 2022. ½ z nich opäť uviedla, že uvedený spôsob odmeňovania nepovažuje za spravodlivý. Zároveň však 36 % respondentov v tomto roku vnímalo predmetný model odmeňovania ako atraktívny a potenciálne prínosný pri získavaní nových zamestnancov pre sektor vzdelávania.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

OVP v Slovenskej republike predstavuje jeden z najdôležitejších pilierov vzdelávacieho systému, ktorý umožňuje mladým ľuďom získať **praktické, technické a digitálne zručnosti** priamo uplatniteľné na trhu práce. V posledných rokoch sa tento systém výrazne modernizuje – **prostredníctvom SDV, aktívnejšieho prepojenia škôl so zamestnávateľmi a regionálnych iniciatív**, podporovaných MŠVVaM SR. Mnohé opatrenia prispievajú k vyššej **zamestnatel'nosti absolventov** a zároveň znižujú nesúlad medzi vzdelávacou ponukou a reálnymi potrebami národného hospodárstva.

Mimoriadne dôležitú úlohu v procese skvalitňovania odborného vzdelávania zohrávajú **SaPO**, ktoré pôsobia ako odborní partneri pri **tvorbe kurikúl, nastavovaní kvalifikačných štandardov a hodnotení výstupov vzdelávania**. Ich aktívna spolupráca so SOŠ umožňuje lepšie reflektovať zmeny v technológiách, pracovných postupoch a profesijných požiadavkách. Vďaka ich zapojeniu do tvorby vzdelávacích politík, skúšobných komisií či odborných rád funguje **system založený na partnerstve a zdieľanej zodpovednosti medzi školami, zamestnávateľmi a štátom**. Tento model posilňuje odbornosť absolventov, ich adaptabilitu a konkurencieschopnosť nielen na národnom, ale aj európskom trhu práce.

Preto je na mieste konštatovať, že moderné OVP by malo byť **motorom rozvoja zručností, inovácií a regionálneho rastu** a SaPO zase garantom jeho kvality, aktuálnosti a dlhodobej udržateľnosti. Aj z tohto dôvodu je potešiteľné, že SOŠ v čoraz väčšej miere poznajú kompetencie SaPO a zároveň sú spokojné s ich spoluprácou takmer vo všetkých oblastiach. Okrem svojich súhlasných stanovísk však navrhujú aj mnohé odporúčania, ktoré túto spoluprácu môžu ešte viacej posilniť a pomôcť neustále skvalitňovať a optimalizovať OVP v SR.

Táto posledná časť predkladá vyhodnotenú a zosumarizovanú výsledky dotazníkového zisťovania, ktoré brali do úvahy zistenia, názory, postoje, očakávania a následne aj odporúčania zástupcov SOŠ vo vzťahu k OVP a samotným SaPO. Autorským kolektívom sú doplnené aj ďalšie odporúčania a námety vhodné k optimalizácii moderného OVP. Problémy, ktoré boli identifikované, vyplynuli najmä z telefonického dotazovania a i keď boli zamerané najmä na zlepšenie aktivít v rámci RÚZ, dotýkajú sa všetkých SaPO všeobecne.

Oblasť č. 1 – Názor SOŠ na pôsobenie a spoluprácu so SaPO v OVP

Kľúčové zistenia:

- 83 % respondentov pozná kompetencie SaPO v oblasti OVP, ktoré sú zadefinované v zákone o OVP. Najlepšie s nimi boli oboznámení respondenti SOŠ v Prešovskom a Nitrianskom kraji. Pri porovnaní s rokom 2022 bol zaznamenaný mierny pokles, avšak vzhľadom na to, že vzorka respondentov nebola identická, nepredstavuje to výraznejší problém;

- Najvyššia miera spokojnosti¹⁹, v rámci spolupráce SOŠ a SaPO na OVP, bola vyhodnotená s SPPK, SOPK a RÚZ;
- S RÚZ, oproti roku 2022 spolupracovalo približne rovnaké % respondentov zo SOŠ (nárast o 5 p. b. - na 74 %). 48 % respondentov predmetnú spoluprácu hodnotilo na najvyššej úrovni spokojnosti, čo znamená, že úroveň spokojnosti v rámci spolupráce (v porovnaní s rokom 2022) mierne poklesla²⁰.

Identifikované problémy:

- „Viditeľnosť“ niektorých SaPO je pre SOŠ nižšia. Slabšia alebo chýbajúca spolupráca sa objavuje najmä v odboroch, ktoré nie sú zapojené do SDV (napr. zdravotnícke, pedagogické alebo sociálne školy). Práve tieto školy „postrádajú“ najmä metodické usmernenie a sprostredkovanie kontaktov na zamestnávateľov;
- Boli identifikované nesplnené očakávania podpory (mala by byť systematickejšia), komunikácie (mala by byť intenzívnejšia) a mechanizmov spolupráce (mali by byť nastavené jednotne), nakoľko SaPO sú vnímané ako dôležitý partner pre zvyšovanie kvality OVP a aj podľa respondentov predstavujú významný potenciál pre jeho ďalšie skvalitňovanie a lepšie zosúladenie s potrebami trhu práce.

Odporúčania:

- Zintenzívniť informačné a komunikačné aktivity v súvislosti s kompetenciami, úlohami a prínosmi SaPO, napr. prostredníctvom bulletinov, workshopov alebo online kampaní;
- Zaviesť pravidelný zber spätnej väzby od škôl a vyhodnocovanie spokojnosti formou krátkych dotazníkov – aj k aktuálnym témam. Odporúčajú sa i pravidelné osobné/online konzultácie s možnosťou poskytovať návrhy na zlepšenie podpory zo strany SaPO;
- Podporiť otvorenú komunikáciu, zdieľanie potrieb a spoločnú zodpovednosť za kvalitu prípravy žiakov v rámci OVP a zefektívniť spoluprácu medzi SOŠ, SaPO a zamestnávateľmi;
- Zintenzívniť odbornú a metodickú podporu, napr. pri tvorbe a aktualizácii ŠkVP, s cieľom užšieho prepojenia s praxou;
- Rozšíriť SDV o odbory, ktoré doň zatiaľ nie sú zahrnuté.

¹⁹ vypočítaná váženým aritmetickým priemerom

²⁰ je však nutné podotknúť, že nejde o úplne rovnakú vzorku respondentov, ktorí boli ochotní odpovedať na otázky dotazníkového zisťovania, čiže taktiež nejde o výrazný problém

Oblasť č. 2 – Sieť SOŠ a sústava odborov vzdelávania pre SOŠ

Kľúčové zistenia:

- V súvislosti s optimalizáciou SOŠ takmer 40 % respondentov zaujalo pozitívny postoj k zmenám, ktoré aktuálne prebiehajú, resp. budú prebiehať. Až 45 % respondentov sa však k tejto problematike nevedelo vyjadriť, čiže zmeny, ktoré prebiehajú pravdepodobne nevedeli dostatočne zhodnotiť;
- 38% respondentov súhlasilo s optimalizáciou odborov vzdelávania pre SOŠ i v prípade, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtov odborov vzdelávania – majú však obavy z jej následných dopadov. 27 % respondentov súhlasilo s vyššie uvedenou aktivitou bez obáv;
- 47% respondentov ohodnotilo mieru spokojnosti s procesom zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) na úrovni 3. Najvyššiu spokojnosť so zapájaním sa RÚZ do procesu zaraďovania odborov vzdelávania do siete SOŠ vyjadrilo 42 % z opýtaných;
- Hoci 41 % respondentov súhlasilo s prípadným spojením trojročných odborov „H“ so štvorročnými odbormi „K“, takmer 37 % sa buď k otázke nevedelo vyjadriť, alebo so spojením nesúhlasili (23 %). Najčastejšou obavou bola rozdielna vedomostná úroveň a rozdielne profily absolventov;
- Väčšina respondentov by nesúhlasila so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami²¹, resp. na túto problematiku nemala vytvorený názor. Vnímanie sa oproti roku 2022 nezmenilo. Pridanú hodnotu vidí 42 % respondentov najmä v efektívnom riešení ich nedostatku.

Identifikované problémy:

- V procese optimalizácie SOŠ často vládne chaos, zmeny sú realizované veľmi rýchlo, optimalizácia nezohľadňuje príbuznosť škôl a odborov vzdelávania, taktiež regionálne rozdiely a prístupnosť vzdelávania. Z pohľadu mnohých respondentov hrozí zníženie kvality vzdelávania a pretrvávajú obavy – i keď respondenti súhlasia s tým, že je optimalizácia, v nejakom zmysle, potrebná;
- Bola konštatovaná nedostatočná komunikácia a podpora v procese optimalizácie a obava zo straty identity (poslania) školy;

²¹ v rámci online výučby

- Proces zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ je stále vnímaný nedostatočne pozitívne a 43 % respondentov konštatovalo, že aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ iba čiastočne zodpovedá potrebám trhu práce, pričom osobne vnímajú určité problémy;
- Hlavným negatívom pri zdieľaní špecializovaného pedagóga viacerými školami je najmä nevhodnosť a nízka kvalita online výučby ako navrhutej formy vzdelávania u stredoškôľakov. Problém môžu predstavovať aj rôzne individuálne potreby a požiadavky škôl a samozrejme aj samotných žiakov.

Odporúčania:

- Zlepšiť komunikáciu formou aktívneho dialógu a zohľadňovať aj požiadaviek samotných škôl. Podporiť systematické konzultačné fóra pre diskusiu o optimalizácii odborov vzdelávania a o reálnych potrebách trhu práce využitím exaktných štatistických výstupov a dátovej podpory. Využiť profesijné siete a médiá na šírenie pozitívnych príkladov úspešných škôl po optimalizácii;
- Zefektívniť a administratívne zjednodušiť proces zaraďovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ;
- Zintenzívniť zapojenie sa SaPO do spolupráce so SOŠ s konkrétnymi zamestnávateľmi v regióne, vrátane aktívnejšieho zapojenia SaPO do propagácie štúdia v SOŠ;
- Zdieľanie špecializovaných pedagógov (ako vysoko nedostatkových profesií) riešiť aj iným spôsobom ako cez online výučbu, napr. priama regionálna rotácia medzi školami.

Oblasť č. 3 – Organizácia a zabezpečovanie OVP, teoretické a praktické vyučovanie, výzvy a problémy

Kľúčové zistenia:

- Najčastejším problémom organizácie a zabezpečovania OVP sú obmedzené finančné zdroje na modernizáciu (68 % respondentov), čo predstavuje kľúčovú bariéru na obnovu vybavenia a technológií. Výrazný je aj nedostatok majstrov odbornej výchovy a inštruktorov (45 %) a zastaralé stroje, technológie a pomôcky (42 %). Za významnú výzvu považujú respondenti nedostatok pedagogických a nepedagogických zamestnancov (41 %);
- 61 % respondentov má za to, že teoretické vyučovanie plne zodpovedá požiadavkám praxe, čo poukazuje na kladné vnímanie prepojenia medzi obsahom výučby a potrebami trhu práce. Najvyšší podiel pozitívneho hodnotenia kvality teoretického vyučovania bol zaznamenaný v Nitrianskom (71 %) a Trenčianskom kraji (68 %). Bratislavský kraj vykazuje najnižší podiel plnej zhody (36 %);

- Materiálno-technické zabezpečenie praktického vyučovania je podľa 61 % respondentov dobré až vynikajúce. Personálne zabezpečenie praktického vyučovania získalo ešte priaznivejšie ohodnotenie – 70% škôl ho označilo za silnú stránku. Na druhej strane, nižšie pozitívne hodnotenie dosiahli zamestnávateľské subjekty (54 %);
- Spolupráca v rámci SDV bola u 47 % respondentov veľmi dobrá až vynikajúca a je rozvinutá najmä v oblasti priameho vyučovania a duálneho vzdelávania, avšak zapojenie odborníkov do tvorby učebných dokumentov a komisií má ešte priestor na zlepšenie;
- Posilňovanie podporných profesií u väčšiny škôl (73 %) prebieha a potvrdzuje to zlepšovanie personálneho zázemia a podporu žiakov so špecifickými potrebami. Najvyšší podiel škôl, kde sa podporné profesie systematicky posilňujú, bol zaznamenaný v Banskobystrickom, Trenčianskom a Trnavskom kraji;
- S problematikou šikany sa SOŠ vo väčšine prípadov nestretávajú, čo naznačuje fakt, že školy prevencii venujú primeranú pozornosť. Najčastejšie realizujú individuálnu prácu so žiakom a informovanie rodičov/zákonných zástupcov, rovnako tak zapojenie školského podporného tímu, špeciálneho pedagóga či psychológa. Pred represívnym alebo externým zásahom preferujú preventívny a výchovný prístup;
- Kvalitu OVP môže posunúť najmä kombinácia kvalitného vybavenia, kvalitných a dobre zaplatených odborných a pedagogických zamestnancov, aktuálny obsah vzdelávania a funkčná sieť spolupráce so zamestnávateľmi v stabilnom legislatívnom a finančnom prostredí.

Identifikované problémy:

- V niektorých krajoch boli konštatované slabšie väzby medzi školami a zamestnávateľmi, pričom školy si uvedomujú pálčivú potrebu ďalšieho zosúladovania teoretickej výučby s praxou. Obmedzené zapojenie firiem do tvorby učebných plánov a hodnotenia kvality praxe oslabuje efekt prepojenia škôl a trhu práce;
- Bez investícií do modernizácie hrozí stagnácia OVP, neschopnosť reagovať na technologický pokrok a možný pokles záujmu o niektoré odbory. Slabý personálny potenciál môže znížiť kvalitu praktickej výučby a ohroziť proces individualizácie vzdelávania. Bol zdôraznený chronický nedostatok kvalifikovaných učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy, najmä v technických odboroch a IKT;
- Podporné profesie SOŠ často neposilňujú z dôvodu nedostatku financií i odborníkov, najmä psychológov na trhu práce;
- Pretrváva nízka atraktivita OVP pre žiakov.

Odporúčania:

- Zvýšiť spätnú väzbu od zamestnávateľov a doplniť objektívne nástroje hodnotenia zhody medzi teóriou a praxou. Zintenzívniť systematickú podporu škôl v regiónoch s nižšou mierou prepojenia na trh práce;
- Vytvoriť „katalóg priorít“ – ktoré odbory a technológie sú najviac zastarané a nasmerovať podporu tam, kde má najväčší dopad;
- Spolupracovať s firmami na motivačných programoch pre inštruktorov a majstrov odbornej výchovy. Podporovať systematický odborný rozvoj – pravidelné stáže učiteľov a majstrov odbornej výchovy priamo vo firmách, inovačné vzdelávanie u zamestnávateľov a kvalitné metodické vedenie;
- Pokračovať v preventívnych a podporných opatreniach škôl proti šikane, najmä čo sa týka besied, programov proti šikane a aktívnejšie zapojiť aj externých odborníkov a centrá pedagogicko-psychologického poradenstva. Prevenciu rozšíriť aj na oblasť duševného zdravia, závislostí a sociálnych zručností;
- Zvýšiť propagácie SOŠ a nedostatkových odborov, podporiť štipendiá pre perspektívne profesie, znížiť pomer všeobecno-vzdelávacích predmetov v prospech odborných a posilniť kariérové poradenstvo už na ZŠ;
- Mapovať dostupnosť a záujem MSP o zapojenie sa do SDV;
- Vypracovať systém demografickej predikcie počtu žiakov pre OVP s mapovaním možných partnerských zamestnávateľských organizácií pre zapojenie sa do SDV.

Oblasť č. 4 – Potreby trhu práce, inovácie a plánovanie počtu žiakov prvého ročníka SOŠ

Kľúčové zistenia:

- 81 % respondentov sleduje technologické inovácie a trendy na trhu práce systematicky, čo značí vysokú úroveň informovanosti a snahu SOŠ flexibilne reagovať na vývoj trhu práce (najviac v Trenčianskom a Prešovskom kraji);
- 39 % respondentov má zavedené mechanizmy na aktualizáciu obsahu vzdelávania podľa potrieb trhu práce (najviac v Trenčianskom a Žilinskom kraji), avšak až 41 % má tieto mechanizmy vybudované iba čiastočne a proces prebieha, no nie je dostatočne formalizovaný alebo pravidelný;
- 56 % respondentov uviedlo, že v SOŠ už majú obsadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora (najčastejšie sa tak dialo v Banskobystrickom kraji, najnižší podiel škôl s obsadením tejto pozície bol v Bratislavskom a Prešovskom kraji);

- Školy výrazne vnímajú prínosy digitalizácie - až 91 % respondentov uviedlo, že hlavným prínosom je profesijný rozvoj učiteľov a zlepšenie kvality výučby, čo zvyšuje interaktivitu a podporuje individuálny prístup k žiakom;
- 42 % respondentov súhlasilo s tým, aby proces určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka vychádzal z reálnych potrieb trhu práce (najviac v Prešovskom a Trnavskom kraji). V súvislosti s úrovňou spokojnosti, najčastejšie boli stredne spokojní (identické s rokom 2022);
- 33 % respondentov nevnímalo prebytok žiakov v obchodných a technických odboroch ako problém, skôr naopak – tieto odbory často považujú za perspektívne z pohľadu uplatniteľnosti absolventov. Na druhej strane, až 53 % respondentov nevedelo k tejto problematike zaujať stanovisko, čo značí na potrebu väčšej transparentnosti a komunikácie medzi krajskými úradmi a školami pri stanovovaní počtu žiakov podľa regionálnych potrieb.

Identifikované problémy:

- Proces aktualizácie obsahu vzdelávania v nadväznosti na trh práce je iba čiastočne implementovaný;
- Až 44 % respondentov nemalo v SOŠ obsadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora;
- Iba u 39 % respondentov sa rola školského digitálneho koordinátora a správcu siete (technika) nemiešali a pozícia mala presne definované úlohy (najviac v Nitrianskom a Banskobystrickom kraji). Až 54 % respondentov sa nevedelo k problematike vyjadriť, čiže je zrejmé, že v mnohých školách nie sú tieto pozície formálne definované, resp. sú realizované iba ako doplnková agenda odborných zamestnancov;
- Cca. 30 % respondentov ešte nemalo vypracovaný Program digitálnej transformácie školy a ďalších 64 % sa nevedelo vyjadriť, čo poukazuje na potrebu vhodnejšej metodologickej podpory a jasnejších usmernení zo strany zriaďovateľov/štátu. Je zrejmé, že proces digitalizácie prebieha v iných formách, ale formálny program (strategický dokument) pre rozvoj digitálnych kompetencií, modernizáciu vzdelávania a využívanie technológií vo výučbe absentuje;
- V rámci sebahodnotenie úrovne digitálnej vyspelosti sa až 82 % škôl zaradilo do kategórie „nadobúdame istotu“. 18 % SOŠ má iba prvé skúsenosti, čo značí, že sú pravdepodobne iba na začiatku digitalizačného procesu;
- Iba 45 % respondentov uviedlo, že digitalizácie priniesla zlepšenie v oblasti sieťovania a spolupráce medzi školami, takže výmena skúseností a prepojenie inštitúcií zostáva naďalej slabším článkom transformácie;
- 43 % respondentov sa nevedelo vyjadriť k potrebe prepojenia procesu určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka a reálnych potrieb trhu práce, čo naznačuje pretrvávajúce metodické a informačné bariéry pri

implementácii tohto princípu. Proces plánovania výkonov respondenti vnímajú ako pomerne problematický, často málo zrozumiteľný a málo flexibilný;

- 43 % respondentov sa domnievalo, že počet prijímaných žiakov na gymnáziá je nadmerný (najviac v Prešovskom a Košickom kraji), čo podľa nich negatívne ovplyvňuje záujem o odborné školstvo a vedie k nerovnováhe medzi všeobecným a odborným vzdelávaním. Ďalších 46 % sa k tejto problematike nevedelo vyjadriť, z čoho sa usudzuje, že nie všetky školy majú prístup k informáciám o regionálnych rozhodnutiach týkajúcich sa plánovania vzdelávacích kapacít. Proces je tak vnímaný ako nedostatočne transparentný.

Odporúčania:

- Posilniť koordináciu medzi SOŠ, zamestnávateľmi a SaPO za účelom zvýšenia adaptability OVP;
- Jasnejšie špecifikovať pracovné role v oblasti digitálnej / technickej podpory v školách so zámerom predísť prekryvaniu kompetencií a zabezpečeniu efektívnejšej podpory vzdelávacích procesov;
- Zriadiť platformu digitálnych inovácií v spolupráci so zamestnávateľmi (napr. ukážkové dielne, virtuálne tréningové centrá, online databázy digitálnych učebných pomôcok);
- Pravidelne pripravovať odborné školenia pre školských digitálnych koordinátorov – v spolupráci s poskytovateľmi technológií a IT firmami;
- Zisťovanie potrieb trhu práce nastaviť ako proces regionálne citlivý, transparentný, metodicky kvality s vyváženou kombináciou ekonomických potrieb s edukatívnym poslaním školy a záujmami žiakov;
- Predikciu potrieb oprieť najmä o určovanie budúcich zručností.
- Posilniť úlohu samotných škôl a SaPO v procese plánovania výkonov (určovaní počtu žiakov do prvého ročníka). Vytvoriť „online kalkulačku“ na simuláciu výsledného počtu žiakov SOŠ podľa stanovených váh kritérií určených VÚC.

Oblasť č. 5 – Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy

Kľúčové zistenia:

- Viac ako 40 % respondentov ohodnotilo mieru spokojnosti na úrovni 4 (z 5) v rámci procesu vymedzenia povinného obsahu vzdelávania v SOŠ cez ŠVP a ŠkVP. V roku 2025 sú školy výrazne spokojnejšie s jeho nastavením ako tomu bolo v roku 2022;

- Prínos odborníkov z praxe bol hodnotený pozitívne a na relatívne vysokej úrovni spokojnosti - spolu u viac ako 52 % respondentov;
- Najčastejšie pri prerokovávaní/vypracovávaní ŠkVP išlo o spoluprácu so zamestnávateľom v SDV (31 %), kde bolo spokojných 96 % respondentov. So SaPO spolupracuje 29 % respondentov;
- Respondenti najčastejšie spolupracovali s RÚZ (41 %), pričom 50 % bolo so spoluprácou spokojných na najvyššej úrovni a ďalších takmer 40 % na druhej najvyššej úrovni. Najvyššiu úroveň spokojnosti respondenti najčastejšie priradili pri hodnotení spolupráce s SPPK (65 %).

Identifikované problémy:

- V niektorých prípadoch je alarmujúca nízka angažovanosť zamestnávateľov v procese vyjadrovania sa k obsahu ŠkVP. Predpokladá sa, že je to pre zamestnávateľa záťaž bez protihodnoty. Až ¼ respondentov, ktorí neboli spokojní so spoluprácou, nenašlo vhodného zamestnávateľa na prerokovanie (spoluprácu);
- Do procesu tvorby/aktualizácie ŠkVP sú odborníci z praxe, hlavní inštruktori, najčastejšie zapájaní iba príležitostne (raz ročne) - 52 %, pravidelne je to iba u 16 % prípadov;
- Pri aktualizácii učebných plánov a ŠkVP (podľa reálnych potrieb trhu práce) chýba zameranie a väčší dôraz na digitalizáciu, zelenú ekonomiku, podnikateľské zručnosti a moderné technológie.

Odporúčania:

- Presadzovať opatrenia, ktoré zvýšia ochotu zamestnávateľov prispievať k obsahu ŠkVP. Zverejňovať rebríček partnerov OVP ako verejné ocenenie firiem, ktoré sa aktívne podieľajú na spolupráci so školami;
- Posilniť úlohu SaPO ako sprostredkovateľa a koordinátora - pomáhať školám pri nadväzovaní nových kontaktov, najmä v regiónoch, kde vhodní partneri chýbajú;
- Podpora kontinuálneho vzdelávania odborníkov z praxe - návrh systému krátkodobých kurzov pre inštruktorov, mentorov a firemných školiteľov s cieľom efektívnejšej participácie na tvorbe učebných plánov;
- Zvýšiť pravidelnosť a kvalitu zapojenia odborníkov z praxe - zaviesť systém „mini panelov“ odborníkov zapojených napr. do hodnotenia absolventských prác, tvorby konkrétnych učebných úloh, projektov a pod.;
- Modernizovať metódy vzdelávania, venovať pozornosť digitálnej pedagogike, využívaniu AI, VR;
- Umožniť žiakom zapájať sa do riešenia reálnych problémov podnikovej praxe, napr. formou hackathony;

- Venovať sa identifikácii talentov jednotlivých žiakov s cieľom zvýšenia ich flexibility na trhu práce;
- Vybudovať sieť firemných mentorov a ambasádorov na školách, ako model úspechu v praxi;
- Pravidelne monitorovať a vyhodnocovať kvalitu OVP a vzdelávacích výstupov;
- Vzdelávať učiteľov odborných predmetov, majstrov a inštruktorov v nových trendoch, ako sú napr. psychológia mladých, riadenie konfliktov, medzigeneračná komunikácia, moderné pedagogické metódy, digitálne a zelené kompetencie a pod.

Oblasť č. 6 – Ukončovanie štúdia

Kľúčové zistenia:

- Spolupráca SOŠ so SaPO, pri ukončovaní štúdia, existuje, ale je veľmi nerovnomerná – najpozitívnejšie je vnímaná spolupráca s RÚZ (veľmi prínosná pre viac ako 50 % respondentov), SOPK a SPPK, zatiaľ čo so SBK a SLsK veľká väčšina škôl vôbec nespolupracuje;
- Delegovaný zástupca SaPO sa na záverečných, maturitných a absolventských skúškach zúčastňuje približne v 71 % SOŠ, pričom regionálne rozdiely sú výrazné (najvyššia účasť v Nitrianskom a Prešovskom kraji, najnižšia v Žilinskom kraji). Najvyššia spokojnosť je s organizáciami zastrešujúcimi širšie odvetvia národného hospodárstva, kým špecializované komory vykazujú nižší rozsah spolupráce. V porovnaní s rokom 2022 ide o nárast 10 p. b.;
- Jednotné zadanie záverečných skúšok vyhovuje 43 % škôl, 12 % s ním nesúhlasí a takmer polovica (45 %) respondentov sa nevedela k problematike vyjadriť, čo poukazuje na limitovanú skúsenosť alebo informovanosť SOŠ;
- Názory na jednotné zadanie maturitných skúšok (vypracované SaPO) sú rozdelené takmer rovnomerne (36 % „áno“, 34 % „nie“, 31 % „neviem“), pričom podpora je vyššia v Košickom a Trnavskom kraji. Oproti roku 2022 ide o nízky nárast (iba o 3 p. b.);
- Väčšina SOŠ (52 %) nesúhlasí s tým, aby ukončovanie štúdia prešlo plne do gescie SaPO. Len 6 % by tento model podporilo, zvyšok je neistý. Školy výrazne preferujú, aby hlavná skúšobná právomoc zostala na ich strane, pričom SaPO vnímajú skôr ako doplnkového partnera. Oceňujú však fakt, že externá inštitúcia by zabezpečila rovnaké kritériá, metriku a jednotné zadania – umožnilo by to lepšiu porovnateľnosť výsledkov medzi školami a zároveň pôsobilo ako „externý audit kvality“ výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom lepšieho overovania praktických zručností a pripravenosti absolventov na reálne pracovné podmienky;

- Povinná maturita z matematiky je vnímaná ambivalentne: časť riaditeľov ju podporuje (najmä pre gymnáziá a technické odbory), avšak prevažujú obavy odborných škôl z nedostatočných kapacít, nízkej hodinovej dotácie a negatívneho dopadu na odborné predmety.

Identifikované problémy:

- Nevyrovnaná a často ad hoc spolupráca so SaPO – časť SOŠ má veľmi dobré skúsenosti, iné nemajú žiadne kontakty, prípadne pre ich odbory ani neexistuje vhodná SaPO;
- Kapacitné a organizačné limity SaPO: nedostatok odborných zástupcov, kolízie termínov skúšok a reálna nemožnosť obsadiť komisie na všetkých školách;
- Nejasne nastavené alebo málo komunikované jednotné zadania – vysoký podiel odpovedí „neviem“ naznačuje, že viaceré školy nemajú dostatočnú skúsenosť alebo informácie o ich podobe a možnom využívaní;
- Silné obavy u viacerých respondentov z presunu ukončovania štúdia do gescie SaPO: pochybnosti o pedagogických kompetenciách, neznalosť ŠVP/ŠkVP, riziko zvýšeného stresu žiakov (najmä so ŠVVP/IVVP) a riziko nerovných štandardov medzi regiónmi a odborními;
- Nepripravenosť systému na plošné zavedenie povinnej maturity z matematiky – nedostatok kvalifikovaných učiteľov, nízka časová dotácia matematiky na SOŠ a obava zo zníženia priestoru pre odborné vzdelávanie.

Odporúčania:

- Stabilizovať a formalizovať spoluprácu so SaPO pri ukončovaní štúdia: nastaviť minimálny štandard účasti zástupcov SaPO v komisiách, pri zachovaní kľúčovej rozhodovacej právomoci školy;
- Posilniť kapacity a koordináciu SaPO – najmä v regiónoch a odboroch, kde je účasť nízka; zvažovať spoločné alebo zastrešujúce štruktúry pre príbuzné odbory a lepšie plánovanie termínov skúšok;
- Spolu so školami a zamestnávateľmi ďalej rozvíjať systém jednotných zadaní: pilotne testovať, prispôbovať odborovým a regionálnym špecifikám a zároveň zvyšovať informovanosť škôl o ich výhodách a používaní;
- Jasne definovať rolu SaPO v ukončovaní štúdia ako partnera pre externú spätnú väzbu a kvalitu (člen komisie, poradný orgán, externý audit), nie ako hlavného skúšobného orgánu; zachovať zodpovednosť školy za komplexné hodnotenie žiaka;

- Pri diskusii o povinnej maturite z matematiky uplatniť diferencovaný a postupný prístup: povinnosť prioritne pre gymnáziá a technické/ekonomické odbory, súčasne zvýšiť hodinovú dotáciu matematiky a podporu učiteľov a až následne zvážiť širšie rozšírenie;
- Systematicky posilňovať participáciu zástupcov zamestnávateľov pri záverečnom hodnotení žiakov (či už cez SaPO, alebo priamo cez firmy), aby sa výstupy vzdelávania lepšie zosúladi s požiadavkami trhu práce a zvýšila sa relevantnosť praktických zručností absolventov.

Oblasť č. 7 – Centrá excelentnosti OVP, nadpodnikové vzdelávacie centrá a tréningové centrá

Kľúčové zistenia:

- Približne 35 % respondentov malo pozitívny názor na novovznikajúce Centrá excelentnosti OVP, pretože prinášajú prínos do modernizácie vzdelávacieho procesu a podporujú rozvoj kvality OVP;
- Viac ako 40 % respondentov je pripravených poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení, pričom školy majú veľmi dobrú predstavu, na koho by mali byť programy orientované – prevláda orientácia na žiakov SŠ (cca. $\frac{1}{3}$). Tie školy, ktoré už programy poskytujú ich taktiež v 53 % prípadov majú zamerané na žiakov a v 40 % na dospelých;
- Iba cca. 36 % respondentov súhlasí s podporou budovania nadpodnikových vzdelávacích centier. Podpora budovania medzi školami v porovnaní s rokom 2022 teda oslabil (o 18 p. b.) a školy vnímajú nadpodnikové vzdelávacie centrá v súčasnosti už opatrnejšie.;
- Iba niečo viac ako $\frac{1}{3}$ respondentov je ako SOŠ pripravených stať sa tréningovým centrom.

Identifikované problémy:

- Je alarmujúce, že až 47 % respondentov nemalo na problematiku Centier excelentnosti OVP / problematiku pripravenosti poskytovať krátke vzdelávacie programy (43 %) / problematiku podpory budovania nadpodnikových vzdelávacích centier (50 %) / problematiku stať sa tréningovým centrom (viac ako 50 %) vytvorený názor;
- Hlavným problémom neposkytovania krátkych vzdelávacích programov je nedostatok finančných prostriedkov na materiálno-technické zabezpečenie, rovnako tak nedostatok personálu (viac ako 50 % respondentov);
- Iba minimálny počet škôl (7 %) zameriava krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení, na učiteľov;
- $\frac{1}{2}$ respondentov považuje budovanie nadpodnikových vzdelávacích centier za nepotrebnosť;

- Dôvody nepripravenosti stať sa tréningovým centrom sú najmä: nedostatok finančných prostriedkov na materiálne a personálne zabezpečenie a chýbajúca metodická podpora.

Odporúčania:

- Zvýšiť informovanosť a osvetu o Centrách excelentnosti OVP, mikroosvedčeniach, tréningových centrách – cez regionálne workshopy/webináre/metodické príručky s príkladmi dobrej praxe a významom pre trh práce;
- Vypracovať školské stratégie rozvoja Centier excelentnosti na zlepšenie zapojenia sa škôl do tejto iniciatívy;
- Zabezpečiť vzorové postupy pre vytváranie tréningových centier, vrátane financovania, personálneho zabezpečenia a riadenia;
- Zvýšiť vzájomnú spoluprácu SOŠ pri vytváraní spoločných tréningových priestorov alebo mobilných laboratórií;
- Spoločne s partnermi z praxe aktívne navrhovať vzdelávacie moduly reflektujúce aktuálne technologické zmeny alebo špecifické zručnosti požadované trhu práce.
- Zvyšovať povedomie o dôležitosti ďalšieho vzdelávania dospelých a úlohy škôl v tomto systéme a na regionálnej úrovni.

Oblasť č. 8 – Systém duálneho vzdelávania a odborné stáže

Kľúčové zistenia:

- Z respondentov je 63 % aktuálne zapojených do SDV a 87 % z nich vníma SDV pozitívne. Ako kľúčový prvok OVP ho vidí 38 % a považuje ho za veľmi prínosný. Takmer ďalších 50 % respondentov ho vníma skôr pozitívne ako negatívne. Možné problémy respondenti hodnotili väčšinou len ako veľmi málo závažné;
- 1/3 respondentov, zapojených do SDV, veľmi pozitívne hodnotilo uplatnenie absolventov – dualistov v praxi a taktiež spoluprácu a komunikáciu zo strany zamestnávateľov, resp. SaPO;
- Cca. 80 % respondentov zapojených do SDV, by privítalo zapojenie MSP do OVP v oveľa vyššej miere ako je tomu doteraz. Pri výbere, s kým uzatvoriť Zmluvu o duálnom vzdelávaní, uprednostňuje 1/3 respondentov práve MSP;
- Tým, ktorí v SDV nie sú zapojení, by najviac pomohla aktivita zamestnávateľov v rámci oslovovania relevantných SOŠ a predpokladajú, že by sa mohlo zapojiť 6 – 10 žiakov (56%);

- Každý desiaty respondent deklaroval, že SOŠ už realizovala odbornú stáž na niektorej vysokej škole, pričom 95 % z nich sa vyjadrilo, že išlo o menej ako 10 vysokých škôl. Na druhej strane, viac ako 40 % respondentov sa neplánuje do tejto aktivity zapojiť.

Identifikované problémy:

- V rámci SDV ide u cca. 70 % respondentov hlavne o problémy súvisiace s konfliktmi v tímoch a obmedzeniami spojenými s tým, že mladiství žiac nemôžu vstupovať do výrobných prevádzok. Viac ako 1/2 respondentov vníma minimálny problém pri realizácii záverečnej skúšky (alebo odbornej časti maturitnej skúšky) v prevádzke zamestnávateľa a v súvislosti so zhoršujúcim sa zdravotným stavom žiakov. Na druhej strane, bol identifikovaný problém v súvislosti s tým, že žiak v praxi nahrádza chýbajúceho zamestnanca a často sa nedodržiavajú ŠKVP alebo stanovené osnovy;
- 36 % respondentov, zapojených v SDV, vníma časovú náročnosť zabezpečovania SDV za stredne závažný problém a cca. 32 % vníma ako hlavnú bariéru nedostatočnú motiváciu zamestnávateľov zapojiť sa do SDV a 23% rozdielne očakávania školy a zamestnávateľov;
- Problémom sa javia aj nerovnomerné preferencie výberu podnikov pri možnom uzatváraní Zmluvy o duálnom vzdelávaní, v neprospech veľkých podnikov na jednej strane a živnostníkov na strane druhej.

Odporúčania:

- Identifikovať sieť potenciálnych MSP vo vzťahu k nedostatkovým pozíciám. Rozšíriť zapojenie MSP do SDV. Vypracovať modely flexibilnej spolupráce vhodné pre MSP, napr. zdieľané tréningové centrá, spoločné praxe viacerých zamestnávateľov, koordinované projekty prostredníctvom SaPO a pod. Podporiť SDV aj u veľkých podnikov a živnostníkov;
- Zvýšiť metodickú pomoc podnikom porozumieť pedagogickej stránke SDV – ako efektívne viesť žiakov, ako hodnotiť ich pokrok, aké majú povinnosti voči škole a pod.;
- Využiť aktívnu podporu SaPO pri identifikácii vhodných zamestnávateľov v regióne pre SDV, pri poskytovaní komplexných informácií zamestnávateľom o podmienkach a výhodách vstupu do SDV, rovnako tak pri vybavovaní administratívnych záležitostí a odporúčaní vhodných SOŠ na nadviazanie spolupráce;
- Inicovať spoločné projekty / workshopy / výskumné zadania medzi SOŠ a univerzitami, zamerané na prax a inovácie;

- Návrhy na zmeny v legislatívnej oblasti, ktoré uviedli respondenti, sa dotýkali všetkých oblastí uvedených v dotazníkovom zisťovaní²²: Podrobne sú popísané v analytickej časti „Systém duálneho vzdelávania a odborné stáže“.

Oblasť č. 9 – Príprava inštruktorov, vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Kľúčové zistenia:

- Cca. 60 % respondentov uviedlo, že ich škola je schopná v plnej miere zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov vlastnými pedagógmi a u 18 % respondentov tomu tak bolo aspoň čiastočne (s nutnosťou využiť už aj externých odborníkov);
- Pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú žiakov počas praktického vyučovania u zamestnávateľa a v SDV je vnímané skôr pozitívne a 56 % respondentov potvrdilo, že inštruktor je odborníkom vo svojej oblasti, pristupuje k práci zodpovedne (viac ako 50 %) a problémy dokáže riešiť efektívne (takmer 50 %). Oproti roku 2022 je to výrazný pozitívny posun;
- 22 % respondentov malo pozitívne skúsenosti s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO a ocenili ich aktívny prístup;
- Pôsobenie inštruktorov v rámci systému školského vzdelávania bolo taktiež vnímané skôr pozitívne, cca. 60 % respondentov deklarovalo, že inštruktor je odborníkom vo svojej oblasti, oceňujú jeho zodpovedný prístup (53 %) a takmer ½ ho vníma ako aktívneho, zaniieteného a schopného efektívne riešiť problémy;
- V cca. 80 % bolo umožnené pedagogickým a odborným zamestnancom sa, v rámci profesijného rozvoja, vzdelávať. Najpreferovanejšími oblasťami boli digitálne kompetencie a edtech nástroje, rovnako tak inovatívne pedagogické prístupy (31 %).

Identifikované problémy:

- Nedostatočné personálne kapacity u niektorých zamestnávateľov a častá fluktuácia inštruktorov významne narúša kontinuitu praktického vyučovania;
- Viac ako 70 % respondentov nemá skúsenosť s prípravou inštruktorov v SDV (ktorú realizujú SaPO), alebo sa k tejto problematike nevie vyjadriť. Čo sa týka ich prípravy v systéme školského vzdelávania, skúsenosti nemá viac ako 60 % respondentov;

²² bližšie popísané v analytickej časti „Systém duálneho vzdelávania a odborné stáže“

- Cca. 20 % respondentov sa domnieva, že inštruktor (v rámci systému školského vzdelávania) nemá dostatočné pedagogické zručnosti a problém videli aj v častej fluktuácii;
- Iba 13 % respondentov uviedlo, že niektorý z ich zamestnancov sa, v rámci SOŠ, zúčastnili prípravy hlavných inštruktorov realizovaných prostredníctvom SaPO.

Odporúčania:

- Pravidelne preškoľovať inštruktorov (najmä v oblasti práce so žiakmi, školskej legislatívy, pedagogického procesu, moderných metód výučby a pod.);
- Zjednodušiť prístupy MSP k vzdelávaniu inštruktorov;
- Inicovať motivačné mechanizmy (napr. finančné príspevky, ocenenia, systém benefitov pre certifikovaných inštruktorov);
- Podporiť spoločné tréningy medzi učiteľmi a inštruktormi, zamerané na koordináciu praktickej a teoretickej zložky výučby;
- Zaviesť pravidelný systém spätnej väzby - hodnotenie práce inštruktora žiakmi a učiteľmi, s cieľom identifikácie potreby ďalšieho rozvoja;
- Znížiť dopady fluktuácie a nedostatku inštruktorov tvorbou rezervného zoznamu spolupracujúcich odborníkov v regióne (napr. bývalí učitelia, živnostníci, odborníci z praxe), vrátane vyhľadávania a školenia nových inštruktorov, najmä v nedostatkových odboroch.

Oblasť č. 10 – Financovanie SOŠ

Kľúčové zistenia:

- Pre $\frac{1}{3}$ respondentov je systém financovania SOŠ, aktuálne schválený vládou SR, nastavený optimálne. Na druhej strane, každý štvrtý respondent nesúhlasí so súčasným rozlišovaním škôl na štátne a neštátne z toho dôvodu, že ak všetky školy majú rovnaké povinnosti, tak by mali mať aj rovnaké práva, a preto by mal byť model financovania navrhnutý podľa počtu tried, odborov alebo celej školy;
- Prax v odbore predstavuje (pre 26 % respondentov) jedno z dôležitých merateľných kritérií, ktoré by mohli zlepšiť odmeňovanie ne/pedagogických zamestnancov SOŠ, ale viac ako $\frac{1}{4}$ respondentov by nesúhlasilo s takým nastavením odmeňovania, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolaní

a sektore hospodárstva. Dôvodom je „nespravodlivosť“, pretože nie je dôvod predpokladať že napríklad učiteľ informatiky podáva vyšší výkon než učiteľ dejepisu či matematiky v SOŠ.

Identifikované problémy:

- Celkové normatívne financovanie je podľa respondentov podhodnotené, normatívy nie sú dlhodobo aktualizované a stále nedostatočne pokrývajú reálne náklady na vzdelávanie žiaka;
- Viac ako $\frac{1}{3}$ respondentov je presvedčená, že spôsob úpravy financovania SOŠ podľa uplatnenia absolventov na trhu práce nie je objektívny, spoľahlivý a poukazujú na nejasnosti v tom, ktorá inštitúcia by mala zodpovedať za hodnotenie uplatnenia absolventov. Problém tiež vidia v súvislosti s regionálnymi rozdielmi, sociálnym zázemím žiakov, či ich individuálnymi schopnosťami.

Odporúčania:

- Posilniť odborný dialóg o financovaní SOŠ (sektorové expertné skupiny predkladajúce návrhy na úpravu normatívov podľa vývoja technológií a reálnych nákladov na praktické vyučovanie podľa pravidelných analýz);
- Navrhnuť jednotnú metodiku merania absolventskej úspešnosti zohľadňujúcu regionálne rozdiely, sociálne faktory a špecifiká odborov;
- Podporiť redefinované odmeňovanie pedagogických a odborných zamestnancov (zohľadniť odborné kompetencie a prax v odbore, profesijný rozvoj, doplnkové odmeňovanie za zapojenie do SDV, vedenie žiakov v praxi, spoluprácu so zamestnávateľmi a pod.);
- Posilniť partnerstvá, ktoré môžu čiastočne vykrývať podfinancovanie a rozvíjať viaczdrojové financovanie;
- Zaviesť systematické celonárodné sledovanie kariérnej dráhy absolventov;
- Budovať partnerstvá s firmami, ktoré ponúkajú vzdelávanie zamestnancom školy (technologické centrá, tréningové centrá, stáže vo firmách a pod.).

PRÍLOHA č. 1:
DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE SOŠ

PRÍLOHA Č. 1: DOTAZNÍKOVÉ ZISŤOVANIE - PERCEPCIE ODBORNÉHO VZDELÁVANIA PRÍPRAVY NA STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKOLÁCH

Úvodný text:

Vážená respondentka, vážený respondent,

cieľom dotazníkového prieskumu je zistiť, ako stredné odborné školy (ďalej len „SOŠ“) vnímajú výkon kompetencií stavovských a profesijných organizácií (ďalej len „SaPO“) v odbornom vzdelávaní a príprave (ďalej len „OVP“)* a na základe Vašich návrhov poskytnúť odporúčania na ich optimalizáciu, resp. zlepšenie do ďalšieho obdobia.

Zaujímajú nás nielen vymedzené činnosti SaPO vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, ale taktiež aj identifikácia bariér a výziev v OVP a Vaše hodnotenie administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

Zámerom prieskumu je tiež zistiť vnímanie podmienok realizácie systému duálneho vzdelávania, Vaše názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie. Za rovnako dôležité považujeme aj preskúmanie stavu vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a radi by sme zistili aj mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce.

Dotazník obsahuje otázky rozdelené do 10 tematických okruhov. Vyplnenie dotazníka nezaberie viac ako 20 - 25 minút a významne napomôže SaPO realizovať potrebné kroky na celoplošné zvýšenie kvality OVP na Slovensku.

Objednávateľom dotazníkového prieskumu je Republiková únia zamestnávateľov (ďalej len „RÚZ“).

Ďakujeme za Váš čas a ochotu!

**definovaných v Zákone č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a zmene a doplnení niektorých zákonov*

Otázky v dotazníku:

1. Zadajte, prosím, Vaše EDUID *

V prípade spojenej školy vyplňte, prosím, dotazník za každú organizačnú zložku individuálne. Údaj EDUID využijeme na to, aby sme výsledky dotazníkového zisťovania vyhodnotili napr. z hľadiska regiónu, v ktorom Vaša škola pôsobí.

1. Názor SOŠ na pôsobenie a spoluprácu so SaPO v OVP

2. Poznáte kompetencie SaPO v oblasti OVP definované v Zákone o odbornom vzdelávaní a príprave? *

- a. Áno
- b. Nie
- c. Neviem sa k tomu vyjadriť

3. S ktorými SaPO v rámci OVP spolupracujete a ako túto spoluprácu hodnotíte? *

Ohodnotte, prosím, SaPO, s ktorými v rámci OVP spolupracujete. Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. Ak so SaPO nespôlpracujete, označte "Nespôlpracujeme". (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)
- b. Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- c. Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
- d. Slovenská banská komora (SBK)
- e. Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- f. Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
- g. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
- h. Slovenská živnostenská komora (SŽK)

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď len ale aj „RÚZ“:

4. S ktorými z expertov RÚZ spolupracujete v rámci OVP a ako túto spoluprácu hodnotíte? *

Môžete označiť viacero odpovedí. Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. Ak s expertom nekomunikujete, označte "nespôlpracujem". (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Miroslava Čižmarová
- b. Peter Fečík
- c. Daniela Jaslovská
- d. Igor Patráš
- e. Eva Polášková
- f. Natália Reingráberová
- g. Peter Šoltés
- h. Jozef Štepanay
- i. Drahomíra Štepanayová
- j. Zlatica Valachová
- k. Vladimír Záborský

5. Aké podporné opatrenia zo strany SaPO by ste v súčasnej dobe najviac privítali? *

Môžete označiť viacero odpovedí. Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu naliehavosť a 5 najvyššiu naliehavosť. Ak chcete doplniť aj iné podporné opatrenia, uveďte ich do poznámky. (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Metodické návody, vzory dokumentov
- b. Školenia/inštruktáže pre učiteľov a inštruktorov
- c. Zabezpečenie systematickej komunikácie s trhom práce

- d. Podporu pri zavádzaní inovácií
- e. Pomoc pri postupoch a koordinácii v systéme duálneho vzdelávania
- f. Súčinnosť pri inšpekčnom výkone na pracovisku praktického vyučovania
- g. Iné (prosím uveďte) (do poznámky)

2. Sieť SOŠ a sústava odborov vzdelávania pre SOŠ

6. Súhlasíte so zmenami, ktoré u Vás aktuálne prebiehajú, resp. budú prebiehať v krátkej dobe v súvislosti s optimalizáciou SOŠ? *

- a. Áno, zmeny hodnotím pozitívne
- b. Nie, k zmenám mám výhrady
- c. Nevieť sa k tomu vyjadríť

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie, k zmenám mám výhrady**:

7. Aké výhrady máte v súvislosti s aktuálnou optimalizáciou SOŠ? *

- a. Otvorená odpoveď

8. Ste spokojný/á s procesom zaradovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia príslušnej SaPO do tohto procesu? *

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu zaradovania odborov vzdelávania do siete SOŠ spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. Môžete označiť viacero odpovedí. Ak so SaPO nespôlpracujete, označte "nespôlpracujem". (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)
- b. Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- c. Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
- d. Slovenská banská komora (SBK)
- e. Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- f. Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
- g. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
- h. Slovenská živnostenská komora (SŽK)

9. Čo by ste v procese zaradovania odborov vzdelávania do siete SOŠ a zapojenia SaPO zmenili?

- a. Otvorená odpoveď

10. Je podľa Vás aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce? *

- a. Áno, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ je nastavená optimálne a zodpovedá potrebám trhu práce
- b. Aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ iba čiastočne zodpovedá potrebám trhu práce a vnímam tam určité problémy
- c. Nie, aktuálna sústava odborov vzdelávania pre SOŠ nie je vôbec nastavená optimálne
- d. Nevieť sa k tomu vyjadríť

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **b - c**:

11. Čo by ste v nastavení sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ zmenili? *

- a. Otvorená odpoveď

12. **Súhlasili by ste s optimalizáciou sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ, ak by malo prísť aj k zásadnejšiemu zníženiu počtu odborov vzdelávania? ***
- a. Áno súhlasil/a, považujem to za potrebné
 - b. Áno súhlasil/a, no obávam sa dopadov
 - c. Nie nesúhlasil/a, ak by sa to týkalo mojej školy
 - d. Nie nesúhlasil/a, nie je potrebné nič meniť
13. **Ste spokojný/á s procesom zaradovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie)? ***
- Spokojnosť hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť.*
14. **Čo by ste v procese - zaradovania nových odborov vzdelávania do sústavy odborov vzdelávania pre SOŠ (experimentálne overovanie) zmenili?**
- a. Otvorená odpoveď
15. **Aký je Váš názor na spojenie trojročných odborov vzdelávania „H“ so štvorročnými odbormi vzdelávania „K“ (postupná príprava: najprv získanie výučného listu a prípadný postup na maturitu)?**
- a. Súhlasil/a by som
 - b. Nesúhlasil/a by som
 - c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nesúhlasil by som**:*

16. **Prečo nesúhlasíte so spojením H + K odborov vzdelávania?**
- a. Otvorená odpoveď
17. **Súhlasili by ste so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby? ***
- (napr. hodina informatiky online v rovnakom čase pre viaceré školy)*
- a. Áno, súhlasil/a
 - b. Nie, nesúhlasil/a
 - c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno**:*

18. **V čom vidíte pridanú hodnotu zdieľania jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby? ***
- a. Otvorená odpoveď

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:*

19. **Uvedte prosím dôvod/y prečo nesúhlasíte so zdieľaním jedného špecializovaného pedagóga viacerými školami v rámci online výučby. ***
- a. Otvorená odpoveď

3. Organizácia a zabezpečovanie OVP, teoretické a praktické vyučovanie, výzvy a problémy

20. **Aké organizačno-technické výzvy najčastejšie riešite pri organizácii a zabezpečovaní odborného vzdelávania a prípravy? ***
- Môžete označiť viacero odpovedí.*

- a. Nedostatok vybavených odborných učební a dielní
- b. Zastaralé stroje, technológie a pomôcky
- c. Obmedzené finančné zdroje na modernizáciu
- d. Nedostatok majstrov odbornej výchovy / inštruktorov
- e. Nedostatok pedagogických/nepedagogických zamestnancov
- f. Ťažkosti so zabezpečením praxe u zamestnávateľov a jej koordináciou
- g. Neochota zamestnávateľov uzatvárať zmluvy v SDV
- h. Dopravná dostupnosť žiakov k miestu praktického vyučovania
- i. Kolízia rozvrhov (odborné predmety vs. prax)
- j. Administratívna záťaž spojená s dokumentáciou OVP
- k. Nepružnosť legislatívy pri uznávaní odbornej praxe
- l. Iné (prosím uveďte)

21. Ako hodnotíte kvalitu teoretického vyučovania na Vašej škole vo vzťahu k požiadavkám praxe? *

- a. Plne zodpovedá
- b. Čiastočne zodpovedá
- c. Nezodpovedá
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť

22. Ako hodnotíte podmienky na realizáciu praktického vyučovania? *

Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje slabé podmienky a 5 vynikajúce podmienky

- a. Materiálno-technické zabezpečenie
- b. Personálne zabezpečenie
- c. Zamestnávateľské subjekty
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť

23. Akým spôsobom Vaša škola spolupracuje s odborníkmi z praxe (hlavnými inštruktormi) pri výučbe odborných predmetoch?

Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje slabé podmienky a 5 vynikajúce podmienky spolupráce. Ak spolupracujete ešte ináč, napíšte to do poznámky.

- a. Konzultácie pri tvorbe učebných plánov
- b. Účasť na odborných komisiách
- c. Spolupráca v rámci SDV
- d. Praktické vyučovanie priamo v podnikoch
- e. Iné (prosím uveďte)
- f. Nespolupracujeme
- g. Nevie sa k tomu vyjadriť

24. Prebieha aj u Vás v škole posilňovanie podporných profesií (pedagogickí asistenti, psychologovia, špeciálni pedagógovia, nepedagogickí zamestnanci)? *

- a. Áno, prebieha
- b. Áno, prebieha, ale nie dostatočne
- c. Nie, neprebieha
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie, neprebieha**:*

25. Uveďte prosím dôvod/y prečo u Vás neprebieha posilňovanie podporných profesií. *

- a. Otvorená odpoveď

26. Ako často ste sa v posledných 12 mesiacoch stretli s prípadmi šikany na vašej škole? *

- a. Nikdy
- b. 1 – 2 prípady
- c. 3 – 5 prípadov
- d. Viac ako 5 prípadov
- e. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **b – d**:*

27. Aké opatrenia škola v takých prípadoch realizovala? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Individuálna práca so žiakom (poradenstvo, pohovor, sankcia)
- b. Informovanie rodičov / zákonných zástupcov
- c. Zapojenie školského podporného tímu / špeciálneho pedagóga / psychológa
- d. Preventívne aktivity (workshopy, besedy, programy proti šikane)
- e. Spolupráca s CPP alebo inými externými odborníkmi
- f. Riešenie s políciou alebo inými orgánmi
- g. Iné (prosím uveďte)

28. Čo by podľa Vás najviac prispelo k zlepšeniu odborného vzdelávania a prípravy na SOŠ?

- a. Otvorená odpoveď

4. Potreby trhu práce, inovácie a plánovanie počtu žiakov prvého ročníka SOŠ

29. Do akej miery sleduje Vaša škola technologické inovácie a trendy na trhu práce? *

- a. Systematicky
- b. Príležitostne
- c. Minimálne
- d. Vôbec
- e. Nevieť sa k tomu vyjadriť

30. Máte vytvorené mechanizmy na aktualizáciu obsahu vzdelávania podľa potrieb trhu práce? *

- a. Áno
- b. Čiastočne
- c. Nie
- d. Nevieť sa k tomu vyjadriť

31. Má Vaša škola už obsadenú pozíciu školského digitálneho koordinátora? *

- a. Áno
- b. Nie

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno**:*

32. Má táto pozícia presne definované úlohy a nie je zamieňaná so správcom siete (technikom)? *

- a. Áno, role sa nemiešajú
- b. Nie, role sú pomiešané
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie** (pri obsadení digitálneho koordinátora):*

33. Má už Vaša škola vypracovaný Program digitálnej transformácie školy? *

- a. Áno
- b. Nie

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno**:*

34. Do akej úrovne digitálnej školy by ste sa zaradili (samohodnotenie)? *

- a. Ešte sme nezačali
- b. Máme prvé skúsenosti
- c. Nadobúdame istotu
- d. Sme inšpiráciou pre iných

35. Aké prínosy z digitálnej transformácie škôl vidíte z Vašich skúseností? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Odborná a metodická podpora
- b. Profesionálny rozvoj učiteľov
- c. Zlepšenie kvality výučby
- d. Sieťovania a spolupráca
- e. Prístup k financovaniu a technológiám
- f. Iné (prosím uveďte)
- g. Nevieť sa k tomu vyjadriť

36. Súhlasíte, aby sa v procese určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ vychádzalo z reálnych potrieb trhu práce? *

- a. Áno, je to nevyhnuté
- b. Nie, nie je to potrebné
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno - nie**:*

37. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k potrebe zisťovať potreby trhu práce pre účely určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SOŠ. Ak máte informácie o procese určovania potrieb trhu práce, aká je Vaša skúsenosť? *

- a. Otvorená odpoveď

38. Ste spokojný/á s novým procesom určovania počtu žiakov do prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov)? *

Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. (+neviete sa k tomu vyjadriť)

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **na škále 1 - 2**:*

39. Čo by ste v procese určovania počtu žiakov prvého ročníka SOŠ (plánovanie výkonov) zmenili? *

- a. Otvorená odpoveď

40. Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určený neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre gymnáziá? *

- a. Áno
- b. Nie
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

41. Je v rámci Vášho samosprávneho kraja určovaný neprimerane vysoký počet žiakov prvého ročníka pre obchodné akadémie, hotelové akadémie a stredné priemyselné školy? *

- a. Áno
- b. Nie
- c. Neviem sa k tomu vyjadriť

5. Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy

42. Ste spokojný/á s procesom vymedzenia povinného obsahu vzdelávania na SOŠ cez štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy (celkové nastavenie procesu)? *

Hodnotíte na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. (+ neviem sa k tomu vyjadriť)

43. S akou inštitúciou/zamestnávateľom prerokúvate/vypracováate školský vzdelávací program? *

- a. SaPO
- b. Zamestnávateľ v školskom systéme
- c. Zamestnávateľ v SDV
- d. Ani s jedným
- e. Neviem sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **SaPO**:*

44. Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce pri prerokovaní s príslušnou SaPO? *

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci tohto procesu spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. Ak so SaPO nespôlpracujete, označte "nespolupracujem". Môžete označiť viacero odpovedí (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)
- b. Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- c. Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
- d. Slovenská banská komora (SBK)
- e. Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- f. Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
- g. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
- h. Slovenská živnostenská komora (SŽK)

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **zamestnávateľ** (je jedno v akom systéme):*

45. Ste spokojný/á s prínosom tejto spolupráce pri prerokovaní/vypracovávaní školského vzdelávacieho programu so zamestnávateľom? *

- a. Áno
- b. Nie

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:*

46. Uvedte, prosím, dôvod/y prečo nie je ste spokojný s prerokovaním/vypracovaním školského vzdelávacieho programu so zamestnávateľom? *

- a. Otvorená odpoveď

47. Ako často vaša škola zapája odborníkov z praxe, hlavných inštruktorov, do tvorby alebo aktualizácie školského vzdelávacieho programu? *

- a. Nikdy

- b. Zriedkavo (raz za niekoľko rokov)
- c. Príležitostne (raz ročne)
- d. Pravidelne (viackrát ročne)
- e. Nevie sa k tomu vyjadriť

48. Ako hodnotíte prínos odborníkov z praxe, hlavných inštruktorov, pre tvorbu a aplikáciu ŠKVP? *

- a. Veľmi významný
- b. Skôr významný
- c. Neutrálny
- d. Skôr nevýznamný
- e. Nevýznamný
- f. Nevie sa k tomu vyjadriť

6. Ukončovanie štúdia

49. Ste spokojný/á s prínosom spolupráce s príslušnou SaPO v rámci ukončovania štúdia na Vašej škole? *

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu ukončovania štúdia na Vašej škole spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. V prípade, ak ohodnotíte niektorú zo SaPO na úrovni 1-2, prosím uveďte do poznámky dôvody, prečo nie ste s príslušnou SaPO spokojný. Ak so SaPO nespôlpracujete, označte "Nespolupracujem". (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)
- b. Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- c. Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
- d. Slovenská banská komora (SBK)
- e. Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- f. Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
- g. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
- h. Slovenská živnostenská komora (SŽK)

50. Zúčastňuje sa ukončovania štúdia na Vašej SOŠ delegovaný zástupca príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)? *

- a. Áno
- b. Nie

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno**:*

51. Ste spokojný/á s prínosom delegovaného zástupcu príslušnej SaPO (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)? *

Vyberte SaPO, s ktorými v rámci procesu zapojenia sa do komisií spolupracujete a vyjadrite spokojnosť na škále 1-5, pričom 1 vyjadruje najnižšiu spokojnosť a 5 najvyššiu spokojnosť. Ak so SaPO nespôlpracujete, označte "nespolupracujem". Môžete označiť viacero odpovedí (možnosť výberu viacerých odpovedí + 1-5 škála)

- a. Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)
- b. Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- c. Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)
- d. Slovenská banská komora (SBK)
- e. Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- f. Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)

- g. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK)
- h. Slovenská živnostenská komora (SŽK)

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:

52. **Uvedte, prosím, dôvod/y, prečo sa príslušný zástupca SaPO nezúčastňuje ukončovania štúdia na Vašej SOŠ (v rámci skúšobnej komisie pre záverečné skúšky, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitných skúšok a skúšobnej komisie absolventských skúšok)? ***
- a. Otvorená odpoveď
53. **Vyhovuje vám jednotné zadanie záverečných skúšok? ***
- a. Áno
 - b. Nie
 - c. Nevie sa k tomu vyjadriť

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:

54. **Uvedte, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s jednotným zadáním obsahu záverečných skúšok. ***
- a. Otvorená odpoveď
55. **Súhlasili by ste s jednotným zadáním obsahu maturitných skúšok, ktoré by bolo vypracované príslušnou SaPO? ***
- a. Áno, súhlasil/a
 - b. Nie, nesúhlasil/a
 - c. Nevie sa k tomu vyjadriť
56. **Súhlasili by ste s tým, aby bolo ukončovanie štúdia realizované priamo v gescii SaPO, tzn. aby žiaka SOŠ skúšala iná inštitúcia ako tá, ktorá mu poskytovala vzdelávanie? ***
- a. Áno, súhlasil/a
 - b. Nie, nesúhlasil/a
 - c. Nevie sa k tomu vyjadriť

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno**:

57. **V čom vidíte pridanú hodnotu ukončovania štúdia realizovaného priamo v SaPO? ***
- a. Otvorená odpoveď

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:

58. **Uvedte, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s ukončovaním štúdia v gescii SaPO. ***
- a. Otvorená odpoveď
59. **Čo si myslíte o zavedení povinnej maturity z matematiky pre študentov od školského roka 2030/2031 a v čom vidíte hlavné komplikácie? ***
- a. Otvorená odpoveď

7. Centrá excelentnosti OVP, nadpodnikové vzdelávacie centrá a tréningové centrá

60. **Aký máte názor na novovznikajúce Centrá excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy? ***
- a. Otvorená odpoveď

61. Ste pripravení ako škola poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení? *

- a. Áno, sme pripravení
- b. Už poskytujeme krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení
- c. Nie, nie sme pripravení
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno, sme pripravení**:*

62. Na akú cieľovú skupinu budú zamerané Vaše vzdelávacie programy, ktoré budú viesť k získaniu mikroosvedčení? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Žiaci stredných škôl
- b. Učitelia
- c. Dospelí ne/zamestnaní
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **už poskytujeme vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení**:*

63. Na akú cieľovú skupinu sú zamerané Vaše vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Žiaci stredných škôl
- b. Učitelia
- c. Dospelí ne/zamestnaní
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie, nie sme pripravení**:*

64. Čo Vám chýba k tomu, aby ste mohli poskytovať krátke vzdelávacie programy, ktoré vedú k získaniu mikroosvedčení? *

- a. Otvorená odpoveď

65. Súhlasíte s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier ako nového typu inštitúcií, ktoré vznikajú najmä pre technické a priemyselné odbory? (Nie sú viazané iba na jednu firmu ale slúžia viacerým zamestnávateľom v regióne a umožňujú SOŠ a žiakom využívať moderné technológie, ktoré by jednotlivé školy a ani podniky často samostatne nevládli financovať) *

- a. Áno súhlasím, je to dobrá myšlienka
- b. Nie nesúhlasím, je to zbytočné
- c. Nevie sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:*

66. Uvedte, prosím, dôvod/y Vášho nesúhlasu s budovaním nadpodnikových vzdelávacích centier. *

- a. Otvorená odpoveď

67. Ste pripravení sa ako škola stať sa tréningovým centrom? *

- a. Áno, sme pripravení
- b. Nie, nie sme pripravení
- c. Nevie sa k tomu vyjadriť

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie, nie sme pripravení**:

68. Čo Vám chýba k tomu, aby ste mohli používať označenie „tréningové centrum“? *

- a. Otvorená odpoveď

8. Systém duálneho vzdelávania a odborné stáže

69. Je Vaša SOŠ zapojená do systému duálneho vzdelávania (ďalej len „SDV“)? *

- a. Áno, sme zapojení
- b. Ešte nie sme zapojení, ale chystáme sa
- c. Boli sme zapojení, ale už nie sme
- d. Nie sme zapojení

Nasledujúce otázky sa otvoria v prípade, ak je odpoveď **áno**:

70. Ako Vaša SOŠ vníma význam SDV pre odbornú prípravu žiakov? *

- a. Veľmi pozitívne – SDV považujeme za kľúčový prvok odbornej prípravy
- b. Skôr pozitívne – SDV má viacero výhod, ale aj určité obmedzenia
- c. Neutrálne – nevnímame výrazné prínosy ani nevýhody
- d. Skôr negatívne – SDV so sebou prináša viaceré problémy
- e. Veľmi negatívne – SDV nepovažujeme za vhodný model vzdelávania
- f. Neviem / nemám informácie

71. Aký prínos má podľa vás SDV pre žiakov Vašej školy? *

- a. Výrazný prínos – rozvíja praktické zručnosti a zvyšuje uplatniteľnosť na trhu práce
- b. Čiastočný prínos – závisí od konkrétneho odboru a partnera z praxe
- c. Malý alebo žiadny prínos – neprináša očakávané výsledky
- d. Neviem sa k tomu vyjadriť

72. Aké najčastejšie problémy riešite v rámci SDV?

*Uvedte ich závažnosť na škále od 1 do 5, pričom 1 znamená minimálny problém a 5 znamená výrazný problém. Ak riešite aj iné problémy, uveďte ich do poznámky. * (možnosť výberu viacerých odpovedí)*

- a. Mladistvý zamestnanec – nemôže ísť do výrobnjej prevádzky
- b. Zhoršujúci sa zdravotný stav žiakov
- c. Zvyšujúci sa počet integrovaných žiakov
- d. Zhoršujúci sa prospech žiakov
- e. Časté absencie žiakov na praktickom vyučovaní
- f. Časová náročnosť zabezpečovania SDV
- g. Byrokratická záťaž
- h. Odchod žiakov počas štúdia zo školy (a tým aj z SDV)
- i. Konflikty v tímoch
- j. Nízka zanietenosť zamestnancov v rámci SDV (inštruktor a pod.)
- k. Legislatívne obmedzenia
- l. Komplikovaná komunikácia so zákonnými zástupcami žiakov
- m. Nízke povedomie o SDV (najmä na základných školách)
- n. Zosúladenie teórie a praxe
- o. Rozsah teoretického a praktického vyučovania
- p. Záverečná skúška/odborná zložka maturitnej skúšky realizovaná v prevádzke zamestnávateľa
- q. Iné (prosím uveďte)

73. Ohodnotte nasledovné situácie počas realizácie SDV vo Vašej škole. *

Hodnotíte na škále od 1 do 5, pričom 1 znamená veľmi negatívne a 5 veľmi pozitívne. Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Administratívna a metodická pomoc zo strany SaPO
- b. Administratívna a metodická pomoc zo strany zamestnávateľa
- c. Spolupráca a komunikácia zo strany SaPO
- d. Spolupráca a komunikácia zo strany zamestnávateľa
- e. Edukácia SOŠ
- f. Pomoc pri problémových situáciách so žiakmi
- g. Podpora pri operatívnych riešeníach problémov
- h. Uplatnenie dualistov v praxi
- i. Náklady na realizáciu SDV

74. S koľkými zamestnávateľmi máte aktuálne podpísanú Zmluvu o duálnom vzdelávaní a ktorí to sú? *

(v prípade väčšieho počtu uveďte aspoň najvýznamnejších)

- a. Otvorená odpoveď

75. Pri výbere, s kým uzatvoríte Zmluvu o duálnom vzdelávaní, ktorú kategóriu zamestnávateľov uprednostňujete? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Živnostníci
- b. Malé podniky
- c. Stredné podniky
- d. Veľké podniky

76. Vychádzajúc z Vašich skúseností, privítali by ste väčšie zapojenie malých a stredných podnikov do OVP? *

- a. Áno, privítali
- b. Nie je to potrebné, sú dostatočne aktívni
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

77. Koľko žiakov Vašej SOŠ je aktuálne v SDV? *

- a. – uveďte v textovom poli typ: počet

78. Aké hlavné bariéry vnímate pri spolupráci so zamestnávateľmi? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Nezáujem zamestnávateľov o dlhodobú spoluprácu
- b. Krátkodobý pohľad podnikov na potreby pracovnej sily
- c. Rozdielne očakávania školy a zamestnávateľov
- d. Nedostatočná motivácia zamestnávateľov zapojiť sa do SDV
- e. Iné (prosím uveďte)

79. Do akej miery podľa Vás SaPO pomáhajú prekonávať tieto bariéry? *

- a. Vo veľkej miere
- b. Čiastočne
- c. Minimálne
- d. Vôbec

80. Aké odporúčania by ste navrhli na posilnenie dôvery a reálnej spolupráce medzi školami, zamestnávateľmi a SaPO? *

- a. Otvorená odpoveď

Nasledujúce otázky sa otvoria v prípade, ak je odpoveď ešte nie sme zapojení, ale chystáme sa:

81. Uvedte prosím, čo by Vám najviac pomohlo v procese zapojenia sa do SDV? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Zaujima nás, kto by nám mal poskytnúť informáciu o systéme vzdelávania a samotného zapojenia sa školy do SDV
- b. Uvítali by sme jasné informácie zodpovedného subjektu o tom, ako riešiť jednotlivé kroky procesu zapojenia sa do SDV
- c. Bola by pre nás užitočná administratívna a organizačno-technická pomoc
- d. Mali by sme záujem o poskytnutie prípravy pre nášho inštruktora/ov
- e. Radi by sme sa dozvedeli prvky dobrej praxe od iných SOŠ, ktoré už sú zapojené v SDV s cieľom riešiť praktické problémy
- f. Uvítali by sme aktivitu zamestnávateľov v rámci oslovovania relevantných SOŠ
- g. Iné (prosím uveďte)

82. Viete si predstaviť spoluprácu s konkrétnym zamestnávateľom/mi? *

- a. Áno
- b. Nie (uviesť dôvod:)

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď áno:

83. S ktorým zamestnávateľom/mi by ste si vedeli predstaviť spoluprácu a koľko žiakov by mohlo byť zapojených do SDV? *

Môžete uviesť jedného alebo viacerých zamestnávateľov za sebou do riadku a oddeliť ich čiarkou.

Názov zamestnávateľ a/ov a adresa: Počet žiakov/rok:

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď nie:

84. Je jedným z dôvodov, prečo si neviete predstaviť spoluprácu s niektorým zo zamestnávateľov fakt, že nepoznáte sieť malých a stredných podnikov, ktorých by ste mohli potenciálne osloviť na spoluprácu? *

- a. Áno
- b. Nie

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď boli sme zapojení, ale už nie sme:

85. Aké boli hlavné dôvody pre ukončenie SDV vo Vašej škole?

*Uvedte závažnosť dôvodov na škále od 1 do 5, pričom 1 znamená minimálny problém a 5 znamená výrazný problém. Môžete označiť viacero odpovedí. Ak existujú aj iné dôvody, pre ktoré ste ukončili SDV, doplňte ich prosím do poznámky. (možnosť výberu viacerých odpovedí + škála 1-5) **

- a. Nedostatok pomoci s legislatívou a metodickými pokynmi zo strany štátnych inštitúcií
- b. Nedostatočná metodická a edukačná výpomoc zo strany SaPO
- c. Problémy s realizáciou praktického vyučovania
- d. Problémy s nedostatkom odborného personálu
- e. Nedostatok kompetencií a pripravenosti kariérnych poradcov
- f. Odchod žiakov počas štúdia zo školy (a tým aj z SDV)

- g. Vysoké náklady na realizáciu SDV
- h. Iné (prosím uveďte)

86. Viete si predstaviť, že by ste sa opätovne zapojili do SDV? *

- a. Áno
- b. Nie
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno, sme zapojení** + **boli sme zapojení, ale už nie sme**:*

87. Navrhli by ste nejaké zmeny v legislatíve v nižšie uvedených oblastiach? Ak áno, napíšte aké:

Môžete vpísať odpovede do jednej i viacerých oblastí.

- a. Praktické vyučovanie, najmä spôsob/miesto výkonu praktického vyučovania *
.....
- b. Systém duálneho vzdelávania *
.....
- c. Spôsobilosť zamestnávateľa *
.....
- d. Zmluva o duálnom vzdelávaní *
.....
- e. Učebná zmluva *
.....
- f. Zamestnávateľ v procese praktického vyučovania *
.....
- g. Príspevok na zabezpečenie praktického vyučovania v SDV *
.....
- h. Hlavný inštruktor *
.....
- i. Inštruktor *
.....
- j. Nadpodnikové vzdelávacie centrum *
.....
- k. Žiak v procese praktického vyučovania *
.....
- l. Hmotné a finančné zabezpečenie žiaka *
.....
- m. Koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce *
.....

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie sme zapojení**:*

88. Uveďte, prosím, dôvod/y, prečo nie je Vaša SOŠ zapojená do SDV? *

- a. Otvorená odpoveď

89. Realizovali ste, alebo realizujete odbornú stáž na niektorej vysokej škole? *

- a. Áno, realizujeme/ už sme realizovali
- b. Nie, ale chystáme sa
- c. Nie, nechystáme sa

d. Nevieť sa k tomu vyjadriť

Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno realizujeme / už sme realizovali**

90. S koľkými vysokými školami realizujete/ste realizovali stáž na vysokej škole a ktoré sú to? *

V prípade, ak ste realizovali stáž s viacerými vysokými školami, prosím oddel'te tieto informácie čiarkou.

- Počet:

- Názov VŠ a fakulty:

9. Príprava inštruktorov, vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

91. Je vaša škola schopná zabezpečiť kvalitnú odbornú prípravu žiakov vlastnými pedagogickými zamestnancami tak, aby boli pripravení na reálne požiadavky trhu práce? *

- a. Áno, v plnej miere – máme dostatočný počet kvalifikovaných odborných pedagógov
- b. Áno, čiastočne – v niektorých odboroch využívame aj externých odborníkov
- c. Nie, vo viacerých odboroch sme odkázaní na externých odborníkov z praxe
- d. Nie, nedokážeme zabezpečiť potrebnú odbornosť ani s pomocou externistov
- e. Nevieť sa k tomu vyjadriť

92. Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (v SDV)? *

Môžete označiť viacero odpovedí. Ak chcete doplniť ďalšie vlastnosti, dopíšte ich do poznámky. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Efektívne rieši problémy
- b. Benevolentný
- c. Odborník
- d. Vie pracovať s dnešnými mladými ľuďmi
- e. Empatický
- f. Autoritatívny / Prísny
- g. Prirodzená autorita
- h. Má dostatočné pedagogické zručnosti
- i. Zodpovedný prístup
- j. Dostatočne sa pripravený pre prácu so žiakmi
- k. Aktívny prístup / Zanietenosť
- l. Motivátor
- m. Iné (prosím uveďte)

93. Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v SDV, ktorú realizujú SaPO? *

- a. Otvorená odpoveď

94. Ako vnímate pôsobenie inštruktorov, ktorí vedú Vašich žiakov na praktickom vyučovaní u zamestnávateľa na pracovisku zamestnávateľa (v systéme školského vzdelávania)? *

Môžete označiť viacero odpovedí. Ak chcete doplniť ďalšie vlastnosti, dopíšte ich do poznámky. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Efektívne rieši problémy
- b. Benevolentný
- c. Odborník
- d. Vie pracovať s dnešnými mladými ľuďmi
- e. Empatický
- f. Autoritatívny / Prísny

- g. Prirodzená autorita
- h. Má dostatočné pedagogické zručnosti
- i. Zodpovedný prístup
- j. Dostatočne sa pripravený pre prácu so žiakmi
- k. Aktívny prístup / Zanietenosť
- l. Motivátor
- m. Iné (prosím uveďte)

95. Aké máte skúsenosti s prípravou inštruktorov v systéme školského vzdelávania? *

- a. Otvorená odpoveď

96. Zúčastnil sa niektorý z pedagogických zamestnancov Vašej školy prípravy hlavných inštruktorov realizovaných prostredníctvom SaPO?

- a. Áno
- b. Nie
- c. Nevie sa k tomu vyjadriť

97. Je umožnené Vaším pedagogickým a odborným zamestnancom vzdelávať sa v rámci profesijného rozvoja? *

- a. Áno, umožňujeme im vzdelávať sa pravidelne
- b. Áno, avšak na vzdelávanie im zostáva menej času, ako by bolo potrebné
- c. Nie, nie je na to momentálne čas
- d. Nevie sa k tomu vyjadriť
- e. Iné (prosím uveďte)

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **a - b***

98. Aké oblasti v rámci profesijného rozvoja preferujú? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Digitálne kompetencie a edtech nástroje
- b. Zelené a udržateľné kompetencie
- c. Inovatívne pedagogické prístupy
- d. Generačný manažment a práca novými generáciami
- e. Mäkké zručnosti pedagógov
- f. Wellbeing a duševné zdravie pedagóga aj žiaka
- g. Interkultúrne a globálne kompetencie
- h. Líderské a manažérske kompetencie
- i. Nevie sa k tomu vyjadriť
- j. Iné (prosím uveďte)

10. Financovanie SOŠ

99. Je podľa Vás aktuálne vládou SR schválený systém financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka znížené o 20 % pre neštátne školy, ak nie sú verejnými poskytovateľmi výchovy a vzdelávania) nastavený optimálne? *

- a. Áno, takýto systém je nastavený optimálne
- b. Nie, tento systém nie je nastavený optimálne
- c. Nevie sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **nie**:*

100. Prosím uveďte Vaše návrhy na zmenu systému financovania SOŠ (normatívne financovanie na žiaka).

*

a. Otvorená odpoveď

101. Súhlasili by ste s úpravou, aby boli SOŠ financované aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce? *

- a. Áno, súhlasil/a
- b. Nie, nesúhlasil/a
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **áno - nie**:*

102. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k financovaniu SOŠ aj podľa uplatnenia absolventov na trhu práce. *

a. Otvorená odpoveď

103. Odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov SOŠ je podhodnotené. Ak by ste mali určiť merateľné kritéria, ktoré by mohli zlepšiť ich odmeňovanie, ktoré by to boli? *

Môžete označiť viacero odpovedí. (možnosť výberu viacerých odpovedí)

- a. Prax vo vzdelávacom procese
- b. Prax v odbore
- c. Dodatočné školenia
- d. Digitálne zručnosti doložené certifikátom
- e. Jazykové zručnosti doložené certifikátom
- f. Iné (prosím uveďte)

104. Súhlasili by ste s takým nastavením odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolani a sektore hospodárstva? *

(napr. aby učiteľ informatiky zarábala ako odborníci v IT sektore, resp. aby zarábala viac ako učiteľ dejepisu a pod.?)

- a. Áno, súhlasil/a
- b. Nie, nesúhlasil/a
- c. Nevieť sa k tomu vyjadriť

*Nasledujúca otázka sa otvorí v prípade, ak je odpoveď **a - b**:*

105. Odôvodnite, prosím, Vaše stanovisko k nastaveniu odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktoré by sa odvíjalo od úrovne odmeňovania zamestnancov v príslušnom povolani a sektore hospodárstva.

*

d. Otvorená odpoveď

106. Prosím uveďte svoje kontaktné údaje. V prípade záujmu Vám vieme na e-mailovú adresu zaslať zosumarizované výsledky dotazníkového zisťovania.

Meno a priezvisko:

E-mail:

Prosím zakliknite vyhovujúce:

☒ * Mám záujem zaslať zosumarizované výsledky dotazníkového zisťovania.

☒ * Odoslaním dotazníka dávate kvalifikovaný súhlas s použitím osobných údajov: meno, priezvisko a personalizovaná e-mailová adresa za účelom adresného spracovania informácií poskytnutých v dotazníku na štatistické zisťovanie, vyhodnotenie a podporu odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách v súvislosti s pripravenosťou na výzvy, partnerstvá, systémové prvky, spoluprácu a očakávania. Svoj súhlas môžete kedykoľvek odvolať v súlade s ustanoveniami zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov, a to zaslaním e-mailu na: ruz@ruzsr.sk alebo písomného oznámenia na adresu: Republiková únia zamestnávateľov, Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava 5. Vaše osobné údaje spracováva spoločnosť: Republiková únia zamestnávateľov. Po splnení účelu spracovania predmetných osobných údajov budú tieto zlikvidované.

V mene RÚZ Vám ďakujeme, že ste venovali čas vyplneniu tohto dotazníka. Aj vďaka Vaším odpovediam môžeme realizovať kvalitný výskum.

Viac informácií nájdete na <https://www.ruzsr.sk/sk/>.

PRÍLOHA č. 2:

OSLOVOVACIE LISTY PRE VÚC

PRÍLOHA Č. 2: OSLOVOVACIE LISTY

Vážená pani riaditeľka Odboru školstva a reformy vzdelávania – Mgr. Zuzana Lafférová,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ*), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

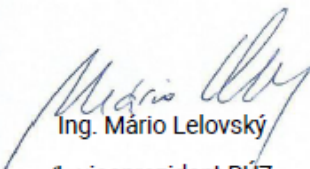
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážená pani riaditeľka Odboru školstva, mládeže a športu – Mgr. Jana Zápalová,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ*), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spolupracou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

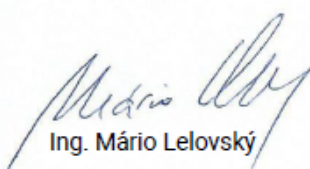
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážená pani vedúca Odboru školstva – Mgr. Andrea Gajdošová, MBA,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

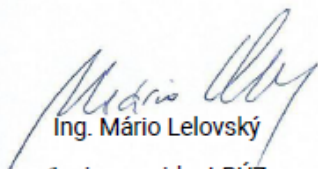
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážený pán vedúci Odboru školstva, mládeže a športu – Ing. József Kürti,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

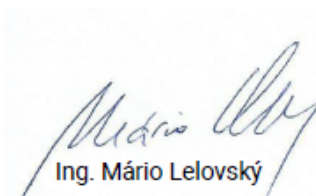
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážený pán vedúci Odboru školstva – PaedDr. Ján Furman,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ“), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

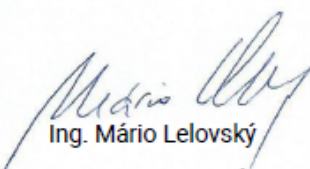
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážená pani vedúca Odboru školstva a kultúry – Ing. Martina Knapová,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ*), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

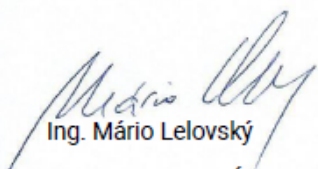
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážený pán riaditeľ Odboru školstva – Mgr. Stanislav Pravda,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

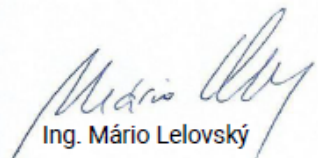
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispieť k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

Vážená pani riaditeľka Odboru školstva a športu – Mgr. Miroslava Abrmanová,

dovoľte nám osloviť Vás ako zriaďovateľov stredných odborných škôl (ďalej len SOŠ*), a to aj v súvislosti s ich organizáciou a riadením a samozrejme aj v súvislosti so spoluprácou so stavovskými a profesijnými organizáciami (ďalej len „SaPO“), rovnako tak aj so zamestnávateľmi. Za významnú aktivitu považujeme aj koordináciu odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) s aktuálnymi potrebami trhu práce.

Republiková únia zamestnávateľov sa v pravidelných intervaloch zaujíma o to, ako SOŠ vnímajú výkon kompetencií SaPO v OVP, ktoré sa týkajú vymedzených činností vo vzťahu k organizácii OVP, teoretickému i praktickému vyučovaniu, vrátane identifikácie bariér a výziev v OVP a samozrejme aj hodnotenia administratívnych, finančných a organizačno-technických podmienok OVP a samotnej spolupráce so SaPO.

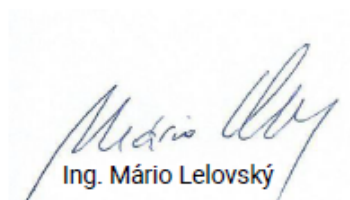
V tejto súvislosti bol vytvorený **online dotazník**, ktorého zámerom je, okrem vyššie uvedených skutočností, zistiť vnímanie SOŠ v súvislosti s realizáciou systému duálneho vzdelávania, názory na sieť škôl a sústavu odborov vzdelávania, plánovanie výkonov, prípravu inštruktorov, ukončovanie štúdia a financovanie.

Rovnako dôležité je pre nás preskúmať stav vytvárania partnerstiev SOŠ so zástupcami trhu práce a zistiť mieru poznania výziev a inovácií na trhu práce, vrátane návrhov a odporúčaní na optimalizáciu OVP do ďalšieho obdobia. Tie pomôžu SaPO efektívnejšie a kvalitnejšie vykonávať určené kompetencie a zároveň prispejú k zvýšeniu kvality a úrovne OVP na Slovensku.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať, aby ste dotazník zaslali riaditeľom všetkých SOŠ vo Vašej zriaďovateľskej pôsobnosti. V súvislosti so zameraním dotazníka budú vedieť určiť, kto kompetentný za ich školu dotazník vyplní.

Vopred Vám ďakujeme za spoluprácu, výsledky z dotazníkového zisťovania samozrejme vieme poskytnúť.

S úctou,

Ing. Mário Lelovský
1. viceprezident RÚZ

